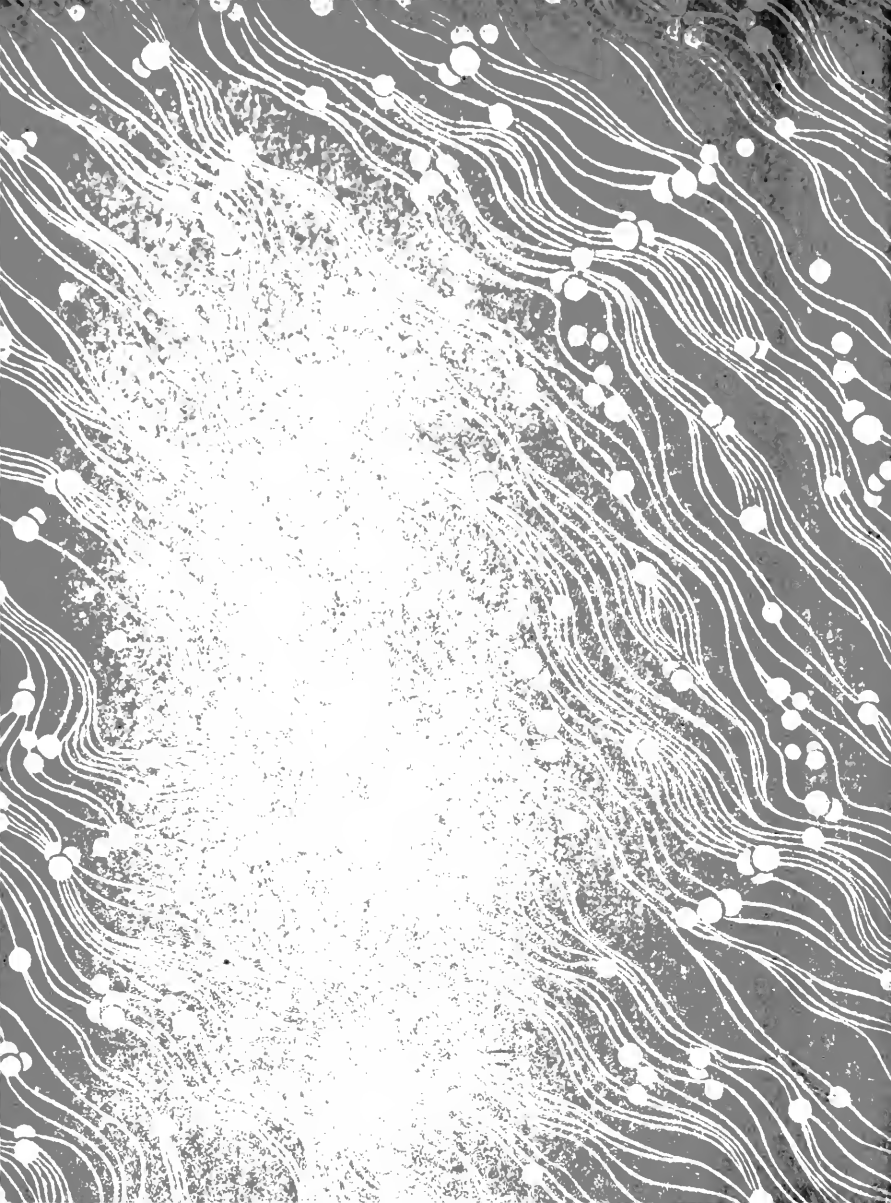
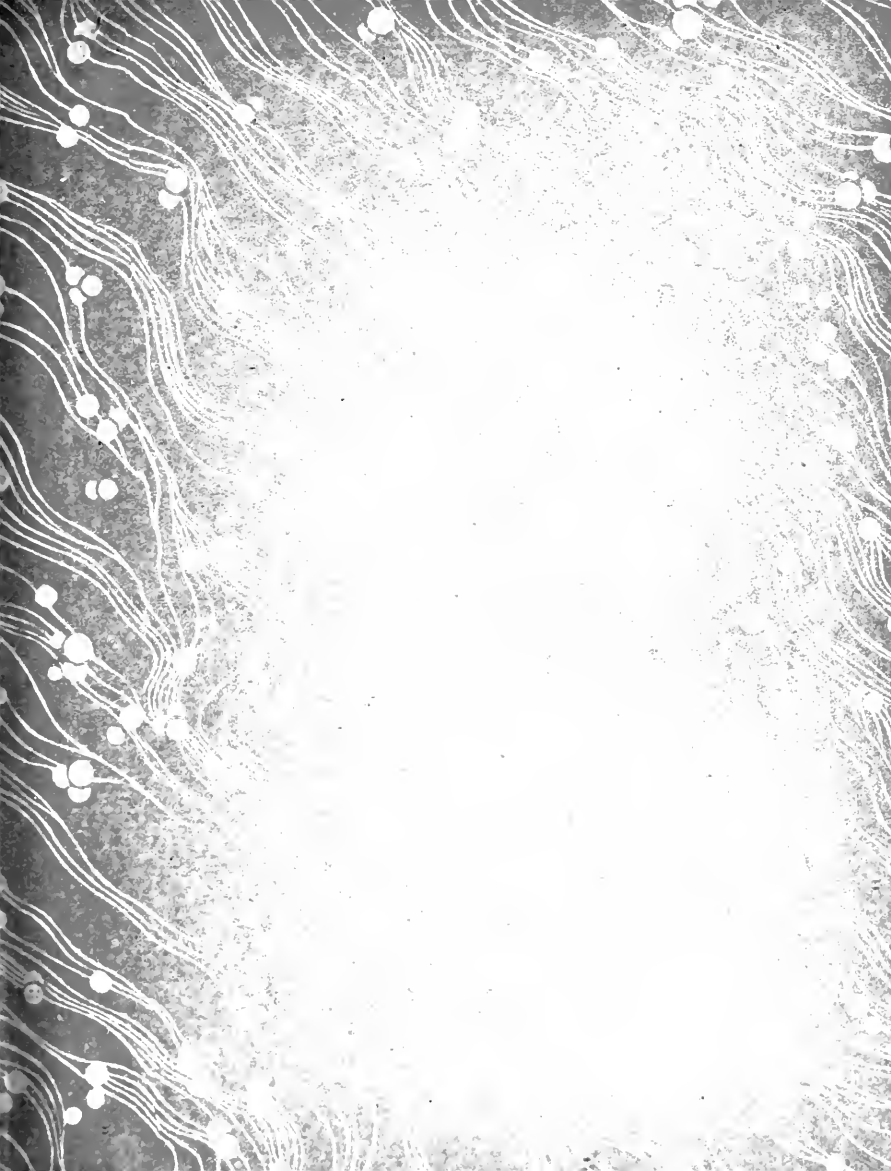


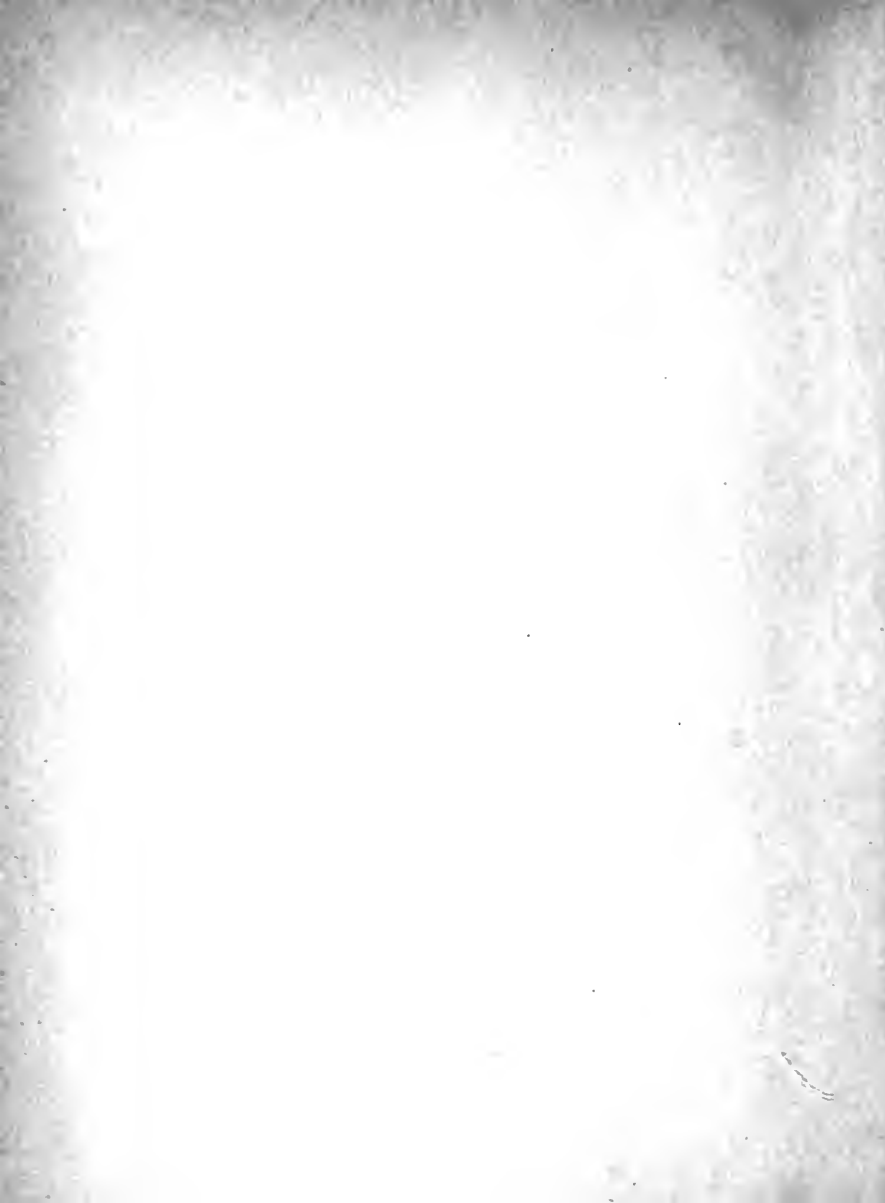
3 1761 04617241 7



UNIVERSITY
OF TORONTO
LIBRARY









Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto


<http://www.archive.org/details/eventyroghistori02ande>

H. C. Andersens

Eventyr og Historier.

Andet Bind.





Eventyr og Historier

af

H. C. Andersen.

II.



H. C. Andersens
Eventyr og Historier.

Med Illustrationer
efter Originaltegninger af W. Pedersen.

Andet Bind.

Med 121 Illustrationer.

Ottende Oplag.



132772
16/5/14

Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag.
Kjøbenhavn og Kristiania.
1904.

Rjøbenhavn -- Dr. Bagges Bogtrykkeri.

Indhold.

	Side
Hyldemor.....	1.
— Stoppenaalen	13.
Kloffen	19.
Bedstemoder	27.
Elverhøj	31.
De røde Sko	41.
Springfyrene	50.
Hyrbinden og Skorstensfejeren	54.
Holger Danske	62.
— Den lille Pige med Svovlstikkerne	69.
Et Billede fra Kastelsvolden.....	73.
Fra et Vindue i Bartov.....	75.
Den gamle Gadelygte	78.
Nabofamilierne.....	88.
Bille Luk.....	104.
Skjagen	112.
Det gamle Hus	130.
Vanddraaben.....	144.
Den lykkelige Familie	147.
— Historien om en Moder	153.
Flipperne	162.
Hørren.....	166.
Fugl Føniks.....	173.

	Side
En Historie	176.
Den stumme Bog	184.
„Der er Forstel“	188.
Den gamle Gravsten	194.
Verdens dejligste Kofe	199.
Marets Historie	203.
Paa den yderste Dag	220.
Det er ganske vist	226.
Evanereden	230.
Et godt Humor	233.
Hjertejorg	240.
— „Alt paa sin rette Plads“	244.
Misjen hos Spekhoferen	260.
Om Martusjinder	266.
Under Piletræet	270.
Jem fra en Ortebælg	297.
Et Blad fra Himlen	303.
— „Hun duede ikke“	308.
Den sidste Perle	319.
To Zomsruer	323.
Ved det yderste Hav	327.
Pengegrijsen	331.
Isb og lille Christine	335.
Klods-Hans	355.
„Grens Tornevej“	361.
Jodepigen	367.
Slaftehalsen	374.
De vises Sten	389.



Hyldebor.

Der var engang en lille Dreng, der var forkolet; han havde gaaet og faaet vaade Fodder, ingen kunde begribe, hvor han havde faaet dem fra, thi det var ganske tort Vejr. Nu klædte hans Moder ham af, bragte ham i Seng og lod Lemaskinen komme ind for at lave ham en god Skop Hyldebor, for det varmer! I det samme kom ind ad Døren den gamle, morsomme Mand, som boede overst oppe i Huset og levede saa alene, for han havde hverken Kone eller Born, men holdt

faa meget af alle Børn og vidste at fortælle saa mange Eventyr og Historier, saa det var en Lyst.

„Nu drikker du din Te!“ sagde Moderen, „maaffe faar du saa et Eventyr.“

„Ja, naar man bare kunde noget nyt!“ sagde den gamle Mand og nikkede saa mildt. „Men hvor har den lille faaet de vaade Fodder?“ spurgte han.

„Ja, hvor har han det!“ sagde Moderen, „det kan der ingen begribe.“

„Faar jeg et Eventyr?“ spurgte Drengen.

„Ja, kan du sige mig temmelig nøjagtigt, for det maa jeg forst vide, hvor dyb er Rødestenen omme i den lille Gade, hvor du gaar i Skole?“

„Altfurat til midt paa Skasterne,“ sagde Drengen, „men saa maa jeg gaa i det dybe Hul!“

„Se, derfra har vi de vaade Fodder,“ sagde den gamle. „Nu skulde jeg rigtignok fortælle et Eventyr, men jeg kan ingen flere!“

„De kan lave et lige straks,“ sagde den lille Dreng. „Moder siger, at alt hvad De ser paa, kan blive et Eventyr, og alt hvad De rorer ved, kan De faa en Historie af!“

„Ja, men de Eventyr og Historier dne ikke; nej, de rigtige, de komme af sig selv, de banke mig paa Panden og sige: her er jeg!“

„Banfer det ikke snart?“ spurgte den lille Dreng, og Moderen lo, kom Hyldele paa Potten og skænkede kogende Vand over.

„Fortæl! fortæl!“

„Ja, naar der vilde komme et Eventyr af sig selv, men saadant et er fornemt, det kommer kun, naar det selv har Øyst —! stop!“ sagde han lige med eet. „Der har vi det! pas paa, nu er det paa Tepotten!“

Og den lille Dreng saa hen til Tepotten, Laaget hævede sig mer og mer, og Hyldeblomsterne kom frem saa friske og hvide, de skød store, lange Grene, selv ud af Tuden bredte de sig til alle Sider og bleve større og større, det var den dejligste Hyldebusk, et helt Træ, det ragede ind i Sengen og skød Gardinerne til Side; nej, hvor det blomstrede og duftede! og midt i Træet sad en gammel, ventlig Kone med en underlig Kjole paa, den var ganske grøn, ligesom Hylde træets Blade, og besat med store, hvide Hyldeblomster, man kunde ikke straks se, om det var Tøj eller levende Grønt og Blomster.

„Hvad hedder den Kone?“ spurgte den lille Dreng.

„Ja, disse Komere og Grækere,“ sagde den gamle Mand, „de kaldte hende en Dryade, men det forstaa vi ikke; ude i Nyboder have de et bedre Navn til hende, der kaldes hun „Hyldeemor“, og det er nu hende, du skal passe paa; hør bare efter, og se paa det dejlige Hylde træ!“

Netop saadant et stort, blomstrende Træ staar der ude i Nyboder! det voksede henne i Krogen i en lille, fattig Gaard; under dette Træ sad en Eftermiddag, i det dejligste Solskin, to gamle Folk; det var en gammel, gammel Somand og hans gamle, gamle Kone; de vare Oldeforældre og skulde snart holde

deres Guldbryllup, men de kunde ikke rigtig huske Datoen, og Hyldeemor sad i Træet og saa saa fornøjet ud, ligesom her. „Jeg ved nok, naar det er Guldbryllup!“ sagde hun, men de hørte det ikke, de talte om de gamle Dage.

„Ja, kan du huske,“ sagde den gamle Soman, „den Gang vi vare gaaftne smaa Unger og løb og legede; det var netop i den samme Gaard, hvor vi nu sidde, og vi stak Pinde i Jorden og gjorde en Have.“

„Ja,“ sagde den gamle Kone, „det husker jeg godt! og vi vandede Pindene, og en af dem var en Hyldepind, den satte Rod, skød grønne Skud og er nu bleven til det store Træ, vi gamle Mennesker sidde under.“

„Ja vist!“ sagde han, „og derhenne i Krogen stod en Vandballe; der flød mit Fartøj, jeg havde selv skaar det; hvor det kunde sejle! men jeg kom rigtignok snart anderledes ud at sejle!“

„Ja, men først gif vi i Skole og lærte noget!“ sagde hun, „og saa bleve vi konfirmerede; vi græd begge to; men om Eftermiddagen gif vi Haand i Haand op paa „Rundetaarn“ og saa ud i Verden over Kjobenhavn og Vandet; saa gif vi paa Frederiksberg, hvor Kongen og Dronningen i deres prægtige Baade sejlede om i Kanalerne.“

„Men jeg kom rigtignok anderledes til at sejle, og det i mange Aar, langt bort paa de store Rejser!“

„Ja, jeg græd tit for dig!“ sagde hun, „jeg troede, du var død og borte og skulde ligge og pjanke dernede i det dybe

Land! Mangen Nat stod jeg op og saa, om Fløjen drejede sig; ja, den drejede sig nok, men du kom ikke! jeg husker saa tydelig, hvorledes det skyllede ned en Dag, Stralemanden kom udenfor, hvor jeg tjente, jeg kom ned med Hjerdingen og blev staaende ved Døren; hvor det var et fælt Vejr; og ligesom jeg stod der, var Postbudet ved Siden af mig og gav mig et Brev; det var fra dig; ja, hvor det havde rejst om! jeg for lige i det og læste; jeg lo, og jeg græd; jeg var saa glad! der stod, at du var i de varme Lande, hvor Kaffeboernerne gro! hvor det maa være et velsignet Land! Du fortalte saa meget, og jeg saa det alt sammen, medens Regnen skyllede ned, og jeg stod med Hjerdingen. I det samme var der en, som tog mig om Livet — —

„— Ja, men du gav ham et godt Slag paa Dret, saa det klatkede efter.“

„Jeg vidste jo ikke, at det var dig! Du var kommen lige saa tidligt som dit Brev; og du var saa køn, — det er du da endnu, — du havde et langt, gult Sikkellømmetorklæde i Lommen og en blank Hat paa; du var saa fin. Gud, hvor det dog var et Vejr, og hvor Gaden saa ud!“

„Saa bleve vi gifte!“ sagde han, „husker du? og saa da vi fik den første lille Dreng og saa Marie og Niels og Peter og Hans Christian!“

„Ja, og hvor de alle sammen ere voksede op og blevne skikkelige Mennesker, hvem alle holde af!“

„Og deres Born igen, de have faaet smaa!“ sagde den

gamle Matros; „ja, det er Børnebørnsbørn, der er Krummer i! — det var jo dog, synes mig, paa denne Tid af Aaret, vi holdt Bryllup —!“

„Ja, just i Dag er det Guldbryllupsdagen!“ sagde Hylde-mor og stak Hovedet lige ind imellem de to gamle, og de troede, at det var Nabokonen, der nikkede; de saa paa hinanden og holdt hinanden i Hænderne; lidt efter kom Børn og Børne-børn; de vidste godt, at det var Guldbryllupsdagen, de havde allerede i Morges gratuleret, men det var glemt af de gamle, medens de huskede saa godt alt, hvad der var sket for mange Aar tilbage; og Hylde-træet duftede saa stærkt, og Solen, som var ved at gaa ned, skinnede de to gamle lige ind i Ansigtet; de saa begge to saa rødmsede ud, det mindste af Børnebørnene dansede rundt om dem og raabte nok saa lykkelig, at i Aften skulde der være rigtig Stads, de skulde have varme Kartofler; og Hylde-mor nikkede i Træet og raabte Hurra med alle de andre.“ —

— „Men det var jo intet Eventyr!“ sagde den lille Dreng, som hørte det fortælle.

„Ja, det maa du forstå!“ sagde han, som fortalte, „men lad os spørge Hylde-mor!“

„Det var intet Eventyr!“ sagde Hylde-mor, „men nu kommer det! Ud af det virkelige vokser just det forunderligste Eventyr; ellers kunde jo min dejlige Hyldebuss ikke være sprungen ud af Tepotten;“ og saa tog hun den lille Dreng ud af Sengen, lagde ham ved sit Bryst, og Hyldegrenene

fulde af Blomster, slog saamen omkring dem, de sad som i det tætteste Lysthus, og det sloj med dem gennem Luften, det var saa mageløst dejligt. Hyldeemor var med eet bleven en lille, nydelig Pige, men Kjolen var endnu af samme grønne, hvidblomstrede Toj, som Hyldeemor havde baaret; paa Brystet havde hun en virkelig Hyldeblomst, om sit gule, krollede Haar en hel Krans af Hyldeblomster; hendes Øjne vare saa store, saa blaa, oh, hun var saa velsignet at se paa! Hun og Drengen kysseades, og saa vare de i lige Alder og af lige Lyst.

De gif Haand i Haand ud af Lovhytten og stod nu i Hjemmets smukke Blomsterhave; ved den friske Græsplet var Faderens Stof tojret til en Pind; for de smaa var der Liv i Stokken; saa snart de satte sig skrævs over den, forvandlede sig den blanke Knap til et prægtigt, vrinskende Hoved, den lange, sorte Manke slagrede, fire slanke, stærke Ben stod ud; Dyret var stærkt og vældigt; i Galop for de rundt om Græspletten: hussja! — „Nu ride vi mange Mile bort!“ sagde Drengen; „vi ride til Herregaarden, hvor vi vare i Fjor!“ og de red og red Græspletten rundt; og altid raabte den lille Pige, der, som vi vide, var ingen anden end Hyldeemor: „Nu ere vi paa Landet! ser du Bondens Hus med den store Bagerovn, der synes et kæmpestort Æg i Muren ud mod Vejen; Hyldeetræet hælder sine Grene hen over den, og Hanen gaar og skraber for Hønsene, se, hvor den bryster sig! — nu ere vi ved Kirken! den ligger højt paa Bakken mellem de store Egtræer, hvoraf det ene er halvt gaaet ud! — nu ere vi ved Smedien,

hvor Jlden brænder, og de halv nøgne Mænd slaa med Hammeren, saa Gniisterne sthyve vidt omkring. Af Sted, af Sted til den prægtige Herregaard!" og alt, hvad den lille Pige, der sad bag paa Stokken, jagde, det støj ogsaa forbi; Drengen saa det, og dog kom de kun Græspletten rundt. Saa legede de i Sidegangen og ridjede i Jorden en lille Have, og hun tog Hyldeblomsten af sit Haar, plantede den, og den voksede, affurat ligesom det var stet for de gamle Folk i Nyboder, den Gang de vare smaa, og som der tidligere er fortalt om. De gif Haand i Haand, ligesom de gamle Folk havde gjort det som Born, men ikke op paa det runde Taarn, eller til Frederiksberghave, nej, den lille Pige tog Drengen om Livet, og saa støj de vidt omkring i hele Danmark, og det var Baar, og det blev Sommer, og det var Høst, og det blev Winter, og tusinde Billeder affpejlede sig i Drengens Øjne og Hjerte, og altid sang den lille Pige for ham: „Det vil du aldrig glemme!" og paa den hele Flugt duftede Hylde træet saa jodt og saa dejligt; han mærkede vel Roserne og de friske Bøge, men Hylde træet duftede endnu mere forunderligt, thi dets Blomster hang ved den lille Piges Hjerte, og til det hældede han i Flugten tit sit Hoved.

„Her er dejligt i Baaren!" sagde den lille Pige, og de stod i den nys udspungne Bøgestov, hvor den grønne Bukkar duftede for deres Fodder, og de blegrode Anemoner saa saa dejlige ud i det grønne. „Oh, var det altid Baar i den duftende danske Bøgestov!"

„Her er dejligt i Sommeren!“ sagde hun, og de for forbi gamle Herregaarde fra Riddertiden, hvor de røde Mure og taffede Gable spejlede sig i Kanalerne, hvor Svauerne sboumede og kiggede op i de gamle, kolige Alleer. Paa Marken bølgede Kornet, ligesom det var en Sø, Grofsterne stod med røde og gule Blomster, Gærderne med vild Humle og blomstrende Konvolvulser; og om Aftenen steg Maanen op, rund og stor, Høstakfene paa Eugene duftede saa sødt. „Det glemmes aldrig!“

„Her er dejligt i Efteraaret!“ sagde den lille Pige, og Luften blev dobbelt saa høj og blaa, Skoven fik de dejligste Farver af rødt, gult og grønt, Jagthuudene for af Sted, hele Skarer Fuglevildt fløj sfrigende hen over Kæmpehøjen, hvor Brombærranken hang om de gamle Stene; Havet var sortblaat med hvide Sejlere, og i Løen sad gamle Koner, Piger og Born og pillede Humle i et stort Kar; de unge sang Viser, men de gamle fortalte Eventyr om Nisser og Trolde. „Bedre kunde der ikke være!“

„Her er dejligt i Vinteren!“ sagde den lille Pige, og alle Træer stod med Rimfrost, de saa ud som hvide Koraller, Sneen knirkede under Fodderne, som om man altid havde ny Støvler paa, og fra Himlen faldt det ene Stjernesud efter det andet. I Stuen tændtes Juletræet, der var Foræringer og godt Humør; paa Landet klang Fiolen i Bondens Stue, Ubleksiver fløj i Grams; selv det fattigste Barn sagde: „Det er dog dejligt om Vinteren!“

Ja, det var dejligt! og den lille Pige viste alting til Drengen, og altid duftede Hylde træet, og altid vajede det røde Flag med det hvide Kors, Flaget, hvorunder den gamle Sømand i Nyboder havde sejlet! — og Drengen blev Rnøs, og han skulde ud i den vide Verden, langvejs bort til de varme Lande, hvor Kaffen gror; men i Afskeden tog den lille Pige en Hyldeblomst af sit Bryst, gav ham den at gemme, og den blev lagt i Psalmebogen, og altid i fremmed Land, naar han aabnede Bogen, var det just paa det Sted, hvor Grindingsblomsten laa, og jo mere han saa paa den, desto friskere blev den; han ligesom folte en Duft fra de danske Skove, og tydeligt saa han mellem Blomsterbladene den lille Pige titte frem med sine klare blaa Øjne, og hun hvistede da: „Her er dejligt i Vaar, i Sommer, i Høst og Vinter!“ og hundrede Billeder gled gennem hans Tanker.

Saaledes gif mange Aar, og han var nu en gammel Mand og sad med sin gamle Kone under et blomstrende Træ; de holdt hinaanden i Hænderne, ligesom Oldefader og Oldemoder gjorde det ude i Nyboder, og de talte, ligesom de, om de gamle Dage og om Guldbrylluppet; den lille Pige med de blaa Øjne og med Hyldeblomsterne i Haaret sad oppe i Træet, nikkede til dem begge to og sagde: „I Dag er det Guldbryllupsdag!“ og saa tog hun to Blomster af sin Krans, kyssede paa dem, og de skinnede først som Sol, saa som Guld, og da hun lagde dem paa de gamle Folks Hoveder, blev hver Blomst til en Guldkrone; der sad de begge to som

en Konge og en Dronning, under det dustende Træ, der ganske og aldeles saa ud som et Hylde træ, og han fortalte sin gamle Kone Historien om Hyldemor, saaledes som den var fortalt ham, da han var en lille Dreng, og de syntes begge to, at der var saa meget i den, som lignede deres egen, og det, der lignede, det syntes de bedst om.

„Ja, saaledes er det!“ sagde den lille Pige i Træet, „nogle kalde mig Hyldemor, andre kalde mig Dryade, men egentlig hedder jeg Grindring; det er mig, der sidder i Træet, som vokser og vokser, jeg kan huske, jeg kan fortælle! Lad mig se, om du har din Blomst endnu!“

Og den gamle Mand aabnede sin Psalmebog, der laa Hyldeblomsten, saa frisk, som den nylig var lagt deri, og Grindringen nikkede, og de to gamle med Guldkrone paa sad i den røde Aften sol; de lukkede Djuene, og — og —, ja saa var Eventyret ude!“

Den lille Dreng laa i sin Seng, han vidste ikke, om han havde drømt, eller om han havde hørt det fortælle; Tepotten stod paa Bordet, men der voksede intet Hylde træ ud af den, og den gamle Mand, som havde fortalt, var lige ved at gaa ud af Doren, og det gjorde han.

„Hvor det var dejligt!“ sagde den lille Dreng. „Moder, jeg har været i de varme Lande!“

„Ja, det tror jeg nok!“ sagde Moderen, „naar man faar to svingende Kopper Hylde til Livs, saa kommer man nok til de varme Lande!“ — og hun dækkede godt til om ham, at

han ikke skulde forkøle sig. „Du har nok sovet, medens jeg sad og stændtes med ham, om det var en Historie eller et Eventyr!“

„Og hvor er Hyldemor?“ spurgte Drengen.

„Hun er paa Tepotten!“ sagde Moderen, „og der kan hun blive!“





Stoppenaalen.

Der var engang en Stoppenaal, der var saa fin paa det, at hun bildte sig ind, at hun var en Synaal.

„Ser nu bare til, hvad I holde paa!“ sagde Stoppenaalen til Fingrene, der tog den frem. „Tab mig ikke! falder jeg paa Gulvet, er jeg i Stand til aldrig at findes igen, saa fin er jeg!“

„Der er Maade med!“ sagde Fingrene, og saa klemte de hende om Livet.

„Ser I, jeg kommer med Suite!“ sagde Stoppenaalen, og saa trak den en lang Traad efter sig, men som dog ikke havde Ruude.

Fingrene styrede Naalen lige mod Koffepigens Toffel, hvor Overlæderet var revnet, og nu skulde det slys sammen.

„Det er nedrigt Arbejde!“ sagde Stoppenaalen. „Jeg gaar aldrig igennem, jeg knækker! jeg knækker!“ — og saa knak hun. „Sagde jeg det ikke nok!“ sagde Stoppenaalen, „jeg er for fin!“

„Nu dner hun ikke til noget,“ mente Fingrene, men de maatte dog holde fast, Koffepigen dryppede Lak paa hende og stak hende saa foran i sit Torklæde.

„Se, nu er jeg en Brystnaal!“ sagde Stoppenaalen; „jeg vidste nok, at jeg kom til Vre; naar man er noget, bliver man altid til noget!“ og saa lo hun indvendig, for man kan aldrig se udvendig paa en Stoppenaal, at den ler; der sad hun nu saa stolt, som om hun kørte i Karet, og saa til alle Sider.

„Maa jeg have den Vre at spørge, om De er af Guld?“ spurgte hun Ruappenaalen, som var Rabo. „De har et dejligt Udseende og Deres eget Hoved, men lille er det! De maa se til, at det vokser ud, thi man kan ikke alle lasses paa Enden!“ og saa rejste Stoppenaalen sig saa stolt i Vejret, at hun gik af Torklædet og i Badstuen, just som Koffepigen sthyllede ud.

„Nu gaa vi paa Rejse!“ sagde Stoppenaalen; „bare jeg ikke bliver borte!“ men det blev hun.

„Jeg er for fin for denne Verden,“ sagde hun, da hun sad i Rendestenen. „Jeg har min gode Bevidsthed, og det er altid en lille Fornøjelse!“ og saa holdt Stoppenaalen sig rant og tabte ikke sit gode Humør.

Og der sejlede alle Slags hen over den, Pinde, Straa, Stumper af Aviser. „Se, hvor de sejle!“ sagde Stoppenaalen. „De ved ikke hvad der stikker under dem! jeg stikker! jeg sidder her. Se, der gaar nu en Pind, den tænker paa ingenting i Verden uden paa „Pind“, og det er den selv; der flyder et Straa, se, hvor det svajer, se, hvor det drejer; tænk ikke saa meget paa dig selv, du kunde støde dig paa Brostenene! — der flyder en Avis! — glemte er det, som staar i den, og dog breder den sig! — Jeg sidder taalmodig og stillet jeg ved hvad jeg er, og det bliver jeg!“

En Dag var der noget, der skinnede saa dejligt tæt ved, og saa troede Stoppenaalen, at det var en Diamant, men det var et Flaskefaar, og da det skinnede, saa talte Stoppenaalen til det og gav sig til Rende som Brykstmaal. „De er nok en Diamant!“ — „Ja, jeg er saadant noget!“ og saa troede den ene om den anden, at de vare rigtig kostbare, og saa talte de om, hvor hovmodig Verden var.

„Ja, jeg har boet i en UGste hos en Jomfru,“ sagde Stoppenaalen, „og den Jomfru var Koffepige; hun havde

paa hver Haand fem Fingre, men noget saa indbildst, som de fem Fingre, har jeg ikke kendt, og saa vare de kun til for at holde mig, tage mig af Øste og lægge mig i Øste."

"Var der Glans ved dem?" spurgte Glasfskaaret.

"Glans!" sagde Stoppenaalen, "nej, der var Hovmod! De vare fem Brodre, alle fødte „Fingre“, de holdt sig ranke op til hverandre, stont af forskellig Længde; den yderste af dem, Tommeltot, var kort og tyk, han gif uden for Geledet, og saa havde han kun eet Knæk i Ryggen, han kunde kun bukke een Gang, men han sagde, at blev han hugget af et Menneske, saa var hele det Menneske spoleret for Krigstjeneste. Slikpot kom i jodt og surt, pegede paa Sol og Maane, og det var ham, der klemte, naar de skrev; Længemand saa de andre over Hovedet; Guldbrand gif med Guldring om Møven, og lille Per Spillemand bestilte ikke noget, og deraf var han stolt. Pral var det, og Pral blev det, og saa gif jeg i Vadsken!"

"Og nu sidde vi og glinse!" sagde Glasfskaaret. I det samme kom der mere Vand i Rendesstenen, den strømmede over alle Bredder og rev Glasfskaaret med sig.

"Se, nu blev det forfremmet!" sagde Stoppenaalen, "jeg bliver siddende, jeg er for fin, men det er min Stolthed, og den er agtværdig!" og saa sad den rank og havde mange Tanker.

"Jeg skulde næsten tro, at jeg er født af en Solstraale,

jaa fin er jeg; synes jeg ikke ogsaa, at Solen altid søger mig under Vandet. Ak, jeg er jaa fin, at min Moder ikke kan finde mig; havde jeg mit gamle Dje, som knak, jaa tror jeg, at jeg kunde græde! — sjønt jeg gjorde det ikke — græde det er ikke fint.“

En Dag laa der nogle Gadedrenge og ragede i Rende-
stenen, hvor de fandt gamle Som, Skillinger og jaadant noget.
Det var Grijeri, men det var nu deres Fornøjelse.

„Nv!“ sagde den ene, han stak sig paa Stoppenaalen.
„Det er ogsaa en Fyr!“

„Jeg er ingen Fyr, jeg er en Froken!“ sagde Stoppe-
naalen, men ingen hørte det; Laffet var gaaet af den, og fort
var den bleven, men fort gor tyndere, og jaa troede den, at
den var endnu finere end før.

„Der kommer en Eggeskal sejrende!“ sagde Drengene, og
jaa stak de Stoppenaalen fast i Skallen.

„Hvide Bægge og selv fort!“ sagde Stoppenaalen, „det
klæder! jaa kan man dog se mig! — bare jeg ikke bliver søsyg,
for jaa knækker jeg mig!“ men den blev ikke søsyg, og den
knak sig ikke.

„Det er godt mod Søsyge at have Staalnave og jaa
altid huske paa, at man er lidt mere end et Menneske! nu
er mit gaaet over! jo finere man er, desto mere kan man
holde ud.“

„Kraff!“ sagde Eggesfalken, der gif et Bogmandslæs

over den. „Du, hvor det klemmer!“ sagde Stoppenaalen, „nu bliver jeg dog søsyg! jeg knækker! jeg knækker!“ men den knaf ikke, stout der gif et Vognmands-læs over, den laa paa langs — og der kan den blive liggende!





Kloffen.

Om Aftenen, i de snævre Gader i den store By, naar Solen gik ned, og Stjerne skinnede som Guld oppe mellem Skorstenene, hørte tit snart den ene, snart den anden, en underlig Lyd ligesom Klangen af en Kirkeklokke, men det var kun et Djeblik, den hortes, for der var saadan en Rumlen med Vogne og saadan en Raaben, og det forstyrrer. „Du ringer Aftenkloffen!“ jagde man, „nu gaar Solen ned!“

De, som gik uden for Byen, hvor Hønsene laa længere fra hverandre med Haver og smaa Marker, saa Aftenhimlen endnu prægtigere og hørte langt stærkere Klangen af Kloffen;

det var, som kom Lyden fra en Kirke dybt inde i den stille, duftende Skov; og Folk saa derhen og bleve ganske højtidelige. —

Nu gif mange Tider, den ene sagde til den anden: „Mon der er en Kirke derude i Skoven? Den Kloffe har dog en underlig, dejlig Klang; skulle vi ikke tage derud og se lidt nærmere paa den.“ Og de rige Folk de forte, og de fattige de gif, men Vejen blev dem saa underlig lang, og da de kom til en hel Del Piletræer, der voksede ved Udkanten af Skoven, saa satte de sig der og saa op i de lange Grene og troede, at de vare rigtigt i det gronne; Konditoren inde fra Byen kom derud og slog sit Telt op, og saa kom der nok en Konditor, og han hængte en Kloffe op lige over sit Telt, og det en Kloffe, som var tjæret for at kunne taale Regnen, og Anebelen manglede. Naar saa Folk tog hjem igen, sagde de, at det havde været saa romantisk, og det betyder noget ganske uden for Levand. Tre Personer forsikrede, at de vare trængte ind i Skoven, lige til hvor den endte, og de havde altid hørt den underlige Kloffeklang, men det var for dem, ligesom den kom inde fra Byen; den ene skrev en hel Bise derom og sagde, at Kloffen klang som en Moders Stemme til et kært, klogt Barn, ingen Melodi var dejligere end Kloffens Klang.

Landets Kejser blev ogsaa opmærksom derpaa og lovede, at den, som rigtig kunde opdage, hvorfra Lyden kom, skulde faa Titel af „Verdens Kloffer“ og det selv om det ikke var en Kloffe.

Nu gif da mange til Skoven for det gode Levebrøds

Skyld, men der var kun een, som kom hjem med et Slags Forflaring; ingen havde været dybt nok inde, og han da ikke heller, men han jagde dog, at Klokkelyden kom fra en meget stor Ugle i et hult Træ; det var saadan en Visdomsugle, som idelig slog sit Hoved mod Træet, men om Lyden kom fra dens Hoved eller fra den hule Stamme, det kunde han ikke endnu med Bestemthed sige, og saa blev han ansat som Verdens Klokker og skrev hvert Aar en lille Afhandling om Uglen; men lige meget vidste man.

Nu var det just en Konfirmationsdag, Præsten havde talt saa smukt og inderligt; Konfirmanderne havde været saa bevægede, det var en vigtig Dag for dem, de bleve fra Born med eet til voksne Mennesker, Barnesjælen skulde nu ligesom flyve over i en forstandigere Person. Det var det dejligste Solskin, Konfirmanderne gik ud af Byen, og fra Skoven klang forunderlig stærkt den store, ubekendte Klokke. De fik lige straks saadan en Lyst til at komme der, og det alle paa tre nær, den ene af dem skulde hjem og prøve sin Balkjole, for det var just den Kjole og det Bal, der var Skyld i, at hun var bleven konfirmeret denne Gang, for ellers var hun ikke kommen med; den anden var en fattig Dreng, som havde laant sin Konfirmationskjole og Stovlerne hos Værtens Son, og dem maatte han levere af paa bestemt Klokketid; den tredje sagde, at han aldrig gik noget fremmed Sted, uden hans Forældre vare med, og at han altid havde været et artigt Barn, og det vilde han blive selv som Konfirmand, og det skal man ikke gøre Nar af; — men det gjorde de.

Tre af dem gik altjaa ikke med; de andre travede af Sted; Solen skinnede, og Fuglene sang, og Konfirmanderne sang med og holdt hverandre i Hænderne, for de havde jo ikke faaet Embeder endnu og vare alle Konfirmander for Vor Herre.

Men snart bleve to af de mindste trætte, og saa vendte de to om til Byen igen; to Smaa piger satte sig og bandt Kranse, de kom heller ikke med, og da de andre naaede Piletræerne, hvor Konditoren boede, saa sagde de: „Se saa, nu ere vi herude; Klokken er jo egentlig ikke til, det er bare saadant noget, man bilder sig ind!“

Da lod i det samme dybt i Skoven Klokken saa sødt og højtideligt, at fire, fem bestemte sig til dog at gaa noget længere ind i Skoven. Den var saa tæt, saa lovsuld, det var ordentligt besværligt at komme frem, Skovmærker og Mønstre voksede næsten alt for højt, blomstrende Konvolvulser og Brombærranter hang i lange Guirlander fra Træ til Træ, hvor Nattegalen sang, og Solstraalerne legede; oh, det var saa velsignet, men det var ingen Vej at gaa for Pigerne, de vilde faaet Klæderne revne itu. Der laa store Klippeblokke, begroede med Mos af alle Farver, det friske Kildevand piblede frem, og underligt sagde det ligesom „kluk, kluk!“

„Det skulde dog ikke være Klokken!“ sagde en af Konfirmanderne og lagde sig ned og horte efter. „Det maa man rigtig studere!“ og saa blev han og lod de andre gaa.

De kom til et Hus af Bark og Grene, et stort Træ med vilde Æbler hældede sig hen over det, som vilde det ryste hele sin Velsignelse ud over Taget, der blomstrede med Roser;

de lange Grene laa lige hen mod Gavlen, og paa den hang en lille Kloffe. Skulde det være den, man havde hørt? Ja, derom vare de alle enige, paa een nær; han sagde, at den Kloffe var for lille og fin til at kunne høres saa langt borte, som de havde hørt den, og at det var ganske andre Toner, som saaledes rørte et Menneskehjerte; han, som talte, var en Kongesøn, og saa sagde de andre: „Saadan en vil nu altid være klogere.“

Saa lod de ham gaa alene, og alt som han gik, blev hans Bryst mere og mere opfyldt af Skovensomheden; men endnu hørte han den lille Kloffe, som de andre vare saa fornøjede med, og imellem, naar Vinden bar fra Konditoren, kunde han ogsaa høre, hvorledes der blev sunget til Tevand; men de dybe Kloffeslag lod dog stærkere, det var, ligesom et Orgel spillede dertil, Lyden kom fra venstre, fra den Side, paa hvilken Hjertet sidder.

Nu raslede det i Busken, og der stod en lille Dreng foran Kongesønnen, en Dreng i Træsko og med en Tøje saa kort, at man ret kunde se, hvor lange Haandlede han havde. De kendte begge hinanden, Drengen var just den af Konfirmanderne, som ikke kunde komme med, fordi han skulde hjem og levere Tøje og Stovler af til Bærtens Søn; det havde han gjort og var nu, i Træsko og de fattige Klæder, gaaet af Sted alene, thi Kloffen klang saa stærkt, saa dybt, han maatte derud.

„Saa kunne vi jo gaa sammen!“ sagde Kongesønnen. Men den fattige Konfirmand med Træskoene var ganske und-

selig, han trak paa de korte Trojæærmer og sagde, han var bange for, at han ikke kunde gaa saa raft med, desuden mente han, at Kloffen maatte søges til højre, thi den Plads havde jo alt stort og herligt.

„Na, saa mødes vi slet ikke!“ sagde Kongesønnen og nikkede til den fattige Dreng, der gik ind i den mørkeste, mest tætte Del af Skoven, hvor Tornene rev hans fattige Klæder itu og Ansigt, Hænder og Fodder til Blods. Kongesønnen fik ogsaa nogle gode Rister, men Solen skinne dog paa hans Vej, og det er ham, vi nu følge med, for en raft Knøs var han.

„Kloffen vil og maa jeg finde!“ sagde han, „om jeg saa skal gaa til Verdens Ende!“

De ækle Ubefatte sad oppe i Træerne og grinte med alle deres Tænder. „Skal vi dænge ham!“ sagde de, „skal vi dænge ham; han er en Kongesøn!“

Men han gik usfortroden dybere og dybere ind i Skoven, hvor der voksede de forunderligste Blomster; der stod hvide Stjernelillier med blodrøde Støvtraade, himmelblaa Tulipaner, som gnistrede i Vinden, og Ubletræer, hvor Ublerne gauske og aldeles saa ud som store, skinne Sæbebobler; tænk blot, hvor de Træer maatte stråle i Solskinnet. Rundt om de dejligste grønne Enge, hvor Hjort og Hind legede i Græsjet, voksede prægtige Ege og Bøge, og var et af Træerne revnet i Barken, saa voksede her Græs og lange Ranker i Revnen; der var ogsaa store Skovstrækninger med stille Indsøer, hvori hvide Svaner svømmede og slog med Vingernes. Kongesønnen stod tit stille og lyttede, ofte troede han, at det var

fra en af disse dybe Søer, Kloffen klang op til ham, men saa mærkede han dog nok, at det ikke var derfra, men endnu dybere inde i Skoven, at Kloffen klang.

Nu gik Solen ned, Luften skinnede rød som Ild, det blev saa stille, saa stille i Skoven, og han sank paa sine Knæ, sang sin Aftenpsalm og sagde: „Aldrig finder jeg, hvad jeg søger! nu gaar Solen ned, nu kommer Natten, den mørke Nat; dog een Gang kan jeg maasse endnu se den runde, røde Sol, før den ganske synker bag Jorden; jeg vil stige op paa Klipperne der, de rejse sig i Højde med de største Træer.“

Dg han greb i Ranker og Rodder, klatrede op ad de vaade Stene, hvor Vandslangerne snoede sig, hvor Skruptuden ligesom gøede ad ham; — men op kom han, før Solen endnu ganske var nede, set fra denne Højde; oh, hvilken Pragt! Havet, det store, herlige Hav, der væltede sine lange Bølger mod Kysten, strakte sig ud foran ham, og Solen stod som et stort, skinnende Alter derude, hvor Hav og Himmel mødtes, alt smeltede sammen i glødende Farver, Skoven sang, og Havet sang, og hans Hjerte sang med, den hele Natur var en stor, hellig Kirke, hvori Træer og svævende Skyer vare Pillerne, Blomster og Græs det vævede Fløjls Klæde, Himlen selv den store Kuppel; deroppe sluffedes de røde Farver, idet Solen forsvandt; men Millioner Stjerner tændtes, Millioner Diamantlamper skinnede da, og Kongesønnen bredte sine Arme ud mod Himlen, mod Havet og Skoven, — og i det samme kom, fra den højre Sidegang, den fattige Konfirmand med de korte Ormer og med Træskoene; han var kommen

der lige saa tidlig, kommen der ad sin Vej, og de lob hinanden i Møde og holdt hinanden i Hænderne i Naturens og Poesiens store Kirke, og over dem klang den usynlige, hellige Klokke, salige Mander svævede i Dans om den til et jublende Halleluja.





Bedstemoder.

Bedstemoder er saa gammel, hun har saa mange Rykker og et ganske hvidt Haar, men hendes Øjne de skinne ligesom to Stjerner, ja, de ere meget suukkere, de ere saa milde, saa velsignede at se ind i. Og saa kan hun de dejligste Historier, og hun har en Kjole med store, store Blomster, det er saadant noget tykt Silketøj, det rasler. Bedstemoder ved saa meget, for hun har levet længe forend Fader og Moder, det

er ganske vist! Bedstemoder har en Psalmebog med tykke Spænder af Sølv, og i den læser hun tit; midt i den ligger en Rose, den er ganske flad og tør, den er ikke saa smuk som Roserne, hun har i Glasfæt, og dog smiler hun allerventligst til den, ja, der kommer Taarer i hendes Øjne. Hvorfor mon Bedstemoder saaledes ser paa den visne Rose i den gamle Bog? Ved du det? Hver Gang Bedstemoder's Taarer falde paa Blomsten, da bliver Farven friskere, da svulmer Rosen, og hele Stuen fyldes med Duft, Væggene synke, som vare de kun Taager, og rundt om er det den grønne, den dejlige Skov, hvor Solen skinner ind mellem Bladene, og Bedstemoder — ja, hun er ganske ung, hun er en dejlig Pige med gule Løkker, med røde, runde Kiuder, smuk og yndig, ingen Rose er mere frisk, dog Øjuene, de milde velsignede Øjne, jo, det er endnu Bedstemoder's. Ved hendes Side sidder en Mand, saa ung, kraftig og smuk; han rækker hende Rosen, og hun smiler, — saaledes smiler dog ikke Bedstemoder! — jo, Smilet kommer. Han er borte; der gaa mange Tanker og mange Skikkelser forbi; den smukke Mand er borte, Rosen ligger i Psalmebogen, og Bedstemoder — ja, hun sidder der igen som en gammel Kone og ser paa den visne Rose, der ligger i Bogen.

Nu er Bedstemoder død. — Hun sad i Lænestolen og fortalte en lang, lang, dejlig Historie: „Dg nu er den ude,“ sagde hun, „og jeg er ganske træt, lad mig nu sove lidt.“ Dg saa lagde hun sig tilbage, og hun trak Bejret, hun sov; men

det blev mere og mere stille, og hendes Ansigt var saa fuldt af Fred og Lykke, det var, ligesom der gik Solskin over det, og saa jagde de, hun var død.

Hun blev lagt i den sorte Kiste, hun laa svøbt i det hvide Linned, hun var saa smuk, og dog vare Øjnene lukkede, men alle Kynkerne vare borte, hun laa med Smil om Munden; hendes Haar var saa solvghvidt, saa ærværdigt, man blev slet ikke bange ved at se paa den døde, det var jo den søde, ejegode Bedstemoder. Og Psalmebogen blev lagt under hendes Hoved, det havde hun selv forlangt, og Rosen laa i den gamle Bog; og saa begravede de Bedstemoder.

Paa Graven, tæt under Kirkemuren, plantede de et Rosen-træ, og det stod fuldt med Blomster, og Nattergalen sang over det, og inde fra Kirken spillede Orgelet de smukkeste Psalmer, der stod i Bogen under den dodes Hoved. Og Maanen skinnede lige ned paa Graven; men den døde var der ikke; ethvert Barn kunde ved Nattetid roligt gaa hen og plukke en Rose der ved Kirkegaardsmuren. En død ved mere end alle vi levende vide, den døde kender den Angest, vi vilde føle for noget saa sælsomt som det, at de kom til os; de døde ere bedre end vi alle, og saa komme de ikke. Der er Jord over Kisten, der er Jord inden i den. Psalmebogen med dens Blade ere Støv, Rosen med alle sine Erindringer er falden i Støv; men ovenfor blomstre ny Roser, ovenfor synger Nattergalen, og Orgelet spiller; man tænker

paa den gamle Bedstemoder med de milde, evig unge Dine. Dine kunne aldrig dø! vore stulle engang se hende, ung og smuk, som da hun første Gang kysjede den friske, røde Rose, der nu er Stov i Graven.





Elverhøj.

Der løb saa vimsse nogle Firben i Sprækkerne paa et gammelt Træ; de kunde godt forstaa hverandre, for de talte Firbenesproget.

„Nej, hvor det rumler og brumler i den gamle Elverhøj!“ sagde det ene Firben: „jeg har for det Spektakel nu ikke i to Nætter lukket mine Øjne, og jeg kunde lige saa godt ligge og have Tandpine, for saa sover jeg heller ikke!“

„Der er noget paa Færde derinde!“ sagde det andet Firben, „Højen lade de staa paa fire røde Pæle lige til Hane-gal, der bliver ordentlig luftet ud, og Elverpigerne have lært ny Danse, som der trampes i. Der er noget paa Færde!“

„Ja, jeg har talt med en Regnorm af mit Bekendtskab,“ sagde det tredje Firben; „Regnormen kom lige op af Højen, hvor den, Nætter og Dage, havde rodet i Jorden; den havde hørt en hel Del, se kan den jo ikke, det elendige Dyr, men føle sig for og høre efter, det forstaar den. De ventte fremmede i Elverhøj, fornemme fremmede, men hvem, vilde Regnormen ikke sige, eller han vidste det nok ikke. Alle Lygtemændene ere tilfagte for at gøre Takkeltog, som man kalder det, og Solv og Wald, hvoraf der er nok i Højen, bliver poleret og stillet ud i Maaneskin.“

„Hvem kan dog de fremmede være?“ sagde alle Firbenene. „Hvad mon der er paa Færde? Hør, hvor det summer! hør, hvor det brummer!“

Lige i det samme skiltes Elverhøj ad, og en gammel Elverpige, rygløs var hun, men ellers meget anstændigt klædt paa, kom trippende ud, det var den gamle Elverkonges Husholderiske, hun var langt ude af Familien og havde Ravhjerte paa Panden. Benene gik saa slinke paa hende: trip, trip! hille den, hvor hun kunde trippe og det lige ned i Mojen til Natravnen.

„De bliver inviteret til Elverhøj, og det i Nat!“ sagde hun, „men vil De ikke forst gøre os en stor Tjeneste, at tage Dem af Indbydelseerne! Gavn maa De gøre, da De ikke selv holder Hus! Vi saa nogle højfornemme fremmede, Troldfolk, der have noget at sige, og derfor vil den gamle Elverkonge vise sig!“

„Hvem skal inviteres?“ spurgte Natravnen.

„Ja, til det store Bal kan al Verden komme, selv Menneſter, naar de bare kunne tale i Sovne eller gore ſaadan en lille Smile af hvad der falder i vor Art. Men til det forſte Gilde ſkal der være ſtrengt Udvalg, vi ville kun have de allerførnemſte. Jeg har ſtridt med Elverkongen, thi jeg holder for, vi kunne ikke engang have Spøgelfer med. Havmanden og hans Dotre maa forſt inviteres, de holde vel ikke meget af at komme paa det tørre, men de ſkal nok hver ſaa en vaad Sten at ſidde paa eller noget bedre, og ſaa tænker jeg nok, de ikke ſige af denne Gang. Alle gamle Trolde af forſte Klasse med Hale, Namanden og Niſjerne maa vi have, og ſaa tænker jeg, at vi kunne ikke forbigaa Gravſoen, Helheſten og Kirkegrimen; de høre jo rigtignok med til Gejſtligheden, ſom ikke ere af vore Folk, men det er nu deres Embede, de ere os nær i Familie, og de gore ſtadigen Viſitter.“ —

„Bra!“ ſagde Natravnen og ſløj af Sted for at invitere.

Elverpigerne dansede allerede paa Elverhøj, og de dansede med Langjal, vævet af Taage og Maaneſkin, og det ſer nydeligt ud for dem, der ſynes om det Slags. Midt inde i Elverhøj var den ſtore Sal ordentlig pudſet op; Gulvet var vadſket med Maaneſkin, og Bæggene vare gnedne med Hekſejdt, ſaa at de ſkinne ſom Tulipanblade foran Lyſet. I Køkkenet var der fuldt op med Frøer paa Spid, Snogefkind med ſmaa Borneſingre i og Salater af Paddehattefrø, vaade Muſefnuder og Skarntyde, Ol af Roſekonens Bryg, ſkinne Salpetervin fra Gravkælderens, alt meget ſolidt; ruſtne Som og Kirkerudeglas hørte til Knaget.

Den gamle Elverkonge lod sin Guldkrone polere i stødt Griffel, det var Dufsegriffel, og det er meget vanskeligt for Elverkongen at faa Dufsegriffel. I Sovestuen hængte de Gardiner op og hæftede dem fast med Snogespyt. Jo, der var rigtigt nok en Summen og Brummen.

„Nu skal her ryges med Krølhaar og Svineborster, saa tror jeg, at jeg har gjort mit!“ sagde den gamle Elverpige.

„Søde Fader!“ sagde den mindste af Dotrene; „saa jeg saa at vide, hvem de fornemme fremmede ere?“

„Maa da!“ sagde han, „saa maa jeg vel sige det! To af mine Dotre maa holde sig parate til Giftermaal! To blive vist bortgiftede. Trolldgubben oppe fra Norge, han, der bor i det gamle Dovrefjeld og har mange Klippeslotte af Kampesten og et Guldværk, som er bedre, end man tror, kommer herved med sine to Dreng, de skulle søge sig en Kone ud; Trolldgubben er saadan en rigtig gammel, ærlig norsk Gubbe, lystig og ligefrem; jeg kender ham fra gamle Dage, da vi drak dus; han var herne at hente sin Kone, nu er hun død, hun var en Datter af Klintekongen paa Moen. Han tog sin Kone paa Kridt, som man siger! Oh, hvor jeg længes efter den norske Trolldgubbe! Drengene, siger man, skulle være nogle uorne, kæphoje Unger, men man kan jo ogsaa gøre dem Uret, og de blive nok gode, naar de blive gemte. Lad mig se, at I sætte Skik paa dem!“

„Og naar komme de?“ spurgte den ene Datter.

„Det kommer an paa Vind og Vejr!“ sagde Elverkongen.

„De rejse økonomisk! De komme herved med Skibsløjlighed.“

Jeg vilde, at de skulde gaa ober Sverrig, men den gamle hælder endnu ikke til den Side! Han følger ikke med Tiderne, og det kan jeg ikke lide!"

J det samme kom der to Lygtemænd hoppende, den ene hurtigere end den anden, og derfor kom den ene først.

„De komme! de komme!“ raabte de.

„Giv mig min Krone, og lad mig staa i Maaneskinnet!“ sagde Elverkongen.

Døtrene løftede paa Langsjalerne og nejede lige til Jorden.

Der stod Troldgubben fra Dovre, med Krone af hærdede Istappe og polerede Grankogler, iøvrigt havde han Bjørnepels og Kanestøvler; Sønerne derimod gif barhalsede og uden Seler, for de vare Kraftmænd.

„Er det en Høj?“ spurgte den mindste af Drengene og pegede paa Elverhøj. „Det kalde vi oppe i Norge for et Hul!“

„Gutter!“ sagde den gamle. „Hul gaar indad, Høj gaar opad! har J ikke Øjne i Hovedet!“

Det eneste, der undrede dem herne, sagde de, var, at de saaledes uden videre kunde forstaa Sproget.

„Skab jer nu ikke!“ sagde den gamle, „man kunde tro, at J ikke var rigtig gennembagte!“

Dg saa gif de ind i Elverhøj, hvor der rigtignok var fint Selskab, og det i en Hast, saa man skulde tro, at de vare blæste janmen, og nydeligt og net var der indrettet for enhver. Havfolkene sad til Bords i store Vandkar; de sagde, det var, ligesom de vare hjemme. Alle holdt de Bordsfik, undtagen de

to smaa norske Trolde, de lagde Benene op paa Bordet, men de troede nu, at alting klædte dem.

„Fodderne af Fadet!“ sagde den gamle Trolb, og saa lystrede de, men de gjorde det da ikke lige straks. Deres Borddame kildrede de med Wrankogler, som de havde med i Lommen, og saa trak de deres Stovler af for at sidde magerligt og gav hende Stovlerne at holde, men Faderen, den gamle Dovretrolb, han var rigtignok ganske anderledes; han fortalte saa dejligt om de stolte norske Fjelde og om Føsser, der styrtede skumhvide ned med et Bulder som Tordensstrald og Orgelklang; han fortalte om Lakken, der sprang op mod de styrte Vand, naar Røffen spillede paa Guldharpa. Han fortalte om de skinnende Vinternætter, naar Kanehjælderne klang, og Knosene løb med brændende Blus hen over den blanke Is, der var saa gennemsigtig, at de saa Fiskeene blive hange under deres Fodder. Jo, han kunde fortælle, saa at man saa og horte, hvad han sagde; det var, ligesom Savmøllerne gif, som om Karle og Piger sang Viser og dansede Hallingedans; husja! lige med eet gav Trolbgubben den gamle Elverpige et Morbroderjmasf, det var et ordentligt Kys, og de vare dog slet ikke i Familie.

Nu maatte Elverpigerne danse, og det baade simpelt og det med at trampe, og det klædte dem godt; saa kom Kunst-danjen, eller som det kaldtes „at træde uden for Dansen“, hille den, hvor de kunde strække Ben; man vidste ikke, hvad der var Ende, og hvad der var Begyndelse, man vidste ikke, hvad der var Arme, og hvad der var Ben, det gif imellem

hinanden ligesom Savpaaner, og saa suurrede de rundt, saa Helhesten fik oundt og maatte gaa fra Bordet.

„Prrrrr!“ sagde Troldgubben, „det er Kommers med Ventøjet! Men hvad kan de mere end danse, strække Ben og gøre Hvirvelvind?“

„Det skal du saa at vide!“ sagde Elverkongen, og saa kaldte han den yngste af sine Dotre frem; hun var saa spinkel og klar som Maanestien, hun var den fineste af alle Søstrene; hun tog en hvid Pind i Munden, og saa var hun rent borte, det var hendes Kunst.

Men Troldgubben sagde, at den Kunst kunde han ikke lide hos sin Kone, og han troede heller ikke, at hans Dreuge holdt af den.

Den anden kunde gaa ved Siden af sig selv, ligesom om hun havde Skygge, og det har nu Troldfolk ikke.

Den tredie var af et ganske andet Slags, hun havde lært i Moskonens Bryggerhus, og det var hende, som forstod at spække Elletrunter med Sankt-Hans-Drme.

„Hun bliver en god Husmoder!“ sagde Troldgubben, og saa klinkede han med Djene, for han vilde ikke drikke saa meget.

Nu kom den fjerde Elverpige, hun havde en stor Guldharpe at spille paa, og da hun slog paa den første Streng, løftede alle det venstre Ben, for Troldfolkene ere kejtbenede, og da hun slog den anden Streng, maatte de alle gøre, hvad hun vilde.

„Det er et farligt Fruentimmer!“ sagde Troldgubben,

men begge Sonner gik ud af Højen, for nu vare de fede af det.

„Og hvad kan den næste Datter?“ spurgte Troldgubben.

„Jeg har lært at holde af de Norske!“ sagde hun, „og aldrig gifter jeg mig, uden at jeg kan komme til Norge!“

Men den mindste af Søstrene hvistede til Troldgubben: „Det er kun, fordi hun har hørt af en norsk Bise, at naar Verden forgaar, saa vil dog de norske Klipper staa som Bauta, og derfor vil hun derop, for hun er saa bange for at forjaa.“

„Ho, ho!“ sagde Troldgubben, „slap det der ud. Men hvad kan den syvende og sidste?“

„Den sjette kommer før den syvende!“ sagde Elverkongen, for han kunde regne, men den sjette vilde ikke rigtig komme frem.

„Jeg kan kun sige Folk Sandhed!“ sagde hun, „mig bryder ingen sig om, og jeg har nok at gøre med at sy paa mit Ligtoj!“

Nu kom den syvende og sidste, og hvad kunde hun? Ja, hun kunde fortælle Eventyr og det saa mange, hun vilde.

„Her er alle mine fem Fingre!“ sagde Troldgubben, „fortæl mig et om hver!“

Og Elverpigen tog ham om Haandleddet, og han lo, saa det klukkede i ham, og da hun kom til Guldbrand, der havde Guldring om Livet, ligesom den vidste, at der skulde være Forlovelse, sagde Troldgubben: „Hold fast hvad du har, Haanden er din! Dig vil jeg selv have til Kone!“

Dg Elverpigens sagde, at der var endnu tilbage om Guldbland og om lille Per Spillemand.

„Dem skulle vi høre til Vinter!“ sagde Troldegubben, „og om Granen skulle vi høre og om Birken og om Huldregaverne og den klingrende Frost! Du skal nok komme til at fortælle, for det gør endnu ingen rigtig deroppe, og saa skulle vi sidde i Stenstuen, hvor Fyrrespaanen brænder, og drikke Mjød af de gamle norske Kongers Guldhorn; Nøkken har stænket mig et Par Stykker! og naar vi saa sidde, saa kommer Garboen og gør Bisit; han synger dig alle Sæterpigens Sange. Det skal blive lystigt! Laksen vil springe i Fossen og slaa mod Stenvæggen, men den kommer dog ikke ind! — Ja, du kan tro, der er godt i det kære, gamle Norge! Men hvor ere Gutterne?“

Ja, hvor vare Gutterne. De løb omkring paa Marken og blæste Lygtemændene ud, der kom saa stikkeligt og vilde gøre Fakkeltog.

„Er det at søjle om?“ sagde Troldegubben, „nu har jeg taget en Moder til eder, nu kunne I tage en Moster!“

Men Gutterne sagde, at de vilde helst holde en Tale og drikke bus, gifte sig, det havde de ingen Lust til. — Dg saa holdt de Tale, drak bus og satte Glasset paa Meglen for at vise, at de havde druffet ud, trak saa Kjolerne af og lagde sig paa Bordet at sove, for de generede sig ikke. Men Troldegubben dansede Stuen rundt med sin unge Brud og byttede Stovler med hende, for det er finere end at bytte Ringe.

„Nu galter Hanen!“ sagde den gamle Elverpige, som holdt

Hus. „Nu maa vi lukke Vinduesfodderne, at ikke Solen brænder os inde!“

Og saa lukkede Højen sig.

Men udenfor løb Firbenene op og ned ad det revnede Træ, og det ene sagde til det andet:

„Oh, hvor jeg godt kunde lide den norske Troldgubbe!“

„Jeg holder mere af Drengene!“ sagde Regnormen, men den kunde jo ikke se, det elendige Dyr.





De rode Sko.

Der var en lille Pige, saa fin og saa nydelig, men om Sommeren maatte hun altid gaa med bare Fodder, for hun var fattig, og om Vinteren med store Træsko, saa at den lille Brist blev ganske rød, og det saa gruelt.

Midt i Bondebøen boede den gamle Mor Stomagers; hun sad og syede, saa godt hun kunde det, af røde, gamle Klædesstrimler et Par smaa Sko, ganske kluntede, men godt mente vare de, og dem skulde den lille Pige have. Den lille Pige hed Karen.

Just den Dag hendes Moder blev begravet, fik hun de røde Sko og havde dem første Gang paa; det var jo rigtignok ikke noget at sørge med, men hun havde nu ingen andre, og

ſaa gif hun med bare Ben i dem bag efter den fattige Straatkifte.

Da kom der i det ſamme en ſtor, gammel Bogn, og i den ſad der en ſtor, gammel Frue; hun ſaa paa den lille Pige og havde ondt af hende, og ſaa ſagde hun til Præſten: „Hør, giv mig den lille Pige, ſaa ſkal jeg være god imod hende!“

Dg Karen troede, det var alt ſammen for de røde Sko, men den gamle Frue ſagde, at de vare gruelige, og de bleve brændte, men Karen ſelv blev klædt paa rent og net; hun maatte lære at læſe og ſy, og Folk ſagde, at hun var nydelig, men Spejlet ſagde: „Du er meget mere end nydelig, du er dejlig!“

Da rejſte Dronningen engang gennem Landet, og hun havde med ſig ſin lille Datter, der var en Prinsesſe, og Folk ſtrømmede til uden for Slottet, og der var da Karen ogſaa, og den lille Prinsesſe ſtod i ſine hvide Klæder i et Vindue og lod ſig ſe paa; hun havde hverken Slæb eller Guldkrone, men dejlige røde Saffiansſko; de vare rigtignok anderledes nette, end de Mor Skomagers havde ſyet til lille Karen. Intet i Verden kunde dog lignes ved røde Sko!

Nu var Karen ſaa gammel, at hun ſkulde konfirmeres; ny Klæder fik hun, og ny Sko ſkulde hun ogſaa have. Den rige Skomager inde i Byen tog Maal af hendes lille Fod; det var hjemme i hans egen Stue, og der ſtod ſtore Glasſkabe med yndige Sko og blanke Stovler. Det ſaa nydeligt ud; men den gamle Frue ſaa ikke godt, og ſaa havde hun ingen Fornøjſe deraf; midt imellem Skoene ſtod et Par

røde, ganske som de Prinsessen havde baaret; hvor de vare smukke! Skomageren sagde ogsaa, at de vare syede til et Grevebarn, men de havde ikke passet.

„Det er nok Blanklæder!“ sagde den gamle Frue, „de sfinne!“

„Ja, de sfinne!“ sagde Karen; og de passede, og de bleve købt; men den gamle Frue vidste ikke af, at de vare røde, thi hun havde aldrig tilladt Karen at gaa til Konfirmation med røde Sko, men det gjorde hun nu.

Alle Menneſter ſaa paa hendes Fodder, og da hun gif op ad Kirkegulvet til Kordoren, ſyntes hun, at ſelv de gamle Billeder paa Begravelſerne, diſſe Portrætter af Præſter og Præſtekoner, med ſtive Kraver og lange, ſorte Klæder, hæſtede Øjnene paa hendes røde Sko, og kun paa diſſe tænkte hun, da Præſten lagde ſin Haand paa hendes Hoved og talte om den hellige Daab, om Pagten med Gud, og at hun nu ſkulde være et stort, kristent Menneſte; og Orgelet spillede ſaa højtideligt, de smukke Børneſtemmer ſang, og den gamle Kantor ſang, men Karen tænkte kun paa de røde Sko.

Om Eſtermiddagen vidſte da den gamle Frue af alle Menneſter, at Skoene havde været røde, og hun ſagde, at det var ſtygt, at det passede ſig ikke, og at Karen herefter, naar hun gif i Kirke, ſkulde altid gaa med ſorte Sko, ſelv om de vare gamle.

Næſte Sondag var der Altergang, og Karen ſaa paa de ſorte Sko, hun ſaa paa de røde — og ſaa ſaa hun paa de røde igen og tog de røde paa.

Det var dejligt Solfstiusvejr; Karen og den gamle Frue gik ad Stien gennem Kornet; der støvede det lidt.

Ved Kirkedøren stod en gammel Soldat med en Krykkestok og med et underligt langt Skæg, det var mere rødt end hvidt, for det var rødt; og han bojede sig lige ned til Jorden og spurgte den gamle Frue, om han maatte tørre hendes Sko af. Og Karen strakte ogjaa sin lille Fod ud. „Se hvilke dejlige Danjeste!“ sagde Soldaten, „sid fast, naar I danse!“ og saa slog han med Haanden paa Saalerne.

Og den gamle Frue gav ham en lille Stilling, og saa gik hun med Karen ind i Kirken.

Og alle Menneſter derinde saa paa Karens røde Sko, og alle Billederne saa paa dem, og da Karen knælede for Alteret og satte Guldkalken for sin Mund, tænkte hun kun paa de røde Sko, og det var, som de svømmede om i Kalken for hende; og hun glemte at synge sin Psalme, hun glemte at læse sit „Fadervor“.

Nu gik alle Folk fra Kirke, og den gamle Frue steg ind i sin Vogn. Karen løftede Foden for at stige bag efter, da sagde den gamle Soldat, som stod tæt ved: „Se hvilke dejlige Danjeste!“ og Karen kunde ikke lade være, hun maatte gøre nogle Dansetrin, og da hun begyndte, bleve Benene ved at danse, det var, ligesom Skoene havde faaet Magt over dem; hun dansede omkring Kirkehjørnet, hun kunde ikke lade være, Kuffen maatte løbe bag efter og tage fat paa hende, og han løftede hende ind i Vognen, men Fodderne bleve ved at danse, saa hun sparkede saa grueligt den gode,

gamle Frue. Endelig fik de Skoene af, og Benene kom i Ro.

Hjemme bleve Skoene satte op i et Skab, men Karen kunde ikke lade være at se paa dem.

Nu laa den gamle Frue syg, de sagde, at hun kunde ikke leve; plejes og passes skulde hun, og ingen var nærmere til det end Karen; men henne i Byen var der et stort Bal, Karen var inviteret; — hun saa paa den gamle Frue, der jo dog ikke kunde leve, hun saa paa de røde Sko, og det syntes hun, der ingen Synd var i; — hun tog de røde Sko paa, det kunde hun jo ogsaa nok; — men saa gif hun paa Bal, og saa begyndte hun at danse.

Men da hun vilde til højre, saa dansede Skoene til venstre, og da hun vilde op ad Gulvet, saa dansede Skoene ned ad Gulvet, ned ad Trappen, gennem Gaden og ud af Byens Port. Danse gjorde hun, og danse maatte hun, lige ud i den mørke Skov.

Da skinnede det oppe mellem Træerne, og hun troede, at det var Maanen, for det var et Lufigt, men det var den gamle Soldat med det røde Skæg; han sad og nikkede og jagde: „Se hvilke dejlige Dansesko!“

Da blev hun forfærdet og vilde fæste de røde Sko, men de hang fast, og hun slængede sine Strømper af, men Skoene vare voksede fast til hendes Fodder, og danse gjorde hun, og danse maatte hun, over Mark og Eng, i Regn og Solskin, ved Nat og ved Dag, men om Natten var det grueligst.

Hun dansede ind paa den aabne Kirkegaard, men de

døde der dansede ikke, de havde noget meget bedre at bestille end at danse; hun vilde sætte sig paa den fattiges Grav, hvor den bitre Regnsfang groede, men for hende var ikke Ro eller Hvile, og da hun dansede hen imod den aabne Kirkedør, saa hun der en Engel i lange, hvide Klæder, med Binger, som naaede ham fra Skuldrene ned til Jorden, hans Ansigt var strengt og alvorligt, og i Haanden holdt han et Sværd, saa bredt og skinnende.

„Danse skal du!“ sagde han, „danse paa dine røde Sko, til du bliver bleg og kold, til din Hud skrumper sammen som en Benrad! danse skal du fra Dør til Dør, og hvor der bor stolte, forsængelige Børn, skal du banke paa, saa at de høre dig og frygte dig! Danse skal du, danse — —“

„Naade!“ raabte Karen. Men hun hørte ikke, hvad Engelen svarede, thi Skoene bar hende gennem Laagen, ud paa Marken, over Vej og over Sti, og altid maatte hun danse.

En Morgenskund dansede hun forbi en Dør, hun kendte godt; indenfor lod Psalmeang, de bar en Kiste ud, som var pyntet med Blomster; da vidste hun, at den gamle Frue var død, og hun syntes, at nu var hun forladt af alle og forbandet af Guds Engel.

Danse gjorde hun, og danse maatte hun, danse i den mørke Nat. Skoene bar hende af Sted over Tjørne og Stubbe, og hun rev sig til Blods, og hun dansede hen over Heden til et lille, ensomt Hus. Her vidste hun, at Skarpretteren boede, og hun bankede med Fingeren paa Ruden og sagde:

„Kom ud! — kom ud! — Jeg kan ikke komme ind, for jeg danser!“

Dg Skarpretteren sagde: „Du ved nok ikke, hvem jeg er? Jeg hugger Hovedet af de onde Mennesker, og jeg kan mærke, at min Økse dirrer!“

„Hug ikke Hovedet af mig!“ sagde Karen, „for saa kan jeg ikke angre min Synd! men hug mine Fodder af med de røde Sko.“

Dg saa skristede hun hele sin Synd, og Skarpretteren huggede Fodderne med de røde Sko af hende; men Skoene dansede med de smaa Fodder hen over Marken ind i den dybe Skov.

Dg han snittede hende Træben og Krykker, lærte hende en Psalme, den Synderne altid syngte, og hun kysede den Haand, som havde ført Øksen, og gik hen over Heden.

„Nu har jeg lidt nok for de røde Sko!“ sagde hun, „nu vil jeg gaa i Kirke, at de kunne se mig!“ og hun gik nok saa rask mod Kirkedøren, men da hun kom der, dansede de røde Sko foran hende, og hun blev forfærdet og vendte om.

Hele Ugen igennem var hun bedrøvet og græd mange, tunge Taarer, men da det blev Søndag, sagde hun: „Se saa! nu har jeg lidt og stridt nok! jeg skulde tro, at jeg er lige saa god som mange af dem, der sidde og knejse derinde i Kirken!“ og saa gik hun nok saa modig; men hun kom ikke længer end til Laagen, da saa hun de røde Sko danse foran sig, og hun forfærdedes og vendte om og angrede ret i Hjertet sin Synd.

Dg hun gik til Præstegaarden og bad, om hun maatte

komme i Tjeneste der, flittig vilde hun være og gøre alt hvad hun kunde, paa Louuen saa hun ikke, kun at hun maatte saa Dag over Hovedet og være hos gode Menneſker. Og Præſtefonen havde ondt af hende og gav hende Tjeneste. Og hun var flittig og tankefuld. Stille ſad hun og horte til, naar om Aftenen Præſten læste højt af Bibelen. Alle de ſmaa holdt meget af hende, men naar de talte om Pynt og Stads og at være dejlig ſom en Dronning, ryſtede hun med Hovedet.

Næſte Søndag gif de alle til Kirke, og de ſpurgte hende, om hun vilde med, men hun ſaa bedrovet, med Taarer i Øjnene, paa ſine Krykker, og ſaa gif de andre hen at høre Guds Ord, men hun gif alene ind i ſit lille Kammer; det var ikke ſtorre, end at der kunde ſtaa en Seng og en Stol, og her ſatte hun ſig med ſin Pſalmebog; og alt ſom hun med fromt Sind læste i den, bar Vinden Orgeltonerne fra Kirken over til hende, og hun løſtede med Taarer ſit Anſigt og ſagde: „Oh, Gud hjælp mig!“

Da ſkinnede Solen ſaa klart, og lige foran hende ſtod den Guds Engel i de hvide Klæder, ham, hun hin Nat havde ſet i Kirkeøren, men han holdt ikke længer det ſkarpe Sværd, men en dejlig grøn Vren, der var fuld af Roſer, og han rørte med den ved Loftet, og det hævede ſig ſaa højt, og hvor han havde rørt, ſkinnede der en Guldstjerne, og han rørte ved Bæggene, og de udvidede ſig, og hun ſaa Orgelet, ſom spillede, hun ſaa de gamle Billeder med Præſter og Præſtefoner; Menigheden ſad i de pyntede Stole og ſang af Pſalmebogen, for Kirken var ſelv kommen hjem til den ſtakkels

Pige i det lille, snævre Kammer, eller ogsaa var hun kommen der hen; hun sad i Stolen hos de andre Præstens Folk, og da de havde endt Psalmen og saa op, nikkede de og sagde: „Det var ret, du kom, Karen!“

„Det var Naade!“ sagde hun.

Og Orgelet klang, og Børnestemmerne i Koret lod saa blødt og dejligt. Det klare Solskin strømmede saa varmt gennem Vinduerne ind i Kirkestolen, hvor Karen sad; hendes Hjerte blev saa fuldt af Solskin, af Fred og Glæde, at det brast; hendes Sjæl sloj paa Solskin til Gud, og der var der ingen, som spurgte om de røde Sko.





Springfyrene.

Loppen, Græshoppen og Springgaasen vilde engang se, hvem af dem der kunde springe højest, og saa inviterede de hele Verden og hvem der ellers vilde komme at se den Stads, og det var tre ordentlige Springfyre, da de kom sammen i Stuen.

„Ja, jeg giver min Datter til den, som springer højest!“ jagde Kongen, „for det er saa fattigt, at de Personer skulle springe om ingenting!“

Loppen kom først frem, den havde saadanne nette Manerer og hilsede til alle Sider, for den havde Frokenblod i sig og var vant til kun at omgaaes med Mennesker, og det gør nu meget.

Nu kom Græshoppen, den var rigtignok betydelig sværere, men den havde dog ganske god Skik paa sig og var i grøn Uniform, og den var medfødt; desuden sagde Personen, at den havde en meget gammel Familie i det Land Ægypten; og at den her hjemme var højt vurderet, den var tagen lige fra Marken og sat i et Korthus, der havde tre Etager, alle sammen af Herreblade, der vendte den fulorte Side indad; der var baade Døre og Vinduer og det skaarne ud i Livet paa Hjertes Dame. „Jeg lynger saaledes,“ sagde den, „at seksten indfødte Faarekyllinger, der have pebet fra jmaa af og dog ikke faaet Korthus, have ved at høre mig ærgret sig endnu tyndere, end de vare!“

Begge to, baade Loppen og Græshoppen, gjorde saaledes godt rede for hvem de vare, og at de troede, de nok kunde ægte en Prinsesse.

Springgaafen sagde ikke noget, men man sagde om den, at den tænkte desto mere, og da Hofhunden kun snostede til den, indestod han for, at Springgaafen var af god Familie; den gamle Raadmand, der havde faaet tre Ordener for at tie stille, forsikrede, at han vidste, at Springgaafen var begavet med Trolddomskraft; man kunde se paa Ryggen af den, om man fik en mild eller en streng Vinter, og det

kan man ikke engang se paa Ryggen af ham, der skriver Almanakken.

„Ja, jeg siger nu ikke noget!“ sagde den gamle Konge, „men jeg gaar nu altid saadan og tænker mit!“

Nu var det Springet om at gøre. Loppen sprang saa højt, at ingen kunde se det, og saa paastod de, at den slet ikke havde sprunget, og det var nu lumpent.

Græshoppen sprang kun halvt saa højt, men den sprang Kongen lige i Ansigtet, og saa sagde han, det var ækelt.

Springgaasen stod længe stille og betænkte sig, man troede til sidst, at den slet ikke kunde springe.

„Bare den ikke har faaet ondt!“ sagde Hofhunden, og saa snøstede han igen til den: Rutsch! sprang den et lille, stærkt Spring hen i Skodet paa Prinsessen, der sad lavt paa en Guldstammel.

Da sagde Kongen: „Det højeste Spring er at springe op til min Datter, for det er det fine af det, men sligt hører der Hoved til at falde paa, og Springgaasen har vist, at den har Hoved. Den har Ven i Panden!“

Og saa fik den Prinsessen.

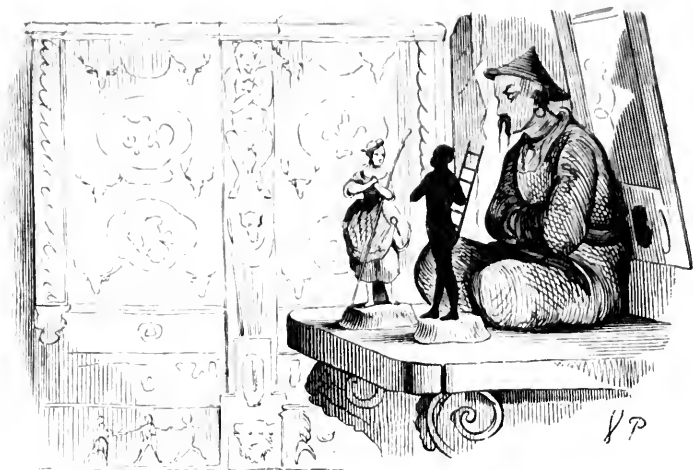
„Jeg sprang dog højest!“ sagde Loppen. „Men det kan være det samme! lad hende kun have den Gaaserad med Bind og med Beg! jeg sprang dog højest, men der skal i denne Verden Krop til, for at de kunne se en!“

Og saa gif Loppen i fremmed Krigstjeneste, hvor man siger, at den blev slaaet ihjel.

Græshoppen fatte sig ude i Groften og tænkte over,

hvorledes det egentlig gik til i Verden, og den sagde ogsaa:
„Krop skal der til! Krop skal der til!“ og saa sang den sin
egen bedrøvelige Vise, og det er af den, vi har taget Historien,
som dog gerne kunde være Logu, om den endogsaa var trykt.





Hyrdinden og Skorstensfejeren.

Har du nogensinde set et rigtigt gammelt Træstøb, ganske sort af Alderdom og skaaret ud med Snirkler og Lovværk? Just saadant et stod der i en Dagligstue, det var arvet efter Oldemoder og udskaaret med Roser og Tulipaner fra overst til nederst; der var de underligste Snirkler, og mellem dem stak smaa Hjorte Hovedet frem med mange Tænder; men midt paa Skabet stod snittet en hel Mand, han var rigtignok grinagtig at se paa, og grine gjorde han, man kunde ikke kalde det at

le, han havde Gedebukkeben, smaa Horn i Panden og et langt Stæg. Børnene i Stuen kaldte ham altid Gedebukkebens-Overogundergeneralkrigskommanderfergeanten, for det var et svært Navn at sige, og der er ikke mange, der faa den Titel; men at lade ham ståre ud, det var ogsaa noget. Dog nu var han der jo! altid saa han hen til Bordet under Spejlet, for der stod en nydig, lille Hyrdinde af Porcelæn; Skoene vare forgyldte, Kjolen nydeligt hæftet op med en rød Rose, og saa havde hun Guldhæt og Hyrdestav; hun var dejlig! Tæt ved hende stod en lille Skorstensfejer, saa fort som et Kul, men iøvrigt ogsaa af Porcelæn; han var lige saa ren og pæn som nogen anden; at han var Skorstensfejer, det var jo bare noget, han forestillede; Porcelænmageren kunde lige saa godt have gjort en Prins af ham, for det var eet.

Der stod han med sin Stige saa nydeligt, og med et Ansigt, saa hvidt og rodt som en Rige, og det var egentlig en Fejl, for lidt fort kunde han gerne have været. Han stod ganske nær ved Hyrdinden; de vare begge to stillede, hvor de stod, og da de nu vare stillede, saa havde de forlovet sig, de passede jo for hinanden, de vare unge Folk, de vare af samme Porcelæn og begge lige skrøbelige.

Tæt ved dem stod der nok en Duffe, der var tre Gange større, det var en gammel Kineser, som kunde nikke; han var ogsaa af Porcelæn og sagde, at han var Bedstefader til den lille Hyrdinde, men det kunde han nok ikke bevise; han paa- stod, at han havde Magt over hende, og derfor havde han

nikket til Bedebukkebens = Overogundergeneralstrigskommanderfergeanten, der friede til den lille Hyrdinde.

„Der faar du en Mand,“ sagde den gamle Kineser, „en Mand, som jeg næsten tror er af Mahognitræ, han kan gøre dig til Bedebukkebens = Overogundergeneralstrigskommanderfergeantinde, han har hele Skabet fuldt af Solvtoj, foruden hvad han har i hemmelige Gemmer.“

„Jeg vil ikke ind i det mørke Skab!“ sagde den lille Hyrdinde, „jeg har hørt sige, at han har derinde elleve Porcelæns Koner!“

„Saa kan du være den stolte!“ sagde Kineseren, „i Nat, saa snart det knager i det gamle Skab, skal I have Bryllup, saa sandt som jeg er en Kineser!“ og saa nikkede han med Hovedet og faldt i Sovn.

Men den lille Hyrdinde græd og saa paa sin Hjertensallertæreste, Porcelæns Skorstensfejeren.

„Jeg tror, jeg vil bede dig,“ sagde hun, „at du vil gaa med mig ud i den vide Verden, for her kunne vi ikke blive!“

„Jeg vil alt hvad du vil!“ sagde den lille Skorstensfejere, „lad os straks gaa, jeg tænker nok, jeg kan ernære dig ved Professionen!“

„Gid vi vare vel nede af Bordet!“ sagde hun, „jeg bliver ikke glad, før vi ere ude i den vide Verden!“

Og han trostede hende og viste, hvor hun skulde sætte sin lille Fod paa de udskaarne Kanter og det forghldte Løbværk ned om Bordbenet; sin Stige tog han ogsaa til Hjælp, og saa vare de nede paa Gulvet, men da de saa hen til det gamle

Skab, var der saadant et Røre; alle de udskaarne Hjorte stak Hovederne længere frem, rejste Takterne og drejede med Halsen! Gedebukkebens - Overogundergeneralkrigskommanderfergeanten sprang højt i Vejret og raabte over til den gamle Kineser: „Nu løbe de! nu løbe de!“

Da bleve de lidt forstrækkede og sprang hurtigt op i Skuffen til Forhøjningen.

Her laa tre, fire Spil Kort, som ikke vare komplette, og et lille Duffeteater, der var rejst op, saa godt det lod sig gøre; der blev spillet Komodie, og alle Damerne, baade Ruder og Hjertes, Kløver og Spader, sad i første Række og vistede sig med deres Tulipaner, og bag ved dem stod alle Knægtene og viste, at de havde Hoved baade foroven og forneden, saaledes som Spillekort have det. Komodien handlede om to, som ikke maatte saa hinanden, og Hjrdinden græd derover, for det var ligesom hendes egen Historie.

„Det kan jeg ikke holde ud!“ sagde hun. „Jeg maa op af Skuffen!“ men da de kom paa Gulvet og saa op til Bordet, saa var den gamle Kineser vaagnet og rokkede med hele Kroppen, han var jo en Klump forneden.

„Nu kommer den gamle Kineser!“ raabte den lille Hjrdinde, og saa faldt hun lige ned paa sine Porcelæns Knæ, saa bedrøvet var hun.

„Jeg faar en Tanke,“ sagde Skorstensfejeren, „skulle vi krybe ned i den store Potpourrikrukke, der staar i Krogen; der kunne vi ligge paa Roser og Lavendler og kaste]ham Salt i Djnene, naar han kommer.“

„Det kan ikke forslaa!“ sagde hun, „desuden ved jeg, at den gamle Kineser og Potpourrikrukken have været forlovede, og der bliver altid lidt Godhed tilbage, naar man saadan har staaet i Forhold; nej, der er ikke andet for end at gaa ud i den vide Verden!“

„Har du virkelig Mod til at gaa med mig ud i den vide Verden?“ spurgte Skorstensfejeren. „Har du betænk, hvor stor den er, og at vi aldrig mere kunne komme her tilbage?“

„Det har jeg!“ sagde hun.

Og Skorstensfejeren saa ganske stift paa hende, og saa sagde han: „Min Vej gaar gennem Skorstenen! har du virkelig Mod til at krybe med mig gennem Raskelovnen, baade gennem Tromlen og Røret? saa komme vi ud i Skorstenen, og der forstaar jeg at bruge mig! vi stige saa højt, at de ikke kunne naa os, og overjt oppe er der et Hul ud til den vide Verden!“

Og han førte hende hen til Raskelovnsdøren.

„Der ser fort ud!“ sagde hun, men hun gik dog med ham, baade gennem Tromlen og gennem Røret, hvor der var den bælgmørke Nat.

„Nu ere vi i Skorstenen!“ sagde han, „og se! se! ovenover skinner den dejligste Stjerne!“

Og det var en virkelig Stjerne paa Himlen, der skinnede lige ned til dem, ligesom den vilde vise dem Vejen. Og de kravlede, og de krøb, en gruelig Vej var det, saa højt, saa højt; men han loftede og lettede, han holdt hende og viste de

bedste Steder, hvor hun skulde sætte sine smaa Porcelæns Fodder, og saa naaede de lige op til Skorstensranden, og paa den satte de sig, for de vare rigtignok trætte, og det kunde de ogsaa være.

Himlen med alle dens Stjerner var ovenover, og alle Byens Tage nedenunder; de saa saa vidt omkring, saa langt ud i Verden; den stakkels Hyrdinde havde aldrig tænkt sig det saaledes, hun lagde sit lille Hoved op til sin Skorstensfejer, og saa græd hun, saa at Guldet sprang af hendes Livbaand.

„Det er alt for meget!“ sagde hun. „Det kan jeg ikke holde ud! Verden er altfor stor! gid jeg var igen paa det lille Bord under Spejlet! jeg bliver aldrig glad, før jeg er der igen! nu har jeg fulgt dig ud til den vide Verden, nu kan du gerne følge mig hjem igen, dersom du holder noget af mig!“

Og Skorstensfejeren talte fornuftigt for hende, talte om den gamle Kineser og om Gedebukkebens-Oberogundergeneral-krigskommandersergeanten, men hun hulkede saa grueligt og kysjede sin lille Skorstensfejer, saa han kunde ikke andet end søje hende, skønt det var galt.

Og saa kravlede de igen med stor Besværighed ned igennem Skorstenen, og de krøb gennem Tromlen og Røret, det var slet ikke rart, og saa stod de i den mørke Skafelovn; der lurede de bag Døren for at saa at vide, hvorledes det stod til i Stuen. Der var ganske stille; de kiggede ud — af, der laa midt paa Gulvet den gamle Kineser, han var falden ned af Bordet, da han vilde efter dem, og laa flaaet i tre Stykker;

hele Ryggen var gaaet af i een Stump, og Hovedet laa trillet hen i en Krog; Wedebuffebens=Overogundergeneralkrigs=kommanderfergeanten stod, hvor han altid havde staaet, og tænkte over.

„Det er grueligt!“ sagde den lille Hyrdinde, „gamle Bedstefader er slaaet i Stykker, og vi ere Skyld deri! det kan jeg aldrig overleve!“ og saa vred hun sine smaa bitte Hænder.

„Han kan klinkes endnu!“ sagde Skorstensfejeren. „Han kan meget godt klinkes! — Vær bare ikke saa heftig, naar de lime ham i Ryggen og give ham en god Klink i Nakken, saa vil han være saa god som ny igen og kan sige os mange Ubehageligheder!“

„Tror du?“ sagde hun, og saa krob de op igen paa Bordet, hvor de før havde staaet.

„Se saa langt kom vi!“ sagde Skorstensfejeren, „der kunde vi have sparet os al den Ulejlighed!“

„Havde vi kun den gamle Bedstefader klinket!“ sagde Hyrdinden. „Kan det være saa dyrt?“

Og klinket blev han; Familien lod ham lime i Ryggen, han fik en god Klink i Halsen, han var saa god som ny, men ikke kunde han ikke.

„De er nok bleven hovmodig, siden De har været slaaet i Stykker!“ sagde Wedebuffebens=Overogundergeneralkrigskommanderfergeanten, „jeg synes dog ikke, at det er noget at være saa stolt af! skal jeg have hende, eller skal jeg ikke have hende?“

Dg Skorstensfejeren og den lille Hyrdinde saa saa

rørende paa den gamle Kineser; de vare saa bange, han skulde nikke, men han kunde ikke, og det var ham ubehageligt at fortælle til en fremmed, at han havde bestandig en Klinte i Natten, og saa bleve Porcelænsfolkene sammen, og de velsignede Bedstefaders Klinte og holdt af hiuanden, til de gif i Stykker.





Holger Danske.

Der er i Danmark et gammelt Slot, som hedder Kronborg, det ligger lige ud i Øresund, hvor de store Skibe hver Dag sejle forbi i Hundredvis, baade engelske, russiske og preussiske; og de hilse med Kanoner for det gamle Slot: „Bum!“ og Slottet svarer igen med Kanoner: „Bum!“ for saaledes sige Kanonerne „God Dag!“ „Mange Tak!“ — Om Vinteren sejler der ingen Skibe, saa ligger alt med Is lige over til det svenske Land, men det er ordentlig ligesom en hel Landevej, der vajer det danske Flag og det svenske Flag, og danske og svenske Folk sige hverandre: „God Dag,“ „Mange Tak!“ men ikke med Kanoner, nej, med venligt Haandtag, og

den ene henter Hvedebroð og Kringler hos den anden, for fremmed Mad smager bedst. Men Pragten i det hele er dog det gamle Kronborg, og under det er det, at Holger Danske sidder i den dybe, mørke Kælder, hvor ingen kommer; han er klædt i Jern og Staal og støtter sit Hoved paa de stærke Arme; hans lange Skæg hænger ud over Marmorbordet, hvor det er vokset fast; han sover og drømmer, men i Drømme ser han alt, hvad der sker heroppe i Danmark. Hver Juleaften kommer en Guds Engel og siger ham, at det er rigtigt, som han har drømt, og at han godt kan sove igen, for Danmark er endnu ikke i nogen ordentlig Fare; men kommer det i en, ja, saa vil den gamle Holger Danske rejse sig, saa Bordet revner, naar han trækker Skægget til sig; saa kommer han frem og slaar, saa det høres i alle Verdens Lande.

Alt dette om Holger Danske sad en gammel Bedstefader og fortalte til sin lille Sonnesøn, og den lille Dreng vidste, at hvad Bedstefader sagde, det var sandt. Og medens den gamle sad og fortalte, saa snittede han paa et stort Træbillede; det skulde forestille Holger Danske og stilles forud paa et Skib; for den gamle Bedstefader var Billedsnitter, og det er saadan en Mand, som skærer ud til Skibenes Gallioner, efter som hvert Skib skal kaldes; og her havde han udskaaet Holger Danske, der stod saa rank og stolt med sit lange Skæg og holdt i den ene Haand det brede Slagsværd, men støttede den anden Haand paa det danske Vaaben.

Og den gamle Bedstefader fortalte saa meget om mærkelige danske Mænd og Kvinder, at den lille Sonnesøn til sidst

synes, at nu vidste han lige saa meget, som Holger Danske kunde vide, der jo dog kun dromte derom; og da den lille kom i sin Seng, tænkte han saa meget derpaa, at han ordentlig knugede sin Hage til Sengedyngen og syntes, at han havde et langt Skæg, der var groet fast i den.

Men den gamle Bedstefader blev siddende ved sit Arbejde og snittede paa den sidste Del deri, det var det danske Vaaben; og nu var han færdig, og han saa paa det hele, og han tænkte paa alt, hvad han havde læst og hørt, og hvad han i Aften havde fortalt den lille Dreng; og han nikkede og tørrede sine Brillen, satte dem paa igen og sagde: „Ja, i min Tid kommer nok ikke Holger Danske; men Drengen der i Sengen kan maaske saa ham at se og være med, naar det rigtigt gælder,“ og den gamle Bedstefader nikkede, og jo mere han saa paa sin Holger Danske, des tydeligere blev det ham, at det var et godt Billede, han der havde gjort; han syntes ordentlig, at det fik Kulør, og at Harnisket skinnede som Jern og Staal; Hjerterne i det danske Vaaben bleve mere og mere røde, og Loverne sprang med Guldkroner paa.

„Det er dog det dejligste Vaaben, nogen i Verden har!“ sagde den gamle. „Loverne ere Styrke, og Hjerterne ere Mildhed og Kærlighed!“ og han saa paa den øverste Love og tænkte paa Kong Knud, der bandt det store England til Danmarks Kongestol, og han saa paa den anden Love og tænkte paa Waldemar, som samlede Danmark og betvang de vendiske Lande; han saa paa den tredie Love og tænkte paa Margrethe, som forenede Danmark, Sverrig og Norge;

men idet han saa paa de røde Hjerter, saa skinnede de endnu stærkere end før, de bleve til Flamme, som bevægede sig, og hans Tanke fulgte hver af dem.

Den første Flamme førte ham ind i et snævert, mørkt Fængsel; der sad en Fange, en dejlig Kvinde, Christian den Fjerdes Datter: Eleonora Ulfeldt; og Flammen satte sig som en Rose paa hendes Bryst og blomstrede sammen med hendes Hjerter, hun, den ædleste og bedste af alle danske Kvinder.

„Ja, det er et Hjerter i Danmarks Vaaben!“ sagde den gamle Bedstefader.

Og hans Tanker fulgte Flammen, som førte ham ud paa Havet, hvor Kanonerne buldrede, hvor Skibene laa indhyllede i Røg; og Flammen hæftede sig som et Ordensbaand paa Hvitfeldts Bryst, idet han til Flaadens Frelse sprængte sig og sit Skib i Luften.

Og den tredje Flamme førte ham til Gronlands usle Hytter, hvor Præsten Hans Egede stod med Kærlighed i Ord og Gerning; Flammen var en Stjerne paa hans Bryst, et Hjerter i det danske Vaaben.

Og den gamle Bedstefaders Tanker gik foran den svævende Flamme, thi hans Tanke vidste, hvor Flammen vilde hen. I Bondekonens fattige Stue stod Frederik den Sjette og skrev sit Navn med Kridt paa Bjælken; Flammen bævede paa hans Bryst, bævede i hans Hjerter; i Bondens Stue blev hans Hjerter et Hjerter i Danmarks Vaaben. Og den gamle Bedstefader tørrede sine Øjne, for han havde kendt og levet for Kong Frederik med de solvhvide Haar og de ærlige, blaa

Djæ, og han foldede sine Hænder og saa stille frem for sig. Da kom den gamle Bedstefaders Sonnekone og sagde, at det var sildigt, nu skulde han hvile, og at Aftensbordet var dækket.

„Men dejligt er det dog, hvad du der har gjort, Bedstefader!“ sagde hun. „Holger Danske og hele vort gamle Vaaben! — Det er, ligesom om jeg havde set det Ansigt før!“

„Nej, det har du nok ikke!“ sagde den gamle Bedstefader, „men jeg har set det, og jeg har stræbt at snitte det i Træ, jaaledes som jeg husker det. Den Gang var det, da Englænderne laa paa Neden, den danske anden April, da vi viste, vi vare gamle Danske. Paa „Danmark“, hvor jeg stod i Steen Billes Gsfadre, havde jeg en Mand ved min Side; det var, som Anglerne vare bange for ham! Lystig sang han gamle Viser og stod og stred, som var han mer end et Menneske. Jeg husker hans Ansigt endnu; men hvorfra han kom, hvorhen han gik, ved jeg ikke, ved ingen. Jeg har tit tænkt, det var nok gamle Holger Danske selv, der var svømmet ned fra Kronborg og hjalp os i Farens Stund; det var nu min Tanke, og der staar hans Billede!“

Dg det kastede sin store Skygge helt op ad Bæggen, selv noget hen ad Loftet; det saa ud, som var det den virkelige Holger Danske selv, som stod der bag ved, for Skyggen rørte sig, men det kunde da ogsaa være, fordi Flammen i Lysket ikke brændte stadig. Dg Sonnekonen kyskede den gamle Bedstefader og førte ham hen i den store Lænestol foran Bordet, og hun og hendes Mand, som jo var den gamle Bedstefaders Son og Fader til den lille Dreng, der laa i Sengen, sad og

spiste deres Aftensmad, og den gamle Bedstefader talte om de danske Løver og de danske Hjerter, om Styrken og Mildheden, og ganske tydeligt forklarede han, at der var endnu een Styrke foruden den, der laa i Sværdet, og han pegede paa Hylten, hvor der laa gamle Boger, hvor alle Holbergs Romaner laa, de, som saa tit vare læste, for de vare saa morsomme, man syntes ordentlig at kende alle de Personer deri fra gamle Dage.

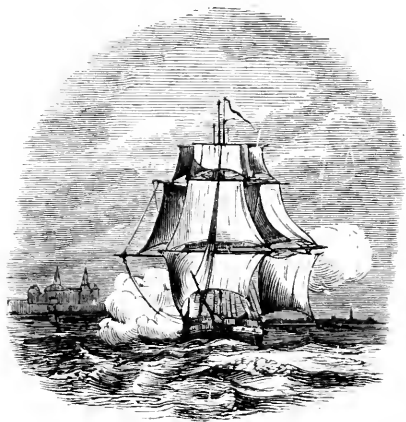
„Se, han har ogsaa vidst at hugge!“ sagde den gamle Bedstefader; „han har hugget det gale og kantede af Folk, saa langt han kunde!“ og gamle Bedstefader nikkede hen til Spejlet, hvor Almanakken stod med „Rundetaarn“, og saa sagde han: „Lyge Brahe, han var ogsaa en, som brugte Sværdet; ikke til at hugge i Rød og Ven, men hugge en tydeligere Vej op imellem alle Himlens Stjerner! — Og saa han, hvis Fader var af min Stand, den gamle Billedsnitters Søn, han, vi selv have set med det hvide Haar og de stærke Skuldre, han, som nævnes af alle Verdens Lande! ja, han kunde hugge, jeg kan kun jnitte! Jo, Holger Danske kan komme paa mange Maader, saa at der i alle Verdens Lande høres om Danmarks Styrke! Skal vi saa drikke Bertels Skaal!“

Men den lille Dreng i Sengen saa tydeligt det gamle Kronborg med Drejsund, den virkelige Holger Danske, som sad dybt dernede med Skægget vokset fast i Marmorbordet og drømte om alt, hvad der sker heroppe; Holger Danske drømte ogsaa om den lille fattige Stue, hvor Billedsnitteren

sad, han hørte alt, hvad der blev talt, og nikkede i Dromme og jagde:

„Ja, husk kun paa mig, I danske Folk! behold mig i Tanke! jeg kommer i Nødens Time.“

Og uden for Kronborg skinnede den klare Dag, og Vinden bar Jægerhornets Toner over fra Nabolandet, Skibene sejlede forbi og hilsede: „Bum! bum!“ og fra Kronborg svarede det: „Bum! bum!“ men Holger Danske vaagnede ikke, hvor stærkt de stød, for det var jo bare: „God Dag!“ — „Mange Tak!“ Der skal stydes anderledes, før han vil vaagne; men han vaagner nok, for der er Drummer i Holger Danske.





Den lille Pige med Svovlstikkerne.

Det var saa grueligt koldt; det sneede, og det begyndte at blive mørk Aften; det var ogsaa den sidste Aften i Maret, Mytaarsaften. I denne Kulde og i dette Mørke gik paa Gaden en lille, fattig Pige med bart Hoved og nogle Fodder; ja, hun havde jo rigtignok haft Tofler paa, da hun kom hjemme fra, men hvad kunde det hjælpe! det var meget store Tofler, hendes Moder havde sidst brugt dem, saa store vare de, og dem tabte den lille, da hun skyndte sig over Gaden, idet to Bogne for saa grueligt stærkt forbi; den ene Toffel var ikke at finde, og den anden lob en Dreng med; han sagde, at den kunde han bruge til Bugge, naar han selv fik Børn.

Der gik nu den lille Pige paa de nøgne, smaa Fodder, der vare røde og blaa af Kulde; i et gammelt Forklæde holdt

hun en Mængde Svovlstikker, og eet Bundt gif hun med i Haanden; ingen havde den hele Dag købt af hende! ingen havde givet hende en lille Skilling; sulten og forfrosen gif hun og saa saa fortuert ud, den lille Staffel! Snefnuggene faldt i hendes lange, gule Haar, der krollede saa smukt om Nakken, men den Stads tænkte hun rigtignok ikke paa. Ud fra alle Vinduer skinnede Lysene, og saa lugtede der i Gaden saa dejligt af Gaasesteg; det var jo Nytaarsaften, ja, det tænkte hun paa.

Henne i en Krog mellem to Huse, det ene gif lidt mere frem i Gaden end det andet, der satte hun sig og krøb sammen; de smaa Ben havde hun trukket op under sig, men hun fros endnu mere, og hjem turde hun ikke gaa, hun havde jo ingen Svovlstikker solgt, ikke saaet en eneste Skilling, hendes Fader vilde slaa hende, og koldt var der ogsaa hjemme, de havde kun Taget lige over dem, og der pib Winden ind, skont der var stoppet Straa og Klude i de største Sprækker. Hendes smaa Hænder vare næsten ganske døde af Kulde. Ak! en lille Svovlstik kunde gøre godt. Turde hun bare trække een ud af Bundet, stryge den mod Bæggen og varme Fingrene. Hun trak een ud, „ritch!“ hvor sprubede den, hvor brændte den! det var en varm, klar Lue, ligesom et lille Lys, da hun holdt Haanden om den; det var et underligt Lys; den lille Pige hntes, hun sad foran en stor Jernstakelovn med blanke Messingflugler og Messingtromle; Jlden brændte saa velsignet, varmede saa godt; nej, hvad var det! — Den lille strakte allerede Fodderne ud for ogsaa at varme disse, —

— da sluktedes Flammen. Kaffelovnen forsvandt, — hun sad med en lille Stump af den udbrændte Svovlstik i Haanden.

En ny blev stroget, den brændte, den lyste, og hvor Skinnet faldt paa Muren, blev denne gennemsigtig som et Flor; hun saa lige ind i Stuen, hvor Bordet stod dækket med en skinnende hvid Dug, med fint Porcelæn, og dejligt dampede den stegte Gaas, fyldt med Svesker og Æbler; og hvad der endnu var prægtigere, Gaasen sprang fra Fadet, vraktede hen ad Gulvet med Gaffel og Kniv i Ryggen; lige hen til den fattige Pige kom den; da sluktedes Svovlstikken, og der var kun den tykke, kolde Mur at se.

Hun tændte en ny. Da sad hun under det dejligste Juletræ; det var endnu større og mer pyntet, end det hun gennem Glasdøren havde set hos den rige Købmand nu sidste Jul; tusinde Lys brændte paa de grønne Grene, og brogede Billeder, som de, der pyntede Butiksvinduerne, saa ned til hende. Den lille strakte begge Hænder i Vejret — da sluktedes Svovlstikken; de mange Julelys gif højere og højere, hun saa, de vare nu de klare Stjerner, een af dem faldt og gjorde en lang Ildstribе paa Himlen.

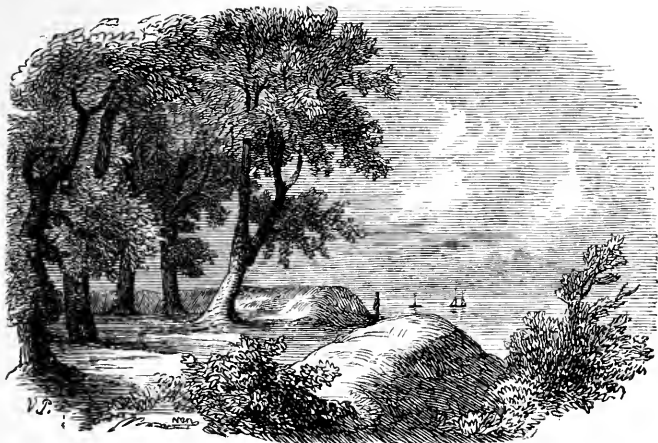
„Nu dør der een!“ sagde den lille, for gamle Mormor, som var den eneste, der havde været god mod hende, men nu var død, havde sagt: Naar en Stjerne falder, gaar der en Sjæl op til Gud.

Hun strøg igen mod Muren en Svovlstik, den lyste rundt om, og i Glansen stod den gamle Mormor, saa klar, saa skinnende, saa mild og velsignet.

„Mormor!“ raabte den lille, „oh, tag mig med! jeg ved, du er borte, naar Svovlstikken gaar ud, borte ligesom den varme Kaffelovn, den dejlige Gaafesteg og det store, velsignede Juletræ!“ — og hun strog i Hast den hele Rest Svovlstikker, der var i Bundtet, hun vilde ret holde paa Mormor; og Svovlstikkerne lyste med saadan en Glans, at det var klarere end den lyse Dag. Mormor havde aldrig før været saa smuk, saa stor; hun loftede den lille Pige op paa sin Arm, og de støj i Glans og Glæde saa højt, saa højt; og der var ingen Kulde, ingen Hunger, ingen Angest, — de vare hos Gud.

Men i Krogen ved Huset sad i den kolde Morgenstund den lille Pige med de røde Kinder, med Smil om Munden — død, frosset ihjel den sidste Aften i det gamle Aar. Nytaarsmorgen gik op over det lille Lig, der sad med Svovlstikkerne, hvoraf et Knippe var næsten brændt. Hun har villet varme sig, sagde man; ingen vidste, hvad smukt hun havde set, i hvilken Glans hun med gamle Mormor var gaaet ind til Nytaarsglæde.





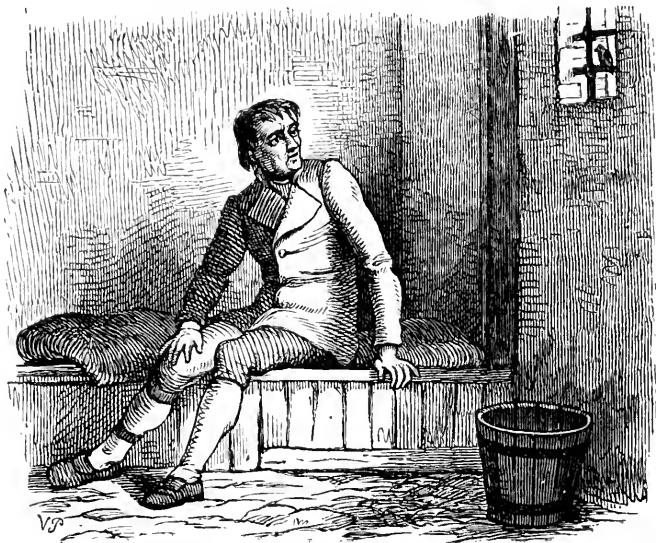
Et Billede fra Kastelsvolden.

Det er Efteraar, at vi staa paa Kastelsvolden og se ud over Havet paa de mange Skibe og paa den svenske Kyst, der lofter sig højt i Aftenens Solskin; bag ved os gaar Volden brat nedad; der staa prægtige Træer, det gule Løv falder fra Grenene; dernede ligge skumle Huse med Træpalisader, og indenfor, hvor Skildvagten gaar, er saa snævert og skummelt, men endnu mørkere er der bag det gitrede Hul; der sidde fangne Slaver, de værste Forbrydere.

En Straale fra den nedgaaende Sol falder ind i det nøgne Kammer. Solen skinner paa onde og paa gode! Den mørke, barste Fange ser med et hæsligt Blik paa den kolde Solstraale. En lille Fugl flyver mod Gitteret. Fuglen synger for onde og for gode! den synger et kort „Kvivit“, men bliver siddende,

flaar med Vingen, piller en Fjer af den, lader de andre Fjer bruse om Halsen — og den onde Mand i Lænker ser derpaa; et mildere Udtryk gaar over det hæslige Ansigt: en Tanke, som han ikke selv gør sig tydelig, skinner frem i hans Bryst, den er beslægtet med Solstraalen gennem Gitteret, beslægtet med Duften af Violerne, som om Foraaret vokse saa rigt udenfor. Nu lyder Jægernes Musik, saa liflig og stærk. Fuglen flyver fra Fangens Bitter, Solstraalen forsvinder, og der er mørkt inde i Kamret, mørkt i den onde Mand's Hjerte, men Solen har dog skinnet derind, Fuglen sjunget derind.

Bliv ved, I smukke Jægerhornets Toner! Afstuen er mild, Havet spejlglat og stille.





Fra et Vindue i Vartov.

Ud til den grønne Vold, der gaar rundt om Kjøbenhavn, ligger en stor, rød Gaard med mange Vinduer, i dem vokser Balsaminen og Ambratræet; fattigt ser der ud der indenfor, og fattige, gamle Folk bo der. Det er Vartov.

Se! op til Vindueskarmen læner sig en gammel Pige, hun plukker det visne Blad af Balsaminen og ser ud paa den grønne Vold, hvor lystige Born tumle sig; hvad tænker hun paa? Et Livs Drama ruller op for Tanken.

De fattige smaa, hvor lykkelige de lege! hvilke røde

Kinder, hvilke velsignede Dine, men hverken Sko eller Strømper have de paa; de danse paa den grønne Bold der, hvor Sagnet fortæller, at for mange Aar tilbage, da Jorden der altid sank, et uskyldigt Barn blev loffet med Blouster og Legetøj ind i den aabne Grav, som de murede til, medens den lille legede og spiste. Da saa Bolden fast og var snart et dejligt Grønsvær. De smaa kende ikke Sagnet, ellers vilde de høre Barnet græde endnu dernede under Jorden, og Duggen paa Græsset vilde synes dem de brændende Taarer. De kende ikke Historien om Danmarks Konge, der, da Fjenden saa udenfer, red her forbi og svor, han vilde dø i sin Rebe; da kom Kvinder og Mænd, de god kogende Vand ned over de hvidklædte Fjender, som i Sneen kravlede op ad den ydre Boldside.

Lyftigt lege de fattige smaa.

Leg, du lille Pige! snart komme Aarene — ja, de velsignede Aar: Konfirmanderne spadserer Haand i Haand, du gaar i hvid Kjole, den har kostet din Moder nok, og dog er den syet om af en større, gammel! Du faar et rødt Sjal, det hænger dig for langt ned, men saa kan man se, hvor stort det er, hvor alt for stort! Du tænker paa din Stads og paa den gode Gud. Dejlig er en Vandring paa Bolden! Og Aarene gaa med mange mørke Dage, men med Ungdomsfind, og du faar en Ven, du ved det ikke! I mødes; I vandrer paa Bolden i det tidlige Foraar, naar alle Kirkeklokker ringe paa store Bededag. Der er endnu ikke Violer at finde, men uden for Rosenborg staar der et Træ med de første grønne Knopper,

der standse J. Hvert Aar skyder Træet grønne Grene, det gør ikke Hjertet i Menneskets Bryst, gennem dette glide flere mørke Styer, end Norden kender. Staffels Varn, din Brudgoms Brudekammer bliver Vigkisten, og du bliver en gammel Pige; fra Bartov ser du bag Balsaminen ud paa de legende Born, ser din Historie gentages.

Og det er just det Livsdrama, der ruller op for den gamle Pige, der ser ud paa Volden, hvor Solen skinner, hvor Bornene med røde Kinder og uden Strømper og Sko juble som alle de andre Himlens Fugle.





Den gamle Gadelygte.

Har du hørt Historien om den gamle Gadelygte? Den er slet ikke saa overordentlig morsom, men man kan altid høre den een Gang. Det var saadan en skikkelig, gammel Gadelygte, som i mange, mange Aar havde gjort Tjeneste, men nu skulde kasseres. Det var den sidste Aften, den sad paa Bælen og lyste der i Gaden, og den var til Mode ligesom en gammel Balletfigurantinde, som danser den sidste Aften og ved, at i Morgen skal hun paa Loftet. Lygten havde saadan en Skræk for den Dag i Morgen, thi da vidste den, at den skulde paa Raadstuen for første Gang og synes af Stadens „seks og

tredive Mænd", om den var brugelig eller ikke brugelig. Da vilde det blive bestemt, om den skulde sendes ud paa en af Broerne og lyse der, eller paa Landet i en Fabrik, maasse gik den lige til en Jernstøber og blev smeltet om, da kunde den jo rigtignok blive til alting, men det pinte den, at den ikke vidste, om den da beholdt Erindringen om, at den havde været Gadelygte. — Hvorledes det gik eller ikke, den vilde blive skilt fra Bægteren og hans Kone, hvem den betragtede ganske som sin Familie. Den blev Lygte, da han blev Bægter. Konen var den Gang sin paa det; kun om Aftenen, naar hun gik forbi Lygten, saa hun til den, men aldrig om Dagen. Nu derimod, i de sidste Aar, da de alle tre vare blevne gamle, Bægteren, Konen og Lygten, havde Konen ogsaa plejet den, pudset Lampen af og skænket Tran i den. Ærlige Folk var det Ægtepar, de havde ikke bedraget Lygten for een Draabe. Det var den sidste Aften i Gaden, og i Morgen skulde den paa Raadstuen, det var to mørke Tanker hos Lygten, og saa kan man nok vide, hvorledes den brændte. Men der gik ogsaa andre Tanker igennem den; der var saa meget, den havde set, saa meget, den havde lyst til, maasse lige saa meget som „de seks og tredive Mænd", men det sagde den ikke, for det var en skikkelig gammel Lygte, den vilde ingen fornærme, allermindst sin Øvrighed. Den huskede saa meget, og imellem blussede Flammen op inde i den, det var, som havde den en Følelse af: Ja, man husker ogsaa mig! der var nu den smukke unge Mand, — ja, det er mange Aar siden! han kom med et Brev, det var paa rosenrodt Papir, saa fint, saa fint og

med Guldkant, det var saa nydeligt skrevet, det var en Damehaand; han læste det to Gange, og han kyskede det, og han saa op til mig med sine to Øjne, de sagde: „Jeg er det lykkeligste Menneske!“ — Ja, kun han og jeg vidste, hvad der stod i det første Brev fra Kæresten. — Jeg husker ogsaa to andre Øjne, det er underligt, hvor man kan springe med Tankerne! her i Gaden var en prægtig Begravelse, den unge, smukke Frue laa i Ligkisten paa den Flojls Ligvogn, der var saa mange Blomster og Kranse, der lyste saa mange Fakler, at jeg blev rent borte ved det; hele Fortovet var fuldt med Mennesker, de fulgte alle med Ligtoget, men da Fakterne vare af Syne, og jeg saa mig omkring, stod her endnu en ved Pælen og græd, jeg glemmer aldrig de to Sorgens Øjne, der saa ind i mig! — Saadan gik der mange Tanker gennem den gamle Gadelygte, som i Aften lyste for sidste Gang. Skildvagten, som løses af, ved dog sin Efterfølger og kan sige ham et Par Ord, men Lygten vidste ikke sin, og den kunde dog givet ham et og andet Vink, om Regn og Ruff, om hvorvidt Maaneskinnet gik paa Fortovet, og fra hvad Kant Vinden blæste.

Paa Rendestensbrættet stod tre, som havde fremstillet sig for Lygten, idet de troede, at det var den, som gav En=bedet bort; den ene af disse var et Sildehoved, for det lyser i Mørke, og det mente, at det kunde jo være en sand Tran=besparelse, om det kom paa Lygtepælen. Den anden var et Stykke Trosse, der ogsaa skinner og altid mer end en Klip=

fiſt, det ſagde den ſelv; deſuden var den det ſidſte Stykke af et Træ, ſom engang havde været en Pragt for Skoven. Den tredie var en Sankt-Hans-Orm, hvor den var kommen fra, begreb Lygten ikke, men Ormen var der, og Lyſe gjorde den ogſaa, men Troſken og Sildehovedet gjorde Ed paa, at det var kun til viſſe Tider, den lyſte, og at den derfor aldrig kunde tages i Betragtning.

Den gamle Lygte ſagde, at ingen af dem lyſte nok til at være Gadelygte, men det troede nu ingen af dem, og da de hørte, at Lygten ſelv ikke gav Embedet bort, ſagde de, at det var meget glædeligt, thi den var da ogſaa alt for affældig til, at den kunde vælge.

I det ſamme kom Vinden fra Gadehjørnet, den ſuſede gennem Røghætten paa den gamle Lygte og ſagde til den: „Hvad er det for noget, jeg hører, vil du bort i Morgen? Er det den ſidſte Aften, jeg ſkal træffe dig her? Ja, ja ſkal du have en Foræring! nu lufter jeg op i din Hjernekaſſe, ſaa at du klart og tydeligt ikke alene ſkal kunne huſke, hvad du har hørt og ſet, men naar der fortælles eller læſes noget i din Nærværelſe, ſkal du være ja klarhovedet, at du ogſaa ſer det!“

„Ja, det er grumme meget!“ ſagde den gamle Gadelygte, „mange Tak! bliver jeg bare ikke ſtobt om!“ —

„Det ſer ikke endnu,“ ſagde Vinden, „og nu blæſer jeg din Sukommelſe op; kan du ſaa flere Foræringer ſom den, ſaa kan du have en ganſke fornøjelig Alderdom!“

„Bliver jeg kun ikke stobt om!“ sagde Lygten, „eller kan du ogsaa sikre mig Hufommelsen?“

„Gamle Lygte, vær fornuftig!“ sagde Vinden, og saa blæste den. — I det samme kom Maanen frem. „Hvad giver De?“ spurgte Vinden.

„Jeg giver ingenting!“ sagde den, „jeg er jo i Af-tagende, og Lygterne have aldrig lyst for mig, men jeg har lyst for Lygterne.“ Og saa gik Maanen bag ved Skyerne igen, for den vilde ikke plages. Da faldt lige paa Røghætten en Vanddraabe, den var som et Tagdryp, men Draaben sagde, den kom fra de graa Skyer og var ogsaa en Foræring og maaste den allerbedste. „Jeg trænger ind i dig, saa at du faar den Evne, at du i een Nat, naar du ønsker dig det, kan gaa over i Røst, saa du falder helt sammen og bliver til Stov.“ Men det, syntes Lygten, var en daarlig Foræring, og Vinden syntes det samme; „er der ingen bedre, er der ingen bedre?“ blæste den, saa højt den kunde; da faldt et skinnende Stjernefald, det lyste i en lang Stribe.

„Hvad var det?“ raabte Sildehovedet, „faldt der ikke en Stjerne lige ned? jeg tror, den gik i Lygten! — Naa, søges Embedet ogsaa af saa højtstaaende, saa kunne vi gaa hen at lægge os!“ og det gjorde det, og de andre med, men den gamle Lygte lyste med eet saa forunderligt stærkt. „Det var en dejlig Foræring!“ sagde den. „De klare Stjerner, som jeg altid har fornøjet mig saa meget over, og som skinne saa dejligt, som jeg egentlig aldrig har kunnet skinne, skönt det

var min hele Stræben og Tragten, de have lagt Mærke til mig fattige, gamle Lygte og sendt en ned med en Foræring til mig, der bestaar i den Evne, at alt hvad jeg selv huffer og ser rigtig tydeligt, skal ogsaa kunne ses af dem, jeg holder af; og det er først den sande Fornøjelse, for naar man ikke kan dele den med andre, saa er den kun en halv Glæde."

"Det er meget agtværdigt tænkt!" sagde Vinden, „men du ved nok ikke, at der hører Bokslys til. Uden at der bliver tændt et Bokslys inden i dig, er der ingen af de andre, der kunne se noget ved dig. Det har Stjernerne ikke betænkt, de tro nu, at alt hvad der skinner, det har i det mindste et Bokslys i sig. Men nu er jeg træt!" sagde Vinden, „nu vil jeg lægge mig!" og saa lagde den sig.

Næste Dag — — ja, næste Dag kunne vi springe over; næste Aften saa laa Lygten i Lænestol, og hvor —? Hos den gamle Vægter. Han havde af „de seks og tredive Mænd" indbedet sig, for sin lange, tro Tjeneste, at maatte beholde den gamle Lygte; de lo ad ham, da han bad, og saa gav de ham den, og nu laa Lygten i Lænestol tæt ved den varme Kaffelovn, og det var ordentligt, ligesom den var bleven større der-ved, den fyldte næsten hele Stolen. Og de gamle Folk sad alt ved Aftensmaden og kastede milde Øjne hen til den gamle Lygte, som de gerne havde givet Plads ved Bordet med. Det var jo rigtignok i en Kælder, de boede, to Alen nede i Jorden; man maatte gennem en brolagt Forstue for at komme

ind i Stuen, men lunt var her, for der var Klædeslister for Døren; rent og net saa her ud; Gardiner om Sengestedet og over de smaa Vinduer, hvor deroppe paa Karmen stod to underlige Urtepotter; Matros Christian havde bragt dem hjem fra Ostindien eller Vestindien, det var af Vertoj to Elefanter, hvis Ryg manglede, men i dennes Sted blomstrede der ud af Jorden, som var lagt deri, i den ene det dejligste Purlog, det var de gamle Folks Køkkenhave, og i den anden en stor, blomstrende Geranium, det var deres Blomsterhave. Paa Væggen hang et stort, fulørt Billede med „Kongressen i Wien“, der havde de alle Konger og Kejsere paa een Gang. — Et bornholmsk Ur med tunge Blylodder gik „tik! tak!“ og altid for hurtigt, men det var bedre, end at det skulde gaa for langsomt, sagde de gamle Folk. De spiste deres Aftensmad, og den gamle Gadelygte laa som sagt i Vænestolen tæt ved den varme Kaffelovn. Det var for Lygten, som om der var vendt op og ned paa hele Verden. — Men da den gamle Vægter saa paa den og talte om, hvad de to havde oplevet med hinanden, i Regn og i Rusk, i de klare, korte Sommernætter, og naar Sneen fyggede, saa det var godt at komme i Kælderskuret, da var alt igen i Orden for den gamle Lygte, den saa det, som om det var endnu, jo Vinden havde rigtignok godt lyst op inde i den. —

De vare saa slittige og saa flinke, de gamle Folk, ingen Time blev rent doset hen; Søndag Eftermiddag kom der en eller anden Bog frem, helst en Rejsebeskrivelse, og den gamle

Mand læste højt om Afrika, om de store Stove og Elefanterne, som der gif vilde omkring, og den gamle Kone horte saadan efter og stottede saa hen til Ler-Elefanterne, der vare Urtepotter. — „Jeg kan næsten tænke mig det!“ sagde hun. Og Lygten onstede saa inderligt, at der var et Bokslys at tænde og sætte inden i den, saa skulde hun grangivelig se alt, saaledes som Lygten saa det, de høje Træer, de tætte Grene slyngeede i hverandre, de nøgne, sorte Menneſter til Hest og hele Skarer af Elefanter, som med deres brede Fodder knuste Rør og Buske.

„Hvad kan alle mine Eigner hjælpe, naar der ingen Bokslys er!“ sukede Lygten, „de har kun Tran og Tællelys, og det er ikke nok!“ —

En Dag kom der et helt Bunt Bokslysstumper i Kælderen, de største Stykker bleve brændte, og de mindre brugte den gamle Kone til at vækſe sin Traad med, naar hun syede; Bokslys var der, men de fandt ikke paa at sætte et lille Stykke i Lygten.

„Her ſtaar jeg med mine fjældne Eigner!“ sagde Lygten, „jeg har alt inden i mig, men jeg kan ikke dele med dem! De ved ikke, at jeg kan forvandle de hvide Vægge til de dejligſte Tapeter, til rige Stove, til alt hvad de ville onſte ſig! — De ved det ikke!“

Lygten ſtod iøvrigt ſkuret og net i en Krog, hvor den altid faldt i Djnene; Folk ſagde rigtignok, at den var et Skrummel, men det brød de gamle ſig ikke om, de holdt af Lygten.

En Dag, det var den gamle Bægters Fødselsdag, kom den gamle Kone hen til Lygten, smilte saa smaat og sagde: „Jeg vil illuminere for ham!“ og Lygten knagede i Blikhætten, thi den tænkte: „Nu gaar Lyset op for dem!“ men der kom Tran og ingen Bokslys, den brændte hele Aftenen, men vidste nu, at den Gave, Stjernerne havde givet den, den bedste Gave af alle, blev en død Skat for dette Liv. Da drømte den, — og naar man har slige Evner, kan man nok drømme, — at de gamle Folk vare døde, og at den selv var kommen til en Jernstøber og skulde smettes om, den var lige saa angest, som da den skulde paa Raadstuen og synes af de „seks og tredive Mænd“, men stont den havde Evnen at kunne falde sammen i Rust og Støv, naar den onskede sig det, saa gjorde den det dog ikke, og saa kom den i Smelteovnen og blev til den dejligste Jernlysestige, hvori nogen vilde sætte et Bokslys; den havde Form af en Engel, der bar en Buket, og midt i Buketten blev Bokslyset sat, og Stagen fik Plads paa et grønt Skrivebord, og Værelset var saa hyggeligt, der stod mange Bøger, der hang dejlige Billeder, det var hos en Digter, og alt hvad han tænkte og skrev, det rullede op rundt omkring, Stuen blev til dybe, mørke Stove, til solbelyste Enge, hvor Storken gik og spankede, og til Skibsdækket højt paa det svulmende Hav. —

„Hvilke Evner jeg har!“ sagde den gamle Lygte, idet den vaagne. „Næsten kunde jeg længes efter at smettes om! — dog nej, det maa ikke ske, saa længe de gamle Folk leve! De holde af mig for min Person's Skyld! Jeg er dem jo

som i Barns Sted, og de have skuret mig, og de have givet mig Tran; og jeg har det lige saa godt, som „Kongressen“, der er saadant noget forment noget!”

Og fra den Tid havde den mere indvortes Ro, og det fortjente den skikkelige, gamle Gadelugte.





Nabofamilierne.

Man skulde rigtignok tro, at der var noget paa Færde i Gadekæret, men der var ikke noget paa Færde! Alle Nenderne, ligesom de allerbedst laa paa Vandet, nogle stod paa Hovedet, for det kunde de, satte med eet lige i Land; man kunde se i det vaade Ler Sporene af deres Fødder, og man kunde høre et langt Stykke borte, at de skreg. Vandet kom ordentlig i Bevægelse, og nyhlig var det blankt som et Spejlglas, man saa deri hvert Træ, hver Busk tæt ved, og det gamle Bondehus med Hullerne i Gavlens og Svalereden, men især det store Rosentræ, fuldt af Blomster, der hang

fra Muren næsten lige ud over Vandet, og deri stod det hele ligesom et Skilderi, men alt sammen paa Hovedet; og da Vandet kom i Uro, saa løb det ene i det andet, hele Billedet var borte. To Undesjer, der faldt af Vænderne, som fløj, vippede ordentlig op og ned, med eet tog de Fart, ligesom om der var Vind, men der var ingen Vind, og saa laa de stille, og Vandet blev spejlglat igen, man saa tydeligt Gavlen med Svalereden, og Rosentræet saa man; hver Rose spejlede sig, de vare saa dejlige, men de vidste det ikke selv, for ingen havde sagt dem det. Solen skinnede ind imellem de fine Blade, der vare saa fyldte med Døst, at det var for hver Rose ligesom for os, naar vi ere ret lykkelige henne i Tanker.

„Hvor det er dejligt at være til!“ sagde hver Rose, „det eneste, jeg ved at ønske, er, at jeg kunde kysse Solen, fordi den er saa varm og klar. — Ja, Roserne dernede i Vandet vilde jeg ogsaa kysse; de ligne os ganske akkurat; jeg vilde kysse de søde Fugleunger dernede i Reden; ja, der er ogsaa nogle oven over os! de stikke Hovederne ud og pippe saa smaat! de have slet ingen Fjer som deres Fader og Moder. Det er gode Naboer, vi have, baade dem ovenover og nederunder. Oh, hvor det er dejligt at være til!“

De smaa Unger oppe og nede, — ja, de nede vare kun Skin i Vandet, — vare Spurve, Fader og Moder vare Spurve; de havde taget den tomme Svalerede fra i Fjor, i den laa de og vare hjemme.

„Er det Vellingebørn, som svømme der?“ spurgte Spurveungerne, da de saa Undesjerene drive paa Vandet.

„Vor fornuftige Spørgsmaal, naar I spørge!“ sagde Moderen; „jer I ikke, at det er Fjer, levende Kjøletøj, som jeg har det, og I faa det, men vort er finere! Gid vi ellers havde dem heroppe i Røden, for de varme. Jeg gad vide, hvad det var, som forfkrækkede UENDERne; det maa have været noget i Vandet, for mig var det vist ikke, skønt jeg sagde rigtignok noget stærkt „Pip“ til jer. De tykhovede Roser burde vide det, men de ved ingenting, de se kun paa sig selv og lugte. Jeg er inderlig ked af de Raboer!“

„Hvor de søde, smaa Fugle deroppe!“ sagde Roserne, „de begynde nu ogsaa paa at ville flyge! — De kunne ikke, men det kommer nok! — Hvor det maa være en stor Fornøjelse! Det er ganske morjont at have saadanne lystige Raboer!“ —

I Galop kom i det samme to Heste, de skulde vandes; en Boudedreng sad paa den ene, og han havde taget alle sine Klæder af undtagen sin sorte Hat; den var saa stor og bred. Drengen fløjtede, ligesom om han var en lille Fugl, og red saa ud i det dybeste af Gadefæret; og da han kom over mod Rosentræet, rev han en af Roserne af og sat den op i Hatten; saa troede han at være rigtig pyntet, og red saa bort med den. De andre Roser saa efter deres Søster og spurgte hverandre: „Hvor rejste hun hen?“ men det vidste ingen.

„Jeg gad nok komme ud i Verden!“ sagde den ene til den anden, „men her hjemme i vort eget grønne er ogsaa dejligt! om Dagen er Solen saa varm, og om Natten skinner Himlen endnu smukkere! det kan vi se gennem de mange smaa Huller, der er paa den!“

Det var Stjernerne, som de troede vare Huller, for Roserne vidste det ikke bedre.

„Vi live op om Huset!“ sagde Spurvemoderen, „og Svalereder bringe Lykke, siger Folk; derfor ere de glade ved at have os! men de Naboer der, saadan en hel Rosenbusk op ad Muren, sætter Fugtighed; jeg tænker, den kommer nok bort, saa kan der dog gro et Korn. Roser ere kun at se paa og at lugte til, eller i det højeste at stikke i hatten. Hvert Aar, det ved jeg fra min Moder, saa falde de af, Bondekonens sylter dem med Salt, de saa et fransk Navn, som jeg ikke kan sige og heller ikke bryder mig om; og saa lægges de paa Jlden, naar der skal lugte godt. Se, det er deres Levnedsløb, de ere bare for Øjne og Næse. Nu ved I det!“

Da det blev Aften, og Myggene dansede i den varme Luft, hvor Skyerne vare saa røde, kom Nattergalen og sang for Roserne, at det skønne var som Solskinnet i denne Verden, og at det skønne levede altid. Men Roserne troede, at Nattergalen sang om sig selv, og det kunde man jo ogsaa tænke. Det faldt dem slet ikke ind, at det var dem, der skulde have Sangen, men glade vare de ved den og tænkte paa, om ikke alle de smaa Spurveunger ogsaa kunde blive til Nattergale.

„Jeg forstod meget godt hvad den Fugl sang!“ sagde Spurveungerne, „der var bare et Ord, jeg ikke forstod: Hvad er det skønne?“

„Det er ingenting!“ sagde Spurvemoderen, „det er bare saadanne et Udseende. Oppe paa Herregaarden, hvor Duerne

har deres eget Hus og hver Dag faa Vrter og Korn strøet i Gaarden, — jeg har spist med dem, og det skal I ogsaa komme til! sig mig hvem du omgaaes, saa skal jeg sige dig, hvem du er! — deroppe paa Herregaarden har de to Fugle med grønne Hals og en Top paa Hovedet; Halsen kan brede sig ud, som var den et stort Hjul, og den har alle Kulører, saa at det gor ondt i Øjnene; Paafugle kaldes de, og de er det skønne; de skulde pilles lidt, da saa de ikke anderledes ud end vi andre. Jeg havde hugget dem, dersom de ikke havde været saa store!”

„Jeg vil hugge dem!“ sagde den mindste Spurveunge, og han havde endnu ikke Fjer.

Inde i Bondehuset boede to unge Folk; de holdt saa meget af hinanden, de vare saa flittige og raske, der var saa nydeligt hos dem. Søndag Morgen gif den unge Kone ud, tog en hel Haandsfuld af de smukkeste Roser, satte dem i Vandglasfæt og stillede det midt paa Dragkisten.

„Nu kan jeg se, det er Søndag!“ sagde Manden, kyskede sin søde, lille Kone, og de satte sig ned, læste en Psalm, holdt hinanden i Hænderne, og Solen skinnede ind ad Vinduene paa de friske Roser og paa de unge Folk.

„Det er jeg ked af at se paa!“ sagde Graaspurvemoderen, som fra Heden kiggede ind i Stuen; og saa fløj hun.

Det samme gjorde hun næste Søndag, thi hver Søndag kom der friske Roser i Glasfæt, og altid blomstrede Rosenhækken lige smukt; Spurveungerne, der nu havde faaet Fjer, vilde gerne flyve med, men Moderen sagde: „I blive!“ og

jaa bleve de. — Hun fløj, men hvordan hun nu fløj eller ikke, med eet hang hun fast i en Fuglesnare af Hestehaar, som nogle Drengene havde bundet paa en Gren. Hestehaarene trak sig fast om Benet, oh, jaa fast, som om det skulde skæres over; det var en Pine, det var en Skræk; Drengene sprang lige til og greb Fuglen, og de greb jaa grueligt haardt. „Det er ikke andet end en Spurv!“ sagde de, men de lod den dog ikke flyve igen, de gif hjem med den, og hver Gang den skreg, slog de den paa Næbbet.

Inde i Bondegarden stod der en gammel Karl, der forstod at lave Sæbe til Skægget og til Hænderne, Sæbe i Kugler og Sæbe i Stykker. Det var saadan en omvandrende, lystig gammel en, og da han saa Graaspurven, som Drengene kom med, og som de sagde, at de slet ikke brod sig om, sagde han: „Skal vi gøre den skøn?“ og det gøs i Spurvemoderen, da han sagde det. Og op af sin Kasse, hvori der laa de dejligste Farver, tog han en hel Mængde skinnende Bogguld, og Drengene maatte løbe ind og skaffe et Væg, og af det tog han Hviden, og den smurte han hele Fuglen over med og klinede jaa Bogguldet paa, jaa var Spurvemoderen forgyldt; men hun tænkte ikke paa den Stads, hun rystede over alle Lemmer. Og Sæbemanden tog en rød Lapp, han rev den af Joret i sin gamle Tøje, klippede Lappen til en taffet Hanekam og klifrede den paa Hovedet af Fuglen.

„Nu skal I se Guldfuglen flyve!“ sagde han og slap Graaspurven, der i den grueligste Forfærdelse fløj af Sted i det klare Solskin. Nej, hvor den skinnede! alle Graaspurve, selv

en stor Krage, og det ingen Mars Uuge, bleve ganske forstrækkede for det Syn, men de sloj dog bag efter, for de vilde vide, hvad det var for en fornem Fugl.

„Hvorfra! hvorfra!“ skreg Kragen.

„Tov lidt! tov lidt!“ sagde Spurveene. Men den vilde ikke tove lidt; i Angest og Forsærdelse sloj hun hjemad; hun var nær ved at synke til Jorden, og altid kom der flere Fugle til, smaa og store; nogle sloj lige tæt ind paa den for at hugge løs. „Se’ken en! se’ken en!“ skreg de alle sammen!

„Se’ken en! se’ken en!“ skreg Uugerne, da hun kom hen imod Røden. „Det er bestemt en Paaafugleunge, der er alle Kulorer, som skære i Djuene, som Moder sagde; pip! det er det skønne!“ Og saa huggede de med deres smaa Næb, saa at det ikke blev muligt for hende at slippe ind, og hun var saaledes af Forsærdelse, at hun ikke længer kunde sige „Pip“, endfjige: „Jeg er eders Moder.“ De andre Fugle huggede den nu alle, saa hver Fjer gik af, og blodig sank Spurvemoderen ned i Rosenhækken.

„Det stakkels Dyr!“ sagde Roserne. „Kom, vi skulle skjule dig! Hæld dit lille Hoved op til os!“

Spurvemoderen bredte endnu engang Vingerne ud, knugede dem saa fast til sig igen og var død hos Nabofamilien, de friske, smukke Roser.

„Pip!“ sagde Spurveungerne i Røden. „Hvor Mutter bliver af, det kan jeg ikke begribe! Det skulde dog ikke være et Fif af hende, at vi nu maa stotte os selv. Huset har





hun ladet os beholde til Arvepart; men hvem af os skal have det alene, naar vi faa Familie?"

„Ja, jeg kan ikke have jer andre her, naar jeg udvider mig med Kone og Børn!“ sagde den mindste.

„Jeg faar nok flere Koner og Børn end du!“ sagde den anden.

„Men jeg er ældst!“ sagde en tredie. Alle sammen kom de op at skændes, de slog med Wingerne, huggede med Næbbet, og hums, saa blev den ene efter den anden puffet ud af Reden. Der laa de, og vrede vare de; Hovedet hældede de helt om paa den ene Side, og saa plirede det Øje, som vendte op; det var nu deres Maade at mule paa.

Lidt kunde de flyve, og saa øvede de sig noget mere, og til sidst bleve de enige om, at for at kunne kende hverandre igen, naar de mødtes i Verden, vilde de sige: Pip! og skrabe tre Gange med det venstre Ben.

Den Unge, som blev tilbage i Reden, gjorde sig saa bred, den kunde, den var jo nu Husejer, men længe varede det ikke. — Om Natten skinnede den røde Ild gennem Ruderne, Flammerne slog frem under Taget, det tørre Straa gik op i Lue, hele Huset brændte, og Spurveungen med, derimod kom de unge Folk lykkelig bort.

Da Solen næste Morgen var oppe, og alt syntes saa forfrisket som efter en mild Nattesøvn, stod der af Bوندهuset ikke andet tilbage end nogle sorte, forkullede Bjælker, der hældede sig op til Skorstenen, som var sin egen Herre; det

rog stærkt fra Grunden, men foran den stod frist og blomstrende det hele Rosentræ, der spejlede hver Gren og hver Blomst i det stille Vand.

„Nej, hvor dejligt de Roser staa der foran det nedbrændte Hus!“ sagde en Mand, som kom forbi, „det er det hyndigste lille Billede! det maa jeg have!“ og Manden tog op af Lommen en lille Bog med hvide Blade, og han tog sin Blyant, for han var en Maler, og tegnede saa det rygende Grus, de forfulede Bjælker op til den hældende Skorsten, for den hældede mer og mer, men allerforrest stod den store, blomstrende Rosenhæk, den var rigtignok dejlig og var jo ogsaa ene Skyld i, at det hele blev tegnet.

Op ad Dagen kom forbi to af Graaspurvvene, som vare fødte her. „Hvor er Huset?“ sagde de, „hvor er Keden? — Pip, alting er brændt op, og vor stærke Broder er brændt med; det fik han, fordi han beholdt Keden. — Roserne ere slupne godt fra det! de staa endnu med røde Kinder. De sørge da ikke for Naboens Ulykke. Ja, jeg taler ikke til dem, og grimt er her, det er min Mening!“ Saa sloj de.

Ud paa Efteraaret var det en dejlig Solskinsdag, man kunde ordentlig tro, man var midt i Sommeren. Der var saa tørt og rent i Gaarden foran den store Trappe hos Herremandens, og der gif Duerne, baade sorte og hvide og violette, de glinsede i Solskinnet, og de gamle Duemødre brusede sig op og sagde til Ungerne: „Staa i Gruppe, staa i Gruppe!“ — for saa tog de sig bedre ud.

„Hvad er det smaa graa, der løber mellem os?“ spurgte

en gammel Due, som havde rødt og grønt igennem Øjnene.
 „Smaa graa! jmaa graa!“ sagde hun.

„Det er Spurvel! skikkelige Dyr! vi have altid haft Drb for at være fromme, og saa saa vi lade dem pille op! — De tale ikke med og skrabe saa net med Venet.“

Saa, de skrabe, tre Gange skrabe de med det venstre Ben, men de sagde ogsaa Pip, og saa kendte de hverandre, det var tre Spurve fra det nedbrændte Hus.

„Her er overmaade godt at æde!“ sagde Spurvene.

Og Duerne gik rundt om hverandre, brystede sig og havde indvendig Mening.

„Ser du Brysteduen?“ sagde den ene om den anden, „og ser du hende, hvor hun sluger Vrter? Hun faar for mange! hun faar de bedste! kurr! kurr! ser du, hvor hun bliver skaldet i Kammen! ser du det søde, det arrige Dyr! knurre, knurre!“ og saa skinnede paa dem alle sammen Øjnene røde af Arrighed. „Staa i Gruppe, staa i Gruppe! Smaa graa! jmaa graa! Knurre, knurre, knurre!“ gif det uophorligt, og saaledes gaar det endnu om tusinde Aar.

Graaspurvene spiste godt, og de horte godt, ja, de stillede sig endogsaa op, men det klædte ikke; mætte vare de; saa gif de fra Duerne og sagde indbyrdes deres Mening om dem, hoppede saa ind under Havestakittet, og da Døren der til Havestuen stod aaben, hoppede den ene op paa Dorrinet, han var overmæt og derfor modig: „Pip!“ sagde han, „det tør jeg!“ — „Pip!“ sagde den anden, „det tør jeg ogsaa og lidt til!“ og saa hoppede han ind i Stuen. Der var ingen Folk

deriude, det saa den tredie nok, og saa fløj han endnu længer op i Stuen og sagde: „Helt ind, eller slet ikke! det er ellers en lojerlig Mennefskede den! og hvad her er stillet op! nej, hvad er det!“

Lige foran Spurbene blomstrede jo Roserne, de spejdede sig der i Vandet, og de kullede Bjælker laa op til den falsdfærdige Skorsten. — Nej, hvad var dog dette! hvor kom det ind i Herregaardsstuen?

Dg alle tre Spurve vilde flyve hen over Roserne og Skorstenen, men det var en flad Bæg, de fløj imod; det hele var et Maleri, et stort, prægtigt Stykke, som Maleren havde udført efter sin lille Tegning.

„Pip!“ sagde Spurbene, „det er ingenting! det ser bare ud! Pip! det er det skonne! Kan du begribe det, for jeg kan ikke!“ og saa fløj de, for der kom Mennefsker i Stuen.

Nu gif der baade Nar og Dag, Duerne havde mange Gange kurret, for ikke at sige knurret, de arrige Dyr! Graaspurbene havde frosset om Vinteren og levet højt om Sommeren; de vare alle sammen forlovede eller gifte, eller hvad man nu vil kalde det. Unger havde de, og enhver's Unge var naturligvis den konneste og den klogeste; en fløj her, og en fløj der, og mødtes de, saa kendtes de paa „Pip!“ og tre Skrab med det venstre Ben. Den ældste af dem, det var nu saadan en gammel en, hun havde ingen Rede, og hun havde ingen Unger; hun vilde saa gerne engang til en stor By, og saa fløj hun til Kjøbenhavn. —

Der laa et stort Hus med mange Kølører; det laa

lige ved Slottet og Kanalen, hvor der var Skibe med Væbner og Potter. Vinduerne vare bredere forneden end foroven, og liggede Spurbene derind, saa var hver Stue, syntes dem, ligesom om de saa ned i en Tulipan, alle mulige Kulører og Snirkler, og midt i Tulipanen stod hvide Mennesker; de vare af Marmor, nogle vare ogsaa af Gips, men det kommer ud paa et for Spurveøjne. Oven paa Huset stod en Metalvogn med Metalheste for, og Sejrens Gudiinde, ogsaa af Metal, førte dem. Det var Thorvaldsjens Museum.

„Hvor det skinner! hvor det skinner!“ sagde Spurvefrøkenen, „det er nok det skønne! Pip! her er det dog større end en Paaflugt!“ hun huskede endnu fra lille af, hvad der var det største skønne, Moderen kendte. Og hun fløj lige ned i Gaarden; der var ogsaa prægtigt, der var malet Palmer og Grene op ad Væggene, og midt i Gaarden stod en blomstrende stor Rosenbusk; den hældede sine friske Grene med de mange Roser hen over en Grav, og hun fløj derhen, for der gik flere Spurve; „Pip!“ og tre Strab med det venstre Ben; den Hilsen havde hun mange Gange gjort i Klar og Dag, og ingen havde forstaaet den, for de, som ere skilte ad, de træffes ikke hver Dag; den Hilsen var bleven til Bane, men i Dag var der to gamle Spurve og en Unge, der sagde „Pip!“ og strabede med det venstre Ben.

„Jh, se god Dag, god Dag!“ det var tre gamle fra Spurvevreden og saa en lille en af Familien. „Skal vi træffes her!“ sagde de. „Det er et fornemt Sted, men her er ikke meget at æde. Det er det skønne! Pip!“

Dg der kom mange Folk fra Sideværelserne, hvor de prægtige Marmorstikfælsler stod, og de gik hen til Graven, der gemte den store Mester, som havde formet Marmorstotterne, og alle, som kom, stod med lysende Ansigter om Thorvaldsens Grav, og enkelte opjammede de affaldne Rosenblade og gemte disse. Der var Folk langvejs fra; de kom fra det store England, fra Tyskland og Frankrig; den skønneste Dame tog en af Roserne og lagde den ved sit Bryst. Da troede Spurvene, at Roserne regerede her, at det hele Hus var bygget for deres Skyld, og det syntes de var rigtignok lidt for meget, men da Menneskene alle sammen gjorde af Roserne, saa vilde de ikke itaa tilbage. „Pip!“ sagde de, fejede Gulvet med deres Hale og saa med det ene Øje paa Roserne; længe saa de ikke, før de vare visse paa, at det var de gamle Naboer; og det var det ogsaa. Maleren, som havde tegnet Rosenbusten ved det nedbrændte Hus, havde siden ud paa Muret faaet Lov til at grave den op og da givet Bygmesteren den, thi ingen Roser var dejligere; og han havde sat den paa Thorvaldsens Grav, hvor den, som Billedet paa det skønne, blomstrede og gav sine røde, duftende Blade at bæres som Grindring til fjerne Lande.

„Har I faaet Ansættelse herinde i Byen?“ spurgte Spurvene. Dg Roserne nikkede; de kendte de graa Naboer og bleve saa glade ved at se dem.

„Hvor det er velsignet at leve og blomstre og se gamle Venner og hver Dag milde Ansigter! Her er, ligesom om det hver Dag var en stor Helligdag!“

„Pip!“ sagde Spurbene, „jo, det er de gamle Naboer! deres Herkomst fra Gadefæret huske vi! Pip! hvor de ere komne til Gre! Somme komme da ogsaa sovende til det. Og hvad rart der er ved saadan en rodt Klut, ved jeg ikke! — Og der sidder da et visstent Blad, for det kan jeg se!“

Og saa nippede de til det, saa at Bladet faldt af, og friskere og grønnere stod Træet, og Roserne duftede i Sol-
skinnet paa Thorvaldsens Grav, til hvis udødelige Navn deres Skønhed sluttede sig.





Sille Tuf.

Ja, det var den lille Tuf, han hed egentlig ikke Tuf, men den Gang han ikke kunde tale rigtig endnu, kaldte han sig selv Tuf; det skulde betyde Carl, og det er godt, man ved det; han skulde passe sin Søster Gustave, som var meget mindre end han, og saa skulde han ogsaa lære sin Lektie, men de to Ting vilde ikke gaa paa een Gang. Den stakkels Dreng sad med sin lille Søster paa Skodet og sang alle de Viser, han kunde, og imidlertid skottede Øjnene til Geografibogen, der laa aaben for ham; han skulde til i Morgen kunne udenad alle Byerne i Sjællands Stift og vide om dem alt, hvad der kunde vides.

Nu kom hans Moder hjem, for hun havde været ude, og hun tog den lille Gustave; Tuf løb til Vinduet og læste, saa at han næsten læste sig Øjnene ud, for det var nær ved at blive mørkt, og mere blev det, men Moder havde ikke Raad til at købe Lys.

„Der gaar den gamle Badstertone omme fra Strædet!“
 sagde Moderen, idet hun saa ud af Vinduet. „Hun kan knap
 bære sig selv, og saa maa hun bære Spanden fra Posten;
 spring du ud, lille Luf, og vær en velsignet Dreng! hjælp
 den gamle Kone!“

Og Luf sprang lige straks og hjalp, men da han saa
 kom hjem, var det mørk Aften, Lys var der ikke at snakke om,
 han skulde i sin Seng; det var en gammel Slagbænk; i den
 laa han, og der tænkte han paa sin Geografielektie; Sjællands
 Stift og alt hvad Læreren havde fortalt. Det skulde rigtignok
 have været læst, men det kunde han jo ikke nu. Geografibogen
 stak han ind under sin Hovedpude, for han havde hørt, at det
 skulde hjælpe betydeligt til at huske sin Lektie, men det er ikke
 til at stole paa.

Der laa han nu og tænkte og tænkte, og saa var det
 lige med eet, som om nogen kysede ham paa Øjne og Mund,
 han sov og sov dog ikke; det var, ligesom om han saa den
 gamle Badstertones milde Øjne se paa ham, og hun sagde:
 „Det vilde være en stor Synd, om du ikke skulde kunne din
 Lektie! Du hjælp mig, nu skal jeg hjælpe dig, og Vor Herre
 vil altid gøre det!“

Og lige med eet saa kriblede og krablede Bogen under
 Hovedet paa lille Luf.

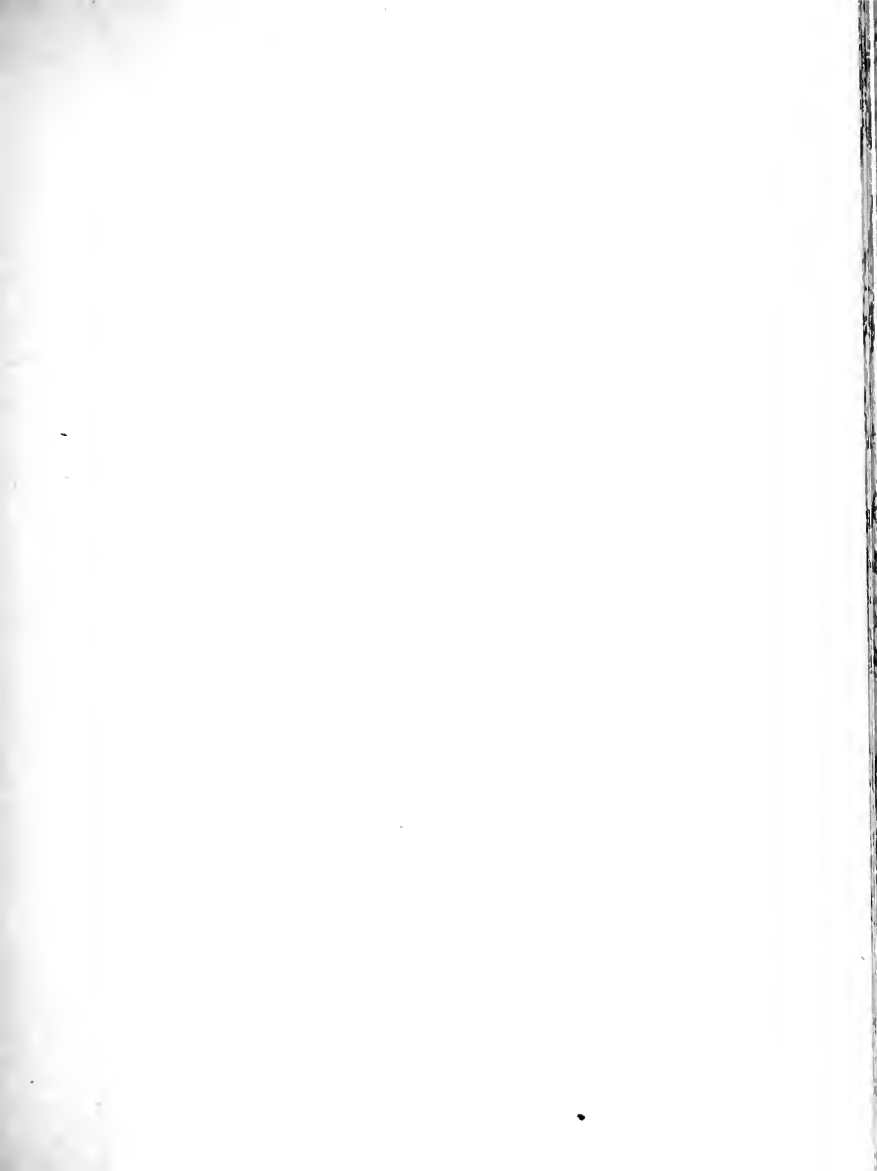
„Kykely! put! put!“ det var en Høne, der kom, og det
 fra Kjøge By. „Jeg er en af Kjøgehøns!“ og saa sagde
 den hvor mange Indvaanere, og om Slaget, der havde staaet,
 og det var nu ikke noget at tale om.

„Krible krable, bunns!“ der dumpede en; det var en Tugl af Træ, som nu kom; det var Papegøjen fra Tuglestydingen i Præsto. Den sagde, at der var lige saa mange Indvaanere, som den havde Som i Livet; og den var noget stolt: „Thorvaldsen har boet paa Hjørnet af mig. Bunns! jeg ligger dejligt!“

Men lille Tuf laa ikke, han var med eet til Hest. I Galop, i Galop gik det. En prægtigklædt Ridder, med skinnende Hjælm og vajende Fjerbusk, havde ham foran sig paa Hesten, og de red gennem Skoven til den gamle By Bordingborg, og den var en stor, en levende By; høje Taarne kvejsede paa Kongeborgen, og Lysene skinnede langt ud gennem Vinduerne; derinde var Sang og Dans; Kong Valdemar og stadselige unge Hofsrotener gik i Dansen. — Det blev Morgen, og ligesom Solen kom, sank Byen hen og Kongens Slot, det ene Taarn efter det andet, til sidst stod kun et eneste paa Banken, hvor Slottet havde staaet, og Byen var saa lille bitte og saa fattig, og Skoledrengene kom med deres Boger under Armen og sagde „to Tusinde Indvaanere“, men det var ikke sandt, saa mange var der ikke.

Og lille Tuf laa i sin Seng, han syntes, at han drømte, og at han ikke drømte; men nogen var der tæt ved ham:

„Lille Tuf! lille Tuf!“ blev der sagt; det var en Semand, en ganske lille Person, som om det kunde være en Rædet, men det var ikke en Rædet. „Seg skal hilse saa meget flittig fra Korsør, den er en By, som er i Optømt; den er en levende By, den har Dampskib og Postvogn; engang skulde den altid





kaldes æfel, men det var en gammel Mening. „Jeg ligger ved Havet,“ siger Korsør, „jeg har Landevej, og jeg har Lystskov, og jeg har født en Digter, som var morsom, og det ere de ikke alle. Jeg har villet sende et Skib rundt om Jorden, jeg gjorde det ikke, men kunde have gjort det, og saa lugter jeg saa dejlig, lige ved Porten der blomstre de yndigste Roser!“

Lille Tuf saa dem, det blev rødt og grønt for hans Øjne, men da der kom Ro i Kulørerne, var det en hel skovgroet Strænt tæt ved den klare Fjord; og ovenover laa en prægtig, gammel Kirke med to høje, spidse Kirketaarne; fra Strænten sprang Kilderne i tykke Vandstraaler, saa at det ploffede efter, og tæt ved sad en gammel Konge med Guldkrone om sit lange Haar; det var Kong Hroar ved Kilderne; det var ved Roskilde By, som man kalder den nu. Og hen over Strænten, ind i den gamle Kirke, gik alle Danmarks Konger og Dronninger Haand i Haand, alle med Guldkrone paa, og Orgelet spillede, og Kilderne rislede. Den lille Tuf saa alt, hørte alt. „Glem ikke Stænderne!“ sagde Kong Hroar.

Lige med eet var alting borte igen; ja, hvor blev det af! det var, ligesom man vender et Blad i en Bog. Og nu stod der en gammel Kone, det var en Lugekone, hun kom fra Sorø, hvor der vokser Græs paa Torvet. Hun havde sit graa Væredes Forklæde over Hovedet og ned ad Ryggen; det var saa vaadt, det maatte have regnet. „Ja, det har det!“ sagde hun, og saa kunde hun noget morsomt af Holbergs Komedier, og hun vidste om Valdemar og Absalon; men lige med eet, saa krob hun sammen, roffede med Hovedet, det var,

ligesom om hun vilde springe. „Kvaks!“ sagde hun, „det er vaadt, det er vaadt, det er graustille godt — i Sorø!“ hun var lige med eet en Fro, „Kvaks!“ og saa var hun den gamle Kone igen. „Man maa klæde sig efter Vejret!“ sagde hun. „Det er vaadt, det er vaadt! min By er ligesom en Flaske, man kommer ind ved Proppen, og der maa man ud igen! jeg har haft Maller, og nu har jeg friske rødmskede Dreng paa Bunden af Flasken; der lære de Visdom: Græst! Græst! Hebraist! Kvaks!“ det klang, ligesom naar Frøerne synge, eller man gaar i Mosevand med store Støvler. Det var altid den samme Lyd, saa ens, saa kedelig, saa kedelig, at lille Tuf faldt i en ordentlig Sovn, og den kunde han have godt af.

Men ogsaa i denne Sovn kom en Drøm, eller hvad det nu var: hans lille Søster Gustave med de blaa Øjne og det gule krøllede Haar var med eet en voksen, dejlig Pige, og uden at have Vinger paa kunde hun flyve, og de fløj hen over Sjælland, over de grønne Skove og de blaa Bænde.

„Hører du Hanegal, lille Tuf! Kyteky! Hønsene flyve op fra Kjøge By! Du faar en Hønsegaard, saa stor, saa stor, du vil ikke lide Sult og Nød! Papegojen skal du styde, som man siger, du bliver en rig og lykkelig Mand! din Gaard skal knejse som Kong Baldemars Taarn, og rigt skal den bygges med Villedstotter af Marmor, som dem fra Præsto-Hjørne. Du forstaaer mig nok. Dit Navn skal med Ros flyve vidt ud om Verden som Skibet, der skulde have gaaet fra Korsør, og i Roskilde By — — „huif paa Stænderne!““ sagde Kong Hroar; der skal du tale

godt og klogt, lille Tuf, og naar du saa kommer engang i din Grav, skal du sove saa stille — —."

"— Som om jeg laa i Sorø!" sagde Tuf, og saa vaagnede han; det var klar Morgen, han kunde ikke huske det mindste af sin Drom, men det skulde han heller ikke, for man maa ikke vide hvad der kommer.

Dg han sprang ud af Sengen og læste i sin Bog og kunde saa sin Lektie lige straks. Dg den gamle Badstertone stak Hovedet ind ad Doren, nikkede til ham og sagde:

"Tak for i Gaar, du velsignede Barn! Vor Herre lade din bedste Drom blive opfyldt!"

Den lille Tuf vidste slet ikke, hvad han havde drømt, men je, det vidste Vor Herre!





Skuggen.

I de hede Lande der kan rigtignok Solen brænde! Folk blive ganske mahognibrune; ja, i de allerhedeste Lande brændes de til Regere, men det var nu kun til de hede Lande, en lærd Mand var kommen fra de kolde; der troede han nu, at han kunde løbe om ligesom derhjemme, jo, det blev han snart vænnet af med. Han og alle fornuftige Folk maatte blive inde. Vinduesstodder og Døre bleve lukkede den hele Dag; det saa ud, som hele Huset sov, eller der ingen var hjemme. Den smalle Gade med de høje Huse, hvor han boede, var nu ogsaa bygget saaledes, at Solskinnet fra Morgen til Aften maatte ligge der, det var virkelig ikke til at holde ud! — Den lærde

Mand fra de kolde Lande, det var en ung Mand, en klog Mand, han syntes, han sad i en gloende Duv; det tog paa ham, han blev ganske mager, selv hans Stygge krøb ind, den blev meget mindre end hjemme, Solen tog ogsaa paa den. — De levede først op om Aftenen, naar Solen var nede.

Det var ordentlig en Fornøjelse at se paa; saa snart Lyset blev bragt ind i Stuen, strakte Styggen sig helt op ad Væggen, ja, endog helt hen ad Loftet, saa lang gjorde den sig, den maatte strække sig for at komme til Kræfter. Den lærde gif ud paa Altanen for at strække sig der, og alt som Stjernerne kom frem i den dejlige klare Luft, var det for ham, som kom han til Live igen. Paa alle Altaner i Gaden — og i de varme Lande har hvert Vindue en Altan — kom Folk frem, for Luft maa man have, selv om man er vant til at være Mahogni! Der blev saa levende oppe og nede. Skomagere og Skræddere, alle Folk flyttede ud paa Gaden, der kom Bord og Stol, og Lyset brændte, ja, over tusind Lys brændte, og den ene talte, og den anden sang, og Folk spadserede, Bognene kørte, Ueslerne gif: klingelingeling! de havde Klokker paa; der blev Lig begravede med Psalmejang, Gadedrengene stod med Troldskællinger, og Kirkeklokkerne ringede, jo, der var rigtignok levende nede paa Gaden. Kun i det ene Hus, som saa lige over for, hvor den fremmede, lærde Mand boede, var der ganske stille; og dog boede der nogen, for der stod paa Altanen Blomster; de groede saa dejligt i den Solhede, og det kunde de ikke, uden at de bleve vandede, og nogen maatte jo vande dem; Folk maatte der være. Døren derovre kom ogsaa

op ud paa Afstuen, men der var mørkt derinde, i det mindste i det forreste Værelse, dybere inde fra Iod Musik. Den fremmede, lærde Mand syntes, den var ganske mageløs, men det kunde nu ogsaa gerne være, at han kun bildte sig det ind, for han sandt alting mageløst derude i de varme Lande, naar der kun ingen Sol havde været. Den fremmedes Bært sagde, at han ikke vidste, hvem der havde lejet Genboens Hus, man saa jo ingen Folk, og hvad Musikken angik, syntes han, at den var gruelig kedelig. „Det er, ligesom om en sad og øvede sig paa et Stykke, han ikke kan komme ud af, altid det samme Stykke. „„Seg faar det dog ud!““ siger han nok, men han faar det dog ikke ud, hvor længe han spiller.“

En Nat vaagnede den fremmede, han sov for aaben Altandør, Gardinet foran den løstede sig i Binden, og han syntes, at der kom en forunderlig Glans fra Genboens Altan, alle Blomsterne skinnede som Flammer i de dejligste Farver, og midt imellem Blomsterne stod en slank, yndig Jomfru, det var, som om ogsaa hun lyste; det skar ham virkelig i Øjnene, han lukkede dem nu ogsaa saa forfærdelig meget op og kom lige af Sovnen; i eet Spring var han paa Gulvet, ganske sagte kom han bag Gardinet, men Jomfruen var borte, Glansen var borte; Blomsterne skinnede slet ikke, men stod meget godt som altid; Døren var paa Klem, og dybt inde klang Musikken saa blød og dejlig, man kunde ordentlig falde hen i søde Tanker derved. Det var dog ligesom en Trolddom, og hvem boede der? Hvor var den egentlige Indgang?

Hele Stueetagen var Butik ved Butik, og der kunde Folk jo dog ikke altid løbe igennem.

En Aften sad den fremmede ude paa sin Altan, inde i Stuen bag ved ham brændte Lyset, og saa var det jo ganske naturligt, at Skyggen af ham gik over paa Genboens Bæg; ja, der sad den lige over for mellem Blomsterne paa Altanen, og naar den fremmede rørte sig, saa rørte Skyggen sig ogsaa, for det gør den. —

„Jeg tror, min Skygge er det eneste levende, man ser derovre!“ sagde den lærde Mand. „Se, hvor net den sidder mellem Blomsterne, Døren staar halvt paa Klem, nu skulde Skyggen være saa snild at gaa indenfor, se sig om, og saa komme og fortælle mig, hvad den havde set! ja, du skulde gøre Gavn!“ sagde han i Spøg, „vær saa god at træde indenfor! naa! gaar du?“ og saa nikkede han til Skyggen, og Skyggen nikkede igen. „Ja saa gaa, men bliv ikke borte!“ og den fremmede rejste sig, og hans Skygge ovre paa Genboens Altan rejste sig ogsaa; og den fremmede drejede sig, og Skyggen drejede sig ogsaa; ja, dersom nogen ordentlig havde lagt Mærke dertil, da havde de tydeligt kunnet se, at Skyggen gik ind ad den halvaabne Altandør hos Genboen, lige idet den fremmede gik ind i sin Stue og lod det lange Gardin falde ned efter sig.

Næste Morgen gik den lærde Mand ud for at drikke Kaffe og læse Aviser. „Hvad er det?“ sagde han, da han kom ud i Solskinnet, „jeg har jo ingen Skygge! saa er den virkelig

gaaet i Aftes og ikke kommen igen; det er noget fedeligt noget!”

Og det ærgrede ham, men ikke saa meget fordi at Styggen var borte, men fordi han vidste, at der var en Historie til om en Mand uden Stygge, den kendte jo alle Folk hjemme i de kolde Lande, og kom nu den lærde Mand der og fortalte sin, saa vilde de sige, at han gif og lignede efter, og det behøvede han ikke. Han vilde derfor slet ikke tale derom, og det var fornuftigt tænkt.

Om Aftenen gif han ud paa sin Allan igen, Lyset havde han meget rigtig sat bag ved sig, for han vidste, at Styggen vil altid have sin Herre til Skærm, men han kunde ikke lokke den; han gjorde sig lille, han gjorde sig stor, men der var ingen Stygge, der kom ingen; han sagde: hm! hm! men det hjalp ikke.

Uergerligt var det, men i de varme Lande, der vokser nu alting saa hurtigt, og efter otte Dages Forløb mærkede han til sin store Fornøjelse, at der voksede ham en ny Stygge ud fra Benene, naar han kom i Solskin, Roden maatte være bleven siddende. Efter tre Uger havde han en ganske taalelig Stygge, der, da han begav sig hjem til de nordlige Lande, voksede paa Rejsen mer og mer, saa at den til sidst var saa lang og saa stor, at det halve var nok.

Saa kom den lærde Mand hjem, og han skrev Bøger om hvad der var sandt i Verden, og om hvad der var godt og hvad der var smukt, og der gif Dage, og der gif Aar; der gif mange Aar.

Da sidder han en Aften i sin Stue, og saa banker det ganske sagte paa Doren.

„Kom ind!“ sagde han, men der kom ingen; saa lukker han op, og der stod for ham saadant et overordentlig magert Menneſke, saa han blev ganske underlig. For Kisten var Menneſket særdeles fint klædt paa, det maatte være en fornem Mand.

„Hvem har jeg den Ære at tale med?“ spurgte den lærde.

„Ja, det tænkte jeg nok,“ sagde den fine Mand, „at De ikke kendte mig! jeg er bleven saa meget Legeme, jeg har ordentlig faaet Rød og Klæder. De har nok aldrig tænkt at se mig i saadan en Velmagt. Kender De ikke Deres gamle Slygge? Ja, De har vist ikke troet, at jeg mere kom igen. Mig er det gaaet særdeles vel, siden jeg sidst var hos Dem, jeg er i alle Henseender bleven meget formuende! Skal jeg kobe mig fri for Tjenesten, saa kan jeg!“ og saa raslede han med et helt Buntt kostbare Signeter, som hang ved Uret, og han ſtaf sin Haand ind i den tykke Guldkæde, han bar om Halsen; nej, hvor alle Fingrene glimrede med Diamantringe! og det var alt ſammen virkelig.

„Nej, jeg kan ikke komme til mig selv!“ sagde den lærde Mand, „hvad er dog alt det!“

„Ja, noget almindeligt er det ikke!“ sagde Slyggen, „men De selv hører jo heller ikke til det almindelige, og jeg, det ved De nok, har fra Barnsben traadt i Deres Fodspor. Saa snart De fandt, jeg var moden til at gaa alene ud i Verden, gif jeg min egen Vej; jeg er i de allerbrillanteste

Omstændigheder, men der kom et Slags Længsel over mig efter engang at se Dem, for De dor, De skal jo dø! jeg vilde ogsaa gerne gense disse Lande, for man holder dog altid af Nædrelandet! — Jeg ved, De har faaet en anden Stygge igen, har jeg noget at betale til den eller Dem? De vil bare være saa god at sige det."

"Nej, er det virkelig dig!" sagde den lærde Mand, "det er dog højt mærkværdigt! aldrig havde jeg troet, at ens gamle Stygge kunde komme igen som Menneske!"

"Sig mig hvad jeg har at betale!" sagde Styggen, "for jeg vil nodig staa i noget Slags Gæld!"

"Hvor kan du tale saaledes!" sagde den lærde Mand, "hvad Gæld er her at snakke om! vær saa fri som Nogen! jeg glæder mig overordentlig ved din Lykke! sid ned, gamle Ben og fortæl mig bare lidt om, hvorledes det er gaaet til, og hvad du saaovre hos Venboens der i de varme Lande!" —

"Ja, det skal jeg fortælle Dem," sagde Styggen og satte sig ned, "men saa maa De ogsaa love mig, at De aldrig til nogen her i Byen, hvor De endogsaa træffer mig, siger, at jeg har været Deres Stygge! jeg har i Sinde at forlove mig; jeg kan føde mere end een Familie!" —

"Vær ganske rolig!" sagde den lærde Mand, "jeg skal ikke sige nogen, hvem du egentlig er; her er min Haand! jeg lover det, og en Mand et Ord!"

"Et Ord en Stygge!" sagde Styggen, thi saaledes maatte den jo tale.

Det var ellers virkelig ganske mærkværdigt, hvor meget Menneske den var; ganske forklædt var den og i det allerfineste sorte Klæde, lakerede Støvler og Hat, der kunde smække sammen, saa at den blev bar Puls og Skygge, ikke at tale om, hvad vi allerede ved, her var Signeter, Guldhalskæde og Diamantringe; jo, Skyggen var overordentlig godt klædt paa, og det var just det, som gjorde, at den var ganske et Menneske.

„Nu skal jeg fortælle!“ sagde Skyggen, og saa satte den sine Ben med de lakerede Støvler saa haardt, den kunde, ned paa Ermet af den lærde Mand's Skygge, der laa som en Buddelhund ved hans Fodder, og det var nu enten af Hovmod eller maaste for at saa den til at hænge ved; og den liggende Skygge holdt sig saa stille og rolig, for ret at høre efter; den vilde nok vide, hvorledes man saaledes kunde komme løs og tjene sig op til sin egen Herre.

„Bed De, hvem der boede i Genboens Hus?“ sagde Skyggen, „det var den dejligste af alle, det var Poesien! Jeg var der i tre Uger, og det var lige saa virkende, som om man levede i tre Tusind Aar og læste alt hvad der var digtet og skrevet, for det siger jeg, og det er rigtigt. Jeg har set alt, og jeg ved alt!“

„Poesien!“ raabte den lærde Mand, „ja, ja — hun er tit Eremit i de store Byer! Poesien! ja, jeg har set hende et eneste kort Øjeblik, men Sovnen sad mig i Øjnene! hun stod paa Altanen og skinnede, som Nordlysset skinner; fortæl, fortæl! Du var paa Altanen, du gik ind ad Døren og saa — —!“

„Saa var jeg i Forgemaffet!“ sagde Skyggen. „De har altid siddet og set over til Forgemaffet. Der var slet intet Lys, der var et Slags Tusmørke, men den ene Dor stod aaben lige for den anden i en lang Række Stuer og Sale; og der var oplyst, jeg var rent bleven slaaet ihjel af Lys, var jeg kommen helt ind til Tomfruen; men jeg var befindig, jeg gav mig Tid, og det skal man gøre!“

„Og hvad saa du saa?“ spurgte den lærde Mand.

„Sag saa alting, og jeg skal fortælle Dem det, men, — det er slet ingen Stolthed af mig, men — som fri og med de Kundskaber jeg har, ikke at tale om min gode Stilling, mine fortræffelige Omstændigheder, — saa ønskede jeg gerne, at De vilde sige De til mig!“

„Om Forladelse!“ sagde den lærde Mand, „det er gammel Vane, som sidder fast! — De har fuldkommen Ret! og jeg skal huske det! men nu fortæller De mig alt hvad De saa!“ —

„Alting!“ sagde Skyggen, „for jeg saa alt, og jeg ved alt.“

„Hvorledes saa der ud i de inderste Sale?“ spurgte den lærde Mand. „Var der som i den friske Skov? Var der som i en hellig Kirke? Vare Salene som den stjerneklare Himmel, naar man staar paa de høje Bjerger?“

„Alting var der!“ sagde Skyggen. „Sag gif jo ikke gaanske helt ind, jeg blev i det forreste Værelse, i Tusmørket, men der stod jeg særdeles godt, jeg saa alting, og jeg ved alting! Jeg har været ved Poesiens Hof, i Forgemaffet.“

„Men hvad saa De? Gik gennem de store Sale alle Oldtidens Guder? Ræmpede der de gamle Helte? Vegede jøde Børn og fortalte deres Dromme?“

„Jeg siger Dem, jeg var der, og De begriber, jeg saa alting, hvad der var at se! var De kommen der over, var De ikke bleven til Menneſte, men det blev jeg! og tillige lærte jeg at kende min inderſte Natur, mit medfødtte, det Familieſkab, jeg havde med Poefien. Ja, den Gang jeg var hos Dem, tænkte jeg ikke over det, men altid, De ved det, naar Sol gik op, og Sol gik ned, blev jeg ſaa underlig ſtor; i Maaneſkin var jeg næſten ved at være tydeligere end De ſelv; jeg forſtod ikke den Gang min Natur, i Forgemaſket gik det op for mig! jeg blev Menneſte! — Moden kom jeg ud, men De var ikke længer i de varme Lande; jeg ſtammede mig ſom Menneſte ved at gaa, ſom jeg gik, jeg trængte til Støvler, til Klæder, til hele denne Menneſte-Fernis, ſom gør et Menneſte kendeligt. — Jeg tog Vej, ja, Dem ſiger jeg det, De ſætter det jo ikke i nogen Bog, jeg tog Vej til Ragekonens Skort, under det ſjulte jeg mig; Konen tænkte ikke paa, hvor meget hun gemte; førſt om Aſtenen gik jeg ud; jeg løb om i Maaneſkinnet paa Gaden; jeg gjorde mig lang op ad Muren, det kildrer ſaa dejligt i Ryggen! jeg løb op, og jeg løb ned, liggede ind ad de højeſte Vinduere, ind i Salen og paa Taget, jeg figgede, hvor ingen kunde figge, og jeg ſaa hvad ingen andre ſaa, hvad ingen ſkulde ſe! Det er i Grunden en nedrig Verden! jeg vilde ikke være Menneſte, derſom det nu ikke engang var antaget, at det var noget at være det! Jeg

jaa det allerntænkeligste hos Konerne, hos Mændene, hos Forældrene og hos de søde, mageløse Børn; — jeg saa," sagde Skyggen, „hvad ingen Mennesker maatte vide, men hvad de alle sammen saa gerne vilde vide, ondt hos Naboen. — Havde jeg skrevet en Avis, den var bleven læst! men jeg skrev lige til Personen selv, og der blev en Forfærdelse i alle Byer, hvor jeg kom. De bleve saa bange for mig, og de holdt saa overordentlig af mig. Professorerne gjorde mig til Professor, Skræbderne gav mig ny Klæder, jeg er godt forsynet; Montmesteren slog Mont for mig, og Konerne sagde, at jeg var saa køn! og saa blev jeg den Mand, jeg er; og nu siger jeg Farvel; her er mit Kort, jeg bor paa Solsiden og er altid hjemme i Regnvejre!" og saa gik Skyggen.

„Det var dog mærkeligt!" sagde den lærde Mand.

Klar og Dag gik, saa kom Skyggen igen.

„Hvorledes gaar det?" spurgte den.

„Alt," sagde den lærde Mand, „jeg skriver om det sande og det gode og det skønne, men ingen bryder sig om at høre slikt, jeg er ganske fortvivlet, for jeg tager mig det saa nær!"

„Men det gør jeg ikke!" sagde Skyggen, „jeg bliver jed, og det er det, man skal se at blive! ja, De forstaar Dem ikke paa Verden. De bliver daarlig ved det. De maa rejse! jeg gør en Rejse til Sommer; vil De med? Jeg gad nok have en Rejsekammerat! vil De rejse med som Skygge? Det skal være mig en stor Fornøjelse at have Dem med, jeg betaler Rejsen!"

„Det gaar vel vidt!“ jagde den lærde Mand.

„Det er, ligesom man tager det!“ jagde Skjggen. „De vil have grumme godt af at rejse! vil De være min Skjgge, saa skal De saa alting frit paa Rejsen!“

„Det er for galt!“ jagde den lærde Mand.

„Men saadan er nu Verden!“ jagde Skjggen, „og saaledes bliver den!“ og saa gif Skjggen.

Den lærde Mand havde det slet ikke godt, og Sorg og Plage fulgte ham, og hvad han talte om det sande og det gode og det skonne, det var for de fleste ligesom Roser for en Ro! — han var ganske syg til sidst.

„De ser virkelig ud ligesom en Skjgge!“ jagde Folk til ham, og det gøs i den lærde Mand, for han tænkte ved det.

„De skal tage til et Bad!“ jagde Skjggen, som kom og besøgte ham, „der er ikke andet for! jeg vil tage Dem med for gammelt Bekendtskabs Skyld; jeg betaler Rejsen, og De gør Beskrivelsen og er saadan lidt morsom for mig paa Vejen; jeg vil til et Bad, mit Skæg gror ikke ud, som det skulde, det er ogsaa en Sygdom, og Skæg maa man have! Vær De nu fornuftig og tag imod Tilbudet, vi rejse jo som Kammerater.“

Og saa rejste de; Skjggen var da Herre, og Herren var da Skjgge; de kørte med hinanden, og de red og gif sammen, Side ved Side, for ud og bag efter, saaledes som Solen stod; Skjggen vidste altid at holde sig paa Herrepladsen; og det tænkte den lærde Mand nu ikke saadan over; han var et meget godt Hjerte og særdeles mild og venlig, og da jagde

han en Dag til Skyggen: „Da vi nu saaledes ere blevne Rejsefammerater, som vi er det, og vi tillige ere vofsede op fra Barndommen sammen, skulle vi saa ikke drikke dus, det er dog mere fortroligt!“

„De siger noget!“ sagde Skyggen, som jo nu var den egentlige Herre. „Det er meget ligefremt og velment sagt, jeg vil være lige saa velmenende og ligefrem. De, som en lærd Mand, ved vist nok, hvor underlig Naturen er. Somme Mennesker kunne ikke taale at røre ved graat Papir, saa saa de ondt; andre gaar det gennem alle Lemmer, naar man lader et Som gnide mod en Glasrude; jeg har lige saadan en Følelse ved at høre Dem sige du til mig, jeg føler mig lige som trykket til Jorden i min første Stilling hos Dem. De ser, at det er en Følelse, det er ikke Stolthed; jeg kan ikke lade Dem sige du til mig, men jeg skal gerne sige du til Dem, saa er det halve gjort!“

Dg saa sagde Skyggen du til sin forrige Herre.

„Det er dog vel galt,“ tænkte han, „at jeg maa sige De, og han siger du!“ men nu maatte han holde ud.

Saa kom de til et Bad, hvor der var mange fremmede og imellem disse en dejlig Kongedatter, som havde den Sygdom, at hun saa alt for godt, og det var nu saa ængsteligt.

Lige straks mærkede hun, at han, der var kommen, var en ganske anden Person end alle de andre; „han er her for at saa sit Stæg til at vofse, siger man, men jeg ser den rette Marsag, han kan ikke kaste Skygge.“

Nysgerrig var hun bleven; og saa gav hun sig straks paa

Spadsereturen i Tale med den fremmede Herre. Som en Kongedatter behøvede hun ikke at gøre mange Omstændigheder, og saa sagde hun: „Deres Sygdom er, at De ikke kan kaste Stygge.“

„Deres kongelige Højhed maa være betydelig i Bedring!“ sagde Styggen, „jeg ved, Deres Unde er, at De jer alt for godt, men det har tabt sig, De er helbredet, jeg har just en ganske usædvanlig Stygge; jer De ikke den Person, som altid gaar med mig? Andre Menneſter have en almindelig Stygge, men jeg holder ikke af det almindelige. Man giver sin Tjener finere Klæde i Liberiet, end man selv bruger, og saaledes har jeg ladet min Stygge pudse op til Menneſte; ja, De jer, at jeg endogsaa har givet ham en Stygge. Det er meget kostbart, men jeg holder af at have noget for mig selv!“ —

„Hvad!“ tænkte Prinsessen, „skulde jeg virkelig være kommen mig? Dette Bad er det første, der er til! Vandet har i vor Tid ganske forunderlige Kræfter. Men jeg tager ikke bort, for nu bliver her morsomt; den fremmede synes jeg overordentligt om. Vare hans Skæg ikke vokser, for saa rejser han!“

Om Aftenen i den store Balsal dansede Kongedatteren og Styggen. Hun var let, men han var endnu lettere, saadan en Danser havde hun aldrig haft. Hun sagde ham, fra hvad Land hun var, og han kendte Landet, han havde været der, men da var hun ikke hjemme; han havde figget ind ad Binduerne foroven og forneden, han havde set baade det ene og det andet, og saa kunde han svare Kongedatteren og gøre

Antydninger, saa hun blev ganske forundret; han maatte være den vise Mand paa hele Jorden; hun fik saadan en Agtelse for hvad han vidste, og da de saa dansede igen, saa blev hun forlibt, og det kunde Skyggen godt mærke, for hun var særdig at se lige igennem ham. Saa dansede de nok engang, og saa var hun lige ved at sige det, men hun var besindig, hun tænkte paa sit Land og Rige og paa de mange Mennesker, hun skulde regere over. „En vis Mand er han,“ sagde hun til sig selv, „det er godt; og dejligt danser han, det er ogsaa godt; men mon han har grundige Kundskaber, det er lige saa vigtigt! han maa eksamineres.“ Og saa begyndte hun saa smaat at spørge ham om noget af det allervanskeligste, hun kunde ikke selv have svaret paa det; og Skyggen gjorde et ganske underligt Ansigt.

„Det kan De ikke svare paa!“ sagde Kongedatteren.

„Det hører til min Bornelærdom,“ sagde Skyggen, „jeg tror endog, min Skygge derhenne ved Døren kan svare derpaa.“

„Deres Skygge!“ sagde Kongedatteren, „det vilde være højst mærkeligt!“

„Ja, jeg siger ikke bestemt, at han kan,“ sagde Skyggen, „men jeg skulde tro det, han har nu i saa mange Aar fulgt mig og hørt efter, — jeg skulde tro det! men Deres kongelige Højhed tillader, at jeg gør Dem opmærksom paa, at han har saa megen Stolthed af at gaa for et Menneske, at naar han skal være i rigtigt Humør, og det maa han være

for at svare godt, saa maa han behandles ganske som et Menneske."

"Det kan jeg godt lide!" sagde Kongedatteren.

Og saa gif hun hen til den lærde Mand ved Doren, og hun talte med ham om Sol og Maane, og om Menneskene baade udenpaa og indeni, og han svarede saa klogt og godt.

"Hvad det maa være for en Mand, der har saa vis en Skjyge!" tænkte hun, "det vilde være en ren Belsiguelse for mit Folk og Rige, om jeg valgte ham til min Gemal; — jeg gør det!"

Og de vare snart enige, baade Kongedatteren og Skjygen, men ingen skulde vide derom, for hun kom hjem i sit eget Rige.

"Jungen, ikke engang min Skjyge!" sagde Skjygen, og det havde han nu saadan fine egne Tanker ved. —

Saa vare de i Landet, hvor Kongedatteren regerede, naar hun var hjemme.

"Hør min gode Ven!" sagde Skjygen til den lærde Mand, "nu er jeg bleven saa lykkelig og mægtig, som nogen kan blive, nu vil jeg ogsaa gøre noget særdeles for dig! Du skal altid bo hos mig paa Slottet, køre med mig i min kongelige Bogn og have hundrede Tusinde Rigsdaler om Aaret; men saa maa du lade dig kalde Skjyge af alle og enhver; du maa ikke sige, at du har nogensinde været Menneske, og een Gang om Aaret, naar jeg sidder paa Altanen i Solskin og lader mig se, maa du ligge ved mine Fodder, som en Skjyge skal; jeg kan sige dig, jeg gifter Kongedatteren; i Aften skal Brylluppet holdes."

„Nej, det er dog alt for galt!“ sagde den lærde Mand, „det vil jeg ikke, det gør jeg ikke! det er at bedrage hele Landet og Kongedatteren med! Jeg siger alting! at jeg er Menneſket, og at du er Skyggen, du er bare klædt paa!“

„Det er der ingen, ſom tror!“ ſagde Skyggen, „vær nu fornuftig, ellers kalder jeg paa Bagten!“ —

„Jeg gaar lige til Kongedatteren!“ ſagde den lærde Mand. „Men jeg gaar forſt!“ ſagde Skyggen, „og du gaar i Arreſt!“ — og det maatte han, for Skildvagterne lyſtrede ham, ſom de vidſte Kongedatteren vilde have.

„Du ryster!“ ſagde Kongedatteren, da Skyggen kom ind til hende, „er der ſket noget? Du maa ikke blive ſyg til i Aften, nu vi ſkulle have Bryllup.“

„Jeg har oplevet det grueligſte, der kan opleves!“ ſagde Skyggen, „tænk dig — ja, ſaadan en ſtakkels Skyggehjerne kan ikke holde meget ud; — tænk dig, min Skygge er bleven gal, han tror, at han er Menneſket, og at jeg — tænk dig bare, — at jeg er hans Skygge!“

„Det er frygtelig!“ ſagde Prinsesſen, „han er dog ſpærret inde?“

„Det er han! Jeg er bange, han kommer ſig aldrig.“

„Stakkels Skygge!“ ſagde Prinsesſen, „han er meget ulykkelig; det er en ſand Velgerning at befri ham fra den Smule Liv, han har, og naar jeg rigtig tænker over det, ſaa tror jeg, det bliver nødvendigt, at det bliver gjort af med ham i al Stilhed!“

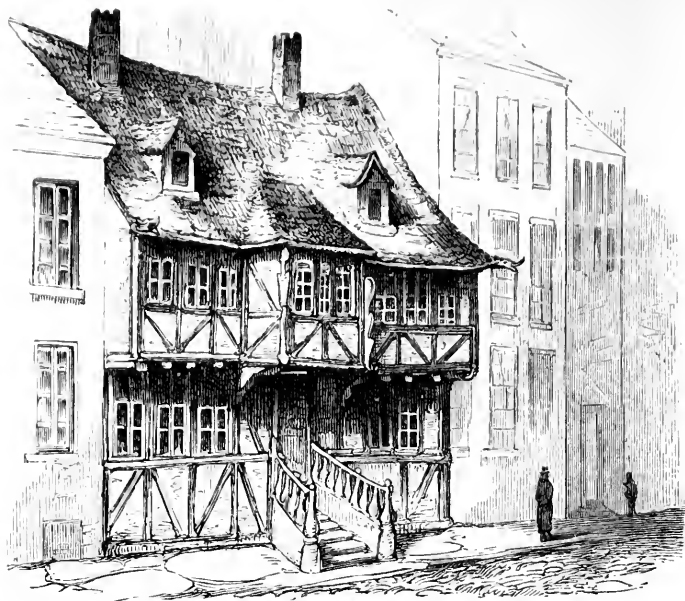
„Det er rigtignok haardt!“ sagde Skjygen, „for det var en tro Tjener!“ og saa gav han ligesom et Suk.

„De er en ædel Karakter!“ sagde Kongedatteren.

Om Aftenen var hele Byen illumineret, og Kanonerne gik af: Bum! og Soldaterne præsenterede Gevær. Det var et Bryllup! Kongedatteren og Skjygen gik ud paa Altanen for at lade sig se og faa nok engang Hurra.

Den lærde Mand hørte ikke noget til alt det, for han havde de taget Livet af. —





Det gamle Hus.

Der var omme i Gaden et gammelt, gammelt Hus, det var næsten tre Hundrede Aar, det kunde man læse sig til paa Bjælken, hvor Aarstallet var skaaret ud tillige med Tulipaner og Humleranker; der stod hele Vers bogstaverede som i gamle Dage, og over hvert Vindue var der i Bjælken snittet et Ansigt, som vrængede; den ene Etage gik et langt Stykke ud over den anden, og lige under Taget var en Blyrende med

Dragehoved; Regnvandet skulde løbe ud af Gabet, men det løb ud af Maven, for der var Hul paa Renden.

Alle de andre Huse i Gaden vare saa ny og saa nette, med store Ruder og glatte Bægge, man kunde nok se, at de vilde ikke have noget at gøre med det gamle Hus; de tænkte nok: „Hvor længe skal det Skrummel staa til Spektakel her i Gaden; saa løber Karnappen saaledes ud, at ingen fra vore Binduer kan se, hvad der sker i den Kant; Trappen er saa bred som til et Slot og saa høj som til et Kirketaarn. Jerngælenderet ser jo ud som Doren til en gammel Begravelse, og saa har det Messingknapper. Det er flodt!“

Lige over for i Gaden var ogsaa ny og nette Huse, og de tænkte som de andre, men ved Binduet her sad en lille Dreng med friske, røde Kinder, med klare, straalende Øjne, han syntes rigtignok bedst om det gamle Hus, og det baade i Solskin og i Maaneskin. Og saa han over paa Muren, hvor Ralken var gaaet af, saa kunde han sidde og udfinde der alle de underligste Billeder, akkurat hvorledes Gaden havde set ud før med Trapper, Karnapper og spidje Gavle; han kunde se Soldater med Hellebarder, og Tagrender, der løb om som Drager og Lindorme. — Det var rigtignok et Hus at se paa! og derovre boede en gammel Mand, som gik i Skægs Bukser, havde en Kjole med store Messingknapper og en Paryk, som man kunde se var en virkelig Paryk. Hver Morgen kom der til ham en gammel Karl, som ryddede op og gik Grinder, ellers var den gamle Mand i de Skægs Bukser ganske alene i det gamle Hus; imellem kom han hen til Binduesruden

og saa ud, og den lille Dreng nikkede til ham, og den gamle Mand nikkede igen, og saa vare de bekendte, og saa vare de Venner, skont de aldrig havde talt med hinanden, men det kunde da ogsaa være det samme.

Den lille Dreng horte sine Forældre sige: „Den gamle Mand derovre har det meget godt, men han er saa skrækkelig ene!“

Næste Søndag tog den lille Dreng og svøbte noget ind i et Stykke Papir, gik ned i Porten, og da han, som gik Grinder, kom forbi, sagde han til ham: „Hør! vil du bringe den gamle Mand derovre dette fra mig! jeg har to Tinsoldater, dette er den ene; han skal have den, for jeg ved, at han er saa skrækkelig ene.“

Og den gamle Karl saa ganske fornøjet ud, nikkede og bar Tinsoldaten over i det gamle Hus. Siden kom der Bud, om den lille Dreng ikke havde Lyft til selv at komme over at gøre Besøg, og det fik han Lov til af sine Forældre, og saa kom han over i det gamle Hus.

Og Messingknapperne paa Trappegænderet skinnede meget stærkere end ellers, man skulde tro, at de vare polerede i Anledning af Besøget, og det var, som om de udskaarne Trompetere — for der var udskaaet i Døren Trompetere, som stod i Tulipanerne — blæste af alle Kræfter, Rinderne saa meget tykkere ud end før. So de blæste: „Tratteratra! den lille Dreng kommer! trateratra!“ — og saa gik Døren op. Hele Gangen var behængt med gamle Portrætter, Riddere i Harnisk og Fruer i Silkekjoler; og Harniskerne raslede, og

Silkefjolerne raslede. — Og saa kom der en Trappe, den gik et stort Stykke opad og et lille Stykke ned — og saa var man paa en Altan, der rigtignok var meget skrøbelig, med store Huller og lange Sprækker, men der stod Græs og Blade op af dem alle sammen, for hele Altanen uden for Gaarden og Muren var bevoxet med saa meget Gront, det saa ud som en Have, men det var kun en Altan. Her stod gamle Urtepotter, som havde Ansigt og Øselerer; Blomsterne, de voksede nu, ligesom de vilde. I den ene Potte lob det over alle Bredder med Nelliker, det vil sige med det grønne, Skud ved Skud, og ganske tydeligt sagde det: „Luften har klappet mig, Solen har kysset mig og lovet mig en lille Blomst paa Søndag, en lille Blomst paa Søndag!“

Og saa kom de ind i et Kammer, hvor Væggene vare med Svinelæders Betræk, og der var trykt Guldblomster paa.

„Forghldning forgaar,
men Svinelæder bestaar!“

sagde Væggene.

Og der stod Lænestole saa højrøggede, saa udskaarne, og med Arme paa begge Sider. „Sid ned! sid ned!“ sagde de; „uh, hvor det knager i mig! nu faar jeg nok Gigt ligesom det gamle Skab! Gigt i Ryggen, uh!“

Og saa kom den lille Dreng ind i Stuen, hvor Skarnappen var, og hvor den gamle Mand sad.

„Tak for Tinsoldaten, min lille Ven!“ sagde den gamle Mand. „Dg Tak fordi du kommer over til mig!“

„Tak! Tak!“ eller „Knak! Knak!“ sagde det i alle

Møblerne; de vare saa mange, at de næsten stod hverandre i Vejen for at se den lille Dreng.

Dg midt paa Bæggen hang et Skilderi med en dejlig Dame, saa ung, saa glad, men gaunste klædt paa som i gamle Dage, med Pudder i Haaret og Klæder, som stod stive; hun sagde hverken „Taf“ eller „Knaak“, men saa med fine milde Øjne paa den lille Dreng, som straks spurgte den gamle Mand: „Hvor har du faaet hende?“

„Omme hos Marskandiseren!“ sagde den gamle Mand, „der hænger saa mange Billeder; ingen kender eller bryder sig om dem, for Personerne ere begravede alle sammen, men i gamle Dage har jeg kendt hende, og nu har hun været død og borte i et halvt Hundrede Aar.“

Dg under Skilderiet hang bag Glas en Buket visne Blomster; de vare vist ogsaa et halvt Hundrede Aar, saa gamle saa de ud. Dg Perpendiklen paa det store Ur gik frem og tilbage, og Viseren drejede, og alting i Stuen blev endnu ældre, men det mærkede de ikke.

„De sige hjemme,“ sagde den lille Dreng, „at du er saa strækkelig ene!“

„Oh,“ sagde han, „de gamle Tanker, med hvad de kunne fore med sig, komme og besøge mig, og nu kommer du ogsaa! — Jeg har det meget godt!“

Dg saa tog han ned af Hylben en Bog med Billeder, det var hele lange Optog, de forunderligste Kareter, som man ikke ser dem nu til Dags, Soldater som Klover Knægt og Borgere med vajende Faner; Skrædderne havde deres med en

Saks, som blev holdt af to Løver, og Stomagerne deres uden Støble, men med en Orn, som havde to Hoveder, for Stomagerne maa have alting saaledes, at de kunne sige: Det er et Bar. — Jo, det var en Billedbog!

Og den gamle Mand gik ind i den anden Stue for at hente Syltetøj, Æbler og Nodder; — der var rigtignok vel-signet ovre i det gamle Hus.

„Jeg kan ikke holde det ud!“ sagde Tinsoldaten, som stod paa Dragkisten; „her er saa ensomt og saa sorgeligt; nej, naar man har været i Familieliv, kan man ikke vænne sig til dette her! — Jeg kan ikke holde det ud! den hele Dag er saa lang, og Aftenen er endnu længer! her er slet ikke som ovre hos dig, hvor din Fader og Moder talte saa fornøjede, og hvor du og alle 3 søde Børn gjorde saadant et dejligt Spektakel. Nej, hvor den gamle Mand har det ensomt! tror du, han faar Kys? tror du, han faar milde Dine eller Juletræ? Han faar ikke noget, uden Begravelse! — jeg kan ikke holde det ud!“

„Du maa ikke tage det saa sorgeligt!“ sagde den lille Dreng, „jeg synes, her er saa dejligt, og alle de gamle Tanker, med hvad de kunne føre med sig, komme jo og gøre Besøg!“

„Ja, dem ser jeg ikke, og dem kender jeg ikke!“ sagde Tinsoldaten, „jeg kan ikke holde det ud!“

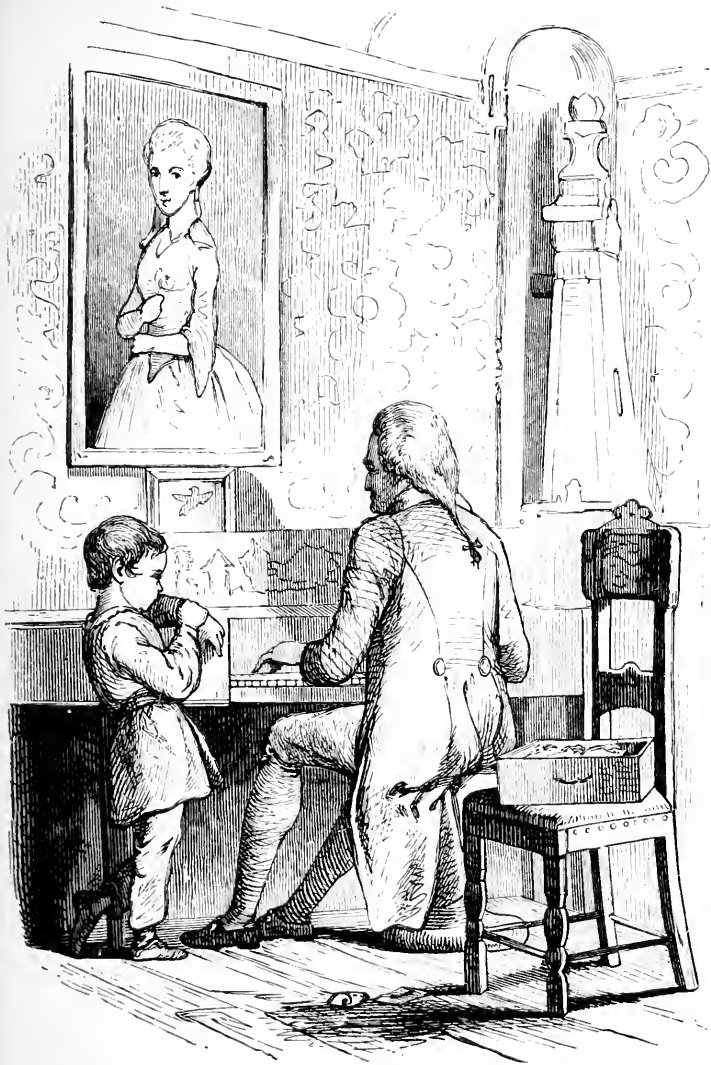
„Det maa du!“ sagde den lille Dreng.

Og den gamle Mand kom med det mest fornøjede Ansigt, det dejligste Syltetøj, Æbler og Nodder, og saa tænkte den lille Dreng ikke paa Tinsoldaten.

Lykkelig og fornøjet kom den lille Dreng hjem, og der gik Dage, og der gik Uger, og der blev nikket til det gamle Hus og fra det gamle Hus, og saa kom den lille Dreng derover igen.

Og de udstaarne Trompetere blæste: „Tratteratra! der er den lille Dreng! tratteratra!“ og Sværd og Rustning paa Ridderbillederne raslede, og Sikketjolerne raslede, Svinelæderet talte, og de gamle Stole havde Gigt i Ryggen: „Av!“ det var affurat ligesom første Gang, for derovre var den ene Dag og Time ligesom den anden.

„Jeg kan ikke holde det ud!“ sagde Tinsoldaten, „jeg har grædt Tin! her er alt for sørgeligt! lad mig heller gaa i Krig og miste Arme og Ben! det er dog en Forandring. Jeg kan ikke holde det ud! — nu ved jeg, hvad det er at have Besøg af sine gamle Tanker, med hvad de kunne føre med! jeg har haft Besøg af mine, og du kan tro, det er ingen Fornøjelse i Længden, jeg var til sidst nær ved at springe ned af Dragkisten. Alle I derovre i Huset saa jeg saa tydeligt, som om I virkelig var her; det var igen den Søndag Morgen, som du ved nok! Alle I Børn stod foran Bordet og sang eders Psalme, som I syngte den hver Morgen; I stod andægtige med foldede Hænder, og Fader og Moder vare lige saa højtidelige, og saa gik Døren op, og den lille Søster Maria, som ikke er to Aar endnu, og som altid danser, naar hun hører Musik eller Sang, hvad Slags det endogsaa er, blev sat ind, — hun skulde det nu ikke, — og saa begyndte hun at danse, men kunde ikke komme i Takt, for





Tonerne vare saa lange, og saa stod hun først paa det ene Ben og hældede Hovedet helt forover, og saa paa det andet Ben og hældede Hovedet helt forover, men det vilde ikke slaa til. I stod meget alvorlige, alle sammen, skönt det var nok svært, men jeg lo indvendig, og derfor faldt jeg ned af Bordet og fik en Bule, som jeg endnu gaar med, for det var ikke ret af mig at le. Men det hele gaar nu igen inden i mig, og alt hvad jeg saadan har oplevet; og det er nok de gamle Tanker, med hvad de kunne føre med. — Sig mig, om I synge endnu om Søndagen? Sig mig lidt om den lille Maria! og hvordan har min Kammerat det, den anden Tinsoldat! ja, han er rigtignok lykkelig! — jeg kan ikke holde det ud!”

„Du er foræret bort!” sagde den lille Dreng; „du maa blive; kan du ikke indse det?”

Dg den gamle Mand kom med en Skuffe, hvori der var meget at se, baade „Kridthus“, og „Balsambøsse“, og gamle Kort, saa store og forgyldte, som man aldrig ser dem nu. Dg der blev aabnet store Skuffer, og Klaveret blev aabnet, det var med Landskab indvendigt paa Laaget, og det var saa hæft, da den gamle Mand spillede paa det; og saa hynnede han en Wife.

„Ja, den kunde hun synge!” sagde han, og saa nikkede han til Portrættet, som han havde købt hos Marskandiseren, og den gamle Mand's Dine de skinnede saa klare.

„Jeg vil i Krig! jeg vil i Krig!” raabte Tinsoldaten, saa højt han kunde, og styrkede sig lige ned paa Gulvet. —

Ja, hvor blev han af? Den gamle Mand søgte, den lille Dreng søgte, borte var han, og borte blev han. „Jeg finder ham nok!“ sagde den gamle, men han fandt ham aldrig; Gulvet var alt for aabent og huller; — Tinsoldaten var falden gennem en Sprække, og der laa han i aaben Begravelse.

Og den Dag gik, og den lille Dreng kom hjem, og Ugen gik, og der gik flere Uger. Vinduerne vare ganske frozne; den lille Dreng maatte sidde og aande paa dem for at faa et Righul over til det gamle Hus, og der var Sneen fhyget ind i alle Snirkler og Indskrifter, den laa helt op over Trappen, ligesom om der ingen var hjemme, og der var heller ingen hjemme, den gamle Mand var død.

Om Aftenen holdt en Bogn udenfor, og ned i den bar man ham i hans Kiste, han skulde nu ud at ligge paa Landet i sin Begravelse. Der førte han nu, men ingen fulgte, alle hans Venner vare jo døde. Og den lille Dreng kysjede paa Fingeren efter Kisten, da den førte.

NoGLE Dage efter blev der Auktion paa det gamle Hus, og den lille Dreng saa fra sit Vindue, hvor man bar bort: de gamle Ridderer og de gamle Damer, Urtepotterne med lange Drer, de gamle Stole og de gamle Skabe, noget kom her, og noget kom der; Portrættet af hende, som var funden hos Marskandiseren, kom til Marskandiseren igen, og der hang det altid, for ingen kendte hende mere, og ingen brod sig om det gamle Billede.

I Foraaret rev man Huset jelsv ned, for det var et

Strummel, sagde Folk. Man kunde se fra Gaden lige ind i Stuen til det Svinelæders Betræk, som blev slænget og revet; og det grønne om Altanen hang ganske vildsomt om de faldende Bjælker. — Og saa blev der ryddet op.

„Det hjælp!“ sagde Nabohusene.

*

*

*

Dg der blev bygget et dejligt Hus med store Vinduer og hvide, glatte Mure, men foran, hvor egentlig det gamle Hus havde staaet, plantedes en lille Have, og op ad Nabovens Mure voksede vilde Vinranker; foran Haven kom et stort Jerngitter med Jernport, det saa stadfæstigt ud, Folk stod stille og kiggede derind. Og Spurvenerne hængte sig i Sneisebis paa Vinrankerne, snakkede i Munden paa hverandre, saa godt de kunde, men det var ikke om det gamle Hus, for det kunde de ikke huske, der var gaaet saa mange Aar, at den lille Dreng var vokset op til en hel Mand, ja, en dygtig Mand, som hans Forældre havde Fornøjelse af, og han var lige bleven gift og med sin lille Kone flyttet ind i Huset her, hvor Haven var; og han stod hos hende der, idet hun plantede en Markblomst, som hun fandt saa yndig. Hun plantede den med sin lille Haand og klappede Jorden til med Fingrene. — Hv! Hvad var det? Hun stak sig. Der sad noget spidst lige op af den bløde Jord.

Det var — ja tænkt! det var Tinsoldaten, ham, som var

bleven borte oppe hos den gamle Mand og var runlet og tunlet mellem Tommer og Grus og til sidst havde ligget mange Aar i Jorden.

Og den unge Kone tørrede Soldaten, først med et grønt Blad og saa med sit fine Lommetørklæde, det havde saadan en dejlig Lugt! og det var for Tinsoldaten, ligesom om den vaagne op af en Dvale.

„Lad mig se ham!“ sagde den unge Mand, lo og rystede med Hovedet. „Ja, ham kan det nu ikke være, men han husker mig paa en Historie med en Tinsoldat, jeg havde, da jeg var en lille Dreng!“ og saa fortalte han sin Kone om det gamle Hus, og den gamle Mand, og om Tinsoldaten, han sendte over til ham, fordi han var saa skræffelig ene, og han fortalte det saa akkurat, som det virkelig havde været, saa at den unge Kone fik Taarer i Øjnene over det gamle Hus og den gamle Mand.

„Det kan dog være, at det er den samme Tinsoldat!“ sagde hun, „jeg vil gemme den og huske paa alt hvad du har fortalt mig; men den gamle Mand's Grav maa du vise mig!“

„Ja, den kender jeg ikke,“ sagde han, „og ingen kender den! alle hans Venner vare døde, ingen passede den, og jeg var jo en lille Dreng!“

„Hvor han maa have været skræffelig ene!“ sagde hun.

„Skræffelig ene!“ sagde Tinsoldaten, „men dejligt er det ikke at blive glemt!“

„Dejligt!“ raabte noget tæt ved, men ingen uden Tin-

foldaten saa, at det var en Lap af det Svinelæders Betræk; den var uden al Forghydning, den saa ud som vaad Jord, men en Mening havde den, og den sagde det:

„Forghydning forgaar,
men Svinelæder bestaar!“

Dog, det troede Tinjoldaten ikke.





Vanddraaben.

Du kender da sagtens et Forstørrelsesglas, saadant et rundt Brillglas, der gør alting hundrede Gange større end det er? Naar man tager og holder det for Øjet og ser paa en Vanddraabe ude fra Dammen, saa ser man over tusinde underlige Dyr, som man ellers aldrig ser i Vandet, men de ere der, og det er virkeligt. Det ser næsten ud som en hel Tallerken fuld af Rejer, der springe mellem hverandre, og de ere saa glubende, de rive Arme og Ben, Ender og Kanter af hverandre, og dog ere de glade og fornøjede paa deres Maade.

Nu var der engang en gammel Mand, som alle Folk kaldte Krible-Krable, for det hed han. Han vilde altid have det bedste ud af enhver Ting, og naar det slet ikke vilde gaa, saa tog han det med Trolddom.

Nu sidder han en Dag og holder sit Forstørrelsesglas for Øjet og ser paa en Vanddraabe, der var tagen ude fra en Pst Band i Groften. Nej, hvor det kriblede og krablede der! alle de tusinde Smaadhr hoppede og sprang, trak i hverandre og aad af hverandre.

„Ja, men det er jo affkyeligt!“ sagde gamle Krible=Krable, „kan man ikke faa dem til at leve i Fred og Ro, og hver passe sit!“ og han tænkte og tænkte, men det vilde ikke gaa, og saa maatte han trolde. „Jeg maa give dem Kulør, at de kunne blive tydelige!“ sagde han, og saa hældte han ligesom en lille Draabe rød Vin i Vanddraaben, men det var Hekseblod, det allerfinessste Slags til to Skilling; og saa bleve alle de underlige Dyr rojenrøde over hele Kroppen, det saa ud som en hel By af nogle Wildmænd.

„Hvad har du der?“ spurgte en anden gammel Trolde, som ikke havde Navn, og det var just det fine ved ham.

„Ja, kan du gætte, hvad det er,“ sagde Krible=Krable, „saa skal jeg forære dig det; men det er ikke let at finde ud, naar man ikke ved det!“

Den Trolde, som intet Navn havde, saa igennem Forstørrelsesglasjet. Det saa virkelig ud som en hel By, hvor alle Mennesker løb om uden Klæder! det var gyseligt, men endnu mere gyseligt at se, hvor den ene puffedes og stødte den anden, hvor de nippedes og nappedes, bed hinanden og trak hinanden frem. Hvad der var nederst, skulde overst, og hvad der var overst, skulde nederst! „Se! se! hans Ben er længer end mit! baj! væk med det! Der er en, som har en lille Knop

bag Dret, en lille ustyldig Knop, men den pincer ham, og saa skal den pine mer!" og de hakkede i den, og de trak i ham, og de aad ham for den lille Knops Skyld. Der sad en saa stille som en lille Jomfru og onskede alene Fred og Rolighed, men saa skulde Jomfruen frem, og de trak i hende, og de sled i hende, og de aad hende!

„Det er overordentlig morsomt!" sagde Trolden.

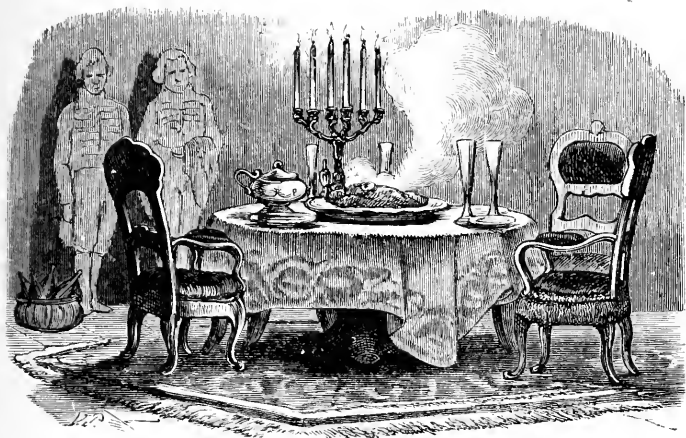
„Ja, men hvad tror du, det er?" sagde Krible-Krable.

„Kan du finde det?"

„Det er da godt at se!" sagde den anden, „det er jo Kjobenhavn eller en anden stor By, de ligne jo alle sammen hverandre. En stor By er det!"

„Det er Grofstevand!" sagde Krible-Krable.





Den lyffelige Familie.

Det største grønne Blad her til Lands, det er da rigtig nok et Skræppeblad; holder man det foran paa sin lille Mave, saa er det ligesom et helt Forklæde, og lægger man det paa sit Hoved, saa er det i Regnvejr næsten lige saa godt som en Paraply, for det er saa forfærdelig stort. Aldrig vokser en Skræppe alene, nej, hvor der groer een, der gro flere, det er en stor Dejlighed, og al den Dejlighed er Sneglemad. De store, hvide Snegle, som fornemme Folk i gamle Dage lod lave til Frikassé, spiste og sagde: „Hum! hvor det smager!“

for de troede nu, det smagte saa dejligt, de levede af Stræppeblade, og derfor bleve Stræpperne faaede.

Nu var der en gammel Herregaard, hvor man ikke længer spiste Snegle, de vare ganske uddøde, men Stræpperne vare ikke uddøde, de voksede og voksede over alle Gange og alle Bede, man kunde ikke mere faa Bugt med dem, det var en hel Stræppefkov, hist og her stod et Æble- og et Blommetræ, ellers kunde man nu aldrig have tænkt, at det var en Have; alt var Stræpper, — og derinde boede de to sidste, inderlig gamle Snegle.

De vidste ikke selv, hvor gamle de vare, men de kunde godt huske, at de havde været mange flere, at de vare af en Familie fra fremmede Lande, og at for dem og deres var hele Skoven plantet. De havde aldrig været udenfor, men de vidste, at der var endnu noget til i Verden, som hed Herregaarden, og deroppe blev man fopt, og saa blev man fort, og saa blev man lagt paa Solvsfad, men hvad videre der skete, vidste man ikke. Hvorledes det iøvrigt var at blive fopt og at ligge paa Solvsfad, kunde de ikke tænke sig, men dejligt skulde det være og særdeles fornemt. Hverken Oldenborren, Skruptudsen eller Regnormen, som de spurgte ad, kunde give Bistad, ingen af dem havde været fopt eller ligget paa Solvsfad.

De gamle, hvide Snegle vare de fornemste i Verden, vidste de, Skoven var til for deres Skyld, og Herregaarden var til, for at de kunde blive fopte og lagte paa Solvsfad.

De levede nu meget ensomt og lykkeligt, og da de selv ikke havde Børn, saa havde de taget en lille, almindelig Snegl til sig, som de opdrog som deres egen, men den lille vilde ikke vokse, for han var almindelig; men de gamle, især Mutter, Sneglemutter, syntes, hun kunde dog bemærke, hvor han tog til, og hun bad Fatter, dersom han ikke kunde se det, han da vilde søle paa det lille Sneglehus, og saa sølte han og fandt, at Mutter havde Ret.

En Dag var det stærk Regn.

„Hør, hvor det tromme-romme-rommer paa Skræpperne!“ sagde Sneglesfar.

„Der kommer ogsaa Draaber!“ sagde Sneglemor. „Det løber jo lige nedad Stikken! Du skal se, her bliver vaadt! Jeg er glad ved, vi have vort gode Hus, og den lille ogsaa har sit! Der er rigtignok gjort mere for os end for alle andre Skabninger; man kan da se, at vi er Herstabet i Verden! Vi have Hus fra Fødselen, og Skræppestoven er saaet for vor Skyld —! jeg gad vidst, hvor langt den strækker sig, og hvad der er udenfor!“

„Der er ikke noget udenfor!“ sagde Sneglesfar. „Bedre end hos os kan der ingen Steder være, og jeg har ikke noget at ønske!“

„Jo,“ sagde Mor, „jeg gad nok komme paa Herregaarden, blive kogt og lagt paa Solbad, det er alle vore Forfædre blevne, og du kan tro, der er noget aparte ved det!“

„Herregaarden er muligvis falden sammen!“ sagde Snegle-

far, „eller Stræppefoven er vokset hen over den, saa at Menneskene ikke kunne komme ud. Det har da heller ingen Hast, men du iler altid saa forfærdelig, og det begynder den lille ogsaa med; har han nu ikke i tre Dage krobet op ad den Stilk, jeg faar ondt i Hovedet, naar jeg ser op paa ham!“

„Du maa ikke stående,“ sagde Sneglemor, „han kryber saa sindig, vi saa nok Fornøjelse af ham, og andet have vi gamle jo ikke at leve for! Men har du tænkt paa det: hvor saa vi en Kone til ham. Tror du ikke, der langvejs inde i Stræppefoven skulde være nogen af vor Art?“

„Sorte Snegle tror jeg nu nok, der er,“ sagde den gamle, „sorte Snegle uden Hus, men det er saa simpelt, og de have Indbildninger, men vi kunne give det i Kommission til Myrerne, de løbe frem og tilbage, som om de have noget at bestille, de ved vist en Kone til vor lille Snegl!“

„Jeg ved rigtignok den allerdejligneste!“ sagde Myrerne, „men jeg er bange, det gaar ikke, for hun er Dronning!“

„Det gør ikke noget!“ sagde den gamle. „Har hun Hus?“

„Hun har Slot!“ sagde Myrerne, „det dejligste Myreslot med ihv Hundrede Gange.“

„Tak!“ sagde Sneglemor, „vor Son skal ikke i en Myretue! ved I ikke bedre, saa give vi det i Kommission

til de hvide Myg, de flyve vidt omkring i Regn og i Solstien, de kende Skræppestoven forinden og foruden."

"Vi have en Kone for ham!" sagde Myggene, "hundrede Menneſteſkridt herfra ſidder paa en Stikkelsbærbuſt en lille Snegl med Hus, den er ganſte enſom og gammel nok til at gifte ſig. Det er bare hundrede Menneſteſkridt!"

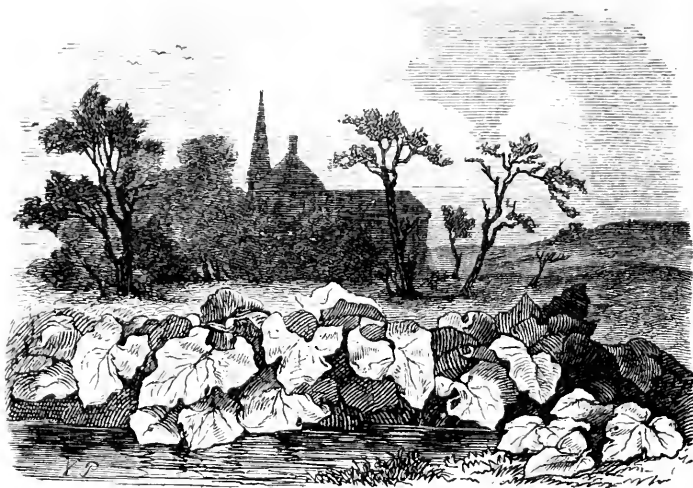
"Ja, lad hende komme til ham!" ſagde de gamle, "han har en Skræppeſtov, hun har kun en Buſt!"

Dg ſaa hentede de den lille Snegleſtroken. Det varede otte Dage, før hun kom, men det var juſt det rare ved det, ſaa kunde man ſe, hun var af Arten.

Dg ſaa holdt de Bryllup. Seks Sanſt-Hans-Orme lyſte, ſaa godt de kunde; ellers gif det hele ſtille af, for de gamle Sneglefolk kunde ikke taale Svir og Lyſtighed; men en dejlig Tale blev der holdt af Sneglemor, Fatter kunde ikke, han var ſaa bevæget, og ſaa gav de dem i Arv den hele Skræppeſtov og ſagde, hvad de altid havde ſagt, at det var det bedste i Verden, og naar de levede redelig og ſkikkelig og formerede ſig, vilde engang de og deres Born komme paa Herregaarden, blive fogte forte og lagte paa Solvjad.

Dg efter at den Tale var holdt, krob de gamle ind i deres Hus og kom aldrig mere ud; de ſov. Det unge Sneglepar regerede i Skoven og fik et ſtort Afkom, men de bleve aldrig fogte, og de kom aldrig paa Solvjad; ſaa ſluttede de deraf, at Herregaarden var ſalden ſammen, og at alle Menneſter i Verden vare uddøde, og da ingen ſagde dem imod, ſaa var

det jo sandt; og Regnen slog paa Stræppebladene for at gøre Trommemusik for deres Skyld, og Solen skinnede for at give Stræppestoven Kulor for deres Skyld, og de vare meget lykkelige, og hele Familien var lykkelig, thi den var det.





Historien om en Moder.

Der sad en Moder hos sit lille Barn, hun var saa bedrovet, saa bange for, at det skulde dø. Det var saa blegt, de smaa Øjne havde lukket sig, det trak saa sagte Bejret, og imellem med et dybt Drag, ligesom om det sukede; og Moderen saa endnu mere forrigfuld paa den lille Sjæl.

Da bankede det paa Døren, og der kom en fattig, gammel Mand, svøbt ligesom i et stort Hestedækken, for det varmer, og det trængte han til, det var jo kold Vinter; alting udenfor saa med Is og Sne, og Vinden blæste, saa at det star i Ansigtet.

Og da den gamle Mand rystede af Kulde, og det lille Barn sov et Djeblit, gik Moderen hen og satte Øl i en lille Potte ind i Skaffelovnen, at det kunde varmes til ham; og den gamle Mand sad og vuggede, og Moderen satte sig paa Stolen tæt ved ham, saa paa sit syge Barn, der trak Vejret saa dybt, og loftede den lille Gaand.

„Tror du ikke nok, at jeg beholder ham?“ sagde hun, „Vor Herre vil ikke tage ham fra mig!“

Og den gamle Mand, det var Døden selv, han nikkede saa underligt, det kunde lige saa godt betyde ja, som nej. Og Moderen saa ned i sit Skød, og Taarerne løb hende over Kinderne; — hendes Hoved blev saa tungt, i tre Nætter og Dage havde hun ikke lukket sine Øjne, og nu sov hun, men kun et Djeblit, saa for hun op og rystede af Kulde: „Hvad er det!“ sagde hun og saa til alle Sider; men den gamle Mand var borte, og hendes lille Barn var borte, han havde taget det med sig; og henne i Krogen snurrede og snurrede det gamle Ur, det store Blylod løb lige ned til Gulvet, bum! og saa stod ogsaa Uhret stille.

Men den stakkels Moder løb ud af Huset og raabte paa sit Barn.

Derude, midt i Sneen, sad en Kone i lange, forte Klæder, og hun sagde: „Døden har været inde i din Stue, jeg saa, han skyndte sig bort med dit lille Barn; han gaar stærkere til end vinden, han bringer aldrig tilbage, hvad han tog!“

„Sig mig blot, hvad Vej han gik!“ sagde Moderen, „sig mig Vejen, og jeg skal finde ham!“

„Jeg ved den!“ sagde Konen i de sorte Klæder, „men for jeg siger den, maa du først hynge mig alle de Viser, du har sunget for dit Barn; jeg holder af dem, jeg har hørt dem for, jeg er Ratten, jeg saa dine Taarer, medens du sang dem.“

„Jeg vil hynge dem alle, alle!“ sagde Moderen, „men stands mig ikke, at jeg kan naa ham, at jeg kan finde mit Barn.“

Men Ratten sad stum og stille, da vred Moderen sine Hænder, sang og græd, og der var mange Viser, men endnu flere Taarer; og saa sagde Ratten: „Gaa til højre, ind i den mørke Granskov, der saa jeg Døden tage Vej med dit lille Barn.“

Dybt inde i Skoven krydsede Vejene sig, og hun vidste ikke længere, hvor hun skulde gaa; da stod der en Tornebush, der var hverken Blad eller Blomst paa den, det var jo ogsaa i den kolde Vintertid, og der hang Isflag paa Grenene.

„Har du ikke set Døden gaa forbi med mit lille Barn?“

„Jo!“ sagde Tornebushen, „men jeg siger dig ikke, hvilken Vej han tog, uden at du først vil varme mig op ved dit Hjerte; jeg fryser ihjel, jeg bliver til bare Is.“

Og hun trykkede Tornebushen til sit Bryst, saa fast, for

at den ret kunde opvarmes, og Tornene gif lige ind i hendes Rød, og hendes Blod flød i store Draaber, men Tornebusken stod friske grønne Blade, og der kom Blomster paa i den kolde Vinternat, saa varmt var der ved en bedrøvet Moders Hjerte; og Tornebusken sagde hende Vejen, som hun skulde gaa.

Da kom hun til en stor Sø, hvor der hverken var Skib eller Baad. Soen var ikke frosjen nok til, at den kunde bære hende, og heller ikke aaben og lav nok til, at hun kunde vade igennem, og over den maatte hun, vilde hun finde sit Barn; saa lagde hun sig ned for at drikke Soen ud, og det var jo umuligt for et Menneſte; men den bedrøvede Moder tænkte, at der dog kunde ſe et Mirakel. —

„Nej, det gaar aldrig!“ jagde Søen, „lad os to hellere ſe at blive enige! jeg holder af at ſamle paa Perler, og dine Dine ere de to klareſte, jeg har ſet; vil du græde dem ud til mig, ſaa ſkal jeg bære dig over til det ſtore Drivhuſ, hvor Døden bor og paſſer Blomſter og Træer; hver af dem er et Menneſkeliv!“

„Oh, hvad giver jeg ikke for at komme til mit Barn!“ ſagde den forgrædte Moder, og hun græd endnu mere, og hendes Dine ſank ned paa Havſens Bund og bleve to koſtbare Perler, men Søen løſtede hende, ſom om hun ſad i en Ghnge, og hun ſløj i en Svingning til Kysten paa den anden Side, hvor der ſtod et milebredt, underligt Huſ; man vidſte ikke, om det var et Bjerg med Skov og Huler, eller om det var tomret

op, men den stakkels Moder kunde ikke se det, hun havde jo grædt sine Øjne ud.

„Hvor skal jeg finde Døden, som gif med mit lille Barn?“ sagde hun.

„Her er han ikke kommen endnu!“ sagde den gamle Gravkone, som gif og skulde passe paa Dødens store Drivhus. „Hvor har du kunnet finde herhen, og hvem har hjulpet dig?“

„Vor Herre har hjulpet mig!“ sagde hun, „han er barmhjertig, og det vil du ogsaa være! hvor skal jeg finde mit lille Barn?“

„Ja, jeg kender det ikke,“ sagde Konen, „og du kan ikke se! — Mange Blomster og Træer ere visnede i Nat, Døden vil snart komme og plante dem om! Du ved vel, at hvert Menneſte har sit Livstræ eller sin Blomst, saaledes som nu enhver er indrettet; de se ud som andre Bækster, men de har Hjerteslag; Barnehjerte kan ogsaa banke! gaa efter det, maaste du kende dit Barns; men hvad giver du mig for at sige dig, hvad du mere skal gøre?“

„Jeg har ikke noget at give,“ sagde den bedrøvede Moder, „men jeg vil gaa for dig til Verdens Ende.“

„Ja, der jeg har ikke noget at gøre,“ sagde Konen, „men du kan give mig dit lange, sorte Haar, du ved nok selv, det er kønt, og det kan jeg lide! Du skal faa mit hvide igen, det er altid noget!“

„Forlanger du ikke andet,“ sagde hun, „det giver jeg dig med Glæde!“ Og hun gav hende sit smukke sorte Haar og sit den gamles snehvide igen.

Og saa gik de ind i Dødens store Drivhus, hvor Blomster og Træer voksede underligt imellem hverandre. Der stod fine Hyacinter under Glasklokker, og der stod store, blomstærke Pæoner; der voksede Vandplanter, nogle saa friske, andre halv syge, Vandsnogene lagde sig paa dem, og sorte Krebs klemte dem om Stilkene. Der stod dejlige Palmetræer, Ege og Plantaner, der stod Persille og blomstrende Timian; hvert Træ og hver Blomst havde sit Navn, de vare hver et Menneskeliv, Mennesket levede endnu, en i Kina, en i Gronland, rundt omkring i Verden. Der var store Træer i jmaa Potter, saa at de stod saa forkuede og vare færdige ved at sprænge Potten, der var ogsaa mange Steder en lille, kedelig Blomst i fed Jord med Mos rundt om og dægget og plejet. Men den bedrovede Moder bojede sig over alle de mindste Planter og horte inden i dem, hvor Menneskehjertet bankede, og imellem Millioner kendte hun sit Barns.

„Det er det!“ raabte hun og strakte Haanden ud over en lille blaa Krokus, som hang ganske syg til den ene Side.

„Nor ikke ved Blomsten!“ sagde den gamle Kone, „men stil dig her, og naar saa Døden kommer, jeg venter ham, før jeg ved det, lad ham da ikke rykke Planten op, og tru du med, at du vil gøre det med de andre Blomster, saa bliver han bange; han skal svare Vor Herre til dem, ingen tør rykkes op, før han giver Lov.“

Med eet susede det iskoldt igennem Rummet, og den blinde Moder kunde mærke, at det var Døden, der kom.

„Hvor har du kunnet finde Vej herhen?“ spurgte han, „hvor kunde du komme hurtigere end jeg?“

„Jeg er en Moder!“ sagde hun.

Og Døden strakte sin lange Haand hen imod den lille, fine Blomst, men hun holdt sine Hænder fast om den, saa tæt og dog bange for, at hun skulde røre ved et af Bladene. Da blæste Døden paa hendes Hænder, og hun følte, at det var koldere end den kolde Vind, og hendes Hænder faldt matte ned.

„Du kan dog ikke gøre noget imod mig!“ sagde Døden.

„Men det kan Vor Herre!“ sagde hun.

„Jeg gør kun, hvad han vil!“ sagde Døden. „Jeg er hans Urtegaardsmand! jeg tager alle hans Blomster og Træer og planter dem ud i den store Paradisets Have i det ubekendte Land, men hvorledes de der gro, og hvorledes der er, tør jeg ikke sige dig!“

„Giv mig mit Baru tilbage!“ sagde Moderen og græd og bad; med eet greb hun med hver Haand om to smukke Blomster tæt ved og raabte til Døden: „Jeg river alle dine Blomster af, for jeg er i Fortvivlelse!“

„Rør dem ikke!“ sagde Døden. „Du siger, at du er ulykkelig, og nu vil du gøre en anden Moder lige saa ulykkelig —!“

„En anden Moder!“ sagde den stakkels Kone og slap straks begge Blomsterne.

„Der har du dine Dine,“ sagde Døden, „jeg har fiske dem op af Søen, de skinnede saa stærkt; jeg vidste ikke, at det var dine; tag dem igen, de ere endnu klarere end før, se saa ned i den dybe Brønd tæt ved, jeg skal nævne Navnene paa de to Blomster, du vilde rive op, og du ser deres hele Fremtid, deres hele Mennekeliv, ser, hvad du vilde forstyrre og odelægge.“

Og hun saa ned i Brønden; og det var en Lykkelighed at se, hvor den ene blev en Betsignelse for Verden, se, hvor megen Lykke og Glæde der udfoldede sig rundt om. Og hun saa den andens Liv, og det var Sorg og Nød, Kædsel og Elendighed.

„Begge Dele er Guds Villie!“ sagde Døden.

„Hvilken af dem er Ulykkes Blomst, og hvilken er Betsignelsens?“ spurgte hun.

„Det siger jeg dig ikke,“ sagde Døden, „men det skal du vide af mig, at den ene Blomst var dit eget Barns, det var dit Barns Skæbne, du saa, dit eget Barns Fremtid.“

Da skreg Moderen af Skræk: „Hvilket af dem var mit Barn! sig mig det! frels den uskyldige! frels mit Barn fra al den Elendighed! bær det heller bort! bær det ind i Guds Rige! glem mine Taarer, glem mine Bønner og alt hvad jeg har sagt og gjort!“

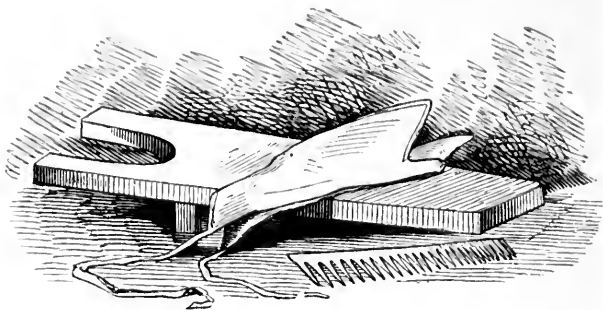
„Jeg forstaar dig ikke!“ sagde Døden. „Vil du have dit Barn tilbage, eller skal jeg gaa med det derind, hvor du ikke ved?“ —

Da vred Moderen sine Hænder, faldt paa sine Knæ og bad til Vor Herre: „Hør mig ikke, hvor jeg beder imod din Villie, som er den bedste! hør mig ikke! hør mig ikke!“

Og hun bøjede sit Hoved ned i sit Skød.

Og Døden gif med hendes Barn ind i det ubekendte Land.





Flipperne.

Der var engang en fin Kavaler, hvis hele Bohave var en Stovleknægt og en Redekam, men han havde de dejligste Flipper i Verden, og det er om Flipperne, vi skulle høre en Historie. — De vare nu saa gamle, at de tænkte paa at gifte sig, og saa traf det, at de kom i Badst med et Strompebaand.

„Nej!“ sagde Flipperne, „nu har jeg aldrig set nogen saa slank og saa fin, saa blød og saa nysfelig. Maa jeg ikke spørge om Deres Navn?“

„Det siger jeg ikke!“ sagde Strompebaandet.

„Hvor horer De hjemme?“ spurgte Flipperne.

Men Strompebaandet var saa undselig af sig og syntes, at det var noget underligt at svare paa.

„De er nok Livbaand!“ sagde Flipperne, „saadan ind-

vortes Livbaand! jeg ser nok, De er baade til Nytte og Stads, lille Somsfru!"

"De maa ikke tale til mig!" sagde Strømpebaandet, "jeg synes, jeg har slet ikke givet Anledning!"

"Jo, naar man er saa dejlig som De!" sagde Flipperne, "det er Anledning nok!"

"Lad være at komme mig saa nær!" sagde Strømpebaandet. "De ser saa mandfolkeagtig ud!"

"Jeg er ogsaa sin Kavaler!" sagde Flipperne, "jeg har Stovleknægt og Redekam!" og det var nu ikke sandt, det var jo hans Herre, der havde dem, men han pralede.

"Kom mig ikke nær!" sagde Strømpebaandet, "det er jeg ikke vant til!"

"Snerpe!" sagde Flipperne, og saa bleve de tagne af Badstuen; de fik Stivelse, hang paa Stolen i Solskin og bleve saa lagte paa Strygebræt; der kom det varme Jern.

"Frue!" sagde Flipperne, "lille Enkefrue! jeg bliver ganske varm! jeg bliver en anden en, jeg kommer rent ud af Folderne, De brænder Hul i mig! uh! — Jeg frier til Dem!"

"Lad!" sagde Strygejernet og gik stolt hen over Flipperne; for det bildte sig ind, det var en Dampkedel, der skulde ud paa Jernbanen og trække Vogne.

"Lad!" sagde det.

Flipperne floskede lidt i Kanterne, og saa kom Papirsaksen og skulde klippe Flosjet af.

"Oh!" sagde Flipperne, "De er nok første Danseinde!"

hvor De kan strække Ben! det er det yndigste, jeg har set! det kan intet Menneske gøre Dem efter!"

"Det ved jeg!" sagde Saksen.

"De fortjente at være Grevinde!" sagde Flipperne, "alt hvad jeg har, er en fin Kavaler, en Stovleknægt og en Redekam —! bare jeg havde Grevskab!"

"Frier Han!" sagde Saksen, for den blev vred, og saa gav den ham et ordentligt Klip, og saa var han kasseret.

"Jeg maa nok fri til Redekammen!" sagde Flipperne. "Det er mærkeligt, hvor De beholder alle Deres Tænder, lille Froken! Har De aldrig tænkt paa Forlovelse?"

"Jo, det kan De nok vide!" sagde Redekammen, "jeg er jo forlovet med Stovleknægten!"

"Forlovet!" sagde Flipperne; nu var der ingen flere at fri til, og saa foragtede han det.

En lang Tid gik, saa kom Flipperne i Klasse hos Papirmølleren; der var stort Kludejelskab, de fine for sig, de grove for sig, saaledes som det skal være. De havde alle meget at fortælle, men Flipperne mest, det var en ordentlig Pralhans.

"Jeg har haft saa frygtelig mange Kærester!" sagde Flipperne, "jeg kunde ikke gaa i Rol jeg var nu ogsaa fin Kavaler, med Stivelse! jeg havde baade Stovleknægt og Redekam, som jeg aldrig brugte! — De skulde have set mig den Gang, set mig, naar jeg laa paa Siden! Aldrig glemmer jeg min første Kærester, hun var Livbaand, saa fin, saa blod og saa nydelig, hun styrtede sig i en Vandballe for min Skyld!

— Der var ogsaa en Enkesrue, som blev gloende, men jeg lod hende staa og blive sort! Der var den forste Danserinde, hun gav mig den Flænge, jeg nu gaar med, hun var saa glubsk! min egen Redekam var forlibt i mig, hun tabte alle sine Tænder af Kæresteforg. Ja, jeg har oplevet meget af det Slags! men det gor mig mest ondt for Strømpebaandet — jeg mener Livbaandet, der gif i Vandballen. Jeg har meget paa min Samvittighed, jeg kan trænge til at blive til hvidt Papir!”

Og det blev de, alle Kludene bleve hvidt Papir, men Flipperne bleve netop til det Stykke hvide Papir, vi her se, hvorpaa Historien er trykt, og det var, fordi at de pralede saa frygteligt bag efter, af hvad de aldrig havde været; og det skal vi tænke paa, at vi ikke bære os lige saadan ad, før vi kunne saamænd aldrig vide, om vi ikke ogsaa engang komme i Kludekassen og blive gjorte til hvidt Papir og saa vor hele Historie trykt for paa, selv den allerhemmeligste, og maa saa selv løbe om og fortælle den, ligesom Flipperne.®





Horren.

Horren stod i Blomster. Den har saadanne dejlige blaa Blomster, saa bløde som Bingerne paa et Møl og endnu meget finere. — Solen skinnede paa Horren, og Regnskyerne vandede den, og det var lige saa godt for den, som det er for Smaa-børn at blive vadsfede og saa saa et Kys af Moder; de blive jo deraf meget dejligere. Og det blev ogsaa Horren.

„Folk siger, jeg staar saa udmærket godt,“ sagde Horren, „og at jeg bliver saa dejlig lang, der vil komme et prægtigt Stykke Lærred af mig! Nej, hvor jeg er lykkelig! Jeg er bestemt den allerlykkeligste af alle! Jeg har det saa godt, og jeg skal blive til noget! Hvor det Solskin muntret op, og

hvor den Regn smager og forfrisker! Jeg er mageløs lykkelig, jeg er den allerlykkeligste!"

"Ja, ja, ja!" sagde Gærdestagerne, "du kender ikke Verden, men det gør vi, der er Kunder i os!" og saa knagede de saa lykkelig:

„Snip, suap, suurre,
 Basjelurre!
 Wisen er ude!"

"Nej, den er ikke!" sagde Hørrén; "Solen skiner i Morgen, Regnen gør saa godt, jeg kan høre, hvor jeg vokser, jeg kan føle, jeg har Blomst; jeg er den allerlykkeligste!"

Men en Dag kom der Folk og tog Hørrén i Toppen og rustede den op med Rod, det gjorde ondt; og den blev lagt i Vand, ligesom den skulde druknes, og saa kom den over Jld, ligesom den skulde steges, det var grueligt.

"Man kan ikke altid have det godt!" sagde Hørrén, "man maa prøve noget, saa ved man noget!"

Men det blev rigtignok slem. Hørrén blev knækket og brækket, stættet og heglet, ja, hvad vidste den, hvad det hed; den kom paa Rokken, suurre rur! det var ikke muligt at holde Tankerne samlede.

"Jeg har været overordentlig lykkelig!" tænkte den i al sin Pine. "Man maa være glad ved det gode, man har haft! Glad, glad, oh!" — og det sagde den endnu, da den kom paa Bæven, — og saa blev den til et dejligt stort Stykke Lærred. Al Hørrén, hver eneste Art, blev til det ene Stykke.

"Ja, men det er jo mageløst! det havde jeg aldrig troet!"

Nej, hvor jeg har Lykken med mig! Jo, Gærdestagerne, de vidste rigtig nok god Besked med deres

„Snip, suap, snurre,
Bastelucere!“

Wisen er slet ikke ude! Nu begynder den just! Det er mageløst! Ja, har jeg lidt noget, saa er jeg ogsaa nu bleven noget for det; jeg er den lykkeligste af alle! — Jeg er saa stærk og saa blod, saa hvid og saa lang! Det er noget andet end kun at være Urter, selv om man har Blomst! Man bliver ikke påsjet, og Vand faar man kun, naar det regner. Nu har jeg Opvartning! Bigen vender mig hver Morgen, og med Vandkanden faar jeg Regubad hver Aften; ja, Præstefonen selv har holdt Tale over mig og sagt, at jeg var det bedste Stykke i Sognet. Jeg kan ikke blive lykkeligere!“

Nu kom Lærredet i Hus, nu kom det under Saks. Hvor man klippede, hvor man skar, hvor man stak med Synaale, for det gjorde man! Det var ingen Fornøjelse. Men Lærredet blev til tolv Stykker Lintoj, af det man ikke nævner, men som alle Mennesker maa have; der var tolv Stykker af det.

„Nej, se nu blev jeg først til noget! Saa det var min Bestemmelse! Ja, men det er jo velsignet! nu gør jeg Gavn i Verden, og det er det, man skal gøre, det er den rette Fornøjelse. Vi ere blevne tolv Stykker, men vi ere alle dog eet og det samme, vi ere et Dufin! Hvor det er en mageløs Lykke!“

Dg Mar gif, — og saa kunde det ikke holde længer.

„Een Gang maa det jo være forbi!“ sagde hvert Stykke, „jeg gad jo gerne holde noget længer, men man maa ikke forlange umulige Ting!“ Dg saa bleve de revne i Stumper og Lafer, de troede, at det var rent forbi, for de bleve hakkede og masede og kogte, ja, de vidste ikke selv hvad — og saa bleve de dejligt fint hvidt Papis.

„Nej, det er en Overraskelse! og en dejlig Overraskelse!“ sagde Papiet. „Nu er jeg finere end før, og nu skal der skrives paa mig! Hvad kan der ikke blive skrevet! Det er dog en mageløs Lykke!“ Dg der blev skrevet paa det, de allerdejlige Historier, og Folk horte hvad der stod, og det var saa rigtigt og godt, det gjorde Menneskene meget klogere og bedre; det var en stor Betsignelse, der i Ord var givet de Papisirer.

„Det er mere, end jeg drømte om, da jeg var en lille blaa Blomst paa Marken; hvor kunde jeg tænke, at jeg skulde komme til at bære Glæde og Rundsaber ud til Menneskene. Jeg kan endnu selv ikke forstaa det! Men det er nu engang virkelig saa! Vor Herre ved, at jeg selv slet iugenting har gjort, uden hvad jeg efter fattig Lejlighed maatte gøre for at være til! Dg saa bærer han mig saaledes frem til den ene Glæde og Hæder efter den anden; hver Gang jeg tænker: „Bisen er ude!“ saa gaar den just over i noget meget højere og bedre; nu skal jeg vist paa Rejse, sendes hele Verden rundt, for at alle Mennesker kunne læse mig! Det er det rimeligste! For havde jeg blaa Blomster, nu

har jeg for hver Blomst de dejligste Tanker! Jeg er den allerlykkeligste."

Men Papiret kom ikke paa Rejse, det kom til Bogtrykkeren, og der blev alt, hvad der stod skrevet paa det, sat i Trykken til en Bog, ja, til mange Hundrede Bøger, for saa kunde uendelig flere Folk saa Gavn og Glæde deraf, end om det eneste Papir, som det skrevne var paa, havde lobet Verden rundt og var blevet slidt op paa Halvvejen.

"Ja, det er nu det allerformjægtigste!" tænkte det beskrevne Papir. "Det faldt mig slet ikke ind! Jeg bliver hjemme og holdes i Værelse ligesom en gammel Bedstefader! Det er mig, der er skrevet paa, Ordene flød af Pennen lige ind i mig. Jeg bliver, og Bøgerne løbe omkring! Nu kan der rigtignok blive bestilt noget! Nej, hvor jeg er glad, hvor jeg er lykkelig!"

Saa blev Papiret samlet i Bundt og lagt paa Hylde. "Man har godt af at hvile paa sin Gerning!" sagde Papiret. "Det er meget rigtigt, at man samler sig og kommer til Eftertanke om hvad der bor i en. Nu først ved jeg rigtigt, hvad der staar i mig! Og kende sig selv, det er det egentlige Fremfærd. Hvad mon der nu vil komme? Noget fremad sker der, det gaar altid fremad!"

En Dag blev alt Papiret lagt paa Skorstenen, det skulde brændes, for det maatte ikke sælges til Spækhøkeren og komme om Smør og Puddersukker. Og alle Børnene i Huset stod rundt om, de vilde se det blusse, de vilde se i Asken de mange røde Ildgnister, der ligesom løbe af Sted og slukkes, den

ene efter den anden, saa hurtigt — det er Børnene, der gaa af Skole, og den allersidste Gnist er Skolemesteren; tit tror man, han er gaaet, men saa kommer han lidt efter alle de andre.

Og alt Papiret laa i et Bundt paa Jlden. Uh! hvor det slog op i Lue. „Uh!“ sagde det, og lige i det samme blev det en hel Flamme; den gik saa højt i Vejret, som aldrig Hørren havde kunnet løfte sin lille blaa Blomst, og skinnede, som aldrig det hvide Sinned havde kunnet skinne; alle de skrevne Bogstaver bleve i et Djeblik ganske røde, og alle Ord og Tanker gik op i Lue.

„Nu gaar jeg lige op i Solen!“ sagde det inde i Flammen, og det var, som tusinde Stemmer sagde det i een, og Flammen slog gennem Skorstenen helt oven ud; — — og finere end Flammen, ganske usynlig for Menneskenes Øjne, svævede smaa bitte Bæfener, lige saa mange som der havde været Blomster paa Hørren. De vare endnu lettere end Flammen, der fødte dem, og da den slukkedes, og der kun var tilbage af Papiret den sorte Aske, dansede de endnu engang hen over den, og hvor de rørte, saa man deres Fodspor, det var de røde Gnistre: „Børnene gik af Skole, og Skolemesteren var den sidste“; det var en Fornøjelse at se paa, og Husets Børn stod og sang ved den døde Aske:

„Snip, snap, snurre,
 Basjesurre!
 Rijen er ude!“

Men de smaa usynlige Væsener sagde hver: „Bisen er aldrig ude! Det er det dejligste ved det hele! jeg ved det, og derfor er jeg den allerlykkeligste!“

Men det kunde Børnene hverken høre eller forstaa, og det skulde de heller ikke, for Børn maa ikke vide alting.





Fugl Føniks.

I Paradisets Have, under Kundskabstræet, stod en Rosenhæk; her, i den første Rose, fødtes en Fugl, dens Flugt var som Lysets, dejlig dens Farve, herlig dens Sang.

Men da Eva brod Kundskabens Frugt, da hun og Adam joges fra Paradisets Have, faldt fra Straffeenglens Flammesværd en Gnist i Fuglens Rede og antændte den. Fuglen døde i Flaammerne, men fra det røde Æg sloj en ny, den eneste, den altid eneste Fugl Føniks. Sagnet melder, at den bygger i Arabien og hvert hundrede Aar brænder sig

selv op i sin Rede, og at en ny Fønixs, den eneste i Verden, flyver ud fra det røde Æg.

Fuglen omflagrer os, hurtig som Lyset, dejlig i Farve, herlig i Sang. Naar Moderen sidder ved Barnets Bugge, er den ved Hovedpuden og slaar med Vingerne en Glorie om Barnets Hoved. Den flyver gennem Nøjsomhedens Stue, og der er Solglans derinde, den fattige Dragkiste dufter med Violser.

Men Fugl Fønixs er ikke alene Arabiens Fugl, den slagrer i Nordlysstær paa Laplands Isfletter, den hopper imellem de gule Blomster i Gronlands korte Sommer. Under Fahluns Kobberklipper, i Englands Kulgruber flyver den, som et pudret Møl, hen over Sangbogen i den fromme Arbejders Hænder. Den sejler paa Lotusbladet ned ad Ganges hellige Bænde, og Hindupigens Dine lyse ved at se den.

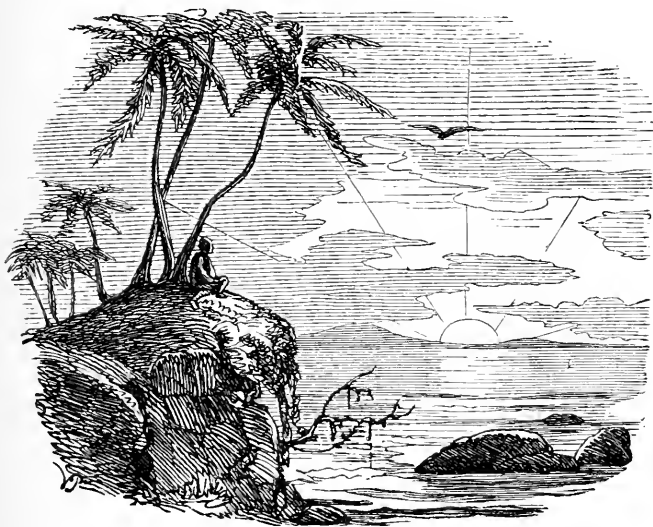
Fugl Fønixs! Kender du ham ikke? Paradisets Fugl, Sanges hellige Svane. Paa Thespistarren sad den, som en fladrende Ravn, og slog med de sorte, bærmefesmurte Vinger; over Islands Sangerharpe gled Svanens røde, klingende Næb; paa Shakespeares Skulder sad den som Odins Ravn, og hviffede ham i Øret: Uddelighed! Den sløj ved Sangerfesten gennem Wartburgs Ridderfal.

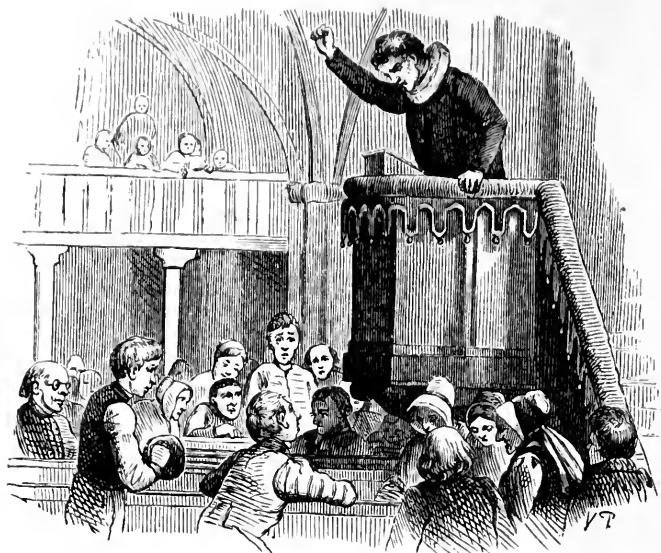
Fugl Fønixs! Kender du ham ikke? Han sang dig Mar-seillaisen, og du kysjede Fjeren, der faldt fra hans Vinge; han kom i Paradisglans, og du vendte dig maasse bort til Spurven, der sad med Bogguld paa Vingerne.

Paradisets Fugl, fornyet hvert Aarhundrede, født i Flaummer,

død i Flammer, dit Billed indfattet i Guld hænger i de riges Sale, selv flyver du tit vildfarende og ensom, — et Sagn kun: Fugl Fønix i Arabien.

— I Paradisets Have, da du fødtes under Kundskabstræet, i den første Rose, kyskede Vor Herre dig og gav dig dit rette Navn — Poesien.





En Historie.

I Haven vare alle Ubletræerne sprungne ud, de havde skyndt sig med at faa Blomster, før de fik grønne Blade, og i Gaarden vare alle Ullingerne ude og Ratten med, han slikkede rigtignok Solskin, slikkede det af sin egen Pote; og saa man hen ad Marken, da stod Kornet saa mageløst grønt, og der var en Kvidren og Kvinkeleren af alle de smaa Fugle, ligesom om det var en stor Fæst, og det kunde man da ogsaa

fige, at det var, for det var Søndag. Klokkerne ringede, og Folk i deres bedjte Klæder gik til Kirke og saa saa fornøjede ud; ja, ved alting var der noget saa fornøjeligt; det var til visse en Dag saa varm og velsignet, saa at man nok kunde sige: „Vor Herre er rigtignok mageløs god mod os Menneſker!“

Men inde i Kirken stod Præsten paa Prædikestolen og talte saa højt og saa vredt; han sagde, at Menneſtene vare saa ugudelige, og at Gud vilde straffe dem derfor, og at naar de døde, kom de onde ned i Helvede, hvor de ſkulde evigt brænde, og han sagde, at deres Dørm døde ikke, og at deres Jld aldrig udſluffedes; aldrig fik de Hvile eller Ro. Det var grueligt at høre, og han sagde det saa viſt; han beſkrev dem Helvede ſom en ſtinkende Hule, hvor al Verdens Uhumſheder ſlød ſammen, der var ingen Luſtning uden den hede Svovlſlamme, der var ingen Bund, de ſank og ſank i en evig Tavſhed. Det var grueligt alene at høre derom, men Præſten jagde det lige ud af ſit Hjerte, og alle Folk i Kirken vare ganſke forfærdede.

Men udenfor ſang alle de ſmaa Børn saa fornøjede, og Solen ſkinne ſaa varmt, det var, ſom om hver lille Blomſt ſagde: Gud er ſaa mageløs god mod os alle ſammen. Ja, der inde var det ſlet ikke, ſom Præſten prædikede.

Om Aftenen ved Sengetid ſaa Præſten ſin Kone ſidde ſtille og tankefuld.

„Hvad fejler dig?“ ſagde han til hende.

„Ja, hvad jeg fejler,“ sagde hun, „jeg fejler, at jeg ikke rigtig kan faa mine Tanker, at jeg ikke rigtig kan faa det, du sagde, til at gaa op, at der var saa mange ugudelige, og at de skulde brænde evigt; evigt, ah, hvor langt! — Jeg er kun et syndigt Menneske, men jeg kunde ikke bære det over mit Hjerte at lade selv den værste Synder brænde evig, hvorledes skulde da Vor Herre kunne det, han, som er saa uendelig god, og som ved, hvorledes det onde kommer udenfra og indenfra. Nej, jeg kan ikke tænke det, skønt du siger det.“

Det var Efteraar, Lovet faldt af Træerne; den alvorlige, strenge Præst sad ved en døendes Seng, en from troende lukkede sine Øjne; det var Præstefonen.

„Gaaar nogen Fred i Graven og Naade hos sin Gnd, da er det dig!“ sagde Præsten, og han foldede hendes Hænder og læste en Psalme over den døde.

Og hun blev fort til Graven; to tunge Taarer trillede ned over den alvorlige Mands Kinder; og i Præstegaarden var det stille og tomt, Solskinnet derinde var slukket, hun var gaaet bort.

Det var Nat, en kold Vind blæste hen over Præstens Hoved, han slog Dørene op, og det var, ligesom om Maanen skinnede ind i hans Stue, men Maanen skinnede ikke; en

Skikkelse var det, der stod foran hans Seng; han saa sin afdøde Kones Genfærd, hun saa paa ham saa inderligt bedrovet, det var, som vilde hun sige noget.

Dg Manden rejste sig halvt op, strakte Armene ud imod hende: „Du ikke heller forundt den evige No? Du lide? Du, den bedste, den frommeste!“

Dg den døde bøjede Hovedet til et Ja og lagde Haanden paa Brystet.

„Dg kan jeg skaffe dig No i Graven?“

„Ja!“ lod det til ham.

„Dg hvorledes?“

„Giv mig et Haar, kun et eneste Haar af Hovedet paa den Synder, hvis Jld aldrig vil slukkes, den Synder, som Gud vil nedstøde i Helvede til evig Pine.“

„Ja, saa let maa du kunne løses, du rene, du fromme!“ sagde han.

„Saa følg mig!“ sagde den døde. „Det er os saa forundt. Bed min Side svæver du, hvorhen dine Tanker vil; usynligt for Menneskene staa vi i deres hemmeligste Braa, men med sikker Haand maa du pege paa den til evig Aal indviede, og før Hanegal maa han være funden.“

Dg hurtigt, som baarne af Tanken, vare de i den store Stad; og fra Husenes Væg lyste med Ildbogstaver Døds-syndernes Navne: Hovmod, Gerrighed, Drukkenskab, Bellyst, kort, hele Syndens iøvfarvede Bue.

„Ja, derinde, som jeg troede det, som jeg vidste det,“ sagde Præsten, „huse de den evige Ilds indviede.“ Og de stod foran den prægtig oplyste Portal, hvor den brede Trappe prangede med Tæpper og Blomster, og gennem de festlige Sale klang Balmusikken. Svejtseren stod i Silke og Flojl med stor solbefulgt Stof.

„Vort Val kan maale sig med Kongens!“ sagde han og vendte sig mod Gadeindgangen; fra Top til Taa lyste den Tanke ud af ham: „Dattige Paf, der glor ind ad Porten, I er imod mig Kanakjer, alle sammen!“

„Hovmod!“ sagde den døde, „ser du ham?“

„Ham!“ gentog Præsten. „Ja, men han er en Taabe, kun en Nar, og vil ikke dømmes til evig Ild og Pine!“

„Kun en Nar!“ lod det gennem hele Hovmodens Hus, det vare de alle der.

Og de sløj inden for den gerriges nogne fire Vægge, hvor skindmager, klappende af Kulde, sulken og torstig, Oldingen klamrede sig med al sin Tanke til sit Guld; de saa, hvor han, som i Teber, sprang fra det elendige Leje og tog en løs Sten ud af Muren, der laa Guldpenge i et Strømpeskaf, han befulgte sin lasede Kjortel, hvori Guldstykker vare syede ind, og de fugtige Fingre sitrede.

„Han er syg, det er Vanvid, et glædesløst Vanvid, omspændt af Angest og onde Dromme!“

Og de fjernede sig i Hast og stod ved Forbrydernes Brik, hvor de i lang Række sov Side ved Side. Som et vildt Dyr for en op af Søvn, udstødende et fælt Skrig; han slog med sine spidse Albuer til Kammeraten, og denne vendte sig søvnig:

„Hold Kæft, dit Kvæg, og sov! det er hver Nat —!“

„Hver Nat!“ gentog han, „ja, hver Nat kommer han, hylter og kvæler mig. I Hidsigthed har jeg gjort et og andet, vredt Sind er jeg født med, det har bragt mig anden Gang herind; men har jeg gjort galt, saa har jeg jo min Straf. Kun eet har jeg ikke bekjendt. Da jeg sidst kom ud herfra og forbi min Husbonds Gaard, saa kogte der op i mig et og andet — jeg strøg en Svovlstik hen ad Muren, den lob lidt nær Straataget, alting brændte, der kom Hidsigthed over det, ligesom den kommer over mig. Jeg hjalp med at redde Kvæg og Indbo. Ingen levende brændte uden en Flok Duer, der sløj ind i Ilden, og saa Lænehunden. Den havde jeg ikke tænkt paa. Man kunde høre den hyle — og dette Hyl hører jeg altid endnu, naar jeg vil sove, og falder jeg i Søvn, saa kommer ogsaa Hunden, saa stor og laadden; han lægger sig paa mig, hylter, trykker mig, kvæler mig. — Saa hør dog hvad jeg fortæller, snue kan du, snue den hele Nat, og jeg ikke et kort Kvarter.“ Og Blodet skinnede den hidfige frem i Øjnene, han kastede sig over Kammeraten og slog ham med knyttet Haand i Ansigtet.

„Brede Mads er bleven gal igen!“ hed det rundt om,

og de andre Kæltringer greb fat i ham, brodes med ham, krumbojede ham, saa Hovedet sad ned imellem Benene, der bandt de det fast, Blodet var ved at springe ham ud af Øjne og alle Porer.

„J dræbe ham,“ raabte Præsten, „den ulykkelige!“ og idet han forhindrende udstrakte Haanden over Synderen, han, som alt her led for haardt, vekslede Scenen om; de fløj gennem rige Sale og gennem fattige Stuer; Bellhst, Misundelse, alle Dødsfynder skred dem forbi, en Dommens Engel læste deres Synd, deres Forsvar; dette var vel ringe for Gud, men Gud læser Hjerterne, han kjenner alt til Hobe, det onde, der kommer indenfra og udenfra, han, Naaden, Alkærligheden. Præstens Haand skælvede, han vovede ikke at udstrække den, at rive et Haar af Synderens Hoved. Og Taarerne strømmede fra hans Øjne, som Naadens og Kærlighedens Bænde, der slutte Helvedes evige Ild.

Da galede Hanen.

„Forbarmende Gud! Du vil give hende den Ro i Graven, som jeg ikke har kunnet indløse.“

„Den har jeg nu!“ sagde den døde, „det var dit haarde Ord, din mørke Mennefetro om Gud og hans Skabninger, der drev mig til dig! kend Menneffene, selv i de onde er der en Del af Gud, en Del, der vil sejre og slutte Helvedes Ild.“

Og et Kys blev trykket paa Præstens Mund, det lygte omkring ham; Guds klare Sol skinnede ind i Kamret, hvor hans Hustru, levende, mild og kærlig, vakte ham af en Drøm sendt fra Gud.





Den stumme Bog.

Ved Landevejen inde i Skoven laa en ensom Bondegaard, man kom lige gennem Gaardsrummet; Solen skinnede der, alle Vinduer stod aabne, Liv og Røre var der indenfor, men i Gaarden, i en Lovhytte af blomstrende Syrener, stod en aaben Ligkiste; den døde var sat herud, denne Formiddag skulde han begraves; ingen stod og saa sorgende paa den døde, ingen græd over ham, hans Ansigt laa tildækket med

et hvidt Klæde, og under hans Hoved var lagt en stor, tyk Bog, hvis Blade hvert var et helt Ark graat Papir, og mellem hvert laa, gent og glemte, visne Blomster, et helt Herbarium, samlet paa forskjellige Steder; det skulde med i Graven, havde han selv forlangt. Til hver Blomst knyttede sig et Kapitel af hans Liv.

„Hvem er den døde?“ spurgte vi, og Svaret var: „Den gamle Student fra Upsala! han skal engang have været slikt, kunnet lærde Sprog, kunnet synge, ja, skrive Viser med, har man sagt; men saa var der noget, der kom i Vejen, og saa smed han sine Tanker, og sig selv med, hen i Brændevinet, og da hans Helsen fulgte efter, saa kom han herud paa Landet, hvor der blev betalt for hans Kost. Han var from som et Barn, naar kun ikke det sorte Sind kom over ham, thi saa blev han stærk og løb om i Skoven som et jaget Dyr; men fik vi ham hjem, fik vi ham her til at se i Bogen med de tørre Urter, saa kunde han sidde den hele Dag og se paa een Urt og saa paa en anden, og mangen Gang løb Taarerne ham ned over Kinderne; Gud ved, hvad han tænkte derved! men Bogen bad han om at faa med i sin Kiste, og nu ligger den der, og om en kort Stund skal Laaget slaas fast, og han skal faa sin søde Hvile i Graven.“

Ligdngen blev løftet; der var Fred i den dodes Ansigt, en Solstraale faldt paa det; en Svale stød i sin pilsnare

Flugt ind i Lovhytten og vendte sig i Flugten, kviddrende over den dodes Hoved.

Hvor underligt er det dog, — vi kende det vist alle, — at tage gamle Breve frem fra vor Ungdomstid og læse disse; da dukker ligejom et helt Liv op med alle dets Forhaabninger, alle dets Sorger. Hvor mange af de Mennesker, som vi i sin Tid levede saa inderligt med, ere nu som døde for os, og dog leve de endnu, men vi have i mange Tider ikke tænkt paa dem, hvem vi engang troede altid at skulle holde fast ved, gensidig dele Sorg og Glæde med.

Det visne Egeblad i Bogen her minder om Venen, Venen i Skoletiden, Venen for hele Livet; han hæftede dette Blad paa Studenterhuen i den grønne Skov, da Pagten blev sluttet for det hele Liv. — Hvor lever han nu? — Bladet gemt, Venkabet glemt —! Her er en fremmed Drivhusplante, for fin for Nordens Haver — det er, som var der Duft endnu i disse Blade! Hun gav ham den, Trofeneren fra den adelige Urtegaard. Her er Rokrosen, han selv har plukket og vædet med salte Taarer, Rokrosen fra de søde Bunde. Og her er en Nælde, hvad siger dens Blad? Hvad tænkte han ved at plukke den, ved at gemme den? Her er Lilliekonval fra Skovensomheden; her er Gedeblad fra Krostnens Urtepotte, og her det nogne, skarpe Græsstraa —!

Den blomstrende Syren hælder sin friske, duftende Klase
over den dodes Hoved —, Svalen flyver atter forbi: „Kvivit,
kvivit!“ — — Nu komme Mændene med Som og med
Hammer, Laaget lægges over den døde, der hviler sit Hoved
paa den stumme Bog. Gemt — glemt!





„Der er forskel.“

Det var i Maj Maaned, Vinden blæste endnu koldt; men Foraaret var der, sagde Buske og Træer, Mark og Enge; det myldrede med Blomster og det lige op i det levende Gærde, og der just talte Foraaret selv sin Sag, det talte fra et lille Ubletræ, der var en eneste Gren, saa frisk, saa blomstrende, overdænget med de fine, rosenrøde Knopper, som vare lige ved at aabne sig; den vidste nok selv, hvor kon den var, for det ligger i Bladet, som i Blodet, og derfor blev den heller ikke overrasket ved, at Herskabsvognen holdt paa Vejen foran den,

og den unge Grevinde sagde, at den Ublegren var den yndigste, man kunde se, den var Foraaret selv i sin dejligste Aabenbarelse. Og Grenen blev brækket af, og hun holdt den i sin fine Haand og skyggede over den med sin Silkeparasol, — og saa kørte de til Slottet, hvor der var høje Sale og pyntelige Stuer; klare, hvide Gardiner slagrede ved de aabne Vinduer, og dejlige Blomster stod i skinnende, gennemsigtige Vaser, og i en af disse, den var som skaaren ud af nysfalden Sne, blev Ublegrenen sat mellem friske, lyse Bøgegrene; det var en Lyst at se den.

Dg saa blev Grenen stolt, og det var jo ganske menneskeligt.

Der kom mange Slags Folk gennem Stuerne, og efterksom de gjaldt for, turde de sige deres Beundring, og somme sagde slet ingenting, og somme sagde alt for meget, og Ublegrenen forstod, at der var Forskel mellem Menneskene, ligesom mellem Væksterne. „Somme ere til Stads, og somme ere til Næring, der er ogsaa de, som kunne ganske undværes,“ mente Ublegrenen, og da den just var sat ved det aabne Vindue, hvorfra den kunde se baade ned i Haven og ud paa Marken, saa havde den Blomster og Vækster nok til at betragte og tænke over; der stod rige og fattige, nogle alt for fattige.

„Stakkels forfæstede Urter!“ sagde Ublegrenen, „der er rigtignok gjort Forskel, og hvor de maa føle sig ullykkelige, dersom det Slags kan føle som jeg og mine lige kunne det; der er rigtignok gjort Forskel, men det maa der gøres, ellers stod jo alle ens!“

Dg Ublegrenen saa med et Slags Medlidenhed især

paa eet Slags Blomster, som der var i Mængde af paa Marker og Grøfter; ingen bandt dem i Buket, de vare alt for almindelige, ja man kunde finde dem selv imellem Brostenene, de stod op som det argeſte Ukrndt, og ſaa havde de det ſæle Navn Fandens Mælkebøtter.*)

„Stakkels foragtede Bøſt!“ ſagde Ublegrenen, „du kan ikke gøre ved, at du blev hvad du blev, at du er ſaa almindelig, og at du fik det hæslige Navn, du har! men det er med Bøſterne ſom med Menneſtene, der maa være Forskel!“

„Forskel!“ ſagde Solſtraalen og kyſſede den blomſtrende Ublegren, men kyſſede ogſaa de gule Fandens Mælkebøtter inde paa Marken, alle Solſtraalens Brodre kyſſede dem, de fattige Blomſter, ſom de rige.

Ublegrenen havde aldrig tænkt over Vor Herres uendelige Kærlighed mod alt, hvad der lever og rores i ham, den havde aldrig tænkt over, hvor meget ſmukt og godt der kan ligge gemt, men ikke glemt, — men det var jo ogſaa ganſte menneſkeligt.

Solſtraalen, Lyſets Straale vidſte det bedre: „Du ſer ikke langt, du ſer ikke klart! — Hvor er den forkaſtede Urt, den, du ijær beklager?“

„Fandens Mælkebøtter!“ ſagde Ublegrenen. „Aldrig bindes de i Buket, de trædes med Foden, der er for mange af dem, og naar de lobe i Fro, flyver det i ſmaatſkaaren Uld hen over Vejen og hænger Folk i Klæderne. Ukrndt er det!

*) Leontodon.

men det skal der jo ogsaa være! — jeg er virkelig meget taknemmelig, at jeg ikke er bleven en af dem.“

Og hen over Marken kom en hel Skare Børn; det mindste af disse var nu saa lillebitte, at det blev baaret af de andre, og da det blev sat i Græsset mellem de gule Blomster, lo det højt af Glæde, sparkede med de smaa Ben, væltede sig omkring, plukkede kun de gule Blomster og kysjede dem i jod Ufkyldighed. De noget større Børn brød Blomsten fra den hule Stilk, bøjede denne rundt ind i sig selv, Led ved Led, en hel Ræde blev det; først en til Halsen, saa en at hænge om Skulderen og om Livet, paa Brystet og paa Hovedet; det var en hel Pragt af grønne Lænker og Ræder; men de største Børn tog forsigtig den afblomstrede Urstilk, der bar dens smugartede, sammensatte Frokrone, denne løse, luftige Udblomst, der er et helt lille Kunststykke som af de fineste Fjer, Fug eller Dun; de holdt den ved Munden for i eet Pust at afblæse den helt; den, der kunde det, fik ny Klæder, før Maret var omme, havde Bedstemoder sagt.

Den foragtede Blomst var en hel Profet ved denne Lejlighed.

„Ser du?“ jagde Solstraalen, „ser du dens Skønhed, ser du dens Magt?“

„Ja, for Børn!“ jagde Ublegrenen.

Og der kom ude paa Marken en gammel Kone og gravede med sin stumpe, skastløse Kniv ned om Blomstens Rod og trak den op; nogle af Rodderne vilde hun tage sig Kasse

paa, andre vilde hun faa Penge for, idet hun bragte Apotekeren dem til Lægedom.

„Skonhed er dog noget højere!“ sagde Ublegrenen. „Nu de udvalgte komme i det skønnes Rige! der er Forstel mellem Væksterne, ligesom der er Forstel mellem Menneskene.“

Dg Solstraalen talte om den uendelige Kærlighed hos Gud gennem alt det skabte og for alt, hvad der har Liv, og om den lige Fordeling af alt i Tid og Evighed.

„Ja, det er nu Deres Mening!“ sagde Ublegrenen.

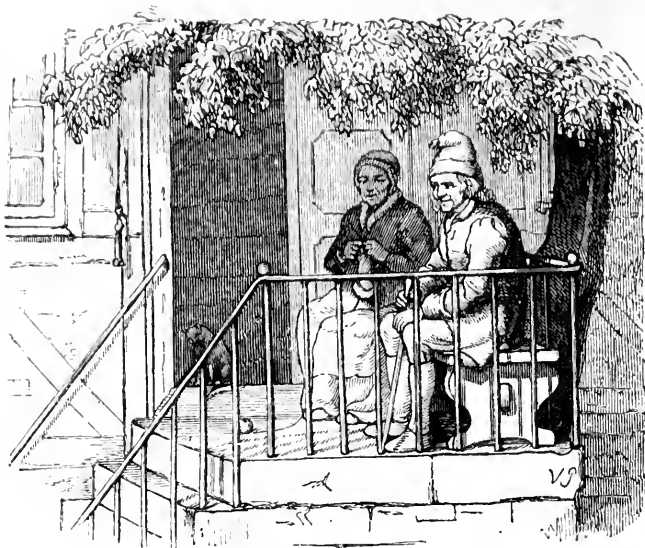
Dg der kom Folk i Stuen, og den unge Grevinde kom, hun, som havde stillet Ublegrenen saa smukt i den gennem= sigtige Vase, hvor Sollyset straaede; og hun bragte en Blomst eller hvad det nu var, der skjultes af tre, fire store Blade, der ligesom et Kræmmerhus blev holdt rundt om det, for at ingen Træk eller Bindpust skulde komme til at gore det Skade, og saa forsigtigt blev det baaret, som aldrig den fine Ublegren var bleven det. Ganske lempeligt kom nu de store Blade bort, og man saa den fine, fruggede Frøkrone af den gule, foragtede Fandens Mælkebøtte. Den var det, hun saa forsigtig havde plukket, saa omhyggeligt bar, for at ikke een af de fine Fjerpile, der danne dens Taagefikkelse og sidde saa lose, skulde blæse af. Hel og herlig havde hun den; og hun beundrede dens skønne Form, dens lufstige Klarhed, dens hele særegne Sammensætning, dens Skonhed, idet den skulde vejres hen for Vinden.

„Se dog, hvor forunderlig dejlig Vor Herre har skabt den!“ sagde hun. „Jeg vil male den med Ublegrenen; den

er nu saa uendelig dejlig for alle, men ogsaa denne fattige Blomst har af Vor Herre lige saa meget paa den anden Maade; saa forskellige ere de og dog begge Born i Skonhedens Rige.“

Og Solstraalen kysjede den fattige Blomst, og den kysjede den blomstrende Ublegren, dens Blade syntes at rødme derved.





Den gamle Gravsten.

I en af de smaa Købstæder, hos en Mand, der havde sin egen Gaard, sad hele Familien i Kreds sammen om Aftenen paa den Aarstid, da man siger „Aftenen længes“; det var endnu mildt og varmt; Lampen var tændt, de lange Gardiner hang ned for Vinduerne, hvor der stod Blomsterpotter, og udenfor var det et dejligt Maaneskin; men det talte de nu ikke om, de talte om en gammel, stor Sten, der laa nede i Gaarden, tæt ved Køkkendøren, hvor Pigerne tit opstillede det skurede Kobbertøj, for at det skulde torres i Solen, og hvor Børnene gerne legede — det var egentlig en gammel Gravsten.

„Ja,“ sagde Manden i Huset, „jeg tror, den er fra den gamle, nedbrudte Klosterkirke; der blev jo solgt baade Prædikestol, Epitafier og Gravstene! min salig Fader købte flere af disse, de bleve slaaede itu til Brolægning, men denne Sten blev tilovers og er siden bleven liggende i Gaarden.“

„Man kan godt se, at det er en Gravsten,“ sagde det ældste af Bornene, „der er endnu at se paa den et Timeglas og et Stykke af en Engel, men Indskriften, der stod, er næsten rent slettet ud, undtagen det Navn Preben og et stort „S“, der staar lige bag efter og lidt længer nede „Marthe“; men mere kan man ikke see ud, og det er da kun, naar det har regnet, eller vi have vadsket den, at det staar tydeligt.“

„Herre Gud, det er Preben Svanes og hans Hustrus Gravsten!“ sagde en gammel Mand derinde, der kunde, i sin Alder, godt være Bedstefader til dem alle sammen i Stuen. „Ja, det Ugtepar var et af de sidste, som bleve jordede paa den gamle Klosterkirkegaard; det var et gammelt, hæderligt Par fra mine Drengaar; alle kendte dem, og alle holdt af dem, de vare Alders-Kongeparret her i Byen; Folk sagde om dem, at de ejede over en Tonde Guld, og dog gif de simpelt klædt, i det groveste Tøj, men deres Linned var saa skinnende hvidt. Det var et dejligt gammelt Par, Preben og Marthe! — Naar de sad paa Bænken, der var oppe paa Husets høje Stentrappe, som det gamle Lindetræ hældede sine Grene over, og de nikkede venligt og mildt, saa blev man ordentlig glad derved. De vare saa mageløs gode mod de fattige, de bespiste dem, de klædte dem, og der var Fornuft og sand Kristendom

i al deres Godgorenhed. Forst døde Konen! jeg husker den Dag saa godt; jeg var en lille Dreng og med min Fader inde hos gamle Preben, lige idet at hun var hensovet; den gamle Mand var saa bevæget, græd som et Barn. — Viget saa endnu i Sovesamret, tæt ved, hvor vi sad, — han talte til min Fader og et Par Naboer, om hvor ensomt der nu vilde blive, hvor velsignet hun havde været, hvor mange Aar de havde levet sammen, og hvorledes det gik til, at de bleve kendte med hinanden og fik hinanden kær; jeg var som sagt lille og stod og hørte til, men det opfyldte mig forunderligt at høre paa den gamle Mand og se, hvorledes han mere og mere blev livlig, fik røde Kinder, idet han talte om Forlovelsesdagene, hvor yndig hun havde været, hvor mange smaa ufyldelige Omveje han havde gaaet for at træffes med hende, og han talte om Bryllupsdagen, hans Dine lystede derved, han levede ligesom tilbage igen i den Glædestid, og saa saa hun nu inde i Kamret tæt ved død, en gammel Kone, og han var en gammel Mand og talte om Haabets Tid — — ja, ja, saaledes gaar det! Da var jeg et Barn kun, og nu er jeg gammel, gammel, som Preben Svane. Tiden gaar, og alting skifter! — Jeg husker saa godt hendes Begravelsesdag, gamle Preben gik lige bag efter Vigetisten. Et Par Aar forud havde Egteparret ladet deres Gravsten hugge med Jndskrift og Navne, paa Dødsaaeret nær; Stenen blev om Aftenen ført hen og lagt paa Graven, — og Aaret efter løstes den igen, og gamle Preben kom ned til sin Hustru. — Der var ikke den Rigdom efter dem, som Folk havde troet og sagt; det

der var, kom til Familien, langt ude, den, man aldrig før havde vidst om. Det Bindingsværks Hus, med Bænken paa den høje Stentrappe under Lindetræet, blev revet ned af Magistraten, thi det var alt for brøstfældigt til, at de turde lade det staa. Siden, da det gik med Klosterkirken lige saadan, og Kirkegaarden blev hævet, saa kom Prebens og Marthes Gravsten, som alt derfra, til hvem der vilde købe det, og nu er det truffet saa, at den ikke er bleven slaaet i Stykker og brugt, men ligger endnu i Gaarden til Legested for de smaa og til Hylde for Pigens skurede Røkkentøj. — Den brotagne Gade gaar nu hen over gamle Prebens og hans Hustrus Hvilested; ingen husker dem mere!”

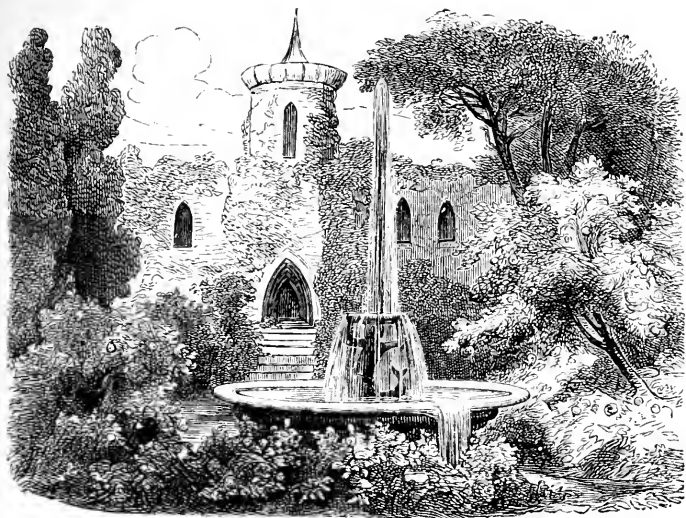
Og den gamle Mand, som fortalte alt dette, rystede vemodig med Hovedet. „Glemmes! — Alt skal glemmes!” sagde han.

Og saa talte de i Stuen om andre Ting; men den mindste Dreng derinde, et Barnd med store, alvorlige Øjne, krob op paa Stolen bag Gardinerne og saa ned i Gaarden, hvor Maanen skinnede klart paa den store Sten, der altid før havde syntes ham tom og flad, men nu saa der som et helt, stort Blad af en Historiebog. Alt hvad Drengen havde hørt om Preben og hans Hustru, havde Stenen inde; og han saa paa den, og han saa op mod den klare, lyse Maane, i den rene, høje Luft, og det var ligesom et Guds Ansigt, der skinnede ud over Jorden.

„Glemmes! — Alt skal glemmes!” lod det inde i Stuen, og i det Øjeblik kysjede en usynlig Engel Drengens Bryst

og Pande og hvistede stille: „Gem det givne Frøforn vel, gem det til Modenhedens Tid! — Ved dig, du Barn, skal den udslettede Jndskrift, den smuldrende Gravsten, med lyse, gyldne Træk staa for kommende Slægter! Det gamle Ægtepar skal igen, Arm i Arm, vandre did gennem de gamle Gader og smilende, med friske, røde Kinder, sidde paa Stentrappen under Lindetræet og nikke til fattig og rig. Frøfornet fra denne Time vil, gennem Aaringer, vokse til et blomstrende Digterværk. Det gode og skonne glemmes ikke, det lever i Sagn og Sange.“





Verdens dejligste Rose.

Der var en mægtig Dronning, i hvis Have fandtes de dejligste Blomster for enhver af Aarets Tider og fra alle Verdens Lande, men især var det Roserne, som hun elskede, og derfor havde hun af disse de mest forskellige Arter, lige fra den vilde Hæk med de æbleduftende, grønne Blade til Provences skønneste Rose, og de voksede op ad Slottets Mure, slyngede sig om Søjlerne og Bindueskarmene, ind i Gangene og hen ad Loftet i alle Sale; og Roserne vekslede i Duft, Form og Farve.

Men Sorg og Bedrøvelse boede herinde; Dronningen laa paa sin Sotteseng, og Lægerne forkyndte, at hun maatte dø.

„Der er dog een Frelse for hende!“ sagde den viseste iblandt dem. „Bring herde Verdens dejligste Rose, den, der er Udtrykket af den højest og reueste Kærlighed; kommer den for hendes Døje, for de briste, da dør hun ikke.“

Dg unge og gamle kom rundt om fra med Roser, de dejligste, der blomstrede i hver Have, men de Roser var det ikke; fra Kærlighedens Urtegaard maatte Blomsterne hentes; men hvilken Rose der var Udtrykket af den højest, den reueste Kærlighed?

Dg Skjaldene sang om Verdens dejligste Rose, hver nævuede sin. Dg der gif Bud vidt om Land til hvert Hjerte, der slog i Kærlighed, der gif Bud til hver Stand og hver Alder.

„Ingen har endnu nævnet Blomsten!“ sagde den vise. „Ingen har peget hen paa det Sted, hvor den fremsprang i sin Herlighed. Ikke er det Roserne fra Romeo og Julies Kiste eller fra Balborgs Grav, skont de Roser ville altid dufte gennem Sagn og Sange, det er ej Roserne, som skyde frem fra Winkelrieds blodige Lanser, fra Blodet, der helligt vælder ud fra Heltens Bryst i Døden for Fædrelandet, skont ingen Død er mere sød, ingen Rose rødere end dette Blod, der da flyder. Ej heller er det hin Underblomst, for hvis Pleje Manden i Mar og Dag, i lange sovnløse Nætter i den ensomme Stue, hengiver sit friske Liv, Videnskabens magiske Rose.“

„Jeg ved, hvor den blomstret,“ sagde en lykkelig Moder, der med sit spæde Barn kom til Dronningens Leje. „Jeg ved, hvor Verdens dejligste Rose findes! Den Rose, der er Udtrykket af den højest og reueste Kærlighed. Den blomstret paa de blussende Kinder af mit søde Barn, naar det styrket

af Sønnen slaar Djnene op og ler imod mig med hele sin Kærlighed."

"Dejlig er den Rose, men en dejligere findes der!" sagde den vise.

"Ja, langt skønnere!" sagde en af Kvinderne. "Jeg har set den; en mere ophøjet hellig Rose blomstrer der ikke, men den var bleg, som Terosens Blade; paa Dronningens Kinder saa jeg den; hun havde lagt sin kongelige Krone og gif selv i den lange, sorgfyldte Nat med sit syge Barn, græd over det, kysjede det og bad til Gud en Bøn for det, som en Moder beder i Angestens Time."

"Hellig og vidunderlig i sin Magt er Sorgens hvide Rose, men dog er det ikke den."

"Nej, Verdens dejligste Rose saa jeg foran Herrens Altar!" sagde den fromme, gamle Biskop. "Jeg saa den lyse, som en Engels Afsyn viste sig. De unge Piger gif til Madverens Bord, fornnyede deres Daabs Pagt, og der blusjede Roser, og der blegnede Roser paa de friske Kinder; en ung Pige stod der; hun saa med hele Sjælens fulde Renhed og Kærlighed op mod sin Gud; det var Udtrykket af den rene og den højeste Kærlighed."

"Befignet være den!" sagde den vise, "dog ingen af eder har endnu nævnet Verdens dejligste Rose."

Da traadte ind i Stuen et Barn, Dronningens lille Søn; Taarerne stod i hans Øjne og paa hans Kinder; han bar en stor, opslagen Bog, dens Bind var af Flojl og med store Solvhægter.

„Moder!“ sagde den lille, „oh, hør dog, hvad jeg har læst!“ og Barnet satte sig ved Seugen og læste af Bogen om ham, der hengav sig selv til Korsets Død for at frelse Menneskene, selv de ufødte Slægter. „„Storre Kærlighed gives der ikke!““

Og der gik et Rosenstær over Dronningens Kinder, hendes Dine bleve saa store, saa klare, thi hun saa fra Bogens Blade løfte sig Verdens dejligste Rose, Billedet af den, som fremsprang fra Kristi Blod paa Korsets Træ.

„Seg ser den!“ sagde hun. „Aldrig dør den, som ser den Rose, den dejligste paa Jorden!“





Narets Historie.

Det var sidst i Januar; en frygtelig Snestorm var det; Sneen fløj i flygende Hvirvel gennem Gader og Stræder; Ruderne udenpaa vare som overklifrede med Sne, fra Tagene styrte den i Dyrger, og saa var der en Flugt i Folk, de løb, de fløj og for hinanden i Armene, holdt hinanden fast et Øjeblik og havde saa længe Fodsæste. Kareter og Heste vare ligesom overpudrede, Tjenerne stod med Ryggen mod Kareten og kørte baglængs imod Vinden, Fodgængereren holdt sig stadig i Lø af Bognen, der kun langsomt gled af Sted i

den dybe Sne; og da endelig Stormen lagde sig, og der blev fastet en smal Sti langs Husene, saa stod dog Folk stille der, naar de modtes; ingen af dem havde Lyst til at gøre det første Skridt med at træde op i den dybe Sne, for at den anden kunde slippe forbi. Tavse stod de, til endelig, efter ligesom en stille Overenskomst, hver af dem gav et Ben til Pris og lod dette gaa ind i Snehjngen.

Mod Aften var det blikstille, Himlen saa ud, som om den var fejet og gjort mere høj og gennemsigtig, Stjernerne syntes splinterny, og nogle vare saa blaa og klare, — og det fros, saa det knagede efter, — sagtens kunde da det overste Snelag blive saa stærkt, at det i Morgenstunden bar Graaspurbene; de hoppede om snart oppe, snart nede, hvor der var skovlet, men megen Væde var der ikke at finde, og de fros ordentlig.

„Pip!“ sagde den ene til den anden, „det kalder man det ny Aar! -- det er jo værre end det gamle! saa kunde vi lige saa godt have beholdt det. Jeg er misfornøjet, og det har jeg Grund til.“

„Ja, der lob nu Menneffene om og stod Nytaar ind,“ jagde en lille, forfrosjen Spurv, „de slog Potter paa Døre og vare rent ellevilde af Glæde over, at nu gif det gamle Aar væk; og det var jeg ogsaa glad over, for jeg ventede, at vi da vilde saa varme Dage, men det er der ikke blevet noget af; det fryser meget strengere end før! Menneffene have taget fejl af Tidsregningen.“

„Det har de!“ jagde en tredie, der var gammel og hvid

i Toppen; „de have nu noget, som de kalde Almanakken, den er saadan deres egen Opfindelse, og saa skal alt gaa efter den! men det gør det ikke. Naar Foraaret kommer, saa begynder Naret, det er Naturens Gang, og den regner jeg efter.“

„Men naar kommer Foraaret?“ spurgte de andre.

„Det kommer, naar Storfen kommer, men det er meget ubestemt med ham, og herinde i Byen er der ingen, der ved noget derom, det ved de bedre ude paa Landet; skal vi flyve derud og vente? Der er man da Foraaret nærmere.“

„Ja, det kan være meget godt!“ sagde en af dem, der længe havde gaaet og pippet uden egentlig at sige noget. „Jeg har herinde i Byen nogle Bekvemmeligheder, som jeg er bange, at jeg vil komme til at savne derude. Her omme i en Gaard er der en Menneskefamilie, der meget fornuftigt har fundet paa at slaa fast i Væggen tre, fire Urtepotter med den store Abning ind og Bunden udad, i den er der staaret et Hul saa stort, at jeg kan flyve ud og ind; der har jeg og min Mand Rede, og derfra ere alle vore Unger sløjne ud. Menneskefamilien har naturligvis indrettet det hele for at have den Fornøjelse at se paa os, ellers havde de nok ikke gjort det. De strø Brodtrummer ud, ogsaa for deres Fornøjelse, og vi have da Foden; der er ligesom sørget for en; — og saa tror jeg, at jeg bliver, og min Mand bliver, skönt vi ere meget misfornøjede, — men vi blive.“

„Og vi flyve ud paa Landet for at se, om ikke Foraaret kommer!“ og saa sloj de.

Og der var ordentlig Vinter ude paa Landet; det fros der et Par Grader stærkere end inde i Byen. Den skarpe Vind blæste hen over de svelagte Marker. Bonden, med store Bælgvanter paa, sad i sin Slæde og slog sig med sine Arme for at faa Kulden af dem; Pisten laa paa Skodet, de magre Heste lob, saa de dampede, Sneen knagede, og Spurbene hoppede i Hjulsporene og fros. „Hil! naar kommer Baaren? Det varer saa længe!“

„Saa længe!“ klang det hen over Markerne fra den højest Banke, belagt med Sne; og det kunde være Ekko, man horte, men det kunde ogsaa være Tale af den underlige, gamle Mand, som sad der overst paa Snedriben i Bind og Bejr; han var ganske hvid, ligesom en Bonde i hvid Badmelskofte, med langt, hvidt Haar, hvidt Skæg, ganske bleg og med store, klare Øjne.

„Hvem er den gamle der henne?“ spurgte Spurbene.

„Det ved jeg!“ sagde en gammel Ravn, der sad paa Ledpælen og var nedladende nok til at erkende, at vi alle ere Smaaafugle for Vor Herre, og derfor ogsaa indlod sig med Spurbene og gav Forklaring. „Seg ved, hvem den gamle er. Det er Vinteren, den gamle Mand fra det forrige Aar, han er ikke død, som Almanakken siger, nej, han er saamænd Formynder for den lille Prins Foraar, der kommer. Jo, Vinteren fører Regimentet. Hu! det knager nok i jer, I smaa!“

„Ja, er det ikke det, jeg siger!“ sagde den mindste, „den Almanak er bare Menneskepaasund, den er ikke lempet efter Naturen! det skulde de lade os om, vi, som ere finere skabte.“

Og der gik een Ilge, der gik næsten to; Skoven var sort, den frozne Indsø laa saa tung og saa ud som storfnat Bly; Skyerne, ja, det var ikke Skyer, det var vaade, iskolde Taager, hang hen over Landet; de store, sorte Krager sloj i Flokke, uden Skrig, det var, som om alt sov. — Der gled en Solstraale hen over Soen, og den skinnede som smeltet Tin. Snelaget hen over Marken og oppe paa Banken glimrede ikke som før, men den hvide Skikkelse, Vinteren selv, sad der endnu med Blikket stadigt mod Syden; han mærkede slet ikke, at Snetæppet ligesom sank ind i Jorden, at hist og her en lille græsgrøn Plet kom frem, og der myldrede det da med Spurve.

„Kvivit! Kvivit! kommer nu Vaaren?“

„Vaaren!“ klang det hen over Mark og Eng og igennem de fortbrune Skove, hvor Mosjet skinnede friskt grønt paa Træstammerne; og gennem Luften kom flyvende, Syd fra, de to forste Storke: paa Ryggen af hver sad der et lille dejligt Barn, en Dreng og en Pige; og de kysjede Jorden til Hilsen; og hvor de satte deres Fodder, voksede hvide Blomster frem under Sneen; Haand i Haand gik de op til den gamle Ismand, Vinteren, lagde sig ved hans Bryst til ny Hilsen, og i samme Stund vare de alle tre skjulte, og hele Landskabet skjult; en tyk, vaad Taage, saa tæt og tung, indhyllede alt. — Lidt

efter luftede det, — Vinden for af Sted, den kom med stærke Raft og jog Taagen bort, Solen skinnede saa varmt; — Vintren selv var forsvunden, Foraarets dejlige Børn sad paa Aarets Trone.

„Det kalder jeg Nytaar!“ sagde Spurve. „Nu saa vi vel igen vore Rettigheder og Erstatning for den strenge Vinter.“

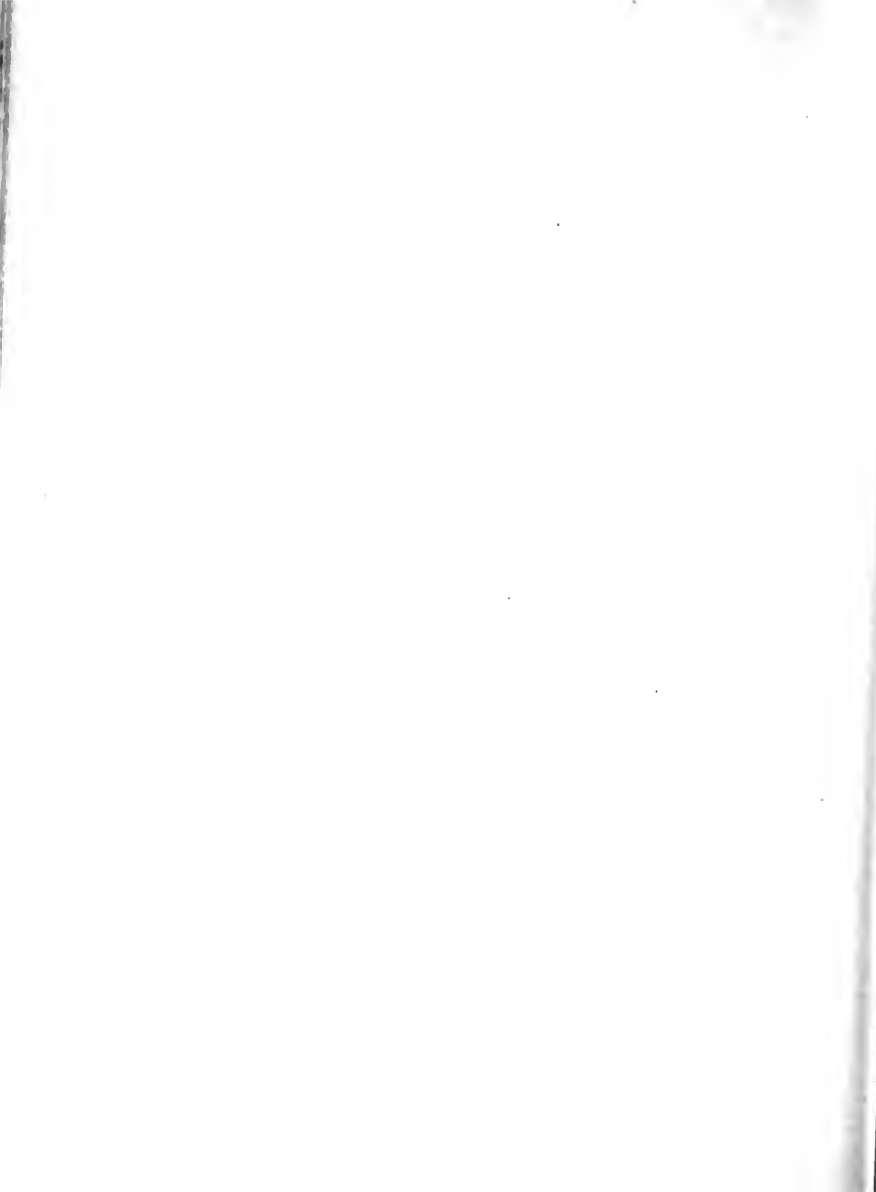
Hvorhen de to Børn vendte sig, der stod grønne Knopper frem paa Buske og Træer, der blev Græsset højere, Sædemarken mere og mere liflig grøn. Og rundt om kastede den lille Pige Blomster; hun havde af dem i Overflodighed i sit Skort, de syntes der at myldre frem, altid var det fuldt, hvor ivrig hun end var med at kaste, — i sin Alfærdighed rystede hun en hel Blomstersue hen over Uble- og Ferskentræer, saa at de stod i fuld Pragt, for de endnu rigtig havde grønne Blade.

Og hun klappede i Hænderne, og Drengen klappede, og da kom der Fugle frem, man vidste ikke hvorfra, og alle kvadrede og sang: „Baaren er kommen!“

Det var dejligt at se. Og mangan gammel Morlille kom uden for sin Dor i Solfinnet, skuttede sig, saa hen paa de gule Blomster, der prangede over hele Engen, akkurat ligesom i hendes unge Dage; Verden blev ung igen. „Det er velsignet i Dag herude!“ sagde hun.

Og Skoven var endnu brungrøn, Knop ved Knop, men Skovmærken var fremme, saa frisk og saa duftende, Bioerne stod i en Fylde, og der var Anemoner, Rodriver





og Dfsedriver, ja, i hvert Græsstraar var Saft og Kraft, det var rigtignok et Pragttæppe at sidde paa, og der sad Foraaarets unge Par og holdt hinanden i Hænderne og sang og smilede og voksede mer og mer.

En mild Regn faldt fra Himlen over dem, de mærkede det ikke, Regndraaben og Glædestaaren blev en og samme Draabe. Brud og Brudgom kyskede hinanden, og i et Nu sprang Skoven ud. — Da Solen stod op, vare alle Skove grønne.

Dg Haand i Haand gif Brudeparret under det friske, hængende Løvtag, hvor kun Solshjets Straaler og Slagsfyggerne gav Farvebefel i det grønne. En jomfruelig Renhed og en forfriskende Duft var i de fine Blade; klar og levende rislede Na og Bæk mellem de sløjlsgrønne Siv og over de brogede Stene. „Fuldt op evigt og altid er det, og bliver det!“ sagde hele Naturen. Dg Kufferen sang, og Lærken slog, det var det dejlige Foraar; dog Piletræerne havde Uldvanter om sine Blomster, de vare nu saa gruelig forsigtige, og det er fedeligt.

Dg saa gif Dage, og saa gif Uger, Varmen ligesom væltede ned; hede Luftbolger gif gennem Kornet, der mere og mere gulnede. Nordens hvide Lotus paa Skovsøerne spredte sine store grønne Blade ud over Vandspejlet, og Fiskene søgte Skygge under dem; og paa Skovens Væside, hvor Solen brændte paa Bondehusets Væg og ordentlig gennemvarmede de udsprungne Roser, og Kirsebærtræerne hang fulde med saftige, sorte, næsten solhede Bær, sang Sommerens dejlige

Kvinde, hende vi saa som Barn og som Brud; og hun saa mod de stigende mørke Skyer, der i Bolgeformer, som Bjerge, sortblaa og tunge, løftede sig højere og højere; fra tre Sider kom de; mer og mer, som et forstenet, omvendt Hav, sankede de sig mod Skoven, hvor alt, som ved en Trolddom, var taust; hver Luftning havde lagt sig, hver Fugl tav, der var en Alvor, en Forventning i hele Naturen; men paa Beje og Stier skyndte sig af Sted kørende, ridende og gaaende, for at komme under Tag. — Da lyfte det med eet, som om Solen brod frem, blinkende, blendende, alt opbrændende, og der blev Mulm igen i et rullende Brag; Vandet styrtede i Strømme ned; det blev Nat, og det blev Lys, det blev Stilhed, og det blev Bulder. De unge, brunfjerede Rør i Mosen bevægede sig i lange Bolger, Skovens Grene skjultes i Vandtaager, Mørket kom, og Lyset kom, Stilhed og Bulder. — Græs og Korn laa som flaaet ned, som skjult hen, som skulde det aldrig rejse sig. — Bludselig blev Regnen til enkelte Draaber, Solen skinnede, og fra Straa og fra Blad blinkede Vanddraaberne som Perler, Fuglene sang, Fiskene slog op fra Havandet, Myggene dansede, og ude paa Stenen i det salte, piskede Havvand sad Sommeren selv, den kraftige Mand med de fyldige Lemmer, med drivvaadt Haar, — fornyget af det friske Bad sad han i det varme Solskin. Al Naturen var fornyget rundt om, alt stod frodigt, kraftigt og skönt; det var Sommer, den varme, dejlige Sommer.

Og liflig og sød var den Duft, der kom fra den frodige Klovermark, Bierne sunnede der om det gamle Tingsted;

Brombærranken juoede sig op om Altersteneu, der, vadstet af Regneu, skinnede i Sollyset; og derhen sløj Vidronningeu med sin Sværm og satte Voks og Houuing. Zugen saa det uden Sommeren og haus kraftige Viv; for dem stod Alterbordet dækket med Natureus Dffergave.

Dg Aftenhimlen straaede som et Guld, ingen Kirkekuppel har det saa rigt, og Maanen skinnede mellem Aftenrode og Morgenrode. Det var Sommertid.

Dg der gif Dage, og der gif Uger. — Høstfolkeneus blanke Leer blinkede i Kornmarkerne, Ubletræctus Grene bojede sig med røde og gule Frugter; Humleu duftede dejligt og hang i store Knopper, og under Hasfelbustene, hvor Rodderne sad i svære Klover, hvilte Mand og Viv, Sommeren med sin alvorstfulde Kvinde.

„Hvilken Rigdom!“ sagde huu, „runt om Belsignelse, hjemligt og godt, og dog, jeg ved ikke selv, jeg længe efter — Hvile, — No! jeg ved ikke Ordet derfor! — Nu pløje de alt igen paa Marken! Mere og altid mere ville Menneftene vinde! — Se, Storkene komne i Flokke og gaa i Afstand efter Ploven; Ugyptens Fugl, som bar os gennem Luften! Huffer du, da vi begge som Born kom herind i Nordens Lande? — Blomster bragte vi, dejligt Solskin og gronne Skove, dem har nu Binden faret ilde med, de brunes og mørknes som Sydens Træer, men bæere ikke, som de, gyldne Frugter!“

„Dem vil du se?“ sagde Sommeren, „saa glæd dig da!“ og huu løstede sin Arm, og Skovens Blade farvedes med rodt

og med Guld, der kom en Farvepragt over alle Skove; Rosenhækken skinnede med ildrøde Hyben, Hyldegrenene hang med store, tunge, sortbrune Bær, de vilde Kastanier faldt modne ud af de sortgrønne Skaller, og inde i Skoven blomstrede Violerne anden Gang.

Men Narets Dronning blev mere og mere stille, mere bleg. „Det lugter koldt!“ sagde hun, „Natten har vaade Taager! — jeg længes efter — Barndomslandet.“ —

Dg hun saa Storkene flyve bort, hver en! og hun strakte Hænderne efter dem. — Hun saa op til Røderne, der stod tomme, og der voksede op i en den langstilkede Kornblomst og i en anden den gule Riddike, som om Røden kun var til som Værn og Garde om den; og Spurvene kom derop.

„Pipl hvor er Herstabet blevet af? de kan nok ikke taale, at det blæjer paa dem, og saa ere de tagne ud af Landet; Lykke paa Rejsen!“

Dg mere og mere gule bleve Skovens Blade, og Lov faldt paa Lov, Efteraarets Storme sugte, det var sent paa Hostens Tid. Dg paa det gule Lovfald laa Narets Dronning og saa med milde Øjne mod den blinkende Stjerne, og hendes Husbond stod hos hende. Et Vindstød hvirvlede i Lovet — det faldt igen, da var hun borte, men en Sommerfugl, Narets sidste, fløj gennem den kolde Luft.

Dg de vaade Taager kom, den isnende Blæst og de mørke, længste Nætter. Narets Drot stod med snehvidt Haar, men han vidste det ikke selv, han troede, at det var Sne=





fnuggene, som faldt fra Skyen; et tyndt Sneelag laa hen over den grønne Mark.

Dg Kirkeklokkerne ringede til Juletid.

„Fødselsklokkerne ringe!“ sagde Aarets Drot, „snart fødes det ny Herkerpar, og jeg faar Hvile som hun, Hvile i den blinkende Stjerne.“

Dg i den friske, grønne Granskov, hvor Sneen laa, stod Juleengelen og indviede de unge Træer, der skulde til dens Fest.

„Glæde i Stuen og under de grønne Grenene!“ sagde Aarets gamle Drot, „Iger havde ældet ham til snehvid Gubbe; „det stunder for mig til Hvile, Aarets unge Par faar nu Krone og Scepter!“

„Dg Magten er dog din!“ sagde Juleengelen, „Magten og ikke Hvilen! Lad Sneen ligge varmende hen over den unge Sæd! Lær at bære det, at en anden hyldes, og du dog er Herker, lær at være glemmt og dog leve! din Friheds Time kommer, naar Vaaren kommer!“

„Naar kommer Vaaren?“ spurgte Vinteren.

„Den kommer, naar Storken kommer!“

Dg med hvide Loffer og snehvidt Haar sad Vinteren iskold, gammel og bojet, men stærk som Vinterstormen og Irens Magt, højt paa Bankens Snedrive, og saa mod Syd, som Vinteren forud havde siddet og set. — Iseu knagede, Sneen knirkede, Skøjteløberne svang sig paa de blanke Soer, og Ravne og Krager tog sig godt ud paa den hvide Grund,

ingen Vind rørte sig. Og i den stille Luft knyttede Vinteren Hænderne, og Isen blev Favne tyk mellem Landene.

Saa kom igen Spurvene fra Byen og spurgte: „Hvem er den gamle Mand derhjemme?“ Og Ravnene sad der igen, eller en Son af ham, som er lige det samme, og den sagde dem: „Det er Vinteren! den gamle Mand fra det forrige Aar. Han er ikke død, som Almanakken siger, men Formynder for Vaaren, som kommer!“

„Naar kommer Vaaren?“ sagde Spurvene, „saa saa vi god Tid, og bedre Regimente! det gamle duede ikke.“

Og i stille Tanker nikkede Vinteren til den bladløse, sorte Skov, hvor hvert Træ viste Grenenes dejlige Form og Bøjning; og under Vinterblundet sænkede sig Skjernes iskolde Taager, — Herskeren drømte om sin Ungdoms og sin Manddoms Tid, og ved Dagningen stod hele Skoven dejlig med Rimfrost, det var Vinterens Sommerdrøm; Solskinnet drysede Rimfrost fra Grenene.

„Naar kommer Vaaren?“ spurgte Spurvene.

„Vaaren!“ lod det som Ekko fra de Banker, hvor Sneen laa. Og Solen skinnede mere og mere varm, Sneen smeltede, Fuglene kvadrede: „Vaaren kommer!“

Og højt gennem Luften kom den første Stork, den anden fulgte; et dejligt Varn sad paa Ryggen af hver, og de dalede ned paa den aabne Mark, og de kysede Jorden, og de kysede den gamle, stille Mand, og som Moses paa Bjerget svandt han, baaren af Skytaagen.

Aarets Historie var endt.

„Det er meget rigtigt!“ sagde Spurbene, „og det er ogsaa meget kønt, men det er ikke efter Almanakken, og saa er det galt.“





Paa den yderste Dag.

Den helligste Dag her blandt alle Livets Dage er den, vi do paa; det er den yderste Dag, den hellige, store Forvandlingsdag. Har du rigtigt, alvorstfuldt tænkt over denne mægtige, visse, sidste Time her paa Jorden?

Der var en Mand, en strengt troende, som han kaldtes, en Stridsmand for Ordet, der var ham en Lov, en nidkær Tjener af en nidkær Gud. — Døden stod nu ved hans Seng, Døden med det strenge, himmelske Ansigt.

„Tiden er kommen, du skal følge mig!“ sagde Døden og rørte med sin iskolde Finger hans Fødder, og de isuede, Døden berørte hans Bænde, derpaa hans Hjerte, og det brast derved, og Sjælen fulgte Dødsengelen.

Men i de saa Sekunder forud, mellem Jndvielsen fra Fod til Paaude og Hjerte, gif som et Havs store, tunge Bolger, alt hvad Livet havde bragt og vaft, hen over den døende. Saaledes ser man med eet Blik ned i det svimlende Dyb og omfatter i eet Tankelyn den unaadelige Vej; saaledes ser man med eet Blik, i een Sum, den tallose Stjernevrimmel, kendende Kloder og Verdenser i det vide Rum.

I et saadant Øjeblik gyser den forfærdede Synder og har intet at hælde sig til, det er, som sank han ud i en uendelig Tomhed. — Men den fromme hælder sit Hoved til Gud og giver sig, som Barnet, hen i „din Villie ste med mig!“

Men denne døende havde ikke Barnets Sind, han solte, han var Mand; han gøs ikke som Synderen, han vidste, han var den rette troende. Paa Religionens Former i al deres Strengthed havde han holdt; Millioner, vidste han, maatte gaa den brede Vej til Fordømmelsen; med Sværd og med Ild kunde han have ødelagt deres Legemer her, som alt deres Sjæl var det og altid vilde blive det —; hans Vej var nu mod Himlen, hvor Naaden aabnede ham Porten, Naaden, den lovede.

Dg Sjælen gif med Dødsengelen, men een Gang endnu saa den hen til Lejet, hvor Stovbilledet laa i den hvide Sigstjorte, et fremmed Aftryk af dens Seg. — Dg de fløj, og de gif — det var som i en mægtig Hal og dog som i en Skov; Naturen var beskaaren, udspændt, opbunden og sat i Række, kunstiggjort som de gamle franske Haver; her var Mafferade.

„Det er Menneskelivet!“ sagde Dødsengelen.

Alle Skikkelser saas mere eller mindre fornummede; det var just ikke de ædlest eller mægtigste, alle de, som gik i Flojl og Guld, det var ikke de laveste og ringe, alle de, der gik i Fattigfolks Kjole. — Det var en underlig Masquerade, og især ganske egent var det at se, hvorledes de alle sammen under deres Klædning skjulte omhyggelig noget for hverandre; men den ene sled i den anden, at det kunde blive synligt, og da saa man Hovedet af et Dyr stikke frem; hos een var det en grinende Abbe, hos en anden en fæl Gedebuk, en klam Slange eller mat Fisk.

Det var Dyret, som vi alle bære paa, Dyret, som er vokset fast i Mennesket, og det hoppede, og det sprang og vilde frem, og enhver holdt Klædterne tæt om det, men de andre rev til Side og raabte: „Ser du! se! Det er ham! Det er hende!“ og den ene blottede den andens Glendighed.

„Og hvad var Dyret hos mig?“ spurgte den vandrende Sjæl; og Dodsengelen pegede hen for sig paa en stolt Skikkelse, og om dens Hoved viste sig en broget Glorie med skinnende Farver, men ved Mandens Hjerte skjulte sig Dyrets Fodder, Paafuglens Fodder; Glorien var kun Fuglens brogede Hale.

Og som de vandrede frem, skreg store Fugle fælt fra Trærnes Grene; med lydelige Menneskestemmer skreg de: „Du Dødsvandrer, husker du mig?“ — det var alle de onde Tanker og Begæringer fra hans Livs Dage, som raabte til ham: „Husker du mig?“

Og Sjælen gøs et Øjeblik, thi den kendte Stemmerne, de onde Tanker og Begæringer, der traadte op som Tingsvidner.

„J vort Kød, i vor onde Natur bor intet godt!“ sagde Sjælen, „men Tankerne hos mig blev ikke til Gerninger, Verden har ikke set den onde Frugt!“ og han skyndte sig end mere for snart at komme bort fra de fæle Skrig, men de store, sorte Engle omsvævede ham i Kredse og skreg og skreg, som skulde det høres over al Verden; og han sprang som den jagede Hind, og ved hvert Trin stødte han Foden mod skarpe Flintesten, og de skar hans Fodder, og det smertede ham. „Hvor komme disse skarpe Stene her? Som visstent Lov ligge de hen over Jorden!“

„Det er hvert uforsigtigt Ord, du lod falde, og som saarede din Næstes Hjerte langt dybere, end Stenene nu saare din Fod!“

„Det tænkte jeg ikke over!“ sagde Sjælen.

„Dømmer ikke, saa skulde J ikke dommes!“ klang det gennem Luften.

„Alle have vi syndet!“ sagde Sjælen og løstede sig atter. „Jeg har holdt Loven og Evangeliet, jeg har gjort, hvad jeg kunde gøre, jeg er ikke som de andre!“

Og de stod ved Himlens Port, og Engelen, Indgangens Bevogter, spurgte: „Hvo er du? Sig mig din Tro, og vis mig den i dine Gerninger!“

„Jeg har strengt opfyldt alle Bud! jeg har ydmyget mig for Verdens Dine, jeg har hadet og forfulgt det onde og de onde, de, som gaa den brede Vej til den evige Fordommelse, og jeg vil det endnu, med Ild og med Sværd, dersom jeg mægter det!“

„Du er altsaa en af Mahomed's Befendere!“ sagde Engelen.

„Jeg! — aldrig!“

„Hvo, som griber til Sværdet, skal omkomme ved Sværdet, siger Sonnen; hans Tro har du ikke. Er du maasse en Israels Son, der med Moses siger: Dje for Dje og Tand for Tand! en Israels Son, hvis nidkære Gud er kun dit Folks Gud!“

„Jeg er Kristen!“

„Det kender jeg ikke i din Tro og dine Gerninger. Kristi Lære er Forsoning, Kærlighed og Naade!“

„Naade!“ klang det gennem det uendelige Rum, og Himlens Port aabnede sig, og Sjælen svævede mod den aabne Herlighed.

Men Lyset, der udstrømmede, var saa blendende, saa gennemtrængende, at Sjælen veg tilbage som for et draget Sværd; og Tonerne klang saa bløde og gribende, at ingen nordist Tunge kan udfige det, og Sjælen bævede og højede sig dybere og altid dybere, men den himmelske Klarhed trængte ind i den, og da folte og fornåm den, hvad den aldrig før saaledes havde følt, Byrden af sin Hovmod, sin Haardhed og Synd. — Det blev saa klart inden i den.

„Hvad godt jeg gjorde i Verden, det gjorde jeg, fordi jeg ikke kunde anderledes, men det onde — — det var af mig selv.“

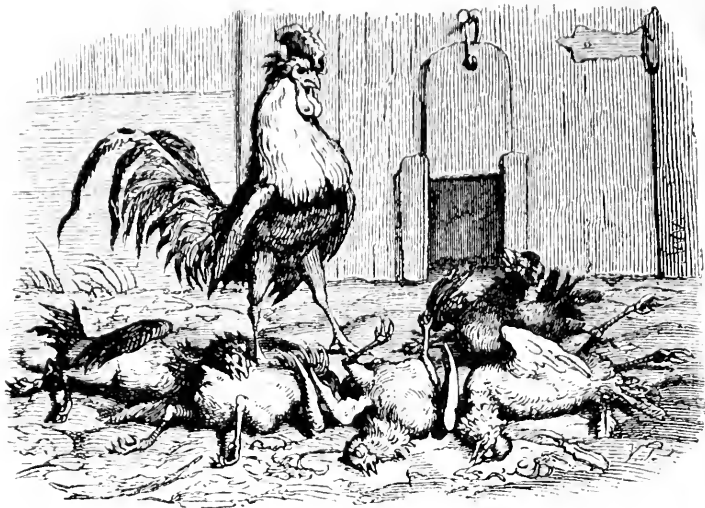
Og Sjælen folte sig blendet af det rene himmelske Lys, afmægtig sank den, saaledes syntes det, dybt, rullet i sig selv; nedtynget, umoden for Himmeriges Rige, og i Tanken om den strenge, den retfærdige Gud vovede den ikke at fremstamme: „Naade!“

— Og, da var Naaden der, den ikke ventede Naade. —

Guds Himmel var i hele det uendelige Rum, Guds Kærlighed gennemstrømmede den i udtømmelig Fylde.

„Hellig, herlig, kærlig og evig vorde du, Menneſteſjæl!“
klang det og sang det. Og alle, alle ſulle vi paa vort Jordlivs
yderſte Dag, ſom Sjælen her, bæve tilbage for Himmeriges Glans
og Herlighed, boje os dybt, ydmyge nedſynkende og dog baarne af
hans Kærlighed, hans Naade, holdes oppe, jævende i ny Bane,
lutrede, ædlere og bedre, mere og mere nærme os Lyſets Herlighed
og ſtyrket ved ham mægte at ſtige ind i den evige Klarhed.





Det er ganske vist!

„Det er en frygtelig Historie!“ sagde en Høne, og det onnede i den Kant af Byen, hvor Historien ikke var passeret. „Det er en frygtelig Historie i Hønseshuset! jeg tør ikke sove alene i Nat! det er godt, at vi ere mange sammen paa Hjalet!“ — Og saa fortalte hun, saa at Fjerene rejste sig paa de andre Høns, og Hønen lod Kammen falde. Det er ganske vist!

Men vi vilde begynde med Begyndelsen, og den var i den anden Kant af Byen i et Hønseshus. Solen gik ned, og Hønsene støj op; en af dem, hun var hvidfjeret og lavbenet, lagde sine reglementerede Vg og var, som Høne, respektabel

i alle Maader; idet hun kom til Hjals, pillede hun sig med Næbbet, og saa faldt der en lille Fjer af hende.

„Der gif den!“ sagde hun, „jo mere jeg piller mig, des dejligere bliver jeg nok!“ Og det var nu sagt i Munterhed, for hun var det muntre Sind mellem de Høns, i øvrigt, som sagt, meget respektabel; og saa sov hun.

Mørkt var der rundt om, Høne sad ved Høne, og den, som sad hende nærmest, sov ikke; hun hørte, og hun hørte ikke, som man jo skal i denne Verden for at leve i sin gode Roklighed; men sin anden Naboerske maatte hun dog sige det: „Hørte du, hvad der blev sagt? Jeg nævner ingen, men der er en Høne, som vil plukke sig for at se godt ud; var jeg Hane, jeg vilde foragte hende.“

Og lige oven over Hønsene sad Uglen med Uglemand og Uglebørn; de havde skarpe Øren i den Familie, de hørte hvert Ord, som Naboehønen sagde, og de rullede med Øjnene, og Uglemor viftede sig med Vingerne: „Hør bare ikke efter, men I hørte sagtens hvad der blev sagt? Jeg hørte det med mine egne Øren, og man skal høre meget, før de falde af! Der er en af Hønsene, som i den Grad har glemt, hvad der stikker sig en Høne, at hun sidder og piller alle Fjerene af sig og lader Hønen se paa det.“

„Prenez garde aux enfants!“ sagde Uglefar, „det er ikke noget for Børnene!“

„Jeg vil dog fortælle Genbo-Uggle det! det er saadan en agtværdig Ugle i Omgang!“ og saa fløj Mutter.

„Hu-hu! uhuh!“ tudede de begge to og det lige ned i

Genboens Dueslag til Duerne. „Har I hørt det, har I hørt det! uhuh! der er en Høne, som har plukket alle Fjerene af sig for Hanens Skyld! hun fryser ihjel, om hun ikke er det, uhuh!“

„Hvor? Hvor?“ kurrede Duerne.

„I Genboens Gaard! jeg har saa godt som selv set det! det er næsten en upassende Historie at fortælle! men det er ganske vist!“

„Tror, tror hvert evige Ord!“ sagde Duerne og kurrede ned til deres Hønsesgaard: „Der er en Høne, ja, der er somme, der sige, at der er to, som have plukket alle Fjerene af sig for ikke at se ud som de andre og saaledes vække Hanens Opmærksomhed. Det er et voveligt Spil, man kan forkøle sig og dø af Feber, og de ere døde begge to!“

„Vaagn op! vaagn op!“ galede Hanen og fløj op paa Plankeværket, Sønnen sad ham endnu i Djnene, men han galede alligevel: „Der er tre Høns døde af ulykkelig Kærlighed til en Hane; de have plukket alle Fjerene af sig; det er en fæl Historie, jeg vil ikke beholde den, lad gaa videre!“

„Lad gaa videre!“ peb Flaggermusene, og Hønsene klukkede, og Hanerne galede: „Lad gaa videre! lad gaa videre!“ og saa for Historien fra Hønseshus til Hønseshus og til sidst tilbage til Stedet, hvorfra den egentlig var gaaet ud.

„Der er fem Høns,“ hed det, „som alle have plukket Fjerene af sig for at vise, hvem af dem der var bleven magrest af Kærestesorg til Hanen, og jaa hakkede de hver-

andre til Blods og faldt døde ned til Skam og Skændsel for deres Familie og til stort Tab for Ejeren."

Og Hønen, som havde mistet den løse, lille Fjer, kendte naturligvis ikke sin egen Historie igen, og da hun var en respektabel Høne, saa sagde hun: „Seg foragter de Høns! men der er flere af det Slags! Sligt skal man ikke fortie, og jeg vil gøre mit til, at den Historie kan komme i Uvisen, saa gaar den Landet over; det har de Høns fortjent og Familien med!"

Og det kom i Uvisen, og det blev trykt, og det er ganske vist: En lille Fjer kan nok blive til fem Høns.





Svanereden.

Mellem Østersøen og Nordhavet ligger en gammel Svane-rede, og den kaldes Danmark; i den er født og fødes Svaner, hvis Navne aldrig skulle dø.

I Oldtiden fløj en Svaneslok herfra hen over Alperne ned til Majlandets grønne Sletter, hvor der var dejligt at bo; Svaneslokken kaldtes Longobarder.

En anden Skare, med skinnende Fjer og trofaste Djne, svang sig ned mod Byzanz, satte sig der om Kejsereus Trone og udbredte sine store, hvide Vinger som Skjolde for at beskyærme ham. Den fik Navnet Væringær.

Der lod fra Frankrigs Ryst et Angestens Skrig for de blodige Svaner, der med Ild under Vingen kom fra Norden, og Folket bad: „Fri os, Gud, fra de vilde Normanner!“

Paa Englands engfriske Vronsvær, ved den aabne Strand, ftoed den danske Svane med tredobbelt Kongekrone paa Hovedet, sit gyldne Scepter strakte den hen over Landet.

I Rucæ bojede Hedningerne sig paa Pommerns Ryster, og de danske Svaner kom med Korjets Flag og med draget Sværd.

Det var i de ældgamle Dage, siger du.

Ogsaa nærmere vor Tid blev set mægtige Svaner flyve ud fra Reden.

Det lyste gennem Luften, det lyste hen over Verdens Lande, Svanen spredte ved sine stærke Vingeflag den dæmrende Taage, og Stjernehimlen blev mere synlig, det var, som om den kom Jorden nærmere; det var Svanen Lycho Brahe.

„Ja, den Gang!“ siger du, „men nu i vore Dage!“ Da saa vi Svane flyve ved Svane i herlig Flugt. Een lod sin Vinge glide hen over Guldharpens Streng, og det klang gennem Norden, Norges Fjelde løftede sig højere i Oldtids Sollys; det jufede i Gran og i Birk; Nordens Guder, Helte og ædle Kvinder viste sig i den dybe, mørke Skovgrund.

Vi saa en Svane slaa med Vingerne mod Marmorfjeldet, saa at det brast, og de i Stenen bundne Skonhedsstikkelse skred frem ved solklar Dag, og Menneskene rundt om i Landene løftede deres Hoveder for at se disse mægtige Stikkelse.

Vi saa en tredje Svane spinde Tanketraaden, der fæstes

nu fra Land til Land, rundt om Jorden, saa at Ordet flyver med Lyuets Hært gennem Landene.

Vor Herre har fær den gamle Svanerede mellem Østersø og Nordhav. Lad mægtige Fugle kun komme gennem Luften for at sønderrive den: „Det skal ej ske!“ Selv de dumløse Unger stille sig i Kredens paa Kedens Kant, det have vi set, de lade sig hugge i det unge Bryst, saa deres Blod flyder, de slaa med Næb og med Klo.

Marhundreder ville endnu gaa hen, Svaner flyve fra Keden, ses og høres rundt om i Verden, før den Tid kommer, at der i Aand og Sandhed skal kunne siges: „Det er den sidste Svane, den sidste Sang fra Svanereden.“





Et godt Humør.

„Efter min Fader har jeg faaet den bedste Arvepart, jeg har faaet et godt Humør. Og hvem var min Fader? Ja, det kommer nu ikke Humøret ved! han var livlig og trivelig, fed og rund, hans Ydre og Indre ganske i Strid med hans Embede. Og hvad var hans Embede, hans Stilling i Samfundet? Ja, skulde det skrives ned og trykkes lige i Begyndelsen af en Bog, saa er det rimeligt, at flere, naar de læste

det, lagde Bogen til Side og sagde, det ser mig saa uhyggeligt ud, jeg skal ikke have af det Slags. Og dog var min Fader hverken Klatter eller Skarpretter, tværtimod, hans Embede bragte ham tit i Spidsen for Stadens allerhæderligste Mænd, og han var der ganske i sin Ret, ganske paa sin Plads; han maatte være forrest, foran Bispen, foran Prinsen af Blodet — og han var forrest — — han var Livvoguskuff!

Nu er det sagt! og det kan jeg sige, at naar man saa min Fader sidde der højt, foran paa Dødens Omnibus, iført sin lange sids, sorte Kappe og med den sortbefrysede trekantede Hat paa Hovedet, og dertil saa hans Ansigt, der livagtigt var, som man aftegner Solen, rundt og leende, saa kunde man ikke tænke paa Sorg og Grav; det Ansigt sagde: „Det gør ikke noget, det bliver meget bedre, end man tror!“

Se, fra ham har jeg mit gode Humør og den Bane jævnlige at gaa ud paa Kirkegaarden; og det er meget fornuftigt, naar man kun kommer der med et godt Humør, — og saa holder jeg Adressavisen, ligesom ogsaa han gjorde.

Jeg er ikke ganske ung, — jeg har hverken Kone, Børn eller Bibliotek, men som sagt, jeg holder Adressavisen, den er mig nok, den er mig det bedste Blad, og det var den ogsaa for min Fader; den gør sit gode Gavn og har alt hvad et Menneske behøver at vide: Hvem der prædiker i Kirkerne, og hvem der prædiker i de ny Boger; hvor man faar Hus, Tjenestefolk, Klæder og Føde, hvem der „sælger ud“ og hvem

der selv gaar ud, og saa ser man saa megen Velgørenhed og saa mange uskyldige Vers, der ikke gør noget; Ægtestand, der søges, og Stævnemøder, som man indlader og ikke indlader sig paa! alt sammen simpelt og naturligt! Man kan saamænd meget godt leve lykkeligt og lade sig begrave ved at holde Adressaavisen — og saa har man ved sit Livs Ende saa dejlig meget Papir, at man kan ligge blødt paa det, dersom man ikke holder af at ligge paa Hovlpaaner.

Adressaavisen og Kirkegaarden, det er og var altid mine to mest aandsvækkende Spadsjerefarter, mine to mest velsignede Badeanstalter for det gode Humør.

Enhver kan nu gaa ind i Adressaavisen; men gaa med mig paa Kirkegaarden, lad os komme der, naar Solen skinner, og Træerne ere grønne! lad os gaa mellem Gravene! hver af disse er som en lukket Bog med Ryggen opad, man kan læse Titelen, som siger, hvad Bogen indeholder, og siger dog ingenting; men jeg ved Besked, ved den fra min Fader og fra mig selv. Jeg har det i min Gravbog, og det er en Bog, jeg selv har gjort til Nytte og Fornøjelse; der ligge de alle sammen og endnu nogle flere!

Nu ere vi paa Kirkegaarden.

Her, bag det hvidmalede Pindegitter, hvor der indenfor engang stod et Rosentræ, — nu er det borte, men en Smule Ewiggrønt fra Naboens Grav strækker sin grønne Finger derind, for dog at gøre lidt Stads, — hviler en meget ulykkelig Mand, og dog, da han levede, stod han sig godt, som man

figer, havde sit gode Udkomme og lidt til, men han tog sig Verden for nær, det vil sige Kunsten. Sad han en Aften i Teatret for at nyde med hele sin Sjæl, saa var han rent fra det, naar bare Maskinmesteren satte for stærkt et Lys i hver Kæve paa Maanen, eller Lustsofitten hang foran Kulisfen, hvor den skulde hænge bag ved, eller der kom et Palmetræ paa Amager, Kaktus i Tyrol og Bogetræer højt oppe i Norge. Kan det ikke være lige et og det samme, hvem tænker over slikt! det er jo Komodie, og den skal man fornoje sig over. — Saa klappede Publikum for meget, saa klappede det for lidt. „Det er vaadt Brænde,“ sagde han, „det vil ikke fænge i Aften!“ og saa vendte han sig om for at se, hvad det var for Folk, og saa saa han, at de lo galt, lo paa Steder, hvor de ikke skulde le, og det ærgrede han sig over og led ved og var et ulykkelig Menneſte, og nu er han i Graven.

Her hviler en meget lykkelig Mand, det vil sige en meget fornem Mand, af høj Byrd, og det var hans Lykke, thi ellers var der aldrig blevet noget af ham, men alt er nu saa viseligt indrettet i Naturen, at det er en Fornøjelse at tænke derpaa. Han gif broderet for og bag og var anbragt i Storstuen, som man anbringer den kostelige, perlebroderede Klokkestreg, den har altid bag ved sig en god tyk Snor, der gør Tjenesten; han havde ogsaa en god Snor bag ved, en Substitut, der gjorde Tjenesten og gør den endnu bag en anden ny, broderet Klokkestreg. Alting

er nu saa viseligt indrettet, at man sagtens kan have et godt Humør.

Her hviler, ja, det er nu saa meget sorgeligt —! her hviler en Mand, som i syv og trefindsthye Aar havde tænkt paa at sige et godt Indfald; han levede alene for at saa et godt Indfald; og saa fik han virkelig eet, efter egen Overbevisning, og blev saa glad, at han døde i det, døde af Glæde over at have faaet det, og ingen nød Gavn deraf, ingen hørte det gode Indfald. Jeg kan nu tænke, at han ikke engang har No i sin Grav for det gode Indfald, thi sæt, at det var et Indfald, der maatte siges til Frokost, naar det skulde gøre Virkning, og at han, som død, kun kan, efter almindelig Mening, komme frem ved Midnat, saa passer ikke Indfaldet til Tiden, ingen ler, og han kan gaa i Graven igen med sit gode Indfald. Det er en sorgelig Grav.

Her hviler en meget gerrig Madamme; medens hun levede, stod hun op om Natten og mjavede, for at Naboerne skulde tro, at hun holdt Kat; saa gerrig var hun!

Her hviler en Froken af god Familie; altid i Selskab skulde hun lade sin Sangstemme høre, og saa sang hun med: „mi manca la voce“! det var den eneste Sandhed i hendes Liv.

Her hviler en Jomfru af et andet Slags! Naar Hjertets Kanarifugl begynder at skrigge op, saa putter Fornuften Fingrene i Ørene. Skonjomfru stod i Uegtestands Glorie —! det

er en Hverdagshistorie — men det er pænt sagt. Lad de døde hvile!

Her hviler en Enkefrue, der havde Svanesang i Munden og Ulegalde i Hjertet. Hun gif om i Familier paa Kov efter Næstens Mangler, ligesom i gamle Dage „Politivennen“ gif om for at finde et Kendestensbræt, som ikke var der.

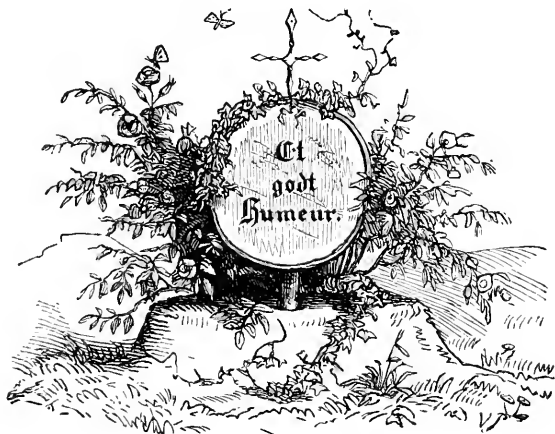
Her er en Familiebegravelse; hvert Led af den Slægt holdt jaadan sammen i Troen, at om hele Verden og Avisen sagde, saaledes er det, og saa den lille Søn kom fra Skolen og sagde: „Jeg har hørt det paa den Maade!“ da var hans Maade den eneste rigtige, for han var af Familien. Og vist er det, at traf det sig saa, at Familiens Gaardhane galede ved Midnat, saa var det Morgen, om endogsaa Vægteren og alle Byens Ulre sagde, det var Midnat.

Den store Goethe slutter sin „Faust“ med, at den „kan fortsættes“, det kan ogsaa vor Vandring herude paa Kirkegaarden; her kommer jeg tit! gør en eller anden af mine Venner eller Iffevenner mig det for broget, saa gaar jeg herud, op søger en Grønsværsplads og indvier den til ham eller hende, hvem jeg vil have begravet, og saa begraver jeg dem straks, saa ligge de der døde og magtesløse, indtil de som ny og bedre Mennesker vende tilbage. Deres Liv og Levned, set fra min Side, skriver jeg ind i min Gravbog, og saaledes skulde alle Mennesker bære sig ad, ikke ærgre sig, naar nogen gør dem det for galt, men straks begrave dem, holde paa sit gode Humør og paa Adresssavisen, dette af Folket selv, tit med paaholden Pen, skrevne Blad.

Kommer den Tid, at jeg selv med mit Livs Historie skal indbindes i Graven, saa sæt som Jndskrift:

„Et godt Humør!“

Det er min Historie.“





Hjertesorg.

Det er egentlig en Historie i to Dele, vi her komme med; første Del kunde gerne være borte, — men den giver Forkundskaber, og de ere nyttige.

Vi opholde os inde i Landet paa en Herregaard, og saa traf det sig, at Herstabet der for en Dagstid tog bort. Da kom der fra nærmeste Robstad en Madame, hun havde sin Kloppe med og kom for, som hun sagde, at man skulde tage „Aktier“ i hendes Garveri. Sine Papirer havde hun med,

og vi raadede hende at slaa en Konvolut om den og uden paa at skrive Gaardejerens Adresse: „Generalkrigskommissær, Ridder, etcetera.“

Hun hørte paa os, hun tog Pennen, standsede og bad os om at gentage Udskriften, men langsomt. Vi gjorde det, og hun skrev; men midt i „Generalkrigs“ blev hun staaende, sukede og sagde: „Jeg er kun et Fruentimmer!“ Moppen havde hun sat paa Gulvet, medens hun skrev, og han knurrede; han var jo ogsaa taget med for sin Fornøjelse og Sundheds Skyld, og saa skal man ikke sættes paa Gulvet. Bratnæse og Flæskeryg var hans Udvortes.

„Han bider ikke!“ sagde Madanimen, „han har ingen Tænder. Han er ligesom Lem af Familien, trofast og arrig, men dette er han tirret til af mine Børnebørn; de lege Bryllup, og saa vil de have ham til at være Brudepige, og det anstrenger ham, det gamle Skind!“

Og hun afleverede sine Papirer og tog Moppen paa Armen. Det er første Del — som nok kunde undværes.

„Moppen døde!“ det er anden Del.

Det var en Uges Tid efter; vi kom til Kjøbstaden og tog ind paa Gæstgiverstedet. Bore Vinduer vendte ud til Gaarden, der ved et Plankværk var delt i to Dele; i den ene her hang Skind og Huder, raa og barkede; her stod alle Materialier til et Garveri, og det var Enkens. — Moppen var død i denne Morgen og begravet her i Gaarden; Enkens Børnebørn, det vil sige Garverenkens, for Moppen havde

ikke været gift, klappede Graven til, og det var en dejlig Grav, det maatte være en Fornøjelse at ligge der.

Graven var indhegnet med Potteflaar og bestrøet med Sand; overst paa den havde de sat en halv Ølflaskke med Halsen op, og det var slet ikke allegorisk.

Boruene dansede rundt om Graven, og den ældste af Drengene, en praktisk Yngling paa syv Aar, foreslog, at der skulde være en Udstilling af Moppens Grav, og det for alle fra Strædet; Udgangen maatte betales med en Seleknep, det var noget, enhver Dreng havde, og som han ogsaa kunde levere for Smaapigerne; og det Forslag blev enstemmigt antaget.

Og alle Born fra Strædet, og Bagstrædet med, kom og gav deres Knep, der var mange, der kom til at gaa med een Sele den Eftermiddag, men saa havde man set Moppens Grav, og det var nok saa meget værd.

Men uden for Garvergaarden, tæt op til Laagen der, stod en lille pjaltet Unge, saa yndigt skabt, med det dejligste krollede Haar og Øjne saa blaa og klare, at det var en Lyst; hun sagde ikke et Ord, hun græd ikke heller, men saa saa langt, hun kunde, hver Gang Laagen aabnedes. Hun ejede ikke en Knep, vidste hun, og blev derfor sorgmodig staaende udenfor, stod der, til de alle havde set af, og alle vare gaade bort; da satte hun sig ned, holdt de smaa, brune Hænder for Øjnene og brast i Graad; hun alene havde ikke set Moppens Grav. Det var Hjertesjorg og stor, som den voksne tit kan være det.

Vi saa det ovenfra — og ovenfra set — denne, som mange af vore og andres Sorger, ja, saa kunne vi le af dem! det er Historien, og den, som ikke forstaar den, kan tage Aktier i Enkens Garveri.





„Alt paa sin rette Plads!“

Det er over hundrede Aar siden!

Der laa bag Skoven ved den store Indsø en gammel Herregaard, og rundt om den var der dybe Grave, hvori voksede Dunhammer, Siv og Rør. Tæt ved Broen til Indforselsporten stod et gammelt Piletræ, der hældede sig ud over Rørene.

Omme fra Hulvejen lod Horn og Hestetrampen, og derfor skyndte den lille Gaasepige sig med at faa Gæsfene til

Side fra Broen, for Jagtselskabet kom galopperende; det kom i saadan en Fart, at hun hurtigt maatte springe op paa en af de høje Stene ved Broen for ikke at blive reden over Ende. Halvt Barn var hun endnu, fin og spinkel, men med et velsignet Udtryk i sit Ansigt, og to rare, klare Øjne; men det saa Herremanden ikke paa; i den flyvende Fart han kom, vendte han Pisten i sin Haand, og af raa Vystighed stødte han hende med Skaftet lige for Bryttet, saa hun gik bag over.

„Alt paa sin rette Plads!“ raabte han, „i Skarnet med dig!“ og saa lo han, det skulde nu være saa morsomt, og de andre lo med; hele Selskabet gjorde Skrig og Skraal, og Jagthundene gøede, det var rigtignok:

„Rige Fugl kommer susende!“

— Gud ved, hvor rig han var endda.

Den stakkels Gaasepige greb for sig, idet hun faldt, og fik fat i en af de nedhængende Pilegrene; ved den holdt hun sig oppe over Dyndet, og saa snart Herstab og Hunde vare vel inde af Porten, arbejdede hun paa at komme op, men Grenen knækkede af ved Kronen, og Gaasepigen faldt tungt tilbage i Rørene, da i det samme en kraftig Haand ovenfra greb hende. Det var en vandrende Hofekræmmer, som et Stykke borte havde set til og skyndte sig nu med at komme hende til Hjælp.

„Alt paa sin rette Plads!“ sagde han i Spøg efter Herremanden og trak hende op paa det tørre; den afbrækkede Gren stillede han hen mod Stedet, hvor den var knækket af, men „paa sin rette Plads“, det gaar ikke altid! og saa stak

han Grenen ned i den bløde Jord, „gro, om du kan, og stær dem en god Flojste deroppe paa Gaarden!“ han midte Herremanden og hans en dygtig Spidsrodsmarck; og saa gik han ind paa Herregaarden, men ikke op i Højsalen, dertil var han for ringe! ind til Folkene i Borgestuen kom han, og de saa paa hans Varer og købsfog; men oppe fra Gildesbordet lod Skraal og Bræl, der skulde være Sang, de kunde den ikke bedre. Der lod Latter og Hundehyl, der var stor Fraasen og Sviren; Vin og gammelt Æl skummede i Glas og Krus, og Livhundene aad med; et og andet Bæst af dem blev af Junkerne kysset, efter at det først med den lange Drelep var torret om Snuden. Hofkræmmeren blev kaldt derop med sine Varer, men kun for at de kunde have deres Spas med ham. Vinen var gaaet ind og Forstanden ud. De hældte Æl i en Strømpe til ham, at han kunde drikke med, men hurtigt! det var nu saa overordentlig snildt og til Gryn. Hele Drift Kvæg, Bønder og Bøndergaarde bleve satte paa eet Kort og tabte.

„Alt paa sin rette Plads!“ sagde Hofkræmmeren, da han igen var vel uden for Sodoma og Gomorra, som han kaldte det. „Den aabne Landevej, det er min rette Plads, deroppe var jeg slet ikke i mit Æs.“ Og den lille Gaafepige nikkede til ham fra Markledet.

Og der gik Dage, og der gik Uger, og det viste sig, at den afbrækkede Pilegren, som Hofkræmmeren havde stukket ned ved Vandgraven, holdt sig stadig frisk og grøn, ja, at den endogsaa skød ny Skud; den lille Gaafepige saa, at den

maatte have fæstet Rod, og hun glædede sig saa inderligt derover, det var hendes Træ, syntes hun.

„Ja, med det gik det fremad, men med alt andet paa Gaarden gik det svært tilbage ved Svir og ved Spil: det er to Triller, som ikke ere gode at staa paa.

Der var ikke gaaet seks Aar, saa vandrede Herremanden med Pøse og Stav som fattig Mand fra Gaarden, og den blev købt af en rig Hofkræmmer, og det var just ham, som havde været til Spot og Grin og var buden *Al* i en Strømpe; men *Uerlighed* og *Dristighed*, de give god Medbor, og nu var Hofkræmmeren Herre paa Gaarden: men fra den Stund kom der aldrig Kortenspil der; „det er en slem Læsning,“ sagde han, „den kommer derfra, at da Fanden første Gang saa Bibelen, vilde han vrænge en efter, der skulde være lige saadan, og saa opfandt han Kortenspillet!“

Den ny Herremand tog sig en Frue, og hvem var hun, det var den lille Gaasepige, som altid havde været skikkelig, from og god; og i de ny Klæder saa hun ud saa fin og kon, som var hun født en fornem Jomfru. Hvorledes gik det til? Ja, det er for lang en Historie i vor travle Tid, men det gik til, og det vigtigste kommer bagefter.

Beslignet og godt var der paa den gamle Gaard, Moder stod selv for det indvendige og Fader for det udvendige; det var, ligesom Beslignelsen vældede frem, og hvor Beslind er, der kommer Beslind til Huse. Den gamle Gaard blev pudset og malet, Gravene renjede og Frugttræer plantede; venligt og godt saa der ud, og Stuegulvet var blankt som et Spække-

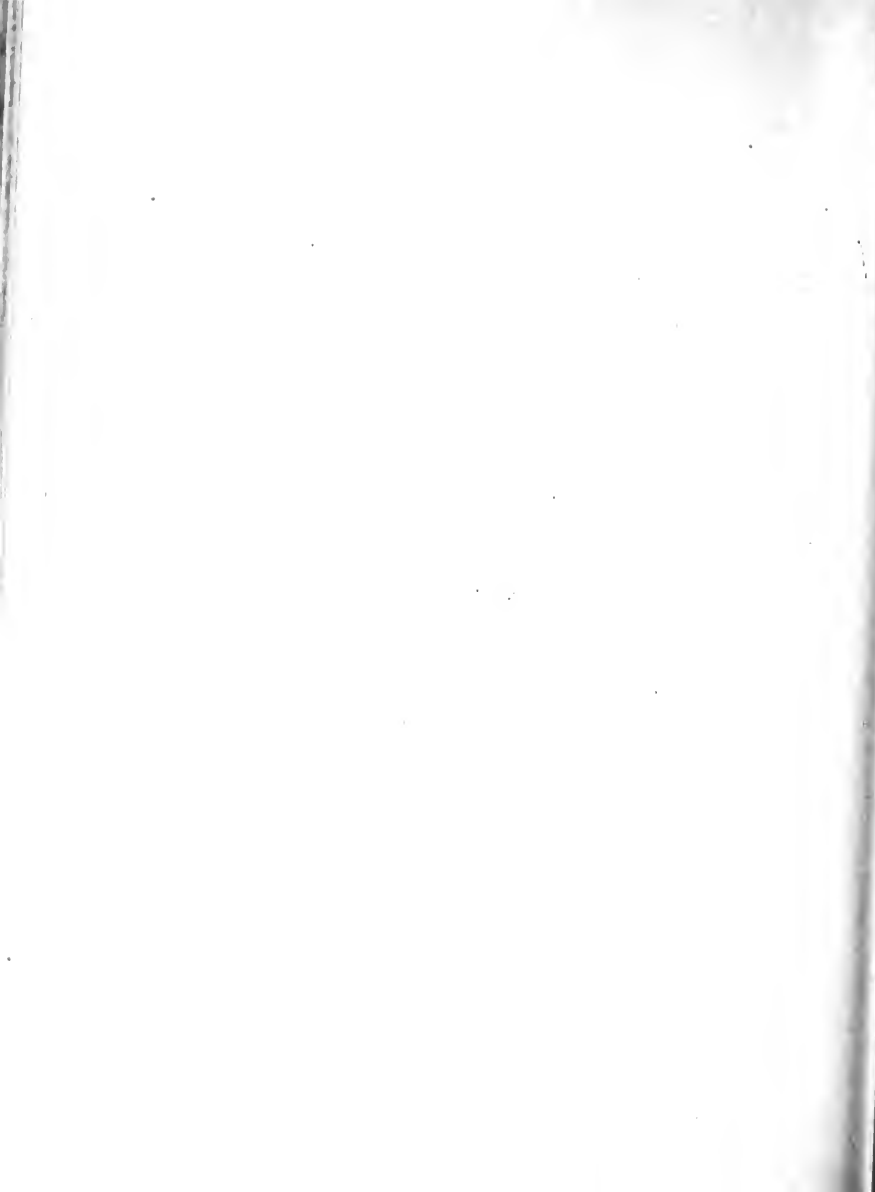
bræt. I den store Sal sad om Vinteraftenerne Madammen med alle sine Piger og spandt uldent og Linned; og hver Søndag Aften læstes der højt af Bibelen, og det af Justitsraaden selv, for han blev Justitsraad, Hofekammereren, men det var først paa hans meget gamle Dage. Børnene voksede til, — der kom Børn, og alle bleve de vel oplærte, men de havde jo ikke lige gode Hoveder, saadan som det er i enhver Familie.

Men Pilegrenen udenfor var bleven til et helt prægtigt Træ, der stod frit og ubeskaaret, „det er vort Stamtræ!“ sagde de gamle Folk, og det Træ skulde holdes i Agt og Ære, sagde de til Børnene, ogsaa til dem, som ikke havde gode Hoveder.

Dg nu var der gaaet hundrede Aar.

Det var i vor Tid; Soen var bleven til en Mose, og den gamle Herregaard var ligesom visket ud, der stod en aflang Pylt Vand med lidt Stensætning til Siden, det var Resten af de dybe Grave, og her stod endnu et prægtigt gammelt Træ, der hældede sine Grene, det var Stamtræet; det stod og viste, hvor smukt et Piletræ kan være, naar det faar Lov til at skotte sig selv. — Det var jo rigtignok rebnet midt i Stammen, lige nede fra Roden og op til Kronen, Stormen havde drejet det lidt, men det stod, og fra alle Rebner og Sprækker i det, hvor Vind og Vejr havde lagt Muldjord, voksede Græs og Blomster; især øverst, hvor de store Grene delte sig, var der ligesom en hel lille hængende





Have med Hindbær og Julegræs, ja, endog saa et lille bitte Kønnebærtræ havde der rodfæstet sig og stod saa slankt og fint midt oppe i det gamle Piletræ, der spejlede sig i det sorte Vand, naar Vinden havde drevet Andemaden hen i et Hjørne af Vandpytten. — En lille Sti, hen over Hovmarken, førte tæt her forbi.

Højt paa Banken ved Stoven, med en dejlig Udsigt, laa den ny Gaard, stor og prægtig, med Glasruder saa klare, at man skulde tro, at der slet ingen var. Den store Trappe ved Døren saa ud, som om den havde Lysthus paa af Roser og storbladede Planter. Græspletten var saa ren grøn, som om hvert Straa blev set efter Morgen og Aften. Inde i Salen hang kostelige Malerier, og der stod, med Silke og med Flojl, Stole og Sofaer, der næsten kunde gaa paa deres egne Ben, Borde med blanke Marmorplader, og Bøger i Saffian og Guldsnit . . . jo, det var rigtignok rige Folk, som boede her, det var fornemme Folk, her boede Baronens.

Det ene svarede der til det andet. „Alt paa sin rette Plads!“ sagde de ogsaa, og derfor vare alle de Skilderier, som engang havde været til Stads og Hæder paa den gamle Gaard, nu ophængte i Vangen til Karlekamret; rigtigt Skrammel var det, især to gamle Portrætter, det ene en Mand i rosenrød Kjole og med Baryk, det andet en Dame med pudret, opsat Haar og en rød Rose i Haanden, men begge omgibne ens med en stor Krands af Pilegrene. Der var saa mange runde Huller i de to Billeder, og det kom af, at de smaa Baroner altid gik og skød deres Flitsbuer af paa de

to gamle Folk. Det var Justitsraaden og Justitsraadinden, dem, hele Slægten stammede ned fra.

„Men de er ikke rigtig af vor Familie!“ sagde en af de smaa Baroner. „Han var en Hofstrømmer, og hun en Gaasetos. De vare ikke som Papa og Mama.“

Billederne vare noget daarligt Strammel, og „alt paa sin rette Plads!“ sagde man, og saa kom Oldesar og Oldemor paa Gangen til Karlekamret.

Præstefønnen var Huslærer der paa Gaarden; han gif en Dag med de smaa Baroner og deres ældste Søster, der lige nylig var konfirmeret, og de kom hen over Stien, ned mod det gamle Piletræ; og medens de gif, bandt hun en Bufet af Markens Grønt; „alt paa sin rette Plads,“ og det blev et Skonheds Hele. Snidlertid hørte hun dog meget godt efter alt hvad der blev sagt, og det glædede hende saa meget at høre Præstefønnen fortælle om Naturens Kræfter og Historiens store Mænd og Kvinder; hun var en sund, velsignet Natur, adlet i Sjæl og Tanke og med et Hjerte til ret at omfatte alt det af Gud skabte.

De standsede nede ved det gamle Piletræ; den mindste af Baronerne vilde saa gerne have sig en Fløjte skaaret, det havde han før faaet af andre Piletræer, og Præstefønnen brød en Gren af.

„Oh, gor det ikke!“ sagde den unge Baronesse; men saa var det gjort. „Det er jo vort gamle, berømmelige Træ! jeg holder saa meget af det! ja, derfor ler man mig ogsaa

ud hjemme, men det er det samme! Der er et Sagn om det Træ —!“

Og nu fortalte hun alt hvad vi have hørt om Træet, om den gamle Gaard, om Gaasepigen og Hofsekræmmeren, som mødtes her og bleve Stamforældre til den fornemme Slægt og til den unge Baronesse.

„De vilde ikke lade sig adle, de gamle, skikkelige Folk!“ sagde hun. „De havde det Mundheld: „Alt paa sin rette Plads!“ og det syntes de, at de ikke kom, naar de for Penge lod sig ophøje. Det var deres Son, min Bedstefader, som blev Baron, han skal have haft stor Lærdom, været højt anset og afholdt af Prinsjer og Prinsesser, været med ved alle deres Fester. Ham holde de andre hjemme mest af, men, jeg ved ikke selv, der er mig noget ved det gamle Par, som drager mit Hjerte til dem; der maa have været saa hyggeligt, saa patriarkalsk paa den gamle Gaard, hvor Husmoderen sad og spandt med alle sine Piger, og den gamle Herre læste højt af Bibelen.“

„Det har været prægtige Folk, fornuftige Folk!“ sagde Præstefønnen; og saa vare de lige inde i Tale om Adel og borgerlig, og det var næsten, som om Præstefønnen ikke horte til Borgerfabet, saaledes talte han om det at være af Adel.

„Det er lykkeligt at høre til en Slægt, som har udmærket sig! saaledes at have ligesom en Blodets Spore i sig til at gaa frem i det dygtige. Dejligt er det at eje et Slægtnavn, der er Udgangskort til de første Familier. Adel betyder ædel, det er Guldmonten, der har faaet i Stempel, hvad den

selv er i Værd. — Det er Tidens Tone, og mange Poeter flaa naturligvis ind i den, at alt hvad adeligt er skal være daarligt og dumt, men hos den fattige, jo lavere man stiger ned, des mere glinser det. Men det er ikke min Mening, thi det er aldeles galt, aldeles falskt. I de højere Stænder findes mange gribende skønne Træk; min Moder har fortalt mig et, og jeg kunde give flere. Hun var i Besøg i et fornemt Hus i Byen, min Mormor, tror jeg, havde opammet den naadige Frue. Min Moder stod i Stuen med den gamle, højadelige Herre; da saa han, at der kom nede i Gaarden en gammel Kone paa Krykker; hver Søndag kom denne og fik et Par Skilling. „Der er den gamle Staffel,“ sagde Herren, „hun har saa svært ved at gaa!“ — og før min Moder forstod det, var han ude af Døren og nede ad Trapperne, han, den halvfjerdsindstyveaarige gamle Excellence, var selv gaaet ned til den fattige Kone for at spare hende fra at gaa den besværlige Vej op efter den Skillings Hjælp, hun kom efter. Det er jo kun et ringe Træk, men som „Enkens Stærv“ har den Klang fra Hjertebunden, Klang fra Mennefsnaturen; og derhen skal Digteren pege, i vor Tid just skal han synge derom, det gør godt, mildner og forsoner. Men hvor et Stykke Mennefs, fordi han er af Blod og har Stamtable som de arabiske Heste, staar paa Bagbenene og vrinsker i Gaden, og i Stuen siger: „Her har været Folk fra Gaden!“ naar en borgerlig har været derinde, der er Adelen gaaet i Forraadnelse, bleven til Masse af det Slags, som Tespis





gjorde sig dem, og man morer sig over Personen og giver den Satiren i Bold.“

Det var Præstefonnens Tale, den var noget lang, men saa var Fløjten skaaren.

Der var stort Selskab paa Gaarden, mange Gæster fra Omegnen og Hovedstaden, Damer klædte med Smag og uden Smag. Den store Sal gaanste opfyldt med Menneffer. Omegnens Præster stod ærbodigt i Klump i et Hjørne, det saa ud, som om der var Begravelse, men der var Fornøjelse, men den var endnu ikke sat i Gang.

Stor Koncert skulde der være, og derfor havde den lille Baron sin Pilefløjte ind med, men han kunde ikke saa Bejr i den, det kunde ikke heller Papa, og derfor duede den ikke.

Der var Musik og Sang af det Slags, der er mest morsom for dem, som udøve den; for Resten nydeligt.

„De er ogsaa Virtuøs!“ sagde en Kavaler, der var sine Forældres Barn; „De blæser Fløjte, De stærer den selv. Det er Geniet, der behersker — sidder paa højre Side, — Gud bevar's! jeg følger gaanste med Tiden, det maa man. Ikke sandt, De vil henrykke os alle med det lille Instrument!“ og saa rakte han ham den lille Fløjte, der var skaaret af Piletræet nede ved Vandpytten, og højt og lydeligt forkyndte han, at Huslæreren vilde skænke dem en Solo paa Fløjte.

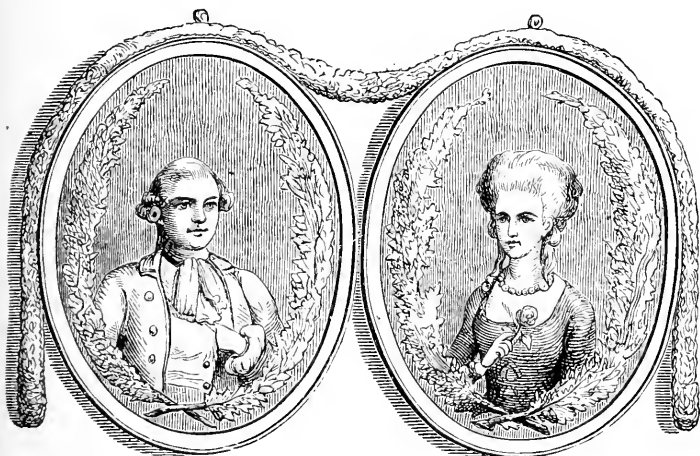
Der skulde gøres Nar ad ham, det var let at forståa, og Huslæreren vilde saa ikke blæse, skont han nok kunde, men de trængte paa, de nødte ham, og saa tog han Fløjten og satte den for Munden.

Det var en underlig Fløjte! der lod en Tone saa udholdende, som den klinger fra Damplokomotivet, ja meget stærkere; den lod over hele Gaarden, Haven og Skoven, milevidt ud i Landet, og med Lyden kom der en Stormvind, som bruste: „Alt paa sin rette Plads!“ — og saa sloj Papa, ligesom baaren af Vinden, ud af Gaarden og lige luft ind i Kogterhuset, og Kogteren sloj op — ikke i Storstuen, der kunde han ikke komme, nej op i Tjenerkamret, mellem det fine Tjenerstab, der gif i Silkestrømper, og de stolte Karle bleve som gigtflaaede ved, at saadan en ringe Person turde sætte sig til Bords mellem dem.

Men i Højsalen sloj den unge Baronesse op ved den overste Bordende, hvor hun var værdig at sidde, men Præstefonnen fik Sæde ved Siden af, og der sad de begge to, som om de vare et Brudepar. En gammel Greve af Landets ældste Slægt blev uroftet paa sin Hædersplads; for Fløjten var retfærdig, og det skal man være. Den vittige Kavalier, der var Skyld i Fløjtespillet, han, der var sine Forældres Barn, sloj paa Hovedet ind imellem Hønsene, men ikke alene.

En hel Mil ud i Landet lod Fløjten, og der hørtes store Begivenheder. En rig Grossererfamilie, der førte med fire, blæste aldeles ud af Boguen og fik ikke engang Plads bag paa; to rige Bønder, der i vor Tid vare voksede over deres egen Kornmark, blæste ned i Muddergroften; det var en farlig Fløjte! Iyffeligvis sprak den ved den første Lyd, og det var godt, saa kom den i Lommen igen: „Alt paa sin rette Plads!“

Dagen efter talte man ikke om den Begivenhed, derfor har man den Talemaade „at stikke Piben ind!“ Alt var ogsaa i sin gamle Orden igen, kun at de to gamle Billeder, Hofsekræmmeren og Gaasepigen, hang oppe i Højsalen, der vare de blæste op paa Væggen; og da en af de rigtige Kunstfændere sagde, at de vare malede af en Mesterhaand, saa bleve de hængende og istandsatte, man vidste jo ikke før, at de duede, og hvor skulde man vide det. Nu hang de paa Hædersplads. „Alt paa sin rette Plads!“ og der kommer det! Ewigheden er lang, længere end denne Historie!





Nissen hos Spækhøferen.

Der var en rigtig Student, han boede paa Kvisten og ejede ingenting; der var en rigtig Spækhøfer, han boede i Stuen og ejede hele Huset, og han holdt Nissen sig til, for her fik han hver Juleaften et Fad Grød med en stor Klump Smør i; det kunde Spækhøferen give; og Nissen blev i Butikken, og det var meget lærerigt.

En Aften kom Studenten ind fra Bagdøren for selv at købe sig Lys og Ost; han havde ingen at sende, og saa gif han selv; han fik hvad han forlangte, han betalte det, og der

blev nikket „god Nften“ af Spæthøkeren og af Madammen, og det var en Kone, som kunde mere end nikke, hun havde Tale-gaver! — og Studenten nikkede igen og blev saa staaende midt i Læsningen af det Blad Papir, der var lagt om Nften. Det var et Blad, revet ud af en gammel Bog, der ikke burde rives i Stykker, en gammel Bog, fuld af Poesi.

„Der ligger mer af den!“ sagde Spæthøkeren, „jeg gav en gammel Kone nogle Kaffebonner for den; vil De give mig otte Skilling, skal De have Resten.“

„Tak,“ sagde Studenten, „lad mig saa den i Stedet for Nften! jeg kan spise Smorrebrodet bart; syndigt var det, om hele den Bog skulde rives i Stumper og Stykker. De er en prægtig Mand, en praktisk Mand, men Poesi forstaar De Dem ikke mere paa end den Bøtte.“

Og det var uartigt sagt, især mod Botten, men Spæthøkeren lo, og Studenten lo, det var jo sagt saadan i et Slags Spøg. Men Nissen ærgrede sig, at man turde sige slikt til en Spæthøker, der var Husvært og solgte det bedste Smør.

Da det blev Nat, Butikken var lukket og alle til Sengs paa Studenten nær, gik Nissen ind og tog Madammens Mund-læder, det brugte hun ikke, naar hun sov, og hvor i Stuen han satte det paa nogen som helst Genstand, der fik den Maal og Mæle, kunde udtale sine Tanker og Følelser lige saa godt som Madammen, men kun een ad Gangen kunde have det, og det var en Belgerning, for ellers havde de jo talt hverandre i Munden.

Dg Nissen satte Mundlæderet paa Botten, hvori de gamle Nviser laa: „Er det virkelig sandt,“ spurgte han, „at De ikke ved, hvad Poesi er?“

„Jo, det ved jeg,“ sagde Botten, „det er saadant noget, som staar paa Nederdelen af Nviserne og klippes ud; jeg skulde tro, at jeg har mere af det inden i mig end Studenten, og jeg er kun en ringe Botte imod Spæthøkeren.“

Dg Nissen satte Mundlæderet paa Kaffemøllen, nej, hvor den gik! og han satte det paa Smorfjerdingen og Pengekuffen; — alle vare de af Mening som Botten, og hvad de fleste ere enige om, det maa man respektere.

„Nu skal Studenten faa!“ og saa gik Nissen ganske sagte ad Koffentrappen op til Kvisten, hvor Studenten boede. Der var Lys derinde, og Nissen kiggede gennem Noglehullet og saa, at Studenten læste i den pjaltede Bog nede fra. Men hvor der var lyst derinde! der stod ud af Bogen en klar Straale, der blev til en Stamme, til et mægtigt Træ, som løftede sig saa højt og bredte sine Grene vidt ud over Studenten. Hvert Blad var saa friskt, og hver Blomst var et dejligt Pige hoved, nogle med Øjne saa mørke og straalende, andre saa blaa og forunderlig klare. Hver Frugt var en skinnende Stjerne, og saa sang og klang det vidunderligt dejligt.

Nej, saadan Herlighed havde den lille Nisse aldrig tænkt sig, end sige set og fornummet. Dg saa blev han staaende paa Taaspidsjerne, kiggede og kiggede, til Lyset derinde sluktedes; Studenten blæste nok sin Lampe ud og gik til Sengs, men

den lille Nisje stod der alligevel, thi Sangen klang endnu saa blød og dejlig, en yndig Buggevise for Studenten, der lagde sig til Ro.

„Her er mageløst!“ sagde den lille Nisje, „det havde jeg ikke ventet! — Jeg tror, at jeg vil blive hos Studenten —!“ — og han tænkte — og tænkte fornuftigt, og saa sukkede han: „Studenten har ingen Grød!“ — og saa gif han — ja saa gif han ned igen til Spækhøkeren; — og det var godt, han kom, for Botten havde næsten forbrngt alt Madammens Mundlæder ved at udtale fra een Led alt hvad den rummede i sig, og nu var den lige i Begreb med at vende sig for at give det samme igen fra den anden Led, da Nisjen kom og tog Mundlæderet igen til Madammen; men hele Butikken, fra Pengeskuffen til Vindebrændet, havde fra den Tid Mening efter Botten, og de agtede den i en saadan Grad og tiltroede den saa meget, at naar Spækhøkeren siden efter læste „Kunst- og Teateranmeldelser“ af sin „Tidende“, den om Aftenen, saa troede de, at det kom fra Botten.

Men den lille Nisje sad ikke længer rolig og lyttede til al den Visdom og Forstand dernede, nej, saa snart at Lyset skinnede fra Kvistkamret, saa var det, ligesom om Straalerne vare stærke Ankertove, der drog ham derop, og han maatte af Sted og figge ind ad Nøglehullet, og der ombruste ham da en Storhed, som den vi sole ved det rullende Hav, naar Gud i Stormen gaar hen over det, og han brast i Graad, han vidste ikke selv, hvorfor han græd, men der var i denne Graad noget saa velsignet. — Hvor det maatte være mageløst dejligt

at sidde med Studenten under det Træ, men det kunde ikke ske, — han var glad ved Røgkøkket. Der stod han endnu paa den kolde Gang, da Efteraarsvinden blæste ned fra Loftslugen, og det var saa koldt, saa koldt, men det følte den lille først, naar Lyset sluktedes inde paa Taglamret, og Tønerne døde hen for Vinden. Hu! saa frøs han og krøb ned igen i sin lune Krog; der var mageligt og behageligt! — Og da Insektroben kom med en stor Klump Smør, — ja, saa var Spækhøkeren Mester.

Men midt om Natten vaagnede Nissen ved et frygteligt Rabalder paa Vinduesskodderne, Folk udenfor hundrede paa! Vægteren peb, der var stor Ildløs; hele Gaden stod i lys Lue. Var det her i Huset eller hos Naboens? Hvor? Det var en Forsærdelse! Spækhøkermadammen blev saa besippet, at hun tog sine Gulddorenringe af Ørene og puttede dem i Lommen for dog at redde noget, Spækhøkeren løb efter sine Obligationer, og Tjenestepigen efter sin Silkemantille, den havde hun Raad til; enhver vilde redde det bedste, og det vilde ogsaa den lille Nisse, og i et Par Spring var han oppe ad Trappen og inde hos Studenten, som stod ganske rolig ved det aabne Vindue og saa ud paa Ilden, der var i Venboens Gaard. Den lille Nisse greb paa Bordet den vidunderlige Bog, puttede den i sin røde Hue og holdt paa den med begge Hænder, Husets bedste Skat var frelst; og saa for han af Sted, helt ud paa Taget, helt op paa Skorstenen, og der sad han, belyst af det brændende Hus lige over for, og holdt med begge Hænder paa sin røde Hue, hvori Skatten laa. Nu kendte

han sit Hjertelag, hvem han egentlig hørte til; men da saa Ilden var slukket, og han blev besindig, — ja: „Seg vil dele mig imellem dem!“ sagde han, „jeg kan ikke rent slippe Spæthokeren, for Grodens Skyld!“

Og det var ganske menneskeligt! — Vi andre gaa ogsaa til Spæthokeren — for Groden.





Om Nartusinder.

Ja, om Nartusinder komme de paa Dampens Vinger igennem Luften hen over Verdenshavet! Amerikas unge Beboere gæste det gamle Europa. De komme til Mindesmærkerne her og til de da synkende Steder, saaledes som vi i vor Tid drage til Sydasiens henjuldrende Herligheder.

Om Nartusinder komme de!

Themsjen, Donau, Rhinen rulle endnu; Montblanc staar med Snetop, Nordlysene skinne over Nordens Lande, men Slægt paa Slægt er Stov, Rækker af Djeblikkets mægtige glemte, som de, der nu alt slumre i Højen, hvor den velhavende Melhandler, paa hvis Grund den er, tomrer sig en Bænk for at sidde og se ud over den flade, bølgende Kornmark.

„Til Europa!“ lyder det hos Amerikas unge Slægt —
— „til Fædrenes Land, Mindernes og Fantasiens dejlige Land, Europa!“

Luftskibet kommer; det er overfyldt med rejsende, thi Farten er hurtigere end til Søs; den elektromagnetiske Traad under Verdenshavet har allerede telegraferet, hvor stor Luftkaravanen er. Alt øjnes Europa, det er Irlands Kyster, der ses, men Passagererne sove endnu; de ville først vækkes, naar de ere over England; der betræde de Europas Jord i Shakespeares Land, som det hedder hos Aandens Sønner; Politikkens Land, Maskinernes Land, er der andre, der kalde det.

En hel Dag bliver Opholdet her, saa megen Tid har den travle Slægt at give det store England og Skotland.

Farten gaar under Kanaltunnelen til Frankrig, Carl den Stores og Napoleons Land. Molière nævnes, de lærde tale om en klassisk og romantisk Skole i den fjerne Oldtid, og der jubles for Helte, Skjalde og Videnskabsmænd, som vor Tid ikke kender, men som skulde fødes paa Europas Krater: Paris.

Luftdamperen flyver hen over det Land, hvorfra Columbus gik ud, hvor Cortes blev født, og hvor Calde-

ron sang Dramer i bolgende Bers; dejlige, fortojede Kvinder bygge og bo endnu i de blomstrende Dale, og i ældgamle Sange nævnes Eid og Alhambra.

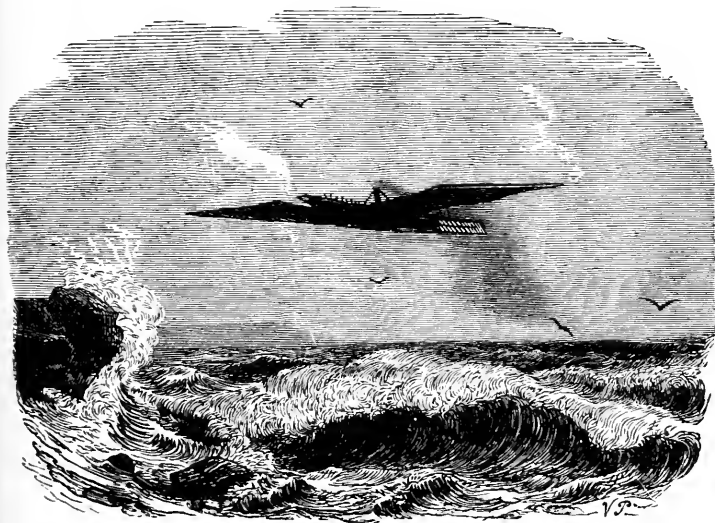
Gennem Lusten, over Havet til Italien, hen hvor det gamle, evige Roma laa; det er udjlettet, Campagnen en Ørk; af Peterskirken vises der en ensomt staaende Murrest, men man tvivler om dens Ægthed.

Til Grækenland, for at sove en Nat i det rige Hotel højt paa Olympens Top, saa har man været der; Farten gaar mod Bosporus, for der i nogle Timer at hvile ud og se det Sted, hvor Byzanz laa; fattige Fiskere spænde deres Net der, hvor Sagnet fortæller om Haremets Have i Tyrkernes Tid.

Resten af mægtige Byer ved den stærke Donau, Byer, vor Tid ikke kendte, flyves der hen over, men der og der — Mindernes rige Steder, de, som komme, de, som Tiden føder — der og der daler Luftkaravanen og løfter sig igen.

Der nede ligger Tyskland — som engang omspændtes med det tætteste Net af Jernbaner og Kanaler — Landene, hvor Luther talte, Goethe sang, og hvor Mozart i sin Tid bar Tonernes Scepter. Store Navne lyfte i Bidskab og Kunst, Navne, vi ikke kende. Een Dags Ophold for Tyskland og een Dag for Norden, for Ørstedes og for Linnés Fædreland, og Norge, de gamle Heltes og de unge Nordmænds Land. Island tages paa Hjemfarten; Gejser foger ikke længer, Hekla er slukket, men som Sagas evige Stentavle staar den stærke Klippe i det brusende Hav.

„J Europa er meget at se!“ siger den unge Amerikaner;
„og vi have set det i otte Dage, og det lader sig gøre,
som den store rejsende“ — et Navn nævnes, der hører til
deres Samtid — „har vist i sit berømte Værk: „Europa set
i otte Dage.“





Under Piletræet.

Eggen er meget nogen nede ved Kjøge; Byen ligger jo rigtignok ved Stranden, og det er altid kont, men der kunde dog være kornere, end der er: rundt om flad Mark, og langt er der til Skoven; men naar man er rigtig hjemme et Sted, saa finder man dog noget kont, noget, man paa det dejligste Sted i Verden siden kan længes efter. Og det maa vi ogsaa sige, at i Udkanten af Kjøge, hvor et Par smaa, fattige Haver strække sig ned til den lille Na, som løber ud i Stranden, kunde der være ganske hvidigt ved Sommertid, og det fandt

især de to Nabobørn, Knud og Johanne, som legede her og krøb under Stikkelsbærbuskene ind til hinanden. I den ene Have stod en Hylde, i den anden et gammelt Piletræ, og under det især legede de Børn saa gerne, og dertil havde de Lov, skønt Træet stod lige tæt ved Mæen, hvor de let kunde falde i Vandet, men Vor Herre har Dje med de smaa, ellers saa det slemt ud; de vare ogsaa meget forsigtige, ja, Drengen var en saadan Rujon for Vandet, at det var ikke muligt ved Sommertid at saa ham ud i Stranden, hvor dog de andre Børn saa gerne vilde gaa og pjaske; han blev skammet ud for det, og det maatte han taale; men saa dromte Naboens lille Johanne, at hun sejlede i en Baad paa Rjøgebugt, og Knud gif lige ud til hende, Vandet naaede ham først til Halsen, og saa gif det ham helt over Hovedet; og fra det Djeblik af, at Knud hørte den Drom, taalte han ikke længer, at man kaldte ham en Rujon for Vandet, men henviste bare til Johannes Drom; den var hans Stolthed, men i Vandet gif han ikke.

De fattige Forældre kom jævnlig sammen, og Knud og Johanne legede i Haverne og paa Landevejen, som langs med Grøfterne havde en hel Række Piletræer, og de vare ikke fønne; de vare saa forhuggede i Kronen, men de stod jo heller ikke til Stads, men for at gore Nytte; dejligere var den gamle Pil i Haven, og under den sad de mangan god Gang, som man siger.

Inde i Rjøge er der et stort Torv, og ved Markedstid stod der hele Gader af Telte med Silkebaand, Stovler og

alt muligt; der var en Trængsel og sædvanligvis Regnvejr, og da mærkede man Dunsten af Bondekoster, men ogsaa den deffligste Lugt af Honningfager; der var en hel Bod fuld, og hvad der var det prægtigste: Manden, som folgte dem, indlogerede sig altid i Markedstiden hos den lille Knuds Forældre, og saa vankede der naturligvis en lille Honningfage, hvoraf Johanne ogsaa fik sit Stykke, men hvad der næsten var endnu meget mere, Honningfagehandleren vidste at fortælle Historier, og det næsten om enhver Ting, selv om sine Honningfager; ja, om disse fortalte han en Aften en Historie, som gjorde et saa dybt Indtryk paa de to Børn, at de aldrig siden glemt den, og saa er det vel bedst, vi ogsaa høre den, især da den er kort.

„Der laa paa Dissen to Honningfager,“ sagde han, „den ene havde Skikkelse af et Mandfolk med Hat, den anden som en Jomfru uden Hat, men med en Klat Bogguld paa Hovedet; de havde Ansigt paa den Side, som vendte opad, og der skulde man se dem og ikke paa Brangen, der skal man aldrig se noget Menneske. Mandfolket havde en Bittermandel til venstre, det var hans Hjerte, Jomfruen var derimod bare Honningfage. De laa som Prover paa Dissen, de laa længe, og saa elskede de hinanden, men den ene sagde det ikke til den anden, og det maa man, naar det skal blive til noget.

„Han er et Mandfolk, han maa sige det første Ord,“ tænkte hun, men vilde dog være fornøjet med at vide, at hendes Kærlighed blev gengældt.



Han var nu mere glubende i sine Tanker, og det er altid Mandfolkene; han drømte, han var en levende Gadedreng og ejede fire Skilling, og saa købte han Jomfruen og aad hende.

Og de saa Dage og Uger paa Disken og bleve tørre, og hendes Tanker bleve finere og mere kvindelige: „Det er mig nok, at jeg har ligget paa Disk med ham!“ tænkte hun, og saa knaf hun i Livet.

„Havde hun vidst min Kærlighed, saa havde hun nok holdt noget længer!“ tænkte han.

„Og det er Historien, og her er de begge to!“ sagde Kagehandleren. „De ere mærkelige ved deres Levnedsløb og den stumme Kærlighed, der aldrig fører til noget. Se der har I dem!“ og saa gav han Johanne Mandfolkene, som var hel, og Knud fik den knækkede Jomfru, men de vare saa betagne af Historien, at de ikke nænte at spiise Kærestefolkene.

Næste Dag gif de med dem ind paa Rjoge Kirkegaard, hvor Kirkemuren er overgroet med det dejligste Vedbendgrønt, der Vinter og Sommer hænger som et rigt Tæppe over Muren; og de stillede Honningfagerne op i det grønne i Solskinnet og fortalte for en Flok andre Born Historien om den stumme Kærlighed, som ikke duede til noget, det vil sige Kærligheden, for Historien var yndig, det fandt de alle sammen, og da de saa hen paa Honningparret, ja, saa var der en stor Dreng, der — og det var af Dandskab — havde spist den knækkede Jomfru, Bornene græd derover, og siden, — og det var vistnok, for at det stakkels Mandfolk ikke skulde

være ene i Verden, — saa spiste de ham med, men aldrig glemte de Historien.

Altid vare de Børn sammen ved Hyldebussen og under Piletræet, og den lille Pige sang med solvkløffelklar Stemme de yndigste Sange; i Knud var der ikke Tone skabt, men han kunde Ordeue, og det er altid noget. — Folk i Kjøge, selv Hjenfræmmermadammen, stod stille og horte paa Johanne. „Det er en sød Koft, den lille Unge har!“ sagde hun.

Det var velsignede Dage, men de vare ikke ved altid. Naboerne skiltes ad; den lille Piges Moder var død, Faderen skulde giftes inde i Kjobenhavn, og der kunde han saa en Levevej, han skulde være Bud et Sted, det skulde være et meget indbringende Embede. Og Naboerne skiltes ad med Taarer, og Børnene især græd; men de gamle lovede at skrive hinanden til i det mindste een Gang om Aaret. Og Knud kom i Skomagerlære, de kunde jo ikke lade den lange Dreng længer gaa og drive. Og saa blev han konfirmeret!

Oh, hvor gerne vilde han paa den Højtidsdag være kommen til Kjobenhavn og set lille Johanne, men han kom ikke, og aldrig havde han været der, stont den kun ligger fem Mil fra Kjøge; men Taarnene havde Knud set over Bugten i klart Vejr, og paa Konfirmationsdagen saa han tydeligt det gyldne Kors skinne paa Frue Kirke.

Alt, hvor tænkte han paa Johanne! mon hun huskede ham? Jo! — Ved Juletid kom der Brev fra hendes Fader til Knuds Forældre, det gik meget godt i Kjobenhavn, og en stor Lykke vilde blive tildelt Johanne ved hendes konne

Stemme; hun var ansat ved Komedien, den, de sang i; og lidt Penge fik hun allerede derfor, og af disse sendte hun de kære Nabofolk i Rjoge en hel Rigsdaler til Fornøjelse Juleaften; de skulde drikke hendes Staal, og det havde hun selv med egen Haand tilføjet i en Efterskrift, og i den stod: „Venlig Hilsen til Knud!“

De græd alle sammen, og det var jo dog saa fornøjeligt det hele, men det var af Glæde, de græd. Hver Dag havde Johanne været i hans Tanker, og nu saa han, at hun ogsaa tænkte paa ham, og alt, som det nærmede sig, at han skulde blive Svend, desto klarere stod det for ham, at han holdt saa meget af Johanne, og at hun skulde blive hans lille Kone, og saa spillede der ham et Smil om Munden, og han trak endnu raskere i Rispen, medens Benet spændte mod Spandremmen; han sat Sylen helt ind i den ene Finger, men det gjorde ikke noget. Han skulde rigtignok ikke være stum som de to Honningfager, den Historie var ham meget til Lærdom.

Og saa blev han Svend og Ranselen snoret. Til Rjøbenhavn skulde han da endelig for første Gang i sit Liv, og han havde allerede der en Mester. Naar, hvor Johanne vilde blive overrasket og glad. Hun var nu sytten Aar, og han var nitten.

Han vilde allerede i Rjoge købe en Guldring til hende, men saa betænkte han, at man vist fik den langt kønnere i Rjøbenhavn; og saa blev der taget Afsked med de gamle, og rask i Efteraarstiden gik han paa sin Fod i Regn og Rusk;

Bladene faldt af Træerne; vaad til Skindet kom han til det store Kjøbenhavn og til sin ny Mester.

Førstkommende Søndag vilde han aflægge Besøget hos Johannes Fader. De ny Svendeklæder kom paa, og den ny Hat fra Kjøge, den klædte Knud saa godt, for havde han altid kun gaaet med Kasket. — Og han fandt Huset, som han søgte, og kom de mange Trapper op; det var ganske til at blive svimmel over, hvorledes Menneskene vare stillede oven paa hverandre her i den viltsomme By.

Ganske velhavende saa der ud inde i Stuen, og venligt tog Johannes Fader imod ham; for Madammen var han jo en fremmed en, men hun gav ham Haanden og Kaffe.

„Det vil fornoje Johanne at se dig!“ sagde Faderen, „du er jo bleven et meget net Menneske! — ja nu skal du se hende! ja, det er en Pige, jeg har Glæde af og faar mere, med Guds Bistand! hun har sit eget Kammer, og det betaler hun os for!“ og Faderen selv bankede ganske høfligt paa hendes Dor, ligesom om han var en fremmed Mand, og saa traadte de ind — nej, hvor der var nydeligt! der var bestemt ikke saadan et Kammer til i hele Kjøge, Dronningen kunde ikke have det yndigere! Der var Gulvtæppe, der var Gardiner lige ned til Jorden, en virkelig Klokkes Stol og rundt om Blomster og Skilderier og et Spejl, som man var færdig at lobe lige ind i, det var lige saa stort som en Dor. Knud saa det alt sammen paa een Gang og saa dog kun Johanne; hun var en voksen Pige, ganske anderledes end Knud havde tænkt sig hende, men meget dejligere; der var ikke en





Jomfru i Rjøge, som hun, og hvor var hun fin! Men hvor saa hun underlig fremmed paa Knud, dog kun et Øjeblik, saa sloj hun hen imod ham, ligesom om hun vilde kysse ham, hun gjorde det ikke, men hun var lige ved det. Jo, hun var rigtignok glad ved at se sin Barndoms Ven! stod ikke Taarerne hende i Øjnene, og saa havde hun saa meget at spørge og tale om, lige fra Knuds Forældre til Hyldebushen og Piletræet, og dem kaldte hun Hylde-mor og Pile-far, ligesom om de ogsaa vare Menneſker, dog det kunde de da lige saa godt gælde for, som Hønningkagerne kunde det; om dem talte hun ogsaa, om deres stumme Kærlighed, hvorledes de laa paa Disken og gik i Stykker, og saa lo hun saa hjerteligt — men Blodet brændte Knud i Kinderne, og hans Hjerter slog stærkere end ellers; — nej, hun var slet ikke bleven storagtig! — Hun var ogsaa Skyld i, mærkede han nok, at hendes Forældre bad ham blive der hele Aftenen, og hun skænkede Teen, og hun selv bød ham en Kop, og siden tog hun en Bog og læste højt for dem, og det var for Knud, ligesom om netop det, hun læste, var om hans Kærlighed, det påsfede saa ganske paa alle hans Tanker; og saa sang hun en simpel Viser, men den blev ved hende til en hel Historie, det var, som om hendes eget Hjerter strømmede over deraf. Jo, hun holdt bestemt af Knud. Taarerne løb ham ned over Kinderne, han kunde ikke gøre derfor, og han kunde ikke sige et eneste Ord, han syntes selv, at han var meget dum, og dog trykkede hun ham i Haanden og sagde: „Du har et godt Hjerter, Knud! bliv altid, som du er!“

Det var en mageløs Afsten, den var slet ikke til at sove paa, og Knud sov heller ikke. Ved Afstedens havde Johannes Fader sagt: „Ja, nu glemmer du os vel ikke ganske! Lad os se, at du ikke lader hele Vinteren gaa hen, før du ser til os igen!“ — og saa kunde han jo godt komme paa Søndag, og det vilde han. Men hver Afsten, naar Arbejdet var endt, og de arbejdede ved Lys, gik Knud ud i Byen; han gik hen gennem Gaden, hvor Johanne boede, saa op til hendes Vinduer, der var næsten altid Lys, og een Afsten saa han ganske tydeligt Skyggen af hendes Ansigt paa Gardinet; det var en dejlig Afsten! Mesters Madame syntes ikke om, at han altid om Aftenen skulde paa Farten, som hun kaldte det, og hun rystede paa Hovedet, men Mester lo: „Det er et ungt Menneske!“ sagde han.

„Paa Søndag ses vi, og jeg siger hende det, hvordan hun er i mine Tanker, og at hun maa blive min lille Kone; jeg er rigtignok kun en fattig Stomagersvend, men jeg kan blive Mester, i det mindste Frimester, jeg skal arbejde og stræbe —! ja, jeg siger hende det, der kommer ikke noget ud af den stumme Kærlighed, det har jeg lært af Honningfagerne.“

Og Søndagen kom, og Knud kom, men hvor uheldigt! de skulde alle ud, de maatte sige ham det. Johanne trykkede hans Haand og spurgte: „Har du været henne paa Komedien? Der maa du engang! jeg synger paa Onsdag, og har du da Tid, saa vil jeg sende dig en Billet; min Fader ved, hvor din Mester bor.“

Hvor det var kærligt af hende! og Onsdag Middag kom der ogsaa et forseglet Papis uden Ord, men Billetten laa deri, og om Aftenen gif Knud første Gang i sit Liv i Teatret, og hvad saa han — ja han saa Johanne, saa dejlig, saa yndig; hun blev rigtignok gift med en fremmed Person, men det var Komedie, noget de forestillede, det vidste Knud, ellers havde hun heller ikke nænt at sende ham en Billet til at se derpaa; og alle Folk klappede og raabte højt, og Knud raabte Hurra.

Selv Kongen smilte ned til Johanne, ligesom om han ogsaa var glad over hende. Gud, hvor Knud følte sig lille bitte, men han elskede hende saa inderligt, og hun holdt jo ogsaa af ham, og Mandfolklet maa sige det første Ord, saadan tænkte jo Homningekagejomfruen; i den Historie var der meget lagt.

Saa snart det blev Søndag, gif Knud derhen; hans Tanker vare stemte ligesom til Afgang. Johanne var alene og tog imod ham, det kunde ikke være heldigere.

„Det er godt, du kommer!“ sagde hun, „nær havde jeg sendt Fader til dig, men saa havde jeg en Fornemmelse af, at du nok kom i Aften; for jeg maa sige dig, at jeg rejser paa Fredag til Frankrig, det maa jeg, at der kan blive noget rigtig dygtigt af mig.“ —

Dg det var for Knud, som om Stuen drejede rundt, som om hans Hjerte vilde gaa itu, men der kom ikke Taarer i hans Øjne, dog var det synligt nok, hvor bedrovet han blev; Johanne saa det, og hun var lige ved at græde. „Du

ærlige, trofaste Sjæl!" sagde hun — og saa var Knuds Tunge løst, og han sagde hende, hvor inderligt han holdt af hende, og at hun maatte blive hans lille Kone; og idet han sagde det, saa han, at Johanne blev ligbleg, hun slap hans Haand og sagde alvorlig og bedrøvet: „Gør ikke dig selv og mig ulukkigelig, Knud! jeg bliver dig altid en god Søster, som du kan stole paa —; men heller ikke mere!" og hun strøg sin bløde Haand hen over hans hede Pande. „Gud giver os Styrke til meget, naar man kun selv vil!"

Da traadte i det samme hendes Stedmoder ind.

„Knud er rent ude af det, fordi jeg rejser!" sagde hun; „vær dog et Mandfolk!" og saa klappede hun ham paa Skulderen, det var, ligesom de kun havde talt om Rejsen og ikke om andet. „Barn!" sagde hun. „Dg nu skal du være god og fornuftig, som under Piletræet, da vi begge vare Børn!"

Dg det var for Knud, som om der var gaaet et Stykke af Verden, hans Tanke var som en løs Traad, villieløs for Binden. Han blev, han vidste ikke, om de havde bedet ham derom, men venlige og gode vare de, og Johanne gav ham Tevand, og hun sang, det var ikke den gamle Klang, og dog saa mageløst dejligt, det var til at slaa Hjertet i Stykker ved, og saa skiltes de; Knud rakte hende ikke Haanden, men hun tog hans og sagde: „Du giver dog din Søster Haanden til Afsked, min gamle Legebrosder!" og hun smilte med Taarer, de løb hende ned over Kinderne, og hun gentog: „Brosder." Jo, det skulde stort hjælpe! — Det var Afskeden.

Hun sejlede til Frankrig, Knud gif paa de kjøbenhavnske,

soliede Gader. — De andre Svende fra Bærkstedet spurgte ham om, hvad han saadan gif og grubliserede over; han skulde gaa paa Fornøjelse med dem, han var jo et ungt Blod.

Og de gif sammen ind paa en Dansjebod; og der var mange smukke Piger, men rigtignok ingen som Johanne, og der hvor han troede at glemme hende, der stod hun just lyslevende i hans Tanker: „Gud giver Styrke til meget, naar man kun selv vil!“ havde hun sagt; og der kom en Andagt i hans Sind, han foldede sine Hænder — og Violinerne spillede, og Jomfruerne dansede rundt om; han blev ganske forskrækket, han syntes, han var et Sted, hvor han ikke kunde føre Johanne med, og hun var med ham i hans Hjerte, — og saa gif han udenfor, han løb gennem Gaderne, gif forbi Huset, hvor hun havde boet, der var mørkt, overalt var der mørkt, tomt og ensomt; Verden gif sin Gang og Knud sin.

Og det blev Vinter, og Vandene fros til, det var, ligesom om alt indrettede sig til Begravelse.

Men da Foraaret kom, og det første Dampskib gif, da fik han saadan Længsel efter at komme bort, langt ud i den vide Verden, men ikke for nær ved Frankrig.

Og saa svorede han sin Kantsel og vandrede langt ind i Tyskland, fra By til By, uden Rist eller Ro; først da han kom til den gamle, prægtige Stad Nürnberg, saa var det, som om Bisjælæderet kom ham af Skoene, han nægtede at blive.

Det er en underlig, gammel By, som klippet ud af en

Billedfronike. Gaderne ligge, som de selv ville, Husene holde ikke af at staa i Række; Karnapper med smaa Taarne, Snirkler og Billedstøtter springe frem over Fortøvet, og højt oppe fra de underligt stillede Tage løber der midt ud over Gaden Tagrender, formede som Drager og langlivede Hunde.

Paa Torvet her stod Knud med Manselen paa sin Ryg; han stod ved et af de gamle Springvand, hvor de herlige Malmfigurer, bibelske og historiske, staa mellem de springende Vandstraaler. — En smuk Tjenestepige hentede just Vand, hun gav Knud en Læskedrik; og da hun havde en hel Haandfuld Roser, gav hun ham ogsaa en af dem, og det syntes ham et godt Barfsel. —

Fra Kirken tæt ved brusede Orgelet ud til ham, det klang saa hjemligt, ligesom i Njoge Kirke, og han traadte ind i den store Dom; Solen skinnede igennem de malede Ruder, ind mellem de høje, slanke Piller; der var Andagt i hans Tanke, der kom Stilhed i hans Sind.

Og han søgte og fandt en god Mester i Nürnberg, og hos ham blev han og lærte Sproget.

De gamle Grave om Byen ere forvandlede til smaa Koffenhaver, men de høje Mure staa endnu med svære Taarne; Rebslageren snor sine Reb paa det bjælkebyggede Galleri hen ad Muren ind til Byen, og her rundt om fra Revner og Huller vokse Hylde træer, der hænge deres Grene ud over de smaa, lave Huse nedenfor, og i et af disse boede

den Mester, som Knud arbejdede hos; hen over det Tagvindue, hvor han sov, hældede Hylde sine Grene.

Her boede han en Sommer og en Vinter, men da Foråret kom, saa var her ikke til at holde ud, Hylde stod i Blomster, og de duftede saa hjemligt, det var, ligesom han var i Haven i Kjøge, — og saa flyttede Knud fra sin Mester og hen til en anden længer inde i Byen, hvor der ingen Hylde træer stod.

Det var tæt ved en af de gamle, murede Broer, lige over en altid brusende, lav Vandmølle, han her kom paa Værksted; udenfor var der kun en rivende Flod, der blev indflemet af Husene, som alle vare behængte med gamle, skrøbelige Altaner, det saa ud, som om de vilde ryste dem ned i Vandet. — Her voksede ingen Hylde, her stod ikke engang en Urtepotte med en Smule Grønt i, men lige overfor var der et stort, gammelt Piletræ, der ligesom holdt sig fast til Huset der, for ikke at rives bort af Strømmen; det strakte sine Grene hen over Floden, akkurat ligesom Piletræet i Haven ved Kjøge Na.

So, han var rigtignok flyttet fra Hylde mor til Pilefar; Træet her, især i Maaneskins Aftener, havde noget, hvorved han følte sig:

„— saa dansk i Sind
i Maaneskin!“

men det var slet ikke Maaneskinnet, som gjorde det, nej, det var det gamle Piletræ.

Han kunde ikke holde det ud, og hvorfor ikke? Spørg Pilen, spørg den blomstrende Hylde! — og saa sagde han

Jarvel til den Mester og til Nürnberg og drog længer bort.

Til ingen talte han om Johanne; inden i sig gemte han sin Sorg, og sær Betydning lagde han i Historien om Honningkagerne; nu forstod han, hvorfor Mandfolket der havde en bitter Mandel til venstre, han havde selv en bitter Smag deraf, og Johanne, som altid var saa mild og smilende, hun var bare Honningkage. Det var, som om Remmen fra hans Klæuf snorede ham, saa at det var svært at trække Sejret, han løsede den, men det hjalp ikke. Verden var kun halv uden om ham, den anden Halvdel bar han inden i sig, saaledes var det!

Først da han saa de høje Bjerge, blev Verden ham større, hans Tanker vendte ud ad, han fik Taarer i sine Øjne. Alperne syntes ham Jordens sammenlagte Binger; hvad om den opløstede dem, udbredte de store Fjer med brogede Billeder af sorte Skove, brusende Bænde, Skyer og Snemasser! „Paa Dønnedag løfter Jorden de store Binger, flyver mod Gud og brister som Boble i hans klare Straaler! Oh, gid at det var Dønnedag!“ sukede han. —

Stille vandrede han gennem Landet, der syntes ham en græsgrøet Frugthave; fra Husenes Træaltaner nikkede de knipende Piger til ham, Bjergtoppene glødede i den røde Aften-sol, og da han saa de grønne Søer mellem de mørke Træer — ja tænkte han paa Stranden ved Rjøgebugt; og der var Bæmod, men ikke Smerte i hans Bryst.

Der hvor Rhinen, som een lang Bølge, vælter frem,

styrter, knuses og forvandles til snehvide, klare Skymasser, som var det Skyernes Skabelse — Regnbuen slagrer som et løst Baand hen derover, — her tænkte han paa Vandmøllen ved Rjøge, hvor Vandet brusste og knustes.

Gerne var han bleven i den stille Rhinby, men her var saa megen Huld og saa mange Piletræer, — og saa drog han videre, over de høje, mægtige Bjerge, gennem Klippesprængninger og hen ad Beje, der som Svalereder vare klinede til Stenvæggen. Vandet brusste i Dybet, Skyerne laa under ham; over blanke Tidsler, Alperoser og Sne gif han i den varme Sommerjøl — og saa sagde han Farvel til Nordens Lande og kom ned under Kastanietræerne, mellem Vinhaver og Majsmarker. Bjergene vare en Mur mellem ham og alle Grindringer, og saaledes skulde det være. —

Der laa foran ham en stor, prægtig Stad, de kaldte den Milano, og her fandt han en tyisk Mester, som gav ham Arbejde; det var et gammelt skikkeligt Vgtepar, han var kommen paa Værkstedet hos. Og de fik fær den stille Svend, der talte lidet, arbejdede des mere og var from og kristelig. Det var ogsaa, som Gud havde taget den tunge Byrde fra hans Hjerte.

Hans bedste Lyst var imellem at stige op paa den mægtige Marmorkirke, den ihntes ham skabt af Sne hjemme fra og formet i Billeder, spidse Taarne, blomstersmykkede, aabne Galler; fra hver Krog, fra hver Spids og Bue smilede de hvide Billedstotter til ham. — Oven over sig havde han den blaa Himmel, under sig Byen og den vidt udstrakte, grønne

Lombarder Slette, og mod Nord de høje Bjerge med den evige, Sne, — og saa tænkte han paa Njøge Kirke med Bedbendranckerne om de røde Mure, men han længtes ikke; her bag Bjergene vilde han begraves.

Et Aar havde han levet her, det var tre Aar, siden han drog hjemme fra; da førte hans Mester ham ud i Staden, ikke til Arena for at se Kunstberiderne, nej til den store Opera, og det var ogsaa en Sal, der var værd at se. — I syv Etager derinde hang der Silkegardiner, og fra Gulvet svimlende højt op til Loftet, sad der de fineste Damer med Blomsterbuketter i Hænderne, ligesom de skulde paa Bal, og Herrerne vare i fuld Stads og mange med Solv og med Guld. Der var saa lyst som i det klareste Solskin, og saa bruiste Musikken saa stærkt og dejligt; det var mere pragtfuldt end Komedien i Kjøbenhavn, men der var Johanne dog, og her — ja, det var som en Trolldom, Gardinet gik til Side, og ogsaa her stod Johanne i Guld og Silke, med Guldkrone paa Hovedet; hun sang, som kun en Guds Engel kan synge; hun traadte saa langt frem, hun kunde, hun smilede, som kun Johanne kunde det; hun saa lige paa Knud.

Den stakkels Knud greb Mesters Haand og raabte højt: „Johanne!“ men det kunde ikke høres, Musikanterne spillede saa stærkt paa; og Mester nikkede dertil: „Ja vist hedder hun Johanne!“ og saa tog han et trykt Blad og viste, at der stod hendes Navn, hele hendes Navn.

Nej, det var ingen Drom! og alle Menneſter jublede for hende og kastede Blomster og Kranse til hende, og hver Gang





hun gif, saa kaldte de paa hende igen, hun gif og kom og atter kom.

Ude paa Gaden flokkede Folk sig om hendes Vogn, og de trak den, og Knud var allerforrest og allergladest, og da de kom til hendes prægtigt oplyste Hus, stod Knud lige ved Vogn døren, der aabnedes, og hun traadte ud, og Lyset skinnede lige ind i hendes velsignede Ansigt, og hun smilede og takkede saa mildt, og hun var saa rørt; og Knud saa hende lige ind i Ansigtet, og hun saa Knud lige ind i Ansigtet, men hun kendte ham ikke. En Herre med Stjerne paa sit Bryst rakte hende sin Arm — de vare forlovede, sagde man.

Dg saa gif Knud hjem og snorede sin Kantsel; han vilde, han maatte hjem til Hyldeu og Pilen — af, under Piletræet!

De bad ham blive; ingen Ord kunde holde ham tilbage; de sagde ham, at det var mod Vintertid, at Sneen alt faldt i Bjergene; men i Sporet af den langsomt travende Vogn, — den maatte der jo banes Vej for, — kunde han gaa med Kantselen paa sin Ryg, støttende sig til sin Stav. —

Dg han gif mod Bjergene, op ad dem og ned ad dem; afkræftet saa han endnu ikke By eller Hus; det var mod Norden. Stjernerne tændtes oven over ham, hans Fodder val-lede, hans Hoved svimlede; dybt nede i Dalen tændtes ogsaa Stjerner, det var, som om Himlen ogsaa udstrakte sig neden under ham. Han følte sig syg. Stjernerne dernede bleve flere og flere og altid klarere, de bevægede sig hid og did. Det var en lille By, hvor Lysene blinkede, og da han for-

stod det, anstrengte han sine sidste Kræfter og naaede der et ringe Herberg.

Et helt Dogn blev han her, thi hans Legeme trængte til Hvile og Pleje. Det var Lø og Slud i Dalen. En Morgenstund kom her en Liremand, han spillede en Melodi hjemme fra Danmark, og saa kunde Knud ikke længer holde det ud, — han gik i Dage, mange Dage, med en Hast, som gjaldt det at komme hjem, for de alle sammen døde der; — men til ingen talte han om sin Længsel, ingen kunde tro, han havde Hjertesorg, den dybeste man kan have, den er ikke for Verden, den er ikke morsom, den er ikke engang for Vennerne, og han havde ingen Venner. Fremmed gik han i fremmed Land, hjemad, mod Norden. I det eneste Brev hjemme fra, det Forældrene for Aar og Dag siden havde skrevet, stod: „Du er ikke rigtig dansk som vi andre hjemme: vi ere det saa uhyre! Du holder kun af fremmed Land!“ Forældrene kunde skrive det — ja, de kendte ham jo.

Det var Aften, han gik paa den aabne Landevej, det begyndte at fryse; Landet selv blev mere og mere fladt med Mark og Eng; der stod ved Bejen et stort Piletræ; alt saa saa hjemligt, saa dansk ud; han satte sig under Pilen, han solte sig saa træet, hans Hoved bøjede sig, hans Øjne lukkede sig til Hvile, men han solte og fornam, hvorledes Pilen sænkede sine Grene ned imod ham, Træet syntes en gammel, mægtig Mand, det var Pilefar selv, der løstede ham paa sine Arme og bar ham, den trætte Søn, hjem til det danske Land ved den aabne, blege Strand, til Rjøge By, til Barndomshaven.

Ja, det var Piletræet selv fra Kjøge, der var gaaet ud i Verden for at søge og finde ham, og nu var han funden og bragt hjem i den lille Have ved Aaen, og her stod Johanne i al sin Pragt, med Guldkronen paa, som han sidst havde set hende, og raabte: „Velkommen!“

Og lige foran dem stod to underlige Skikkelser, men de saa meget mere menneskelige ud end i Barndomstiden, de havde ogsaa forandret sig; det var de to Honningkager, Mand-folket og Fruentimret; de vendte Retten til og saa godt ud.

„Tak!“ sagde de begge to til Knud; „du har løst vor Tunge! Du har lært os, at man skal frejdig udtale sin Tanke, ellers kommer der ikke noget ud af det! og nu er der kommet noget ud af det! — vi ere forlovede!“

Og saa gik de Haand i Haand gennem Kjøge Gader, og de saa meget anstændige ud paa Brangen, der var ikke noget at sige paa dem! og de gik lige hen mod Kjøge Kirke, og Knud og Johanne fulgte efter; de gik ogsaa Haand i Haand; og Kirken stod som før med røde Mure og dejligt Vedbendgrønt, og Kirkens store Dor aabnede sig til begge Sider, og Orgelet bruste, og Mand-folket og Fruentimret gik begge op ad Kirkegangen. „Herfabet forst!“ sagde de, „Honningkagernes Brudfolk!“ og saa traadte de hver til sin Side for Knud og Johanne, og de knælede deroppe, og hun bøjede sit Hoved over hans Ansigt, og der trillede iskolde Taarer fra hendes Øjne, det var Isen, der smeltede om hendes Hjerte ved hans stærke Kærlighed, og de faldt paa hans brændende Kinder, og — han vaagnede ved det og sad under det gamle Piletræ

i fremmed Land, i den vinterkolde Aften; der faldt fra Stjerne isnende Hagel, de pistede hans Ansigt.

„Det var den dejligste Time i mit Liv!“ sagde han, „og den var en Drom. — Gud, lad mig drømme den om igen!“ og han lukkede sine Øjne, han sov, han drømte.

I Morgenstunden faldt Sneen, den sygede hen over hans Fodder, han sov. Landsbyfolk gik til Kirke; der sad en Haandværksvend, han var død, frossen ihjel — under Piletræet.





Fem fra en Verdebælg.

Der var fem Verter i en Verdebælg, de vare grønne, og Bælgen var grøn, og saa troede de, at hele Verden var grøn, og det var aldeles rigtigt! Bælgen voksede, og Verterne voksede, de indrettede sig efter Huslejligheden; lige i Rad sad de. — Solen skinnede udenfor og varmede Bælgen op, Regnen gjorde den klar; der var lunt og godt, lyst om Dagen og mørkt om Natten, saaledes som det skulde være, og Verterne

bleve større og altid mere tænkende, som de der sad, for noget maatte de jo bestille.

„Skal jeg altid blive siddende her!“ sagde de, „bare jeg ikke bliver haard af at sidde saa længe. Er det ikke for mig, ligesom om der er noget udenfor; jeg har en Fornemmelse af det!“

Og Ilger gik; Verterne bleve gule, og Bælgen blev gul; „Hele Verden bliver gul!“ sagde de, og det havde de Lov til at sige.

Saa fornåm de et Rusk i Bælgen; den blev revet af, den kom i Menneskehænder og ned i en Trøjelomme med flere fyldte Vertebeælg. — „Nu vil der snart blive lukket op!“ sagde de, og det ventede de paa.

„Nu gad jeg vide, hvem af os der driver det videst,“ sagde den mindste Vert. „Ja, nu vil det snart give sig.“

„Se hvad der maa!“ sagde den største.

„Kraft!“ der revnede Bælgen, og alle fem Verter trillede ud i det klare Solskin; de laa i en Barnehaand, en lille Dreng holdt paa dem og sagde, at det var ordentlige Verter for hans Hyldebøsse; og straks kom den ene Vert i Bøssen og blev skudt væk.

„Nu flyver jeg ud i den vide Verden! tag mig, om du kan!“ og saa var den borte.

„Seg,“ sagde den anden, „flyver lige ind i Solen, det er en rigtig Vertebeælg og meget passende for mig!“

Væk var den.

„Seg iver, hvor jeg kommer,“ sagde de to andre, „men

vi trille nok fremad!" og saa trillede de først paa Gulvet, før de kom i Hyldebøssen, men de kom der. „Vi bringe det videst!"

„Ste hvad der maa!" sagde den sidste og blev stude i Vejret, og den fløj op mod det gamle Bræt under Tagkammervinduet, lige ind i en Revne, hvor der var Mos og blod Jord, og Mosset lukkede sig om den; der laa den gemt, men ikke glemt af Vor Herre.

„Ste hvad der maa!" sagde den.

Inde paa det lille Tagkammer boede en fattig Kone, der om Dagen gif ud at pudse Kaffelovne, ja save Brænde og gøre svært Arbejde, for Kræfter havde hun, og flittig var hun, men lige fattig blev hun; og hjemme paa det lille Kammer laa hendes halvvoxsne eneste Datter, der var saa fin og spinkel; et helt Aar havde hun ligget til Sengs og syntes hverken at kunne leve eller dø.

„Hun gaar til sin lille Søster!" sagde Konen. „Jeg havde de to Børn, det var svært nok for mig at sørge for de to, men saa delte Vor Herre med mig og tog den ene til sig; nu vilde jeg nok beholde den anden, jeg har tilbage, men han vil nok ikke have dem skilt ad, og hun gaar op til sin lille Søster!"

Men den syge Pige blev; hun laa taalmodig og stille den lange Dag, medens Moderen var ude at fortjene noget.

Det var Foraarstid, og tidlig en Morgenstund, just som Moderen vilde gaa til sit Arbejde, skinnede Solen saa smukt

ind ad det lille Vindue hen ad Gulvet, og den syge Pige saa hen mod den nederste Glasrude.

„Hvad er dog det grønne, der pipper frem ved Ruden? Det rorer sig i Vinden!“

Og Moderen gik hen til Vinduet og aabnede det paa Klem. „Jh!“ sagde hun, „det er saamænd en lille Urte, der er skudt frem med sine grønne Blade. Hvor er den kommen herud i Sprækken? Der har du jo en lille Have at se paa!“

Og den syges Seng blev flyttet nærmere til Vinduet, hvor hun kunde se den spirende Urte, og Moderen gik til sit Arbejde.

„Moder, jeg tror, jeg kommer mig!“ sagde om Aftenen den lille Pige. „Solen har i Dag skinnet saa varmt ind til mig. Den lille Urte trives saa godt; og jeg vil ogsaa nok trives og komme op og ud i Solskinnet.“

„Gid det var saa vel!“ sagde Moderen, men hun troede ikke, at det skete; dog, den grønne Spire, som havde givet Barnet glade Livstanker, satte hun en lille Bind ved, for at den ej skulde knækkes af Vinden; hun bandt et Sejlgarns Baand fast til Brættet og til det øverste af Vindueskarmen, for at Urteranken kunde have noget at hælde sig til og suo sig om, naar den løb op, og det gjorde den; man kunde for hver Dag se, at den tog til.

„Nej, den sætter jo Blomst!“ sagde Konen en Morgen, og nu fik ogsaa hun det Haab og den Tro, at den lille, syge

Pige kom sig; det vandt hende i Sinde, at i den sidste Tid havde Barnet talt livligere, de sidste Morgener havde det selv rejst sig op i Sengen og siddet der og set med straalende Øjne paa sin lille Urtehave af en eneste Urt. Ugen efter var den syge første Gang oppe i over en Time. Udfaldig sad hun i det varme Solskin; Vinduet var aabnet, og udenfor stod der fuldt udspredt en hvidrod Urteblomst. Den lille Pige højede sit Hoved ned og kyskede ganske sagte de fine Blade. Det var ligesom en Festsdag den Dag.

„Vor Herre har selv plantet den og ladet den trives for at give Haab og Glæde til dig, mit velsignede Barn, og til mig med!“ sagde den glade Moder og smilte til Blomsten som til en god Engel fra Gud.

Men nu de andre Urter! — ja den, som floj ud i den vide Verden: „Tag mig, om du kan!“ faldt i Tagrenden og kom i Duekro, og der laa den som Jonas i Hvalfisken. De to dovne drev det lige saa vidt, de bleve ogsaa ædt af Duerne, og det er at gøre solid Nytte; men den fjerde, som vilde op i Solen — den faldt i Kenderstenen og laa Dage og Uger der i det sure Vand, hvor den rigtig bønnede.

„Seg bliver saa dejlig tyk!“ sagde Urten. „Seg revner af det, og videre tror jeg, ingen Urt kan drive det eller har drevet det. Seg er den mærkeligste af de fem fra Urtebælgen!“

Og Kenderstenen gav den Medhold.

Men ved Tagvinduet stod den unge Pige med lysende Øjne, med Sundheds Ekær paa Kinderne, og hun foldede sine fine Hænder over Urteblomsten og takkede Vor Herre for den.

„Jeg holder paa min Urte!“ sagde Rødestenen.





Et Blad fra Himlen.

Højt oppe i den tynde, klare Luft fløj en Engel med en Blomst fra Himlens Have, og idet han trykkede et Kys paa Blomsten, gik der et lillebitte Blad af, og det faldt ned paa den dyndede Jord midt i Skoven, og straks fæstede det Rod og fatte Skud midt imellem de andre Urter.

„Det er en søjlerlig Stikling den!“ sagde de, og ingen vilde kendes ved den, hverken Tidjel eller Brændenælde.

„Det er nok en Slags Havevækst!“ sagde de og grinede, og saa var den til Nar som Havevækst; men den voksede og

voxte som ingen anden og stod sine Grene i lange Ranker vidt omkring.

„Hvor skal du hen!“ sagde de høje Tidsler, der havde Torn paa hvert Blad, „du løber noget avet om! det har ingensteds hjemme! vi kunne ikke staa og bære dig!“

Vinteren kom, Sneen laa hen over Planten, men fra den fik Snelaget en Glans, som blev det nedenfra gennemstrømmet af Sollys. I Foraaret stod der en blomstrende Væfst, dejlig som ingen anden i Skoven.

Saa kom den botaniske Professor, der havde Studsmaalsbog paa, at han var hvad han var, han saa paa Planten, han bed i den, men den stod ikke i hans Plantelære; det var ham ikke muligt at finde ud, til hvilken Klasse den hørte.

„Det er en Usart!“ sagde han. — „Jeg kender den ikke, den er ikke optagen i Systemet!“

„Ikke optagen i Systemet,“ sagde Tidsler og Nælder.

De store Træer rundt om hørte hvad der blev sagt, og ogsaa de saa, at det ikke var et Træ af deres Slags, men de sagde ikke noget, hverken ondt eller godt, og det er altid det sikreste, naar man er dum.

Da kom igennem Skoven en fattig, uskyldig Pige; hendes Hjerter var rent, hendes Forstand stor gennem Troen, alt hendes Arvegods i denne Verden var en gammel Bibel, men fra dens Blade talte til hende Guds Stemme: Vilde Menneskene dig ilde, husk af Historien om Josef: „De tænkte ondt i deres Hjerter, men Gud tænkte at vende det til det bedre.“ Vider du Uret, miskendes og forhaanes, husk ham, den reneste

og bedste, ham, som de spottede og naglede til Korsfets Træ, hvor han bad: „Fader, forlad dem, de vide ikke, hvad de gøre!“

Hun standsede sin Gang foran den vidunderlige Vækst, hvis grønne Blade duftede saa sødt og vederkvægende, og hvor Blomsterne i det klare Solskin syntes et helt Farve-Syrværkeri; og det klang fra enhver, som gemte den Melodiernes dybe Brønd, der i Martusjinder ikke tomnes. Med from Andagt saa hun paa al den Guds Herlighed; hun bøjede en af Grenene ned for ret at beskue Blomsten og indaande dens Duft, og det lyst i hendes Sind, det gjorde hendes Hjerte saa vel; gerne havde hun ejet en Blomst, men hun nænte ikke at bryde den af, den vilde jo snart visne hos hende; og hun tog kun et eneste af de grønne Blade, bar det hjem, lagde det i sin Bibel, og der laa det friskt, altid friskt og uvisneligt.

Mellem Bibelens Blade laa det gemt; med Bibelen blev det lagt under den unge Piges Hoved, da hun ligger efter laa i sin Ligkiste med Dødens hellige Alvor paa det fromme Ansigt, som om det afprægede sig i det jordiske Støv, at hun nu stod for sin Gud.

Men ude i Skoven blomstrede den vidunderlige Vækst, den var snart som et Træ at se til, og alle Træfugle kom og bøjede sig for den, Svalen og Storsten især.

„Det er udenlandsk Skaber!“ sagde Tidjel og Borre, „saaledes kunne vi herhjemme dog aldrig bære os ad!“

Dg de sorte Skovsnegle spyttede paa Træet.

Saa kom Svinehyrden, han ruskede Tidsler og Ranker op for at brænde Afse af det grønne; hele det vidunderlige Træ,

rykket op med alle Rodder, sit han med i Bundtet; „det skal ogsaa gøre Gavn!“ sagde han, og saa var det gjort.

Men i mere end Mar og Dag led Landets Konge af det dybeste Tungfind; han var flittig og arbejdsom, det hjalp ikke; der blev læst dybhjindige Skrifter for ham, og der blev læst de allerletteste, man kunde finde, det hjalp ikke. — Da kom der Bud fra en af Verdens viseſte Mænd; man havde henvendt sig til ham, og han lod dem vide, at der fandtes et sikkert Middel til at hjælpe og helbrede den lidende. „I Kongens eget Rige gror der i Skoven en Bækſt af himmelſt Oprindelse, ſaadan og ſaadan ſer den ud, man kan ikke tage fejl,“ og her fulgte en Tegning med af Bækſten, den var let at kende! — „Den grønnes Vinter og Sommer, tag derfor hver Afſten et friſt Blad deraf og læg det paa Kongens Pande, da lyſner det om hans Tanke, og en dejlig Drøm til Natten vil styrke ham for den kommende Dag!“

Det var nu tydeligt nok, og alle Doctores og den botaniske Profeſſor gik ud i Skoven. — Ja, men hvor var Bækſten.

„Jeg har nok ſaaet den med i Bundtet!“ ſagde Svinehyrden, „den er gaaet i Afſte for længe ſiden, men jeg vidſte ikke bedre!“

„Vidſte ikke bedre!“ ſagde de alle ſammen. „Uvidenhed! Uvidenhed! hvor er du ſtor!“ og de Ord kunde Svinehyrden lægge ſig paa Hjertet, ham og ingen anden mente de.

Ifke et Blad var at finde, det eneſte laa i den dødes Kiſte, og derom vidſte ingen.

Og Kongen ſelv kom i ſit Miſmod ud i Skoven til

Stedet. „Her har Træet staaet!“ sagde han, „det er et helligt Sted!“

Og Jorden her blev indhegnet med et gyldent Gitter, og der kom Skildvagt og det baade Nat og Dag.

Den botaniske Professor skrev en Afhandling om den himmelske Plante, og derfor blev han forgyldt, og det var ham til stor Fornøjelse; og Forgyldningen klædte ham og hans Familie, og det er det glædeligste ved den hele Historie; thi Bæksten var borte, og Kongen var mismodig og bedrovet — „men det var han ogsaa i Forvejen!“ sagde Skildvagten.





„Hun duede ikke.“

Byfogden stod ved det aabne Vindue; han var i Mansket-skjorte, med Brystnaal i Kalvekroset, og overordentlig vel barberet, selvgjort Arbejde; dog var han kommen til at give sig et lille Snit, men hen over det sad en Lap Avispapir.

„Hør, du lille!“ raabte han.

Dg den lille var ingen anden end Badsterkonens Søn, der netop gik forbi og ærbødigt tog sin Kasket af; den var knækket i Skyggen og indrettet til at putte i Lommen. 3

de fattige, men rene og særdeles vel lappede Klæder og med svære Træsko, stod Drengen ærbødig, som var det for Kongen selv, han stod.

„Du er en god Dreng!“ sagde Byfogden, „du er en høflig Dreng! din Moder skylder vel Tøj nede ved Naen; der skal du ned med det, du har i Lommen. Det er en slem Ting med din Moder! hvor meget har du der?“

„En halv Pægl!“ sagde Drengen med forstrækket, halv sagte Stemme.

„Og i Morges fik hun det samme?“ vedblev Manden.

„Nej, i Gaar var det!“ svarede Drengen.

„To halve gør en hel! — Hun duer ikke! Det er sørgeligt med den Klasse af Folket! Sig til din Moder, at hun skulde skamme sig! og bliv aldrig du en Drukkenbold, men det bliver du nok! stakkels Barn! — Gaa nu!“

Og Drengen gik! Kasketten beholdt han i Haanden, og Vinden blæste paa hans gule Haar, saa at det rejste sig i lange Totter. Han gik om ad Gaden, ind i Gyden, ned til Naen, hvor Moderen stod ude i Vandet ved Tostolen og slog med Træskelen paa det svære Linned. Der var Strømning i Vandet, thi Vandmøllens Sluser vare oppe, Lagenet drev for Strømmen og var nær ved at rive Tostolen om; Vadsferkonen maatte holde imod.

„Jeg er nær ved at sejle!“ sagde hun, „det er godt, at du kommer, for jeg kan trænge til at faa lidt Hjælp paa Kræfterne! det er koldt herude i Vandet; i seks Timer har jeg staaet her. Har du noget til mig?“

Drengen tog Flasken frem, og Moderen satte den for Munden og drak en Slurk.

„Oh, hvor det gør godt! hvor det varmer! det er lige saa godt som varm Mad, og det er ikke saa dyrt! drik, min Dreng! Du ser saa bleg ud, du fryser i de tynde Klæder! det er jo ogsaa Efteraar. Hu! Vandet er koldt! bare jeg ikke bliver syg! men det gør jeg ikke! giv mig en Taar endnu, og drik ogsaa du, men kun en lille Draabe, du maa ikke vænne dig til det, mit stakkels, fattige Barn!“

Og hun gik om Broen, hvor Drengen stod, og traadte op paa Land; Vandet drev fra Sidemaatten, hun havde om Livet, Vandet flød fra hendes Skørt.

„Jeg slider og slæber, saa Blodet er færdigt at springe mig ud af mine Neglerodder, men det er det samme, naar jeg kun hæderlig kan saa dig frem, mit søde Barn!“

I det samme kom en noget ældre Kone, fattig i Klæder og Skind, halt paa det ene Ben og med en mægtig stor, forloren Krolle ud over det ene Dje, det skulde skjules af Krollen, men den gjorde Skavanken mere kendelig. Det var en Veninde af Badstefkonen, „Halt=Maren med Krollen,“ kaldte Naboerne hende.

„Stakkels, hvor du slider og slæber og staar i det kolde Vand! Du kan nok trænge til lidt at varmes ved, og dog har man ondt af den Draabe, du faar!“ — og nu var snart hele Byfogdens Tale til Drengen bragt Badstefkonen; for Maren havde hørt det hele, og det havde ærgret hende, at han talte saaledes til Barnet om dets egen Moder og om

den Draabe, hun tog, lige idet Byfogden gjorde stor Middags=Kalas med Vin i Flaskevis; „fine Vine og stærke Vine! lidt over Tørsten hos mange! men det kalder man ikke at drikke! de due, men du duer ikke!“

„Saa han har talt til dig, Barn!“ sagde Badstefronen, og hendes Læber bevægede sig sitrende, „du har en Moder, der duer ikke! maasse har han Ret! men til Barnet skulde han ikke sige det! dog, fra det Hus kommer meget over mig!“

„J har jo tjent der i Gaarde, da Byfogdens Forældre levede og boede der; det er mange Aar siden! Der er spist mange Skæpper Salt siden den Tid, saa man nok kan tørste!“ og Maren lo. „Der er stor Middag i Dag hos Byfogden, den skulde have været sagt af, men nu blev det dem for silde, og Maden var lavet. Jeg har det fra Gaardskarlen. Der er for en Timestid siden kommet Brev om, at den hungre Broder er død i Kjøbenhavn.“

„Død!“ udbrød Badstefronen og blev ligbleg.

„Jh dog!“ sagde Konen; „tager J jer det saa nær? naa, J kendte ham, fra J tjente der i Huset.“

„Er han død! han var det bedste, det mest velsignede Menneſke! Vor Herre faar ikke mange som han!“ og Taarerne løb hende ned ad Kinderne. „O, min Gud! det gaar rundt med mig! det er, fordi jeg drak Flasken ud! jeg har ikke kunnet taale det! jeg soles mig, saa ilde!“ — og hun holdt sig op til Planteværket.

„Herre Gud, J er ganske daarlig, Mor!“ sagde Konen,

„se dog til, at det kan gaa over! — nej, I er rigtig syg! det er bedst, jeg faar jer hjem!“

„Men Tojet der!“

„Det skal jeg nok tage mig af! tag mig under Armen! Drengen kan blive her og passe paa saa længe, saa skal jeg komme og vadske Nesten; det er en lille Klats kun!“

Og Fodderne vaskede under Vadsferkonen.

„Jeg har staaet for længe i det kolde Vand! jeg har ikke siden i Morges faaet vaadt eller tørt! jeg har Feber i Kroppen! O Herre Jesus! hjælp mig hjem! mit stakkels Barn!“ og hun græd.

Drengen græd og sad snart ene ved Maen ved det vaade Toj. De to Koner gik langsomt, Vadsferkonen vaskende, op ad Gyden, om ad Gaden, forbi Byfogdens Gaard, og netop uden for den sank hun om paa Brostenene. Folk samlede sig.

Halte-Maren løb ind i Gaarden om Hjælp. Byfogden med sine Gæster saa ud ad Vinduerne.

„Det er Vadsferkonen!“ sagde han, „hun har faaet lidt over Tørsten; hun dner ikke! det er Skade for den kenne Dreng, hun har. Jeg har sandelig Godhed for Barnet. Moderen dner ikke!“

Og hun blev bragt til sig selv igen og ledet til sit fattige Hjem, hvor hun kom i Seng. En Staal varmt Ol med Smør og Sukker gik den skikkelige Maren at lave, det var den Medicin, hun troede var den bedste, og saa gik hun til Skyllestedet, skyllede meget daarligt, men velment, traf egentlig kun det vaade Toj i Vand og fik det i en Kasse.

Bed Aften sad hun i den fattige Stue hos Badstefkone. Et Par brunede Kartofler og et dejligt fedt Stykke Svinke havde hun faaet hos Byfogdens Koffkepige til den syge, det nød Drengen og Maren godt af; den syge glædede sig ved Lugten, den var saa nærende, sagde hun.

Dg Drengen kom til Sengs, den selv samme, i hvilken Moderen laa, men han havde sin Plads paa tværs af Fodderne med et gammelt Gulvtæppe over sig, syet sammen af blaa og røde Strimler.

Dg det var lidt bedre med Badstefkone; det varme Vand havde styrket hende, og Lugten af den fine Mad gjorde godt.

„Tak, du gode Sjæl!“ sagde hun til Maren, „alt vil jeg ogsaa sige dig, naar Drengen sover! jeg tror allerede han gør det! hvor sød og velsignet ser han ud! med de luffede Dine! han ved ikke, hvorledes hans Moder har det. Vor Herre lade ham aldrig prøve det! — Jeg tjente hos Kammeraadens, Byfogdens Forældre, saa traf det sig, at den yngste af Sønerne kom hjem, Studenten; den Gang var jeg ung, vild og gal, men skikkelig, det tør jeg sige for Guds Ansigt!“ sagde Badstefkone, — „Studenten var saa lystig og glad, saa velsignet! hver Bloddraabe i ham var retskaffen og god! bedre Menneske har der ikke været paa Jorden. Han var Søn i Huset, og jeg kun Tjenestepige, men vi bleve Kærestefolk, i Tugt og Ære! et Kys er dog ikke Synd, naar man rigtig holder af hinanden. Dg han sagde det til sin Moder; hun var som Vor Herre for ham her paa Jorden; og hun var saa klog, kærlig og elskelig. — Han rejste bort,

og sin Guldring satte han paa min Finger. Da han vel var borte, kaldte min Modder mig ind for sig; alvorlig og dog saa mild stod hun, talte, som Vor Herre vilde kunne det; hun klarede for mig Afstanden i Mand og Sandhed imellem ham og mig. „Nu ser han paa, hvor godt du ser ud, men Udseendet vil gaa bort! Du er ikke oplært som han, I naa ikke op til hinanden i Mandens Rige, og deri ligger Ulykken. Jeg agter den fattige,“ sagde hun, „hos Gud kan han maaske faa en højere Plads end mange rige, men man maa ikke paa Jorden gaa over i et galt Spor, naar man fører fremad, ellers vælter Boguen, og I to ville vælte! Jeg ved, at en brav Mand, en Haandværksmand har friet til dig, det er Erik Handskemager; han er Enkemand, har ingen Born, staar sig godt, tænk derover!“ Hvert Ord, hun sagde, var som Knive gennem mit Hjerte, men Konen havde Ret, og det knugede mig og tyngede mig! — jeg kysjede hendes Haand og græd mine salte Taarer, og det endnu mere, da jeg kom ind i mit Kammer og lagde mig over min Seng. Det var en tung Nat, som fulgte, Vor Herre ved, hvad jeg led og stred. Saa gif jeg om Søndagen til Herrens Word for at faa Uds i mig. Da var det ligesom en Tilskikkelse: idet jeg gif ud af Kirken, mødte jeg Erik Handskemager. Saa var der ikke længer nogen Tvivl i mit Sind, vi passede for hinanden i Stilling og Vilkaar, ja, han var endogsaa en velhavende Mand; og saa gif jeg lige hen til ham, tog hans Haand og sagde: Er dine Tanker endnu til mig? — „Ja evig og altid!“ sagde han. —

Vil du have en Pige, der agter og ærer dig, men ikke holder af dig, men det kan vel komme! — „Det vil komme!“ sagde han, og saa gav vi hinaanden Haanden. Jeg gik hjem til min Madmoder; Gulbringen, som Sønnen havde givet mig, bar jeg paa mit bare Bryst, jeg kunde ikke sætte den paa min Finger ved Dagen, men kun hver Aften, naar jeg lagde mig i min Seng. Jeg kysede Ringen, saa at min Mund blødte ved det, og saa gav jeg den til min Madmoder og sagde, at i næste Uge vilde der blive lyst fra Prædikestolen for mig og Handskemageren. Saa tog min Madmoder mig i sine Arme og kysede mig — hun sagde ikke, at jeg ikke duede, men den Gang var jeg maaffe ogsaa bedre, skønt jeg ikke endnu havde prøvet saa megen Verdens Modgang. Og saa stod Brylluppet ved Kyndelmisse; og det første Aar gik godt, vi holdt Svend og Dreng, og du, Maren, tjente os.“

„Oh, I var en velsignet Madmoder!“ sagde Maren, „aldrig glemmer jeg, hvor mild I og jer Mand var!“

„Det var i de gode Aar, du var hos os! — Born havde vi da ikke. — Studenten saa jeg aldrig! — Jo, jeg saa ham, men han saa ikke mig! han kom her til sin Moders Begravelse. Jeg saa ham staa ved Graven, han var saa kridhvid og saa bedrøvet, men det var for Moderens Skyld. Da fiden Faderen døde, var han i fremmede Lande og kom ikke her og har ikke heller senere været her. Aldrig giftede han sig, ved jeg; han var nok Prokurator! — mig husede han ikke, og om han havde set mig, saa havde han dog vist

ikke kendt mig igen, saa fæl jeg ser ud. Og det er jo ogsaa meget godt!”

Og hun talte om sine Provellers tunge Dage, hvorledes Ulykken ligesom væltede ind paa dem. De ejede fem Hundrede Rigsdaler, og der i Gaden var et Hus at faa for to Hundrede, og det vilde betale sig at faa det revet ned og bygge et nyt, saa blev Huset købt. Murer og Tomrer gjorde Overslag, at det videre vilde koste ti Hundrede og tyve. Kredit havde Erif Handskemager, Pengene fik han til Laans fra Njbenhavn, men Skipperen, der skulde bringe dem, forliste, og Pengene med.

„Da var det, jeg fødte min velsignede Dreng, som her jover. — Fader faldt i en svær, langvarig Sygdom; i tre Fjerdingaar maatte jeg klæde ham af og paa. Det gik rent tilbage for os, vi laante og laante: alt vort Tøj gik, og Fader døde fra os. — Jeg har slidt og slæbt, stridt og stræbt for BARNETS Skyld, vadsfet Trapper, vadsfet Linned, groft og fint, men jeg skal ikke have det bedre, vil Vor Herre, men han løser nok op for mig og sørger for Drengen.“

Og saa sov hun.

Ud paa Morgenen følte hun sig styrket og stærk nok, som hun troede, til igen at gaa til sit Arbejde. Hun var netop kommen ud i det kolde Vand, da greb hende en Rystelse, en Afmagt; frampagtig tog hun for sig med Haanden, gjorde et Skridt opad og faldt om. Hovedet laa paa det tørre Land, men Fodderne ude i Naen, hendes Træsko, som hun havde

staaet med paa Bunden, — i hver af dem var der en Viiff Falm — drev paa Strømmen; her blev hun funden af Maren, der kom med Kaffe.

Fra Byfogden havde der hjemme været Bud, at hun straks maatte møde hos ham, han havde noget at sige hende. Det var for sent. En Barber blev hentet til Nareladning; Badstefonen var død.

„Hun har druffet sig ihjel!“ sagde Byfogden.

I Brevet, der bragte Underretning om Broderens Død, var opgivet Testamentets Indhold, og deri stod, at seks Hundrede Rigsdaler testamenteredes til Handskemagerenken, der engang havde tjent hans Forældre. Efter bedste Skon skulde Pengene, i større eller mindre Portioner, gives hende og hendes Barn.

„Der har været noget Mikmak med min Broder og hende!“ sagde Byfogden, „godt, at hun er af Vejen; Drengen faar nu det hele, og jeg skal sætte ham til brave Folk, en god Haandværker kan han blive!“ — Og i de Ord lagde Vor Herre sin Belsignelse.

Og Byfogden kaldte Drengen for sig, lovede at sørge for ham og sagde ham, hvor godt det var, at hans Moder var død, hun duede ikke!

Til Kirkegaarden blev hun bragt, de fattiges Kirkegaard. Maren plantede et lille Rosentræ paa Graven, Drengen stod ved Siden.

„Min søde Moder!“ sagde han, og Taarerne strømmede; „er det sandt: Hun duede ikke!“

„Jo, hun duede!“ sagde den gamle Pige og saa op imod Himlen. „Jeg ved det fra mange Aar og fra den sidste Nat. Jeg siger dig, hun duede! og Vor Herre i Himmeriges Rige siger det med, lad Verden kun sige: Hun duede ikke!“





„Den sidste Perle.“

Det var et rigt Hus, et lykkeligt Hus; alt derinde, Herfskab og Lyhende, Vennerne med, vare lykfsalige og glade, der var i Dag født en Arving, en Son; og Moder og Barn befandt fig vel.

Lampen i det hyggelige Sovekammer var halvt dækket til, fvoere Sillegardiner af koftbare Stoffer hang tæt trukne til for Vinduerne. Gulvtæppet var tykt og blødt fom et Mos, alt var til at blunde, fove, dejligt udhvile fig paa, og det gjorde ogsaa Baagekoneu, hun fov, og det kunde hun, alt var godt og velfignet her. Husets Styksaand stod ved Sengens Hoved-

gærde; hen over Barnet, ved Moderens Bryst, bredte sig, som et Net af funklende Stjerner, saa rige, hver var en Lyffens Perle. Livets gode Feer, alle havde de bragt deres Gave til den nyfødte; her funklede Grundhed, Rigdom, Lykke, Kærlighed, fort alt, hvad Menneskene kunne ønske sig paa Jorden.

„Alt er her bragt og givet!“ sagde Skytzaanden.

„Nej,“ lod en Stemme tæt ved, det var Barnets gode Engel. „En Fe har endnu ikke bragt sin Gave, men hun bringer den, bringer den engang, om endogsaa Nar gaa hen. Den sidste Perle mangler!“

„Mangler! her tør intet mangle, og var det virkelig saa, da lad os søge hende, den mægtige Fe, lad os gaa til hende!“

„Hun kommer, hun kommer engang! hendes Perle maa til, for at Kranzen kan bindes sammen!“

„Hvor bor hun? hvor er hendes Hjem? sig mig det, jeg gaar og henter Perlen!“

„Du vil det!“ sagde Barnets gode Engel, „jeg fører dig til hende, hvor hun endogsaa maa søges! hun har intet blivende Sted, hun kommer til Kejserens Slot og til den fattigste Bonde, intet Menneske gaar hun sporløs forbi, dem alle bringer hun sin Gave, den være en Berden eller et Legetøj! ogsaa dette Barn maa hun møde. Du tænker, Tiden er lige lang, men ikke lige nyttig, nu vel, vi gaa at hente Perlen, den sidste Perle i denne Rigdom!“

Og Haand i Haand svævede de hen til det Sted, som for denne Stund var Feens Hjem.

Det var et stort Hus med mørke Gange, tomme Stuer, og forunderligt stille; en Række Vinduer stod aabne, saa at ret den raa Luft kunde trænge ind; de lange hvide, nedhængende Gardiner bevægede sig ved Lufttrækket.

Midt paa Gulvet stod en aaben Liggist, og i denne hvilede Liget af en Kvinde, endnu i sine bedste Aar; de dejligste friske Roser laa hen over hende, saa at kun de foldede, fine Hænder vare synlige og det i Døden forklarede, ædle Ansigt, med Indvielsens høje, ædle Alvor i Gud.

Ved Kisten stod Mand og Børn, en hel Flok var det; den mindste sad paa Faderens Arm, det sidste Farvel bragte de; og Manden kysede hendes Haand, den der nu var som et visst Lov, og for med Kraft og Kærlighed havde hygget om dem. Salte, tunge Taarer faldt i store Draaber paa Gulvet; men ikke et Ord blev sagt, Tavsheden her rummede en Verden af Smerte. Og stille, hulkende gik de bort.

Der stod et Lys, Flammen vred sig for Vinden og stod op sin lange, røde Tande. Fremmede Folk traadte ind, de lagde Laaget over den døde, de slog Sømmene fast, stærkt lod Hammerlagene gennem Husets Stuer og Gange, de lod til Hjerterne, der blødte.

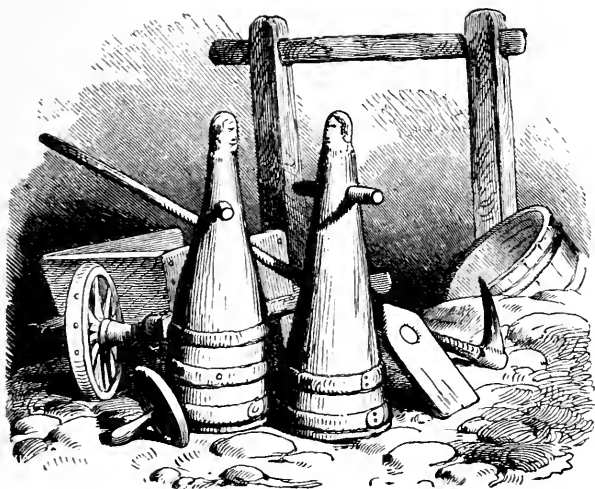
„Hvorhen fører du mig?“ spurgte Skyttsaanden, „her bor ingen Fe, hvis Perle hører med til Livets bedste Gaver!“

„Paa dette Sted bor hun, her i denne hellige Time,“ sagde Skyttsengelen og pegede hen i Krogen, og der, hvor i Livets Dage Moderen havde siddet mellem Blomster og Billeder, hvor hun, som Husets velsignende Fe, nikkede kærligt til Mand,

Born og Venner, hvor hun, som Husets Solstraale, udbredte Glæde og var det heles Sammenhold og Hjerter, der sad nu en fremmed Kvinde, iført lange, siede Klæder, Sorgen var det, Herskerinden her, Moder nu i den dødes Sted. Der trillede en brændende Taare ned paa hendes Skød, den blev en Perle; den sunklede med alle Regnbuens Farver, og Engelen greb den, og Perlen lyste som en Stjerne med syvfarvet Glans.

„Sorgens Perle, den sidste, som ikke kan savnes! ved den forhojtes de andres Glans og Magt. Ser du Skæret her af Regnbuen, den, der forbiinder Jorden med Himlen. For hver af vore kære, der do fra os, have vi en Ben mer i Himlen at længes efter. I Jordens Nat se vi opad mod Stjernerne, ud mod Fuldbendelsen; betragt Sorgens Perle, i den ligge Psyche-Ringerne, de bære os bort herfra.“





To Jomfruer.

Har du nogenjinde set en Jomfru? Det vil sige, hvad Broelæggerne kalde en Jomfru, en til at stampe Stenbroen med. Hun er helt af Træ, bred forneden med Jernring om, og smal foroven med Stok, det er hendes Arme.

Inde i Materialgaarden stod der to saadanne Jomfruer, de stod mellem Skovle, Favnemaal og Hjulbor, og der var det rygtedes, at „Jomfruen“ ikke længer skulde kaldes

„Jomfru“, men derimod „Stempel“, og det er den nyeste og eneste rigtige Benævnelſe i Brotlæggersproget, for hvad vi alle i gamle Tider kaldte en Jomfru.

Man er der mellem os Menneſker noget, man kalder „emanciperede Fruentimmer“, hvortil regnes Inſtitutbeſtyrereinder, Jordemødre, Danſerinder, der kunne ſtaa paa eet Ben i Embedet, Modehandlerinder og Waagekoner, og til den Række „emanciperede“ ſluttede ſig ogſaa de to Jomfruer i Materialgaarden; de vare Jomfruer ved Vejvæſenet, og de vilde paa ingen Maade opgibe deres gode, gamle Navn og lade ſig kalde „Stempel“.

„Jomfru er et Menneſtenavn,“ ſagde de, „men Stempel er en Ting, og vi lade os ikke kalde en Ting, det er at ſkældes ud.“

„Min forlovede er i Stand til at ſlaa op med mig,“ ſagde den yngſte, der var forlovet med en Rambuſk; det er ſaadan en ſtor Maſſine, der driver Pæle ned og altsaa gør i det ſvære, hvad Jomfruen gør i det fine. Han vil have mig ſom Jomfru, men maaske ikke ſom Stempel, og altsaa kan jeg ikke lade dem døbe mig om.“

„Ja, jeg lader for mine to Arme knække af,“ ſagde den ældſte.

Hjulbøren havde dog en anden Mening, og Hjulbøren var noget, den anſaa ſig for en Kvart Karet, idet den gif paa eet Hjul.

„Jeg maa dog ſige Dem, at det, at kaldes Jomfru er

temmelig almindeligt og ikke nær saa fint, som at kaldes Stempel, thi ved at føre det Navn, kommer man i Række med Signeterne, og tænk paa Lovens Signet, det er det, der giver Lovens Segl. I Deres Sted vilde jeg opgive Jomfruen."

"Aldrig! det er jeg for gammel til!" sagde den ældste.

"De kender nok ikke noget, som kaldes den europæiske Nødvendighed!" sagde det ærlige, gamle Favnemaal. "Man maa begrænses, underordne sig, føje sig i Tid og Nødvendighed, og er det en Lov, at Jomfruen skal kaldes Stempel, saa maa hun kaldes Stempel. Enhver Ting har sit Favnemaal!"

"Saa vilde jeg dog heller," sagde den yngste, "lade mig kalde Frøken, naar galt skulde være, Frøken smager dog altid lidt af Jomfru."

"Men jeg lader mig heller hugge til Pindebrænde," sagde den gamle Jomfru.

Ku gik det til Arbejde; Jomfruerne kørte, de bleve lagte paa Hjulbøren, og det var altid sin Behandling, men Stempel bleve de kaldte.

"Jom—!" sagde de, idet de stampede mod Stenbroen; "Jom—!" og lige vare de ved at sige helt ud Ordet: "Jomfru", men de bed Ordet kort af, de tog det i sig igen, for de fandt, at de ikke engang burde svare. Men indbyrdes tiltalte de altid hinanden med Navnet Jomfru og priste de gode gamle Dage, da man kaldte enhver Ting ved sit rette

Navn og kaldtes Zomfru, naar man var en Zomfru; og det bleve de begge to, thi Rambuften, den store Maffine, slog virkelig op med den yngste, han vilde ikke indlade sig med et Stempel.





Ved det yderste Hav.

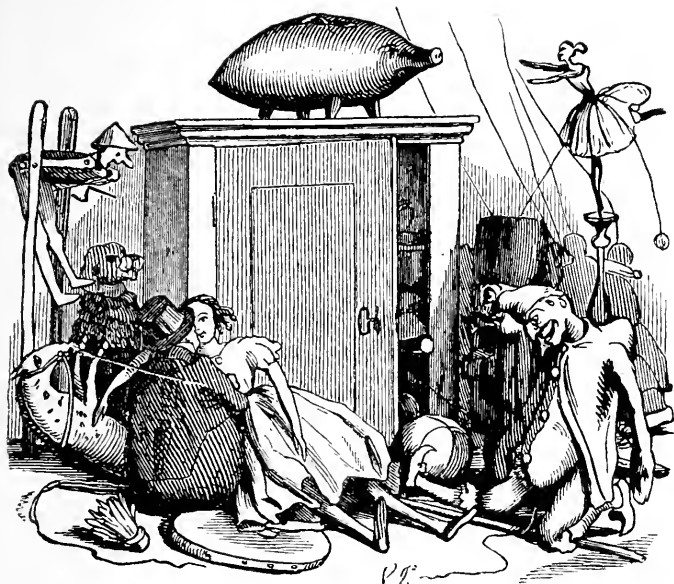
Et Par store Fartøjer vare sendte højt op mod Nord-
polen for der at finde Landenes Grænser mod Havet og prøve,
hvor vidt Menneskene kunde der trænge igennem. Allerede Mar
og Dag havde de mellem Taage og Is styret her oppe og
prøvet stort Besvær; nu var Vinteren begyndt, Solen nede;
mange, mange Ulger vilde blive her een lang Nat; alt rundt
om var eet eneste Stykke Is; fast til det var hvert Skib

fortøjet; Sneen laa højt, og af Sneen selv vare bikubeformede Huse rejste, nogle store som vore Kæmpehøje, andre ikke større, end at de kunde rumme to eller fire Mand; men mørkt var det ikke, Nordlysene skinnede røde og blaa, det var et evigt, storartet Fyrværkeri, og Sneen lyst, Matten her var een lang, blussende Dæmring; paa den klareste Tid kom Starer af de indfødte, underlige at se i deres haarede Skindklæder og paa deres Slæder, som vare tomrede af Isstykker; de bragte Skind i store Bunker, og Snehusene fik derfra varme Gulvtæpper; Skind blev Tæppe og Dyne, som Matroserne redte sig til Seng under Sneklapsen, medens det udenfor gnistrende froz, som vi ikke kende det ved vor strengeste Vintertid. Hos os var det endnu Efteraarstid, det tænkte de paa deroppe; de huskede paa Solstraalerne i Hjemmet og paa det rødgule Lov, som hang paa Træerne. Uret viste, at det var Aften og Sovetid, og i et af Snehusene strakte sig allerede to for at hvile; den yngste havde med sin bedste, rigeste Skat hjemmefra, den, Bedstemor før Afreisen gav ham med, det var Bibelen. Hver Nat laa den under hans Hovedgærde, han vidste fra Barndommen af, hvad der stod i den; hver Dag læste han et Stykke, og paa hans Leje kom ham tit saa trostende i Tanker de hellige Ord: „Vilde jeg tage Morgenrødens Binger, vilde jeg bo ved det yderste Hav, du skulde dog føre mig og din højre Haand holde mig fast!“ — og under Sandhedens Ord og Tro lukkede han Dørene, Sønnen kom, og Drømmen kom, Mandens Aabenbarelse i Gud; Sjælen var den levende under Legemet

Hvile; han fornåm det, det var som Melodier af gamle kære, kendte Sange; det åandede saa mildt, saa sommervarmt, og fra sit Leje saa han det skinne over sig, som om Snefuplen blev gennemstrålet udenfra; han løftede sit Hoved, det stråalende hvide var ikke Bægge eller Loft, det var de store Vinger fra en Engels Skuldre, og han saa op i hans milde, lyfende Ansigt. Ud fra Bibelens Blade, som fra en Lillies Bæger, løftede Engelen sig, bredte sine Arme vidt ud, og Snehyttens Bægge sank rundt om som et luftigt, let Taageflor; Hjemmets grønne Marker og Hoje med de rødbrune Stove laa rundt om i stille Solskin en dejlig Ester-aarsdag; Storkens Rede stod tom, men endnu hang Væblerne paa det vilde Væltræ, skont Bladene vare faldne; de røde Hyben skinnede, og Stæren fløjtede i det lille grønne Bur over Bondehusets Vindue, hvor Hjemmets Hjem var; Stæren fløjtede, som det var lært den, og Bedstemor hængte Fuglegræs om Buret, som Sonnesonnen altid havde gjort; og Smedens Datter, saa ung og saa smuk, stod ved Brønden og drog Vand op, nikkede til Bedstemor, og Bedstemor vinkede, viste et Brev langvejs fra; denne Morgen var det kommet fra de kolde Lande, højt oppe fra Nordpolen selv, hvor Sonnesonnen var — i Guds Haand. — Og de lo, og de græd, og han, under Is og Sne, der i Mandens Verden, under Engelenes Vinger, saa og horte det alt, lo med dem og græd med dem. Og der blev læst højt af Brevet selv de Bibelens Ord: — „Ved det yderste Hav, hans højre Haand vil holde mig fast!“ — Som dejlig Psalme sang klang det

rundt om, og Engelen lod sine Vinger som et Stør lægge sig om den sovende, — Drømmen var endt — det var mørkt i Snehuset, men Bibelen laa under hans Hoved, Troen og Haabet laa i hans Hjerte. Gud var med, og Hjemmet var med — „ved det yderste Hav!“





Pengegrisen.

Der var saa meget Legetoj i Bornenes Stue; overst paa Skabet stod Sparebøksen, den var af Lertøj, i Stikkelse af en Gris; den havde naturlig Sprække i Ryggen, og Sprækken var med en Kniv gjort større, at der ogsaa kunde gaa Solv-dalere ind, og der var gaaet to, foruden mange andre Skillinger. Pengegrisen var saa proppet, at han ikke længer kunde rasle,

og det er det højeste, en Pengegris kan bringe det til. Der stod han nu overst paa Hyldeu og saa ned paa alt i Stuen, han vidste nok, at med hvad han havde i Maveu kunde han købe det hele, og det er at have en god Bevidsthed.

Det tænkte de andre ogsaa paa, om de ikke sagde det, der var jo andet at tale om. Kommodeskuffeu stod paa Klem, og der viste sig en stor Duffe, noget gammel var hun og klunket i Halsen; hun saa ud og sagde: „Skal vi nu lege Mennesker, det er jo altid noget!“ og saa blev der et Nøre, selv Skilderierne vendte sig paa Bæggen, de vidste, de ogsaa havde Bagside, men det var ikke for at sige imod.

Det var midt om Ratten, Maanen skinnede ind ad Vinduuet og gav fri Belysning. Nu skulde Legen begynde, og alt var indbudet, selv Barnevognen, der dog horte til det grovere Legetøj. „Enhver er god for sig!“ sagde den, „man kan ikke alle være af Adel! Nogen maa gøre Gavn, som man siger!“

Pengegrisen var den eneste, som fik Indbydelsen skriftligt, han stod for højt til, at de troede, at han kunde høre den mundtlig, og gav heller ikke Svar, om han kom, for han kom ikke; skulde han med, maatte han nyde det hjemmefra, det kunde de rette sig efter, og det gjorde de.

Det lille Duffeteater blev straks stillet op saaledes, at han kunde se lige ind i det; de vilde begynde med Komedie, og saa skulde der være Te og Forstandsøvelse, og med den begyndte de straks; Gyngehesten talte om Trænering og Juldblod, Barnevognen om Jernbaner og Dampkraft — det var jo alt sammen noget, der horte til deres Sag, og som de kunde

tale om. Stueuret talte om Politik — tik — tik! det vidste hvad Klokken var slaaet, men man sagde, at det gik ikke rigtig. Spanskrovsstokken stod og var stolt af sin Dupsko og Solvknep, han var jo beslaaet foroven og forneden; i Sofaen laa to broderede Puder, de vare nydelige og dumme — og saa kunde Komedien begynde.

Alle sad de og saa til, og der blev bedet om, at man vilde smælde, knalde og rumle, ligesom man var fornøjet til. Men Ribepisten sagde, at han aldrig smældede for de gamle, men kun for de usforlovede. „Jeg knalder for alt!“ sagde Knaldperlen. „Et Sted skal man jo være!“ mente Spyttebakken; det var nu saadan enhver's Tanke ved at være paa Komedie. Stykket dueede ikke, men det blev godt givet; alle de spillende vendte den maledede Side udad, de vare kun til at se paa een Led, ikke paa Brangen; og alle spillede de udmærket, helt forud af Teatret, Traaden var for lang i dem, men saa bleve de mere mærkbare. Den klinkede Duffe blev saa betagen, at hun blev løs i Klinken, og Pengegrisen blev paa sin Maade saa betagen, at han besluttede at gøre noget for en af dem, sætte ham i sit Testament, som den, der skulde ligge i aaben Begravelse med ham, naar den Tid kom.

Det var en sand Nydelse, saa at man opgav Levandet og blev ved Forstandsovelsen, det kaldte man at lege Memnesker, og der var ingen Ondskab deri, for de legede kun — og enhver tænkte paa sig og paa hvad Pengegrisen tænkte, og Pengegrisen tænkte længst, han tænkte jo paa Testament og Begravelse — og naar kom det i Stand — altid for man

venter det. — Quak! der laa han fra Skabet — laa paa Gulvet i Stumper og Stykker, medens Skillingerne dansede og sprang; de mindste snurrede, de store trillede, især den ene Solvdaler, han vilde ordentlig ud i Verden. Og det kom han, og det kom de alle sammen; og Skaarene af Pengegrisen kom i Botten, men paa Skabet selv stod igen næste Dag en ny Pengegris af Lertøj, der var endnu ikke en Skilling i den, derfor kunde den heller ikke rasle, deri lignede han den anden, det var altid en Begyndelse — og med den vil vi ende.





Ib og lille Christine.

Nær ved Gudenaå, inde i Silkeborg Skov, lofter sig en Landryg som en stor Bold, den kaldes „Nåsen“, og under den, mod Vest, lå, ja der ligger endnu, et lille Bondehus med magre Jorder; Sandet skinner igennem den tynde Rug- og Bygager. Det er nu en Del Aar siden; Folkene, som boede der, drev deres lille Avling, havde dertil tre Faar, eet Svin og to Stude; fort sagt, de havde det ret vel til Foden, naar man tager den, som man har den, ja de kunde vel ogsaa havde bragt det til at holde et Par Heste, men de sagde som de andre Bønder derovre: „Hesten æder sig selv!“ — den tærer for det gode, den gør. Jeppe-Jøns drev sin lille

Jordlod om Sommeren og var om Vinteren en flink Træsto-
mand. Han havde da ogsaa Medhjælp, en Karl, der forstod
at skære Træsto, der vare baade stærke, lette og med Façon;
Sto og Slev skar de; det gav Skillinger, man kunde ikke kalde
Jeppe-Jæns's for fattig Folk.

Lille Jb, den sybaars Dreng, Husets eneste Barn, sad
og saa til, skar i en Pind, skar sig ogsaa i Fingrene, men
en Dag havde han snittet to Stykker Træ, saa at de saa ud som
smaa Træsto, de skulde, sagde han, foræres til lille Christine,
og det var Prammandens lille Datter, og hun var saa fin og
saa nydelig som et Herskabs Barn; havde hun Klæder skaaret,
som hun var født og baaret, saa vilde ingen tro, at hun
var fra Lyngtorvhuset paa Seis Hede. Derovre boede
hendes Fader, der var Entemand og ernærede sig ved at
pramme Brænde fra Skoven ned til Silkeborg Maleværk, ja
tit deraf videre op til Randers. Jngen havde han, der
kunde tage Vare paa lille Christine, der var et Aar yngre
end Jb, og saa var hun næsten altid hos ham, paa Prammen
og mellem Lyngen og Tyttebærbuskene; skulde han endelig helt
op til Randers, ja saa kom lille Christine over til Jeppe-
Jæns's.

Jb og lille Christine kom godt ud af det ved Leg og
ved Fad; de rodede, og de gravede, de krøb, og de gif, og en
Dag vovede de sig ene to næsten helt op paa Nansen og et
Stykke ind i Skoven, engang fandt de der Snæppeæg, det var
en stor Begivenhed.

Jb havde endnu aldrig været ovre paa Seis Hede, aldrig prammet gennem Søerne ad Gudena, men nu skulde han det; han var indbudet af Prammanden, og Aftenen forud fulgte han hjem med ham.

Paa de højt opstablede Brændestykker i Prammen sad tidlig om Morgenen de to Børn og spiste Brød og Hindbær. Prammanden og hans Medhjælper stagede sig frem, det gik med Strømmen, i raft Fart ned ad Naen, gennem Søerne, der syntes at lukke sig ved Skov og ved Siv, men altid var der dog Gennemfart, om endogsaa de gamle Træer hældede sig helt ud, og Egetræerne strakte frem affaldede Grene, ligesom om de havde opsmøgede Ormer og vilde vise deres knudrede, nøgne Arme; gamle Elletræer, som Strømmen havde løsnet fra Skrænten, holdt sig med Rodderne fast ved Bunden og saa ud ligesom smaa Skovøer; Akander vuggede paa Vandet; det var en dejlig Fart! — og saa kom man til Maleværket, hvor Vandet brusede gennem Sluserne; det var noget for Jb og Christine at se paa!

Den Gang var endnu hervede hverken Fabrik eller By, her stod kun den gamle Aulsgaard, og Besætningen der var ikke stor; Vandets Fald gennem Slusen og Vandens Skrig, det var den Gang den stadigste Livlighed. — Da nu Brændet var prammet om, købte Christines Fader sig et stort Knippe Mal og en lille slagtet Gris, der alt tilsammen i en Kurv blev stillet agter ude paa Prammen. Nu gik det mod Strømmen hjem, men Vinden var med, og da de

satte Sejl til, var det lige saa godt, som om de havde to Heste for.

Da de med Prammen vare saa højt oppe under Skoven, at de laa ud for, hvor Manden, der hjalp med at pramme, havde kun et kort Stykke hjem, saa gif han og Christines Fader i Land, men paalagde Børnene at forholde sig rolige og forsigtige, men det gjorde de ikke længe, de maatte se ned i Kurven, hvor Malene og Grisen gentes, og Grisen maatte de løfte paa og holde den, og da de begge vilde holde den, saa tabte de den og det lige ud i Vandet; der drev den paa Strømmen, det var en forfærdelig Begivenhed.

Ib sprang i Land og løb et lille Stykke, saa kom ogsaa Christine; „tag mig med dig!“ raabte hun, og nu vare de snart inde i Buskene, de saa ikke længer Prammen eller Maen; et lille Stykke endnu løb de, saa faldt Christine og græd; Ib fik hende op.

„Kom med mig!“ sagde han. „Huset ligger derovre!“ men det laa ikke derovre. De gif, og de gif, over visstent Lov og tørre, nedfaldne Grene, der knagede under deres smaa Fodder; nu horte de en stærk Raaben — de stod stille og lyttede; nu sfreg en Orn, det var et sælt Strig, de bleve ganske forskrækkede, men foran dem inde i Skoven voksede de dejligste Blaabær, en utrolig Mængde; det var alt for indbydende til ikke at blive, og de bleve, og de spiste og bleve ganske blaa om Mund og Kinder. Nu hortes igen en Raaben.

„Vi saa Bank for Grisen!“ sagde Christine.

„Lad os gaa hjem til vort!“ sagde Ib; „det er her i





Skoven!" og de gif; de kom paa en Kørevej, men hjem førte den ikke, mørkt blev det, og angst vare de. Den forunderlige Stilhed rundt om afbrødes ved sæle Skrig af den store Hornugle eller Lyd af Fugle, de ikke kendte; endelig stod de begge to fast i en Busk, Christine græd, og Jb græd, og da de saa havde grædt en Stund, lagde de sig i Lovet og faldt i Søvn.

Solen var højt oppe, da de vaagnede; de fros, men oppe paa Højden tæt ved skinnede Solen ned mellem Træerne, der kunde de varme sig, og derfra, mente Jb, maatte de kunne se hans Forældres Hus; men de vare langt fra det, i en ganske anden Del af Skoven. De kravlede helt op paa Højden og stod paa en Skrænt, ved en klar, gennemsigtig Sø; Fiske i den stod i Stim, belyste af Solstraalerne; det var saa uventet hvad de saa, og tæt ved var en stor Busk fuld af Nodder, ja endog saa syv Kløvser; og de plukkede, og de knækkede og fik de fine Kærner, der havde begyndt at sætte sig, — og saa kom der endnu en Overraskelse, en For-
 skrækkelse. Fra Busken traadte frem en stor, gammel Kone, hvis Ansigt var saa brunt og Haaret saa glinsende sort; det hvide i hendes Øjne skinnede ligesom paa en Morian; hun havde en Bylt paa Nækken og en Knortekæp i Haanden; hun var en Taterst. Bornene forstod ikke straks hvad hun sagde; og hun tog tre store Nodder op af Lommen, inde i hver laa de dejligste Ting gemte, fortalte hun, det var Dnskenodder.

Jb saa paa hende, hun var saa ventlig, og saa tog han

sig sammen og spurgte, om han maatte have de Nodder, og Konen gav ham dem og plukkede sig en hel Lomme fuld af dem paa Busken.

Og Jb og Christine saa med store Øjne paa de tre Duffenodder.

„Er der i den en Bogu med Heste for?“ spurgte Jb.

„Der er en Guldkaret med Guldheste!“ sagde Konen.

„Saa giv mig den!“ sagde lille Christine, og Jb gav hende den, og Konen knyttede Nodden ind i hendes Hals-tørklæde.

„Er der inde i denne saadant et lille kønt Hals-tørklæde, som det Christine der har?“ spurgte Jb.

„Der er ti Halsklæder!“ sagde Konen, „der er fine Kjoler, Strømper og Hat!“

„Saa vil jeg ogsaa have den!“ sagde Christine, og lille Jb gav hende ogsaa den anden Nod, den tredie var en lille fort en.

„Den skal du beholde!“ sagde Christine, „og den er ogsaa kon.“

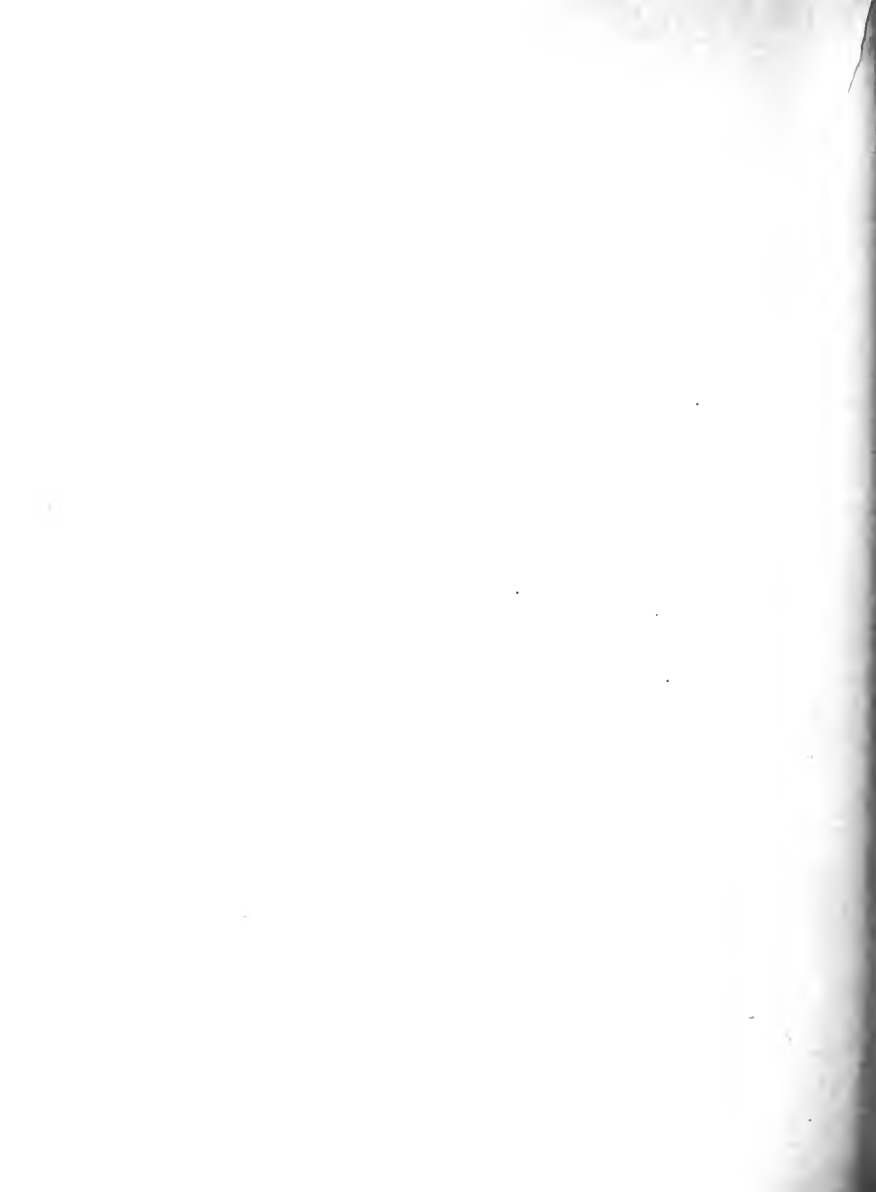
„Og hvad er der i den?“ spurgte Jb.

„Det allerbedste for dig!“ sagde Taterkonen.

Og Jb holdt fast paa Nodden. Konen lovede at fore dem paa rette Vej hjem, og de gik, men rigtignok i en ganske modsat Retning, end de skulde gaa, men derfor tør man ikke beskylde hende for, at hun vilde stjæle Børn.

I den vildsomme Skov mødte de Skovløberen Chræn, han kendte Jb, og ved ham kom Jb med lille Christine





hjem, hvor man var i stor Angest for dem, og Tilgivelse fik de, skønt de havde begge fortjent et godt Livfuld Mis, først fordi de lod Grisen falde i Vandet og dernæst, fordi de vare lobne deres Vej.

Christine kom hjem paa Heden, og Jb blev i det lille Skovhus; det første han der om Aftenen gjorde, var at tage frem Nodden, der gemte „det allerbedste“; — han lagde den mellem Doren og Dorkarmen, klemte saa til, Nodden knak, men ikke Kærne skabt var der at se, den var fyldt ligesom med Smus eller Muldjord; der var gaaet Orm i den, som det kaldes.

„Ja, det kunde jeg nok tænke!“ mente Jb, „hvor skulde der, inde i den lille Nod, være Plads for det allerbedste! Christine faar hverken fine Klæder eller Guldkaret ud af sine to Nodder!“

Dg Vinteren kom, og det ny Aar kom.

Dg der gik flere Aaringer. Nu skulde Jb gaa til Præsten, og han boede langvejs borte. Paa den Tid kom en Dag Brammanden og fortalte hos Jbs Forældre, at lille Christine skulde nu ud at tjene for sit Brød, og at det var en sand Lykke for hende, at hun kom i de Hænder, hun kom, fik Tjeneste hos saadanne brave Folk; tænk, hun skulde til de rige Krosfolk i Herning Kantens; Vester paa; der skulde hun gaa Mor til Haande, og siden, naar hun stikkede sig og der var konfirmeret, vilde de beholde hende.

Dg Jb og Christine tog Afsked fra hinanden; Kæreste-folkene bleve de kaldte; og hun viste ham ved Afskeden, at

hun endnu havde de to Modder, som hun fik af ham, da de løb vild i Skoven, og hun sagde, at hun i sin Klædefiste gemte de smaa Træsto, han som Dreng havde staaet og foræret hende. Og saa skiltes de.

Jb blev konfirmeret, men i sin Moders Hus blev han, for han var en flink Træstosnitter, og han passede godt om Sommeren den lille Avling; hans Moder havde kun ham dertil, Jbs Fader var død.

Kun sjældent, og det var da ved en Postkarl eller en Malebønde, hørte man om Christine: det gik hende godt hos de rige Krosfolk, og da hun var bleven konfirmeret, skrev hun til Faderen Brev med Hilsen til Jb og hans Moder; i Brevet stod om seks ny Særke og en dejlig Klædning. Christine havde faaet af Husbond og Madmor. Det var rigtignok gode Tidender.

Foraaret derefter, en smuk Dag, bankede det paa Jbs og hans Moders Dør, det var Praummanden med Christine; hun var kommen i Besøg paa en Dagstid; der var just en Lejlighed til Them og igen tilbage, og den benyttede hun. Smuk var hun som en fin Froken, og gode Klæder. havde hun, de vare syede vel, og de passede til hende. I fuld Stads stod hun, og Jb var i de daglige, gamle Klæder. Han kunde slet ikke komme til Mæle; vel tog han hendes Haand, holdt den saa fast, var saa inderlig glad, men Munden kunde han ikke faa paa Gang, det kunde lille Christine, hun talte, hun vidste at fortælle, og hun kysede Jb lige paa Munden.

„Kender du mig ikke nok?“ sagde hun; men selv da de vare ene to, og han endnu stod og holdt hende i Haanden, var alt hvad han kunde sige, alene det: „Du er bleven ligesom en fin Dame! og jeg ser saa pjusket ud! hvor jeg har tænkt paa dig, Christine! og paa gamle Tider!“

Og de gik Arm i Arm op paa Mosen og saa over Gudenaas til Seis Hede med de store Lyngbanker, men Jb sagde ikke noget, dog da de skiltes ad, var det klart for ham, at Christine maatte blive hans Kone, de vare jo fra smaa kaldte Kærestefolk, de vare, syntes han, et forlovet Par, naagtet ingen af dem selv havde sagt det.

Kun nogle Timer endnu kunde de være sammen, for hun skulde igen til Them, hvorfra tidlig næste Morgen Bognen kørte tilbage Vester paa. Faderen og Jb fulgte med til Them, det var klart Maaneskin, og da de kom der, og Jb endnu holdt Christines Haand, kunde han ikke slippe den, hans Øjne de vare saa klare, men Ordene faldt kun smaat, men det var Hjerteord hvert eneste et: „Er du ikke bleven for fint vant,“ sagde han, „og kan du finde dig i at leve i vor Mors Hus med mig som Ugtemand, saa bliver vi to engang Mand og Kone! — — men vi kan jo vente lidt!“

„Ja, lad os se Tiden an, Jb!“ sagde hun; og saa trykkede hun hans Haand, og han kysjede hende paa hendes Mund. „Jeg stoler paa dig, Jb!“ sagde Christine, „og jeg tror, at jeg holder af dig; men lad mig sove paa det!“

Og saa skiltes de ad. Og Jb sagde til Brammanden, at han og Christine vare nu saa godt som forlovede, og

Brammanden fandt, at det var, som han altid havde tænkt om det; og han fulgte hjem med Jb og sov der i Seng med ham, og der taltes saa ikke mere om Forlovelsen.

Et Aar var gaaet; to Breve vare vekslede mellem Jb og Christine; „trofast til Doden!“ stod der ved Underkristen. En Dag traadte Brammanden ind til Jb, han havde Hilsen til ham fra Christine; hvad mere han havde at sige, gif det lidt langsomt med, men det var det, at det gif Christine vel, mere end vel, hun var jo en kon Pige, agtet og afholdt. Kromandens Son havde været hjemme paa Besøg; han var ansat ved noget stort i Kjøbenhavn, ved et Kontor; han syntes godt om Christine, hun fandt ham ogsaa efter sit Sind, hans Forældre vare nok ikke uvillige, men nu laa det dog Christine paa Hjertet, at nok Jb tænkte saa meget paa hende, og saa havde hun betænkt at styde Lykken fra sig, sagde Brammanden.

Jb sagde i Forstningen ikke et Ord, men han blev lige saa hvid som et Klæde, rystede lidt paa Hovedet, og saa sagde han: „Christine maa ikke styde sin Lykke fra sig!“

„Skriv hende et Par Ord til!“ sagde Brammanden.

Og Jb skrev ogsaa, men han kunde ikke ret sætte Ordene sammen, som han vilde, og han slog Streg over, og han rev itu, — men om Morgenens var der et Brev i Stand til lille Christine, og her er det:

— „Det Brev, du har skrevet til din Fader, har jeg læst og ser, at det gaar dig vel i alle Maader, og at

„du kan faa det endnu bedre. Spørg dit Hjerte ad, Chri-
 „stine! og tænk vel over hvad du gaar ind til, om du
 „tager mig; det er kun ringe hvad jeg har. Tænk ikke paa
 „mig, og hvordan jeg har det, men tænk paa dit eget Gavn!
 „Mig er du ikke bunden til ved Løfte, og har du i dit
 „Hjerte givet mig et, saa løser jeg dig fra det. Alverdens
 „Glæde være over dig, lille Christine! Vor Herre har
 „vel Trost for mit Hjerte.

Altid din hengivne Ven,
 Jb.“

Og Brevet blev afsendt, og Christine fik det.

Ved Mortensdagstider blev der lyst fra Prædikestolen for hende i Kirken paa Heden og ovre i Kjøbenhavn, hvor Brudgommen var, og derover rejste hun med sin Madmor, da Brudgommen for sine mange Forretningers Skyld ikke kunde komme saa langt over i Jylland. Christine var efter Af- tale truffen sammen med sin Fader i Landsbyen Funder, som Vejen gaar igennem, og som var ham det nærmeste Mødested; der tog de to Afsted. Derom kom til at falde et Par Ord, men Jb sagde ikke noget; han var bleven saa estertænksum, sagde hans gamle Mor; ja estertænksum var han, og derfor randt ham i Tanke de tre Nodder, han som Barn fik af Taterkønen og gav Christine de to af, det var Duffensodder, i hendes den ene laa jo en Guldkaret med Heste, i den anden de dejligste Klæder; det slog til! al den Herlighed fik hun nu ovre i Kongens Kjøbenhavn; for hende

gik det i Opfyldelse —! for Ib var der i Modden kun den sorte Muld. „Det allerbedste“ for ham, havde Taterkonen sagt, — jo, ogsaa det gik i Opfyldelse, den sorte Muld var ham det bedste. Nu forstod han tydeligt hvad Konen havde ment: i den sorte Jord, i Gravens Gemme, der var det ham det allerbedste.

Og der gik Aaringer, — ikke mange, men lange, syntes Ib; de gamle Krosfolk døde bort, den ene kort efter den anden, al Velstanden, mange Tusinde Rigsdaler, gik til Sonnen. Ja, nu kunde Christine faa Guldkaret og fine Klæder nok.

I to lange Aar, som fulgte, kom ikke Brev fra Christine, og da saa Faderen fik et, var det slet ikke skrevet i Velstand og Fornøjelse. Staffels Christine! hverken hun eller hendes Mand havde forstaaet at holde Maade paa Rigdommen, den gik, som den kom, der var ingen Betsignelse ved den, for de vilde det ikke selv.

Og Lyngen stod i Blomster, og Lyngen tørrede hen; Sneen havde mange Vintre syget over Seis Hede, over Nafen, hvor Ib boede i Læ; Foraarsjolen skinnede, og Ib satte Ploven i Jorden, da skar den, som han troede, hen ad en Flintesten, der kom ligesom en stor, sort Hovlspaan op over Jorden, og da Ib tog paa den, mærkede han, at det var et Metal, og hvor Ploven havde skaaret ind i det, skinnede det blankt. Det var en tung, stor Armring af Guld fra Hedenold; Kæmpegraven var bleven jævnet her, dens kostelige Smykke funden. Ib viste det til Præsten, der sagde ham, hvor herligt det var, og deraf gik Ib med det til Herredsfogden, der gav Indbe-

retning derom til Kjøbenhavn og raadede Jb selv at overbringe det kostelige Fund.

„Du har fundet i Jorden det bedste, du kunde finde!“ jagde Herredsfogden.

„Det bedste!“ tænkte Jb. „Det allerbedste for mig — og i Jorden! Jaa havde Taterkvinden dog ogsaa Ret med mig, naar det var det bedste!“

Og Jb gik med Smakken fra Aarhus til Kongens Kjøbenhavn; det var som en Rejse over Verdenshavet for ham, som kun havde sat over Gudenaa. Og Jb kom til Kjøbenhavn.

Værdien af det fundne Guld blev udbetalt ham, det var en stor Sum: seks Hundrede Rigsdaler. Der gik i det store, vildsomme Kjøbenhavn Jb fra Skoven ved Seis Hede.

Det var netop Aftenen for han vilde med Skipperen tilbage til Aarhus, da han forvildede sig i Gaderne, kom i en ganske anden Retning, end den han vilde, og var over Knippelsbro kommen til Christianshavn i Stedet for ned mod Volden ved Vesterport. Han styrede ganske rigtig Vester paa, men ikke hvor han skulde. Der var ikke et Menneske at se paa Gaden. Da kom der en lille bitte Pige ud fra et fattigt Hus; Jb talte til hende om Vejen, han søgte; hun stadsede, saa op paa ham og var i heftig Graad. Nu var hans Spørgsmaal, hvad hun sejsede, hun sagde noget, som han ikke forstod, og idet de begge vare lige under en Lygte, og Lyset fra den skinnede hende lige ind i Ansigtet, blev han

ganske underlig, for det var livagtig lille Christine, han saa, ganske, som han huskede hende fra de begge vare Børn.

Og han gik med den lille Pige ind i det fattige Hus, op ad den smalle, slidte Trappe, højt op til et lille, skraat Kammer under Taget. Der var en tung, kvalm Luft derinde, intet Lys tændt; henne i Krogen sukede det og drog Bejret trangt. Jb tændte en Svovlstik. Det var Barnets Moder, som laa paa den fattige Seng.

„Er der noget, jeg kan hjælpe eder med?“ sagde Jb. „Den lille fik mig fat, men jeg er selv fremmed her i Staden. Er her ingen Naboer eller nogen, jeg kan kalde paa?“ — Og han loftede hendes Hoved.

Det var Christine fra Seis Hede.

J Maringer var derhjemme i Jylland hendes Navn ikke blevet nævnet, det vilde have rørt op i Jbs stille Tankegang, og det var jo ikke heller godt, hvad Nygtet og Sandheden meldte, at de mange Penge, hendes Mand fik i Arv fra hans Forældre, havde gjort ham overmodig og vildsom; sin faste Stilling havde han opgivet, rejst et halvt Aar i fremmede Lande, kommet tilbage og gjort Gæld og dog flankeret; mer og mere hældede Bognen, og til sidst væltede den. De mange lystige Venner fra hans Bord sagde om ham, at han fortjente det, som det gik ham, han havde jo levet som en gal Mand. — Hans Lig var en Morgen fundet i Kanalen i Slotshaven.

Christine gik med Døden i sig; hendes yngste lille Barn, kun nogle Uger gammelt, baaret i Velstand, fødte i

Glendighed, var alt i Graven, og nu var det saa vidt med Christine, at hun laa dødsfyg, forladt, paa et usfelt Kammer, usfelt, som hun kunde have taalt det i sine unge Aar paa Seis Hede, men nu bedre vant, ret følte Glendigheden af. Det var hendes ældste lille Barn, ogsaa en lille Christine, der led Nød og Sult med hende, og som havde faaet Jb derop.

„Jeg er bange, jeg dør fra det stakkels Barn!“ jukkede hun, „hvor i Verden skal hun saa hen!“ — Mere kunde hun ikke sige.

Og Jb fik igen en Svovlstik tændt og fandt en Stump Lys, den brændte og lyste i det usle Kammer.

Og Jb saa paa den lille Pige og tænkte paa Christine i unge Dage; for Christines Skyld kunde han være god mod dette Barn, som han ikke kendte. Den døende saa paa ham, hendes Øjne bleve større og større — kendte hun ham? Ikke vidste han det, ikke et Ord hørte han hende sige.

Og det var i Skoven ved Gudenaa, nær Seis Hede; Luften var graa, Lyngen stod uden Blomster, Bestens Storme drev det gule Løv fra Skoven ud i Aaen og hen over Heden, hvor Græstørvhuset stod, hvor fremmede Folk boede; men under Aasen, godt i Læ bag høje Træer stod det lille Hus, hvidtet og malet; inde i Stuen brændte i Raffelovnen Rlynetørvene, inde i Stuen var Solskin, der straaede fra to Barneøjne,

Foraarrets Værkeslag lod i Talen fra dets røde, leende Mund; der var Liv og Lystighed, lille Christine var der; hun sad paa Jø's Kne; Jø var hende Fader og Moder, de vare borte, som Drømmen er det for Barnet og den voksne. Jø sad i det nette, pyntelige Hus, en velhavende Mand; den lille Piges Moder laa paa de fattiges Kirkegaard ved Kongens Kjøbenhavn.

Jø havde Penge paa Ristebunden, sagde de, Guld fra Muld, og han havde jo ogsaa lille Christine.





Klods-Hans.

Ude paa Landet var der en gammel Gaard, og i den var der en gammel Herremand, som havde to Sønner, der vare saa vittige, at det halve var nok; de vilde fri til Kongens Datter, og det turde de, for hun havde ladet kundgøre, at hun vilde tage til Mand den, hun fandt bedst kunde tale for sig.

De to forberedte sig nu i otte Dage, det var den længste Tid, de havde til det, men det var ogsaa nok, for de havde Forkundskaber, og de ere nyttige. Den ene kunde udenad hele det latinske Vokabular og Byens Avis for tre Aar, og det baade forfra og bagfra; den anden havde gjort sig

bekendt med alle Lavsaartiklerne og hvad hver Oldemand maatte vide; saa kunde han tale med om Staten, mente han, dernæst forstod han ogsaa at brodere Seler, for han var fin og fingeruem.

„Jeg faar Kongedatteren!“ sagde de begge to, og saa gav deres Fader dem hver en dejlig Hest; han, som kunde Leksikonet og Aviserne fik en fulsort, og han, som var oldermandsklog og broderede fik en mælkavid, og saa smurte de sig i Mundvigerne med Levertran, for at de kunde blive mere smidige. Alle Tjenestefolkene vare nede i Gaarden for at se dem stige til Hest, i det samme kom den tredie Broder, for der var tre, men der var ingen, der reguede ham med som Broder, for han havde ikke saadan Værdom som de to, og ham kaldte de bare Klods-Hans.

„Hvor skal I hen, siden I er i Stadstojet?“ spurgte han.

„Til Hove for at snakke os Kongedatteren til! har du ikke hort, hvad Trommen gaar om over hele Landet?“ og saa fortalte de ham det.

„Hille den, saa maa jeg nok med!“ sagde Klods-Hans, og Brodrene lo ad ham og red af Sted.

„Fader, lad mig saa en Hest!“ raabte Klods-Hans. „Jeg faar saadan en Lyft til at gifte mig. Ta'er hun mig, saa ta'er hun mig! og ta'er hun mig ikke, saa ta'er jeg hende alligevel!“

„Det er noget Snak!“ sagde Faderen, „dig giver jeg ingen Hest. Du kan jo ikke tale! nej, Brodrene det er Stadskarle!“

„Maa jeg ingen Hest saa,“ sagde Klods-Hans, „saa

ta'er jeg Gedebukken, den er min egen, og den kan godt bære mig!" og saa satte han sig skrævs over Gedebukken, stak sine Hæle i Siden paa den og for af Sted hen ad Landevejen, Huj! hvor det gif. „Her kommer jeg!" sagde Klods-Hans, og saa sang han, saa det skingrede efter.

Men Brødrene red ganske stille forud; de talte ikke et Ord, de maatte tænke over alle de gode Indfald, de vilde komme med, for det skulde nu være saa udspekuleret.

„Halehoj!" raabte Klods-Hans, „her kommer jeg! se hvad jeg fandt paa Landevejen!" og saa viste han dem en død Krage, han havde fundet.

„Klods!" sagde de, „hvad vil du med den?"

„Den vil jeg forære Kongedatteren!"

„Ja, gør du det!" sagde de, lo og red videre.

„Halehoj! her kommer jeg! se, hvad jeg nu har fundet, det finder man ikke hver Dag paa Landevejen!"

Og Brødrene vendte om igen for at se hvad det var, „Klods!" sagde de, „det er jo en gammel Træsko, som Overstykket er gaaet af! skal Kongedatteren ogsaa ha'e den?"

„Det skal hun!" sagde Klods-Hans; og Brødrene lo, og de red, og de kom langt forud.

„Halehoj! her er jeg!" raabte Klods-Hans; „nej, nu bliver det værre og værre! halehoj! det er mageløst!"

„Hvad har du nu fundet?" sagde Brødrene.

„Oh!" sagde Klods-Hans, „det er ikke til at tale om! hvor hun vil blive glad, Kongedatteren!"

„Uh!" sagde Brødrene, „det er jo Bludder, der er kastet lige op af Groften!"

„Ja, det er det!“ sagde Klods-Hans, „og det er den fineste Slags, man kan ikke holde paa den!“ og saa fyldte han Lommen.

Men Brodrene ved alt hvad Tøjet kunde holde, og saa kom de en hel Time forud og holdt ved Byens Port, og der fik Frierne Nummer, efterjom de kom, og bleve satte i Række, sets i hvert Geled og saa tæt, at de ikke kunde røre Armene, og det var nu meget godt, for ellers havde de sprættet Rygstykkerne op paa hverandre, bare fordi den ene stod foran den anden.

Alle Landets øvrige Indvaanere stod rundt om Slottet, lige op til Vinduerne, for at se Kongedatteren tage mod Frierne, og ligesom en af dem kom ind i Stuen, slog Tale-gaven Klif for ham.

„Duer ikke!“ sagde Kongedatteren. „Væk!“

Nu kom den af Brodrene, som kunde Leksikonet, men det havde han rent glemt ved at staa i Række, og Gulvet knirkede, og Loftet var af Spejlglas, saa at han saa sig selv paa Hovedet, og ved hvert Vindue stod tre Skrivere og en Olsmand, der hver skrev op alt hvad der blev sagt, at det straks kunde komme i Avisen og sælges for to Skilling paa Hjørnet. Det var frygteligt, og saa havde de fyret saadan i Kaffelovnen, at den var rød i Tromlen.

„Det er en svær Varme, her er herinde!“ sagde Frieren.

„Det er, fordi min Fader i Dag steger Hanekyllinger!“ sagde Kongedatteren.

Væk! der stod han, den Tale havde han ikke ventet; ikke et Ord vidste han at sige, for noget morsomt vilde han have sagt. Væk!

„Duer ikke!“ sagde Kongedatteren. „Væk!“ og saa maatte han af Sted. Nu kom den anden Broder.

„Her er en forfærdelig Hede!“ sagde han.

„Ja, vi stege Hanekyllinger i Dag!“ sagde Kongedatteren.

„Hvad be — hvad?“ sagde han, og alle Skriverne skrev: Hvad be — hvad!

„Duer ikke!“ sagde Kongedatteren. „Væk!“

Nu kom Klods-Hans, han red paa Gedebukken lige ind i Stuen. „Det var da en gloende Hede!“ sagde han.

„Det er, fordi jeg steger Hanekyllinger!“ sagde Kongedatteren.

„Det var jo rart det!“ sagde Klods-Hans, „saa kan jeg vel saa en Krage stegt?“

„Det kan De meget godt!“ sagde Kongedatteren, „men har De noget at stege den i, for jeg har hverken Potte eller Pandel!“

„Men det har jeg!“ sagde Klods-Hans. „Her er Kogestøj med Tinkrampe!“ og saa trak han den gamle Træsko frem og satte Krage midt i den.

„Det er til et helt Maaltid!“ sagde Kongedatteren, „men hvor saa vi Dhyppelse fra?“

„Den har jeg i Lommen!“ sagde Klods-Hans. „Jeg har saa meget, jeg kan spille af det!“ og saa hældte han lidt Fludder af Lommen.

„Det kan jeg lide!“ sagde Kongedatteren, „du kan da svare! og du kan tale, og dig vil jeg have til Mand! men ved du, at hvert Ord, vi sige og har sagt, skrives op og kommer i Morgen i Avisen? ved hvert Vindue ser du staa

tre Skrivere og en gammel Oldermann, og Oldermannen er den værste, for han kan ikke forstaa!" og det sagde hun nu for at gøre ham bange. Og alle Skrivelserne vrinskede og slog en Blækklat paa Gulvet.

„Det er nok Herstabet!" sagde Klods-Hans, „saa maa jeg give Oldermannen det bedste!" og saa vendte han sine Lommer og gav ham Pluddren lige i Ansigtet.

„Det var fint gjort!" sagde Kongedatteren, „det kunde jeg ikke have gjort! men jeg skal nok lære det!" —

Og saa blev Klods-Hans Konge, fik en Kone og en Krone og sad paa en Trone, og det har vi lige nu af Oldermannens Avis — og den er ikke til at stole paa.





„Ærens Tornevej.“

Der er et gammelt Eventyr: „Ærens Tornevej for en Skytte, navnlig Bryde, som vel kom til stor Ære og Bærdighed, men ikke uden efter lang og megen Viderværdighed og Livets Farlighed;“ mangen en af os har vist som Barn hørt det, maasse som ældre læst det og tænkt paa sin egen ubemærkede Tornevej og „megen Viderværdighed“. Eventyret og Virkeligheden ligge hinanden saa nær, men Eventyret har sin harmoniske Opløsning her paa Jorden, Virkeligheden stiller den oftest ud over Jordlivet ind i Tid og Ewigheid.

Verdenshistorien er en Laterna magica, der viser os i Udsbilleder paa Samtids sorte Grund, hvorlunde Menneskehedens Velgørere, Sniillets Martyrer, vandre Grens Tornevej.

Fra alle Tider, fra alle Lande fremtøse disse Glansbilleder, hvert et Moment kun, dog et helt Liv, en Levetid med dens Kamp og Sejr; lad os betragte, hid og did, enkelte i Martyrskaren, den, der ikke sluttet, før Jorden vejrer hen.

Vi se et opfyldt Amphiteater, Aristophanes's Skyer sende Strømme af Spot og Munterhed til Brimlen; fra Scenen latterliggøres i Mand og Legeme Athens mærkeligste Mand, der var Folket et Skjold mod de tredive Tyranner: Sokrates, han, der i Slagets Tummel frelst Alcibiades og Xenophon, han, hvis Mand svang sig over Oldtids Guder, selv er han her til Stede, han har rejst sig fra Tilskuerbænken og stillet sig frem, at de leende Atheniensere kunne se, om han og Brængbilledet af ham paa Scenen ret ligue; der staar han oprejst for dem, løftet højt over dem alle.

Du saftige, grønne, giftige Starntyde og ikke Dietræet være her Athens Mærke!

Syv Stæder stredes om at være Homers Fødestad, det vil sige, da han var død! — se ham i hans Levetid! — der gaar han igennem disse Stæder, fremsigende sine Vers for at leve; Tanken om den Dag i Morgen graaner hans Haar; — han, den mægtigste Seer, er blind og ensom; den hvassse Torn river Digterkongens Naabe i Pjalter. —

Hans Sange leve endnu, og ved dem alene leve Oldtids Guder og Helte.

Billed paa Billed følger frem fra Morgenland og Aftenland, saa fjernt fra hinanden ved Sted og Tid og dog samme Stykke Ærens Tornevej, hvor Tidslen først sætter Blomst, naar Graven skal pyntes.

Under Palmerne komme Kameler, rigt ladede med Indigo og andre kostelige Skatte; de sendes fra Landets Hersker til ham, hvis Sange er Folkets Glæde, Landets Hæder; han, hvem Misundelse og Logn jog i Landflygtighed, han er funden — Karavanen nærmer sig den lille By, hvor han fandt Fristed; et fattigt Lig bringes ud af Porten, det standser Karavanen. Den døde er juist ham, de søge: Firdusi — endt er Ærens Tornevej!

Afrikaneren med de plumpe Træk, de tykke Læber, det sorte Uldhaar, sidder paa Paladsets Marmortrappe i Portugals Hovedstad og tigger — det er Camoens's trofaste Slave, uden ham og de Robbersfillinger, der kastes til ham, maatte hans Herre: „Lusiadens Sanger sulde ihjel.

Nu staar et kostbart Monument paa Camoens's Grav. Utter et Billed!

Der viser sig bag Jernstængerne en Mand, dødbleg, med langt, filtret Skæg: „Jeg har gjort en Opfindelse, den største i Aarhundreder!“ raaber han, „og man har i mer end tyve Aar holdt mig indespærret her!“ — „Hvo er han?“ — „En vanvittig!“ siger Galevogteren; „hvad kan dog ikke et Menneske falde paa! han tror, at man kan bevæge sig fremad ved Damp!“ Salomon de Caus er det, Dampkraftens Opdager, der med Anefsens uklare Ord ikke blev forstaaet af en Richelieu og dør, indespærret i Daarekisten.

Her staar Columbus, hvem engang Gadedrengene forfulgte og spottede, fordi han vilde opdage en ny Verden — han har opdaget den: Jubelens Klokker klinge ved hans Sejrs-Hjemkomst, men Misundelsens Klokker lyde snart højere; Verdensopdageren, han, som løstede det amerikanske Guldbland op over Havet og gav det til sin Konge, lønnes med Jernlænker, dem, han onsker lagt i sin Ligkiste, de vidne om Verden og om Samtidens Burderen.

Billed trænger paa Billed, rig er Grens Tornevej!

I Malm og Morke sidder her han, som udmaalte Maanebjergenes Højde, han, som trængte ud i Rummet til Planeter og Stjerner, han, den mægtige, der hørte og saa Manden i Naturen, fornam, at Jorden drejede sig under ham: Galilei. Blind og dov sidder han i Alderdommens Aar, spiddet paa Lidelsens Tjorn, i Fornægtelsens Kval, næppe kraftig til at løfte sin Fod, den, hvormed han engang i Sjælesmerte, da Sandhedens Ord flettedes ud, stampede mod Jorden og udbrød: „Den bevæger sig dog!“

Her staar en Kvinde med Barnesind, Begejstring og Tro — Banneret bærer hun foran den kæmpende Hær, og hun bringer sit Fædreland Sejr og Frelse. Jubelen lyder — og Baalet tændes: Jeanne d'Arc, Heksen, brændes. — Ja, det kommende Aarhundrede spytter paa den hvide Lillie: Voltaire, Biddets Satyr, synger om »La pucelle«.

Paa Viborg Ting brænder den danske Adels Kongens Love — de lyse i Flamme, behjse Tid og Lovgiver, kaste et Gloriestær ind i det mørke Fangetaarn, hvor han sidder

graahaaret, frumbøjet, slidende med Fingere i Stenbordet, han, engang Hersker over tre Kongeriger, den folkelige Drot, Borgers og Bondes Ven: Christian den Anden. Han med det haarde Sind i den haarde Tid. Sjender skrev hans Historie. — Syv og thve Mars Fængsel ville vi huske paa, idet vi mindes hans Blodskuld.

Der sejler et Skib fra Danmark, der staar en Mand ved højen Mast, han ser mod Hveen for sidste Gang: Tycho Brahe, der løstede Danmarks Navn til Stjernerne og sonnedes derfor med Krænkelse og Fortræd — han drager til et fremmed Land: „Himlen er alle Vegne, hvad behøver jeg mere!“ er hans Ord; der sejler han bort, vor berømteste Mand, i fremmed Land hædret og fri!

„Åh, fri! om kun selv for dette Legems ulidelige Smerter!“ sukker det gennem Tiden til os. Hvilket Billed? — Griffenfeld, en dansk Promethens, lænket til Munkholms Klippe.

Vi ere i Amerika ved en af de store Floder, en Mennehemasse har samlet sig, et Skib skal kunne sejle mod Vind og Bejr, være en Magt mod Elementerne; Robert Fulton hedder han, der tror at kunne det. Skibet begynder sin Fart; pludselig staar det stille — Hobeu ler, fløjter og piber, hans egen Fader piber med: „Hovmod! Galskab! Lou som forskyldt! under Laas og Lukke skal det gale Hoved!“ — Da brydes et lille Soud, som standsede et Djeblig Maskinen, Hjulene dreje, Skovlerne støde Vandets Modstand bort, Skibet sejler — —! Dampens Væverspole forvandler Timer til Minutter mellem Verdens Lande.

Menneskeslæggt! begriber du Salighed i et saadant Bevidsthedens Minut, denne Mandens Forstaaen af sin Mission, Djeblicket, hvori al Sonderrivelse fra Grens Tornevej — selv den ved egen Skyld — opløser sig i Lægedom, Sundhed, Kraft og Klarhed, Disharmonien bliver Harmoni, Menneskene se Aabenbarelsen af Guds Naade, vist den enkelte, og af ham bragt dem alle?

Grens Tornevej viser sig da som en Glorie om Jorden; lyksaligt at vorde kaaret til Vandrer her og uden Fortjeneste at stilles mellem Bygmesteren af Broen mellem Menneskeslægten og Gud.

Paa mægtige Vinger søøver Historiens Mand gennem Tiderne og viser — til Mod og Fortrøstning, til tankebækkende Mildhed — i lysende Billeder paa natført Grund Grens Tornevej, der ikke som i Eventyret slutter i Glans og Glæde her paa Jorden, men peger ud over den ind i Tid og Ewigheid.





Jødepigen.

Der var i Fattigskolen mellem de andre Smaaborn en lille Jødepige, saa opvakt og god, den flinkeste af dem alle sammen; men i en af Læretimerne kunde hun ikke tage Del, det var Religionstimen; hun var jo i en kristen Skole.

Geografibogen kunde hun have for sig og læse i eller faa sit Regnestykke færdigt, men det var snart færdigt og Lektien læst; der laa vel en Bog opslaaet foran hende, men hun læste ikke i den, hun sad og hørte efter, og snart mærkede Læreren, at hun fulgte med som næsten ingen af de andre.

„Læs i din Bog!“ sagde han mildt og alvorligt, men hun saa paa ham med sine sorte, straalende Øjne, og da han spurgte ogsaa hende, vidste hun bedre Bessed end alle de andre. Hun havde hørt, forstaaet og gemt.

Hendes Fader var en fattig, brav Mand; han havde ved Barnets Skolegang betinget, at hun ikke undervistes i den kristne Tro; at lade hende gaa bort i denne Undervisnings-time kunde maaske forarge, vække Tanker og Stemninger hos de andre smaa i Skolen, og altsaa blev hun, men det kunde ikke længer ske.

Læreren gif til Faderen, sagde ham, at han enten maatte tage sin Datter ud af Skolen eller lade hende blive Kristen. „Jeg kan ikke udholde at se disse brændende Øjne, den Snderlighed og ligesom Sjøletørst efter Evangeliets Ord!“ sagde Læreren.

Og Faderen brast i Graad: „Jeg selv ved kun lidet af vor egen Religion, men hendes Moder var en Israels Datter, fast og stærk i sin Tro, hende gav jeg paa hendes Dødsfeng det Lofte, at vort Barn aldrig skulde blive kristent døbt; jeg maa holde mit Lofte, det er mig som en Pagt med Gud.“

Og den lille Jødepige blev taget ud af de Kristnes Skole.
— — Der var gaaet Aaringer.

Dvore i en af Sjyllands mindste Kjøbstæder tjente i et ringe, borgerligt Hus en fattig Pige af mosaisk Trosbenedelse, det var Sara; hendes Haar var sort som Ibenholt, hendes Øjne saa mørke og dog fulde af Glans og Lys, som Orientens Dotre eje dem; Udtrykket hos den fuldvoksne Pige

var endnu det samme som hos Barnet, da hun sad paa Skolebænken og hørte til med takfuldt Blik.

Hver Søndag klang fra Kirken Orgelet og Menighedens Sang, det lod over Gaden ind i Genbohuset, hvor Jødepigen stod ved sin Verving, slittig og trofast i sit Kald. „Kom Sabbatens Dag i Hu og hold den hellig!“ var hendes Lov, men Sabbaten for hende var de Kristnes Arbejdsdag, og hun kunde kun i sit Hjerte holde den hellig, det hun ikke troede var nok. Men hvad er Dag og Time for Gud? den Tanke var vaagnet i hendes Sjæl, og paa de Kristnes Søndag blev Andagtstimen mere uforstyrret; naaede da Orgelklang og Psalme-sang over til hende i Koffenet bag Badstuen, da blev helligt og stille selv dette Sted. Det gamle Testament, hendes Folks Skat og Ejendom, læste hun da, og kun det, thi hvad hendes Fader havde sagt hende og Læreren, da hun blev tagen ud af Skolen, laa dybt i hendes Sind, Løftet, der var givet hendes døende Moder, at Sara ikke skulde blive kristnet, ikke forlade Fædrenes Tro. Det nye Testament var og skulde blive hende en lukket Bog, og dog vidste hun saa meget fra den, den lygte i Barneerindringer. En Aften, hun sad i en Krog af Stuen, hørte hun sin Husbond læse højt, og hun turde vel høre derpaa, det var ikke Evangelierne, nej, der læstes op af en gammel Historiebog, til den kunde hun nok lytte; det var om en ungarsk Ridder, som blev fangen af en tyrkisk Pasha, der lod ham spænde hos Oksene for Ploven, drives med Viskeslag og uendeligt haane og vansmægte.

Ridderens Hustru folgte alle sine Smykker, pantsatte Borg og Land, hans Venner skød sammen store Summer, thi utrolige næsten vare Løsepengene, der forlangtes, men de bragtes til Beje, og han blev løst af Trældom og Forsmædelse; syg og lidende naaede han sit Hjem. Men snart lod almindeligt Opraab mod Kristendommens Hjende; den syge horte derom og havde nu ikke No eller Hvile, han lod sig løste paa sin Stridshest, Blodet kom igen i hans Ainder, Kræfterne syntes at vende tilbage, og han drog af Sted til Sejr. Just den Pasha, som havde ladet ham spænde for Bloven, haane og lide, blev nu hans Fange og forttes af ham hjem til Borgfængselet, men alt i den første Time der kom Ridderen og spurgte sin Fange:

„Hvad tror du vel, der venter dig?“

„Jeg ved det!“ svarede Tyrken, „Gengældelse!“

„Ja, den Kristnes Gengældelse!“ sagde Ridderen, „Kristendommen byder os at tilgive vore Hjender, elste vor Næste. Gud er Kærlighed! drag i Fred til dit Hjem og dine kære, bliv mild og god mod dem, som lide!“

Da brast den fangne i Graad: „Hvor kunde jeg tænke slikt muligt! Pinsler og Kvaler vare mig en Visshed, og jeg tog en Gift, der vil dræbe mig om faa Timer. Jeg maa dø, der er ingen Hjælp! men før jeg dør, forkynd mig den Lære, som rummer en saadan Kærlighed og Naade, den er stor og guddommelig! lad mig dø i den, dø som Kristen!“ og hans Bøn blev opfyldt.

Det var Legenden, Historien, der blev læst; den hortes

og fulgtes af dem alle, men mest brændende opfyldte og levendegjorde den hende, der sad i Krogen, Tjenestepigen Sara, Jødepigen; store, tunge Taarer stod i de lysende, fulsorte Øjne; der sad hun med Barnesindet, som hun sad engang paa Skolens Bænk og fornåm Evangeliets Storhed. Taarerne rullede ned over hendes Kinder.

„Lad ikke mit Barn blive en Kristen!“ var Moderens sidste Ord paa Dodslejet, det klang gennem hendes Sjæl og Hjerte med Lovens Ord: „Er din Fader og din Moder!“

„Jeg er jo ikke kristnet! de kalde mig Jødepigen; det sagde Naboenes Dreng i Spot sidste Søndag, da jeg blev staaende uden for den aabne Kirkeдор og saa derind, hvor Alterlysene brændte, og Menigheden sang. Fra Skoletiden og indtil denne Dag var og er der en Magt fra Kristendommen, der ligesom et Solskin, om jeg endogsaa lukker mine Øjne for det, dog skinner lige ind i mit Hjerte; men, Moder, jeg skal ikke bedrøve dig i din Grav! jeg skal ikke svigte det Løfte, vor Fader gav dig! jeg vil ikke læse den kristelige Bibel, jeg har jo mine Fædres Gud at hælde mit Hoved til!“

— — Og Mæringer gif.

Husbonden døde, Husmoderen sad i trange Kaar, Tjenestepigen maatte undværes, men Sara tog ikke bort, hun var Hjælpen i Noden, hun holdt det hele sammen; hun arbejdede til ud paa Matten, skaffede Brod i Huset ved sine Hænders Væringer; der var ingen nær Slægt, som tog sig af Familien, hvor Konen Dag for Dag blev svagere og i

Maaneder holdtes paa Sygelejet. Sara vaagede, plejede, arbejdede, mild og from, en Betsignelse i det fattige Hus.

„Derhænde ligger Bibelen!“ sagde den syge, „læs lidt for mig i denne lange Aften, jeg trænger saa inderligt til at høre Guds Ord.“

Og Sara bojede sit Hoved; Hænderne foldede sig om Bibelen, som hun aabuede og læste i for den syge; tit brød Taarer frem, men Djuene bleve klarere, og i hendes Sjæl blev det klarere: „Moder, dit Barn skal ikke tage de Kristnes Daab, ikke nævnes i deres Samfund, det har du forlangt, det skal jeg bevare dig, derom ere vi enige paa denne Jord, men oven over denne er — er Enigheden større i Gud, „han ledsager os over Døden!“ — „han besøger Jorden, og naar han har gjort den tørstig, gør han den meget rig!“ — jeg forstaar det! selv ved jeg ikke, hvorlunde det kom —! det er ved ham, i ham: Kristus!“

Og hun sitrede i Rævnelsen af det hellige Navn, en Daab af Kaldsne gennemstrømmede hende stærkere, end Legemet kunde bære, og det bojede sig mere kraftløst end den syges, hun vaagede hos.

„Stakkels Sara!“ blev der sagt, „hun er overanstrengt af Arbejde og Vaagen.“

De bragte hende til de fattiges Sygestue, der døde hun, derfra blev hun begravet, men ikke paa de Kristnes Kirkegaard, der var ikke Stedet for Jodepigen, nej, udenfor, op til Muren fik hun sin Grav.

Og Guds Sol, der skinnede hen over de Kristnes Grave,

skinnede ogsaa hen over Jødepigens Grav der udenfor, og Psalmefangen, der lod paa de Kristnes Kirkegaard, klang ud over hendes Grav; ogsaa ud til den naaede Forkyndelsen: „Der er Opstandelse i Kristo! ham, Herren, som sagde til Disciplene: „Johannes døbte vel med Vand, men I skulle døbes med den Helligaand!“



Flaskehalsen.



nde i den snævre, frogede Gade, mellem flere fattige Huse, stod et Hus saa smalt og saa højt, opført af Bindingsværk, der havde givet sig i alle Ender og Kanter; fattige Folk boede her, og fattigst saa her ud paa Kvisten, hvor der uden for det lille Vindue hang i Solfinnet et gammelt, bulet Fuglebur, som ikke engang havde et ordentligt Fugleglas, men kun en omvendt Flaskehals med Prop i forneden og var fyldt med Vand. En gammel Pige stod ved det aabne Vindue, hun havde lige nu pyntet med Fuglegræs Buret, hvori en lille Trist hoppede fra Vind til Vind og sang, saa det klang efter.

„Ja, du kan sagtens synge!“ sagde Flaskehalsen, ja den sagde det ikke saaledes, som vi kunne sige det, for en Flaskehals kan ikke tale, men den tænkte det saadan inde i sig, som naar vi Menneſter tale indvendig. „Ja, du kan sagtens synge! du, som har dine hele Lemmer. Du ſkulde prøve, som jeg, at have mistet din Nederdel, kun at have Hals og Mund og det med Prop i, saaledes som jeg, saa sang du ikke. Men det er da godt, at nogen er fornøjet! Jeg har ingen Grund til at synge, og jeg kan det heller ikke! det kunde jeg, den Gang jeg var hel Flaske, og man gned mig med en Prop; jeg blev kaldt den rigtige Lærke, den ſtore Lærke; — og saa da jeg var med Bundtmagerens i Skoven, og Datteren blev forlovet — jo, det huſker jeg, som om det var i Gaar; jeg har oplevet meget, naar jeg tænker mig om; jeg har været i Jld og Vand, nede i den ſorte Jord og højere oppe end de fleſte, og nu ſvæver jeg uden for Fugleburet i Luſt og Solſkin; det kunde nok være Umagen værd at høre min Hiſtorie, men jeg taler ikke højt om den, for jeg kan ikke.“

Og saa fortalte den inde i sig eller tænkte inde i sig ſelv ſin Hiſtorie, der var mærkelig nok, og den lille Fugl ſang lystelig ſin Viſe, og nede paa Gaden forte man, og gif man, hver tænkte paa ſit, eller tænkte ſlet ikke, men det gjorde Flaskehalsen.

Den huſkede den flammende Smelteovn i Fabrikken, hvor den var blæſt i Live; den huſkede endnu, at den havde været ganſke varm, ſet ind i den buldrende Ovn, dens Ophavshjem,

og følt saadan Vlyst til straks at springe lige ind i den igen, men at den lidt efter lidt, alt som den blev kølet af, fandt sig ret vel, hvor den var; den stod i Række med et helt Regiment af Brødre og Søstre, alle fra samme Dvn, men nogle vare blæste til Champagneflasker, andre til Ølflasker, og det gør en Forskel! Siden ude i Verden kan rigtignok en Ølflaskke omfatte den kosteligste Lacrymæ Christi og en Champagneflaskke være fyldt med Sværte, men hvad man er født til, ses dog paa Skabelonen, Adel bliver Adel, selv med Sværte i Livet.

Alle Flaskerne bleve snart pakkede ind, og vor Flaske med; da tænkte den ikke paa at ende som Flaskehals, tjenende sig op til Sugleglas, der altid er en hæderlig Tilværelse, saa er man dog noget! Den saa først igen Dagslyset, da den med de andre Kammerater blev pakket ud i Vinhandlerens Kælder og første Gang blev skyllet, det var en lojerlig Fornemmelse. Den laa nu tom og proplos, følte sig saa underlig slev, den savnede noget, men vidste ikke selv, hvad den savnede. Nu blev den fyldt med en god, herlig Vin, den fik Prop og blev lasket, der blev klistret udenpaa: „Prima Sort“, det var, ligesom den havde faaet første Eksamenst Karakter, men Vinen var ogsaa god, og Flasken var god; er man ung, er man Lyriker! det sang og klang i den om hvad den slet ikke kendte; de grønne, solbelyste Bjerge, hvor Vinen gror, hvor de muntre Piger og lystige Svende synge og kysjes; jo, det er dejligt at leve! Om alt det sang og klang

det inde i Flasken ligesom inde i de unge Poeter, der tit heller ikke kende noget til det.

En Morgen blev den købt. Bundtmagerens Dreng skulde bringe en Flaske Vin af den bedste Slags; og den kom med i Madkurven hos Skinke, Ost og Pølse; der var det dejligste Smør, det fineste Brød; Bundtmagerens Datter selv pakkede det ind; hun var saa ung, saa smuk; de brune Øjne lo, der var et Smil om Munden, der sagde lige saa meget som Djuene; hun havde fine, bløde Hænder, de vare saa hvide, dog var Hals og Bryst endnu hvidere, man saa straks, at hun var en af Byens smukkeste Piger og dog endnu ikke forlovet.

Og Madkurven stod paa hendes Skod, da Familien kørte ud i Skoven; Flaskehalsen stak frem mellem Snipperne af den hvide Dug; der var rødt Lak paa Proppen, og den saa lige ind i Pigebarnets Ansigt; den saa ogsaa paa den unge Styrmand, der sad ved Siden af hende; han var en Barndomsven, Portrætmalerens Son; sin Styrmandsøksamen havde han saa flink og hæderligt nylig taget og skulde i Morgen af Sted med Fartøj, langt bort til fremmede Lande; herom var talt meget ved Indpakningen, og medens der taltes herom, var der just ikke megen Fornøjelse at se i Øjne og om Mund hos Bundtmagerens smukke Datter.

De to unge Folk gif i den grønne Skov, de talte sammen —, hvad talte de om? Ja, det hørte Flasken ikke, den stod i Madkurven. Det varede forunderligt længe, for den blev tagen frem, men da den saa blev det, var der ogsaa sket fornøjelige Ting, alle Øjne lo, ogsaa Bundtmagerens Datter

lo, men hun talte mindre, og hendes Kinder blusfede som to røde Roser.

Fader tog den fyldte Flaske og Proptrækkeren — ja, det er underligt saaledes første Gang at skulle trækkes op! Flaskehalsen havde aldrig siden kunnet glemme dette højtidelige Øjeblik, det havde ordentligt sagt Svup inde i den, da Proppen gik, og saa klukkede det, da Vinen strømmede ud i Glasfene.



„De forlovedes Skaal!“ sagde Fader, og hvert Glas blev tomt til Bunden, og den unge Styrmand kysede sin smukke Brud.

„Lykke og Velsignelse!“ sagde begge de gamle. Og den unge Mand fyldte endnu engang Glasfene: „Hjemkomst og Bryllup i Dag et Aar!“ raabte han, og da Glasfene vare

tømte, tog han Flasken, løftede den højt i Vejret: „Du har været med paa den dejligste Dag i mit Liv, du skal ikke tjene nogen længer!“

Og han kastede den højt i Vejret. Da tænkte mindst Bundtmagerens Datter paa, at hun oftere skulde se den flyve, men det skulde hun; nu faldt den ned mellem de tætte Rør ved den lille Skovsø; Flaskehalsen huffede endnu saa lyslevende, hvorledes den laa der og tænkte efter. „Jeg gav dem Vin, og de give mig Sumpvand, men det er vel ment!“ Den kunde ikke mere se de forlovede og de fornøjede gamle, men den horte dem endnu længe juble og synge. Saa kom to smaa Bønderdreng, figgede ind i Rørene, saa Flasken og tog den, nu var den forsørgt.

Hjemme i Skovhøjet, hvor de boede, havde deres ældste Broder, som var Somand, i Gaar været og sagt Farvel, da han skulde paa en af de større Rejser; Moder stod nu og pakkede ind et og andet, det Fader skulde gaa ind til Byen med i Aften, for endnu en Gang at se Sonnen for Afrejsen og give ham sin og Moders Hilsen. En lille Flaske med krydret Brændevin var lagt i Pakken, nu kom Drengene med en større, stærkere Flaske, den, de havde fundet; i den kunde der gaa mere end i den lille, og det var just saadan en god Snaps for en daarlig Mave; der var sat Hypericum paa. Det var ikke den røde Vin som før, Flasken fik, den fik de bitre Draaber, men de ere ogsaa gode — for Maven. Den ny Flaske og ikke den lille skulde med; — og saa kom Flasken igen paa Vandring, den kom om Bord til Peter

Jensen, og det var netop paa det samme Skib, hvor den unge Styrmand var, men han saa ikke Flasken og havde heller ikke kendt den igen eller tænkt: det er den, hvorefter vi drak Forlovelsens og Hjemkomstens Skaal.

Der var rigtignok ikke længer Vin i den, men der var noget lige saa godt; den blev ogsaa altid, naar Peter Jensen tog den frem, af Kammeraterne kaldt: „Apotekerens“; den skænkede den gode Medicin, den, der hjalp for Maven; og den hjalp, saa længe der var en Draabe i den. Det var en fornøjelig Tid, og Flasken sang, naar man strog den med Proppen, den fik da Navn af den store Lærke, „Peter Jensens Lærke“.

Lang Tid var gaaet, den stod tom i en Krog, da skete det — ja, om det var paa Udrejsen eller Hjemrejsen, vidste Flasken ikke saa nøje, den havde ikke været i Land: da rejste sig en Storm; store Søer væltede sorte og tunge, de løftede og kastede Fartøjet; Masten knækkede, en Sø slog en Plante ind; Pumperne kunde ikke gøre mere Nytte; det var bælgmørk Nat; Skibet sank, men i det sidste Minut skrev den unge Styrmand paa et Blad: „I Jesu Navn! vi forlive!“ han skrev sin Bruds Navn, sit og Skibets, stak Sedlen i en tom Flaske, der stod, presjede Proppen fast og kastede Flasken ud i det stormende Hav; han vidste ikke, at det var den Flaske, hvorefter var skænket Glædens og Haabets Skaal for ham og hende; den ghyngede nu paa Volge med Hilsen og Dødsbud.



Skibet sank, Mandskabet sank, den fløj som en Fugl, den havde jo Hjerte, et Kærestebrev inde i sig. Og Solen stod op, og Solen gik ned, det var for Flasken at se ligesom i dens Begyndelses Tid den røde, glødende Døn, den havde Længsel efter at flyve igen derind. Den fornam Havblik og ny Storme; ikke stodte den mod noget Klippestykke; ikke blev den slugt af nogen Haj; mer end Mar og Dag drev den om, snart mod Nord, snart mod Syd, som Strømmingerne forte den. Den var iøvrigt sin egen Herre, men det kan man ogsaa blive ked af.

Det beskrevne Blad, det sidste Farvel fra Brudgom til Brud vilde kun bringe Sorg, kom det engang i de rette Hænder, men hvor vare de Hænder, de, der havde skinnet saa hvide, da de bredte Dugen i det friske Græs, i den grønne Skov, paa Forlovelsens Dag? Hvor var Båndmagerens Datter? Ja, hvor var Landet, og hvilket Land laa vel nær-

mest? Det vidste Flasken ikke; den drev, og den drev og var saa til sidst ogsaa fed af at drive, det var ikke dens Bestemmelse, men den drev alligevel, til endelig den naaede Land, et fremmed Land. Den forstod ikke et Ord af hvad der her blev talt, det var ikke det Tungemaal, den for havde hørt tale, og der gaar en meget tabt, naar man ikke forstaar Sproget.

Flasken blev tagen op og betragtet, Sedlen inde i den blev set, tagen ud, vendt og drejet, men de forstod ikke, hvad der var skrevet der, de begreb nok, at Flasken var kastet over Bord, og at der stod noget om det paa Papiret, men hvad stod der, det var Mærkeligheden, — og den blev puttet i Flasken igen, og denne stillet op i et stort Skab, i en stor Stue, i et stort Hus.

Hver Gang fremmede kom, blev Sedlen tagen frem, vendt og drejet, saa at Skriften, der kun var med Blyant, blev mer og mere ulæselig; til sidst kunde ingen mere se, at det var Bogstaver. Og Flasken stod endnu et Aar i Skabet, kom saa paa Loftet og blev skjult af Stov og Spindelbæve; da tænkte den paa bedre Dage, da den skænkede rød Vin i den friske Skov, og da den gængede paa Volgerne og havde en Hjemmelighed at bære, et Brev, et Afskedsbrev.

Og nu stod den paa Loftet i tyve Aar; den kunde have staaet længer, skulde ikke Huset have været bygget om. Taget blev revet af, Flasken set og omtalt, men den forstod ikke Sproget; det lærer man ikke af at staa paa Loftet, selv i tyve Aar. „Var jeg bleven nede i Stuen,“ mente den rigtignok, „saa havde jeg nok lært det!“

Den blev nu vadsfet og fhyllt, den kunde trænge til det; den følte sig ganske klar og gennemfigtig, den var ung igen paa sin gamle Alder, men Sedlen, den havde baaret paa, den var gaaet i Vadsfen.

Flasken fyldtes nu med Froforn, den kendte ikke det Slags; den blev tilproppet og svøbt vel ind, den saa hverken Lygte eller Lys, end sige Sol eller Maane, og noget skal man dog se, naar man gaar paa Rejser, mente Flasken, men den saa ikke noget, dog det vigtigste gjorde den — den rejste og kom hen, hvor den skulde, der blev den pakket ud.

„Hvor de der udenlands har gjort sig Ulejlighed med den!“ blev der sagt, „og saa er den dog vel knækket!“ men den var ikke knækket. Flasken forstod hvert evige Ord, der blev sagt, det var i det Tungemaal, den havde hørt ved Smelteovnen og hos Vinhandleren og i Skoven og paa Skibet, det eneste rigtige, gode, gamle Sprog, det man kunde forstaa; den var kommen hjem til sit Land, den fik Velkomsthilsen! den var af bare Glæde nær sprungen dem ud af Hænderne, den mærkede knapt til, at Proppen kom af, og den selv blev rystet ud og sat ned i Kælderen for at blive gemt og glemt; Hjemmet er bedst, selv i Kælderen! det faldt den der aldrig ind at tænke over, hvor længe den laa der, den laa godt og det i Maringer, saa kom der en Dag Folk herned, tog Flaskerne og den med.

Udenfor i Haven var gjort stor Stads; brændende Lamper hang i Guirlander, Papirslygter straaede som store Tulipaner i Transparent; det var ogsaa en dejlig Aften, Vejret stille og klart; Stjernerne skinnede saa blanke, og Nøet

var tændt, egentlig saa man den hele runde Maane som en blaagraa Kugle med gylden Halvkant, det saa godt ud, for gode Dine.

I de affides Gange var ogsaa nogen Illumination i det mindste saa megen, at man kunde se at komme frem; der stod mellem Hækkerne opstillet Flasker, hver med et Lys i, der stod ogsaa Flasken, som vi kende, den der engang skulde ende som Flaskehals, som Fugleglas; den fandt i dette Ojeblik her alt saa mageløst dejligt, den var igen i det grønne, var igen med til Glæde og Fest, fornam Sang og Musik, Surren og Murren af de mange Mennesker, især fra den Kant af Haven, hvor Lamperne brændte, og Papirslugterne viste Kulorer. Selv stod den vel i en affides Gang, men just det havde noget for Tanken, Flasken stod og bar sit Lys, stod her til Nytte og Fornøjelse, og det er det rette; i en saadan Time glemmer man tyve Aar paa Løftet — og det er godt at glemme.

Tæt forbi den gik et enkelt Par, Arm i Arm, som Brudeparret ude i Skoven: Strymanden og Bundtmagerens Datter; det var for Flasken, som om den levede det om igen. I Haven gik Gæster, og der gik Folk, som turde se paa dem og Stadsen, og mellem disse gik en gammel Pige, frændeløs, men ikke venneløs, hun tænkte netop paa det sanne som Flasken, hun tænkte paa den grønne Skov og paa et ungt Brudepar, der kom hende meget ved, hun var Part deri, hun var Halvparten, det var i hendes lykkeligste Time, og den glemmer man aldrig, selv om man bliver nok saa gammel en

Jomfru. Men hun kendte ikke Flasken, og den kendte ikke hende, jaaledes gaar man hinanden forbi i Verden — til man mødes igen, og det gjorde de to, de vare jo korne i By sammen.

Flasken kom fra Haven til Vinhandleren, blev igen fyldt med Vin og solgt til Luftskipperen, der næste Sondag skulde gaa op med Ballonen. Der var en Stimmel af Menneſter for at ſe til, der var Regimentſmuſik og mange Tilbereddeſer, Flaſken ſaa det fra en Kurv, hvori den laa ved en levende Kanin, der var ganſke forknyt, idet den vidſte, den ſkulde op med for at gaa ned med Faldſkærm, Flaſken vidſte hverken om op eller ned, den ſaa, at Ballonen bovnede ſaa ſtor, ſaa ſtor, og da den ikke kunde blive ſtorre, begyndte den at loſte ſig højere og højere, blive ſaa urolig, Tovene, der holdt den, ſkar man over, og den ſvævede med Luftſkipperen, Kurven, Flaſken og Kaninen; Muſikken klang, og alle Menneſter raabte: Hurra!

„Det er løjerligt jaadan at gaa til Vejrs!“ tænkte Flaſken, „det er en ny Sejladſ; deroppe kan man da ikke løbe paa!“

Og mange Tuſinde Menneſter ſaa efter Ballonen, og den gamle Jomfru ſaa ogjaa efter den; hun ſtod ved ſit aabne Kviftvindue, hvor Buret hang med den lille Trifſt, der den Gang ikke havde Vandglas, men maatte nøjeſ med en Kop. I Vinduet ſelv ſtod et Myrtetræ, der var flyttet lidt til Side for ikke at ſtodes ud, idet den gamle Pige højebe ſig frem for at ſe; og hun ſaa i Ballonen tydeligt Luftſkipperen, der lod Kaninen gaa ned med Faldſkærm og derpaa drak alle

Menneskers Staal og kastede saa Flasken højt i Luften; ikke tænkte hun paa, at hun havde set just den flyve højt for hende og hendes Ven paa Glædens Dag, i den grønne Skov, i Ungdoms Tid.

Flasken fik ikke Tid til at tænke, det kom den saa uventet med eet at være paa sit Livs Højdepunkt. Taarne og Tage laa dybt nede, Menneskene vare saa bitte smaa at se.

Nu sank den og det med en anderledes Fart end Kaninen; Flasken gjorde Kolbotter i Luften, den solte sig saa ung, saa ellevild, den var halv fuld af Vinen, men ikke længe. Hvilken Rejse! Solen skinnede paa Flasken, alle Mennesker saa efter den, Ballonen var alt langt borte, og snart var ogsaa Flasken borte, den faldt paa et af Tagene, og saa var den itu, men der var saadan en Flugt i Stumperne, at de ikke kunde blive liggende, de sprang, og de trillede, til de naaede ned i Gaarden og laa i endnu mindre Stykker, kun Flaskehalsen holdt, og den var som skaaren af med en Diamant.

„Den kunde godt bruges til Fugleglas!“ sagde Kældermanden, men han havde selv hverken Fugl eller Bur, og det var for meget at anskaffe sig disse, fordi han nu havde Flaskehalsen, der kunde bruges som Glas; den gamle Somsru paa Kvisten kunde have Brug for den, og saa kom Flaskehalsen derop, fik en Prop i sig, og hvad der for vendte op, kom nu ned, saaledes som det tit sker ved Forandringer, fik friskt Vand og blev hængt foran Buret til den lille Fugl, der sang, saa det klang efter.

„Ja, du kan sagtens synge!“ var det, Flaskehalsen sagde, og den var jo mærkelig, den havde været i Ballonen, — mere vidste man ikke af dens Historie. Nu hang den som Fugleglas, kunde høre Folk rumle og tumle nede paa Gaden, høre den gamle Piges Tale inde i Kamret: der var just Besøg, en jævnaldrende Veninde, de talte sammen — ikke om Flaskehalsen, men om Myrtetræet ved Vinduet.

„Du skal sandelig ikke kaste to Rigsdaler bort for en Brudebuket til din Datter!“ sagde den gamle Pige, „du skal høs mig saa en nydelig en, fuld af Blomster! Ser du, hvor dejligt Træet staar. Ja, det er saamænd en Stikling af det Myrtetræ, du gav mig Dagen efter min Forlovelsesdag, det, jeg selv skulde, naar Maret var omme, tage mig min Brudebuket af, men den Dag kom ikke! de Øjne bleve luttkede, som skulde have lyst for mig til Glæde og Velsignelse i dette Liv. Paa Havsens Bund jover han sødt, den Englesjæl! — Træet blev et gammelt Træ, men jeg blev endnu ældre, og da Træet sagnede hen, tog jeg den sidste friske Gren, satte den i Jorden, og Grenen er nu bleven saadant et stort Træ og kommer saa dog til sidst til Bryllupsstads, bliver Brudebuket for din Datter!“

Og der stod Taarer i den gamle Piges Øjne; hun talte om sin Ungdoms Ven, om Forlovelsen i Stoven; hun tænkte paa StaaLEN, der blev druffet, tænkte paa det første Kys, — men det sagde hun ikke, hun var jo en gammel Pige; hun tænkte paa saa meget, men tænkte slet ikke paa, at lige uden for hendes Vindue var endnu et Minde fra hin Tid, Halsen

af den Flaske, der sagde Svup, da Proppen knaldede af til
Staaen. Men Flaskehalsen kendte heller ikke hende, for den
hørte ikke efter hvad hun fortalte — dels og formedelst, at
den tænkte alene paa sig selv.





De vises Sten.

Du kender da Historien om Holger Danske; den ville vi ikke fortælle dig, men spørge, om du fra den husker, at „Holger Danske vandt det store Indieland Øster ud til Verdens Ende, til det Træ, som kaldes Solens Træ,“ som Christen Pedersen siger det; kender du Christen Pedersen? det faar være det samme, at du ikke kender ham. Holger Danske gav der Præst Jon Magt og Værdighed over Indieland. Kender du Præst Jon? Ja, det kan ogsaa være det samme, at du ikke kender ham, for han

kommer slet ikke for her i Historien; du skal høre her om Solens Træ i „Indieland, Øster ud til Verdens Ende“, som de forstod det den Gang, de, der ikke havde læst Geografi, som vi have læst den; men det kan nu ogsaa være det samme!

Solens Træ var et prægtigt Træ, som vi aldrig have set det, og du heller aldrig vil faa det at se; Kronen strakte sig flere Mile rundt om, den var egentlig en hel Skov, enhver af dens mindste Grene var igen et helt Træ; der var Palme, Bog, Pinie, Platan, ja alle de Slags Træer, som findes rundt om i Verden, stod her frem som Smaagrene paa de store Grene, og disse selv, med deres Bugter og Knuder, gjorde ligesom Dale og Høje, de vare beklædte med et sløjsblødt Grønt, der myldrede af Blomster; hver Gren var som en udstrakt blomstrende Eng eller den yndigste Have; Solen skinnede her ned med velsignede Straaler; det var jo Solens Træ, og Fuglene fra alle Verdens Kanter samlede sig her, Fuglene fra det fjerne Amerikas Urskove, fra Damaskus's Rosenhave, fra det indre Afrikas Skovorken, hvor Elefanten og Løven bilde sig ind, at de alene regere; Polarfuglene kom, og Storken og Svalen kom naturligvis ogsaa; men Fuglene vare ikke de eneste levende Skabninger, som kom her; Hjorten, Egernet, Antilopen og hundrede andre Dyr med Flugt og Dejlighed vare her hjemme; en stor, dustende Have var jo Træets Krone, og inde i den, hvor de allerstørste Grene strakte sig som grønne Højder, laa et Slot af Kryстал, med Udfigt til alle Verdens Lande; hvert Taarn løftede sig

som en Lillie, man kunde gaa op igennem Stilken, for der var Trappe indeni, saa kan du jo nok forstaa det, man kunde træde ud paa Bladene, det var Balkoner, og overst i Blomsten selv var den dejligste, straalende Rundsæl, der ikke havde andet Tag end den blaa Himmel med Sol eller Stjerner; lige saa herligt, paa en anden Vis, var der nede i Slottets udstrakte Sale, her i Væggene afspejlede sig den hele Verden rundt om; man kunde se alt hvad der skete, saa at man ikke behøvede at læse Aviser, og dem havde de heller ikke her. Alt var at se i levende Billeder, kunde man kun være over at se det, eller gad være over det; thi for meget er for meget, selv for den viseste Mand, og her boede den viseste Mand. Hans Navn er saa svært at udtale, du kan ikke udtale det, og saa kan det ogsaa være det samme. Han vidste alt, hvad et Menneske kan vide og vil komme til at vide paa denne Jord; enhver Opfindelse, der var gjort og vilde blive gjort, men heller ikke mere, for der er Grænse for alt. Den vise Kong Salomon var kun halv saa klog, og han var dog meget klog; han herskede over Naturkræfterne, over mægtige Mander, ja Døden selv maatte hver Morgen bringe ham Bud og Liste over hvem, der den Dag skulde dø, men Kong Salomon selv maatte ogsaa dø, og det var den Tanke, som tit forunderligt levende opfyldte Grankæren, den mægtige Herre paa Slottet i Solens Træ. Ogsaa han, i hvor højt han i Visdom stod over Menneskene, skulde engang dø, vidste han, hans Børn skulde dø; som Skovens Lov vilde de henfalde og blive Stov. Menneskeslægten saa

han henvejre som Bladene paa Træet og ny kom i Stedet, men Bladene som faldt, voksede aldrig frem igen, de gik over i Stov, i andre Plantedele. Hvad skete med Menneskene, naar Dødens Engel kom? Hvad var det at dø? Legemet gik i Opløsning, og Sjælen — ja hvad var den? Hvad blev den? Hvorhen gik den? „Til det evige Liv,“ sagde Religionens Trost; men hvorledes var Overgangen? Hvor levede man og hvorledes? „I Himlen deroppe!“ sagde de fromme, „der op gaa vi!“ — „Der op!“ gentog den vise og saa mod Sol og Stjerner. „Der op!“ og han saa fra Jordens runde Kugle, at oppe og nede var eet og det samme, efter som man stod paa den svævende Kugle; og steg han op saa højt, Jordens højeste Bjerge løftede deres Top, da blev den Luft, vi nede kalde klar og gennemsigtig, „den rene Himmel“, et fulsort Mørke, stramt som et Klæde, og Solen var at se gloende uden Straaler, vor Jord laa støbt i en Orangetaage. Begrænset var det for Legemet's Øje, tilluft for Sjælens med, hvor ringe var vor Bidden, selv den viseste vidste kun lidt af det vigtigste for os.

I Slottets Lonkammer laa den største Jordens Stat: „Sandhedens Bog“. Blad for Blad læste han i den. Det var en Bog, hvori ethvert Menneske mægter at læse, men kun stykkevis, Skriften sitrer for mangt et Øje, saa at det ikke formaar at stave Ordene; paa enkelte Blade bliver ofte Skriften saa bleg, saa forsvindende, at der kun ses et tomt Blad; jo visere man er, des mer kan man læse, og den viseste læser det allermeste; han vidste dertil at samle Stjernelyset, Sol-

lyset, skjulte Kræfters Lys og Mandens Lys; ved dette forstærkede Skin paa Bladene kom for ham endnu mere af Skriften frem, men ved det Afssnit i Bogen, hvis Overtskrift er: „Livet efter Døden,“ blev der ikke saa meget som en Toddel at se. Det gjorde ham bedrøvet; — skulde han ikke mægte her paa denne Jord at finde et Lys, hvorved det synliggjordes ham, hvad der stod i Sandhedens Bog.

Som den vise Kong Salomon forstod han Dyrenes Sprog, han hørte deres Sang og Tale, men derved blev han ikke klogere herpaa; han udfandt Kræfterne i Planter og Metaller, Kræfter til at fjerne Sygdomme, fjerne Døden, men ikke tilintetgøre den. I alt hvad skabt var, og som han kunde naa, søgte han at finde Lyset, der mægtede at bestraae Forvisningen om et evigt Liv, men han fandt det ikke, Sandhedens Bog laa for ham som med ubeskrevne Blade. Kristendommen viste ham i Bibelen Fortrosthingens Ord om et evigt Liv, men han vilde læse det i sin Bog, og i den saa han intet.

Fem Børn havde han, fire Sønner, oplærte, som den vise Fader kan oplære sine Børn, og een Datter, smuk, blid og klog, men blind, dog det syntes ikke at være hende et Savn; Fader og Brødre vare Djue for hende, og Zunderligheden var hende Syn for Sagn.

Udrig havde Sønerne været længer fra Slottets Sale, end Træets Grene strakte sig, Søsteren endnu mindre, de vare lykkelige Børn i Barndommens Hjem, i Barndommens Land, i det dejlige, duftende Solens Træ. Som alle Børn

holdt de meget af at høre fortælle, og Faderen fortalte dem meget, som andre Børn ikke vilde have forstaaet, men disse vare nu ogsaa lige saa kloge som hos os de fleste gamle Mennesker; han forklarede dem, hvad de saa i levende Billeder fra Slottets Vægge, Menneskenes Dødt og Begivenhedernes Gang i alle Jordens Lande, og tit onskede Sounerne at være med derude og tage Del i al den Stordaad, og Faderen sagde dem da, at det var tungt og bitterligt i Verden, den var ikke ganske, som de saa den fra deres dejlige Barneverden. Han talte til dem om det skønne, sande og gode, sagde, at de tre Ting holdt Verden sammen, og under det Tryk, disse led, blev den til en Edelsten, klarere end Diamantens Vand; dens Glans havde Værd for Gud, den overstraaede alt og var egentlig den, man kalder „de vises Sten“. Han sagde dem, at ligesom man gennem det skabte kom til Wisshed om Gud, saaledes kom man gennem Menneskene selv til Wisshed om, at en saadan Edelsten fandtes; mere kunde han ikke sige om den, mere vidste han ikke. Den Fortælling vilde nu for andre Børn have været svær at forstaa, men disse forstod den, og siden komme nok de andre med.

De spurgte Faderen om det skønne, sande og gode, og han forklarede dem det, sagde dem saa meget, sagde ogsaa, at da Gud skabte Menneskene af Jord, gav han sin Skabning fem Nys, Jld-Nys, Hjerte-Nys, inderlige Vor Herres Nys, og dem er det, vi nu kalde de fem Sanser; ved dem bliver det skønne, sande og gode set, fornummet og for-

staaet, ved dem bliver det skattet, beskærmet og fremmet; fem Sanssevner ere givne indad og udad, Rod og Top, Legeme og Sjæl.

Det tænkte de Born nu meget over, det var i deres Tanke Nat og Dag; da drømte den ældste af Brødrene en dejlig Drøm, og underlig nok, den anden Broder drømte den ogsaa, og den tredie drømte den og den fjerde, enhver af dem drømte lige eet og det samme; han drømte, at han drog ud i Verden og fandt de vides Sten; som en lysende Flamme paa hans Paande straaede den, da han, i Morgensfæret, paa sin pilsnare Hest red tilbage over de sjojlsgronne Enge i Hjemmets Have ind i det fædrene Slot, og Edelstenen kastede et saa himmelsk Lys og Stær over Bogens Blade, at det blev synligt, hvad der stod skrevet om Livet bag Graven. Søsteren drømte ikke at komme ud i den vide Verden, det kom hende ikke i Tanke, hendes Verden var hendes Faders Hus.

„Jeg rider ud i den vide Verden!“ sagde den ældste; „prøve maa jeg dog dens Færd og tumle mig mellem Mennefskene; kun det gode og det sande vil jeg, med disse værner jeg om det skønne. Meget skal blive anderledes, naar jeg kommer med!“ ja, han tænkte kæft og stort, som vi alle gøre det hjemme i Rattelovnskrogen, før vi komme ud i Verden og prøve Regn og Rusk og Tornebuske.

De fem Sanser indad og udad vare hos ham, som hos de andre Brødre, højst ndmærkede, men enhver af dem havde ifær een Sans, der i Styrke og Udvikling overgik alle de

andre; hos den ældste var det Synet, det skulde især komme ham til gode. Han havde Djuet for alle Tider, jagde han, Djuet for alle Folkesfærd, Djuet, der kunde se lige ned i Jorden, hvor Skattene laa, og lige ind i Menneskenes Bryst, som om der kun var en Glasrude for, — det vil da sige, han saa mere, end vi kunne se paa Kinden, der rødmer og blegner, Djet, der græder eller ler. Hjort og Antilope fulgte ham til Grænsen Vester paa, og der kom de vilde Svaner og fløj mod Nordvest, dem fulgte han, og saa var han langt ude i den vide Verden, langt fra Faderens Land, der strakte sig: „Øster ud til Verdens Ende.“

Naa, hvor han spillede Djuene op! der var meget at se, og det er altid noget andet at se Stedet og Tingen selv end at saa det ved Billeder, om disse ere nok saa gode, og de vare overordentlig gode, de hjemme i hans Faders Slot. Han var nær ved, i det første Øjeblik, at tabe begge Djuene af Forbavselse over alt det Skrammel, al den Fastelavnsspynt, der var stillet op som det skønne, men han tabte dem ikke, han havde anden Bestemmelse for dem.

Grundigt og ærligt vilde han gaa til Værks i Erkendelse af det skønne, sande og gode, men hvorledes stod det til dermed? han saa, at som oftest fik det hæslige Buketten, hvor det skønne skulde have den, det gode blev tit ikke bemærket, og Middelmådigheden blev beklappet og ikke beklapet. Folk saa paa Navn og ikke paa Gavn, saa paa Kjolen og ikke paa Manden, paa Kalb og ikke paa Kalbelse. Det kunde nu ikke være anderledes.

„Ja, jeg maa nok til at tage ordentlig fat!“ tænkte han, og han tog fat; men idet han søgte det sande, kom Djævelen, som er Løgnens Fader og Løgner selv; gerne havde han straks slaaet begge Djuene ud paa Seeren, men det var for groft; Djævelen gaar finere til Værks, han lod ham søge det sande og se paa det og paa det gode med, men idet han saa, blæste Djævelen ham en Skæve i Djet, i begge Djuene, den ene Skæve efter den anden, det var ikke godt for Synet, selv for det bedste Syn; Djævelen blæste saa Skæven op, til den blev en Bjælke, og saa var det forbi med de Djuer, der stod da Seeren som en blind Mand midt i den vide Verden, og den stolede han ikke paa; han opgav sine store Tanker om den og om sig selv, og naar man opgiver baade Verden og sig selv, ja, saa er det forbi med en.

„Forbi!“ sang de vilde Svaner, som sloj hen over Havet, Øster paa; „forbi!“ sang Svalerne, der sloj mod Øster til Solens Træ, og det var ikke gode Efterretninger for dem hjemme.

„Det er nok gaaet „Seeren“ daarligt!“ sagde den anden Broder, „men det kan vel gaa „Hørerer“ bedre!“ Hørelsens Sans var det, som han især havde skærpet, han kunde høre Græsset gro, saa vidt havde han bragt det.

Hjertelig Afsted tog han, red af Sted med gode Evner og gode Forsætter. Svalerne fulgte ham, og han fulgte Svanerne, og saa var han langt fra Hjemmet ude i den vide Verden.

Man kan nu ogsaa have for meget af en god Ting, det maatte han sande, Hørelsen hos ham var for stærk, han horte jo Græsset gro, men saa horte han ogsaa hvert Menneſte-hjerte ſlaa i Glæde og i Smerte, det var for ham, ſom om hele Verden var et stort Urmagerværkſted, hvor alle Ure gif „dik, dik!“ alle Taarnre ſlog „ding! dang!“ nej, det var ikke til at doje! men han holdt Ørene ſtive, ſaa længe han kunde; til ſidſt blev det for voldsomt for et ene Menneſte, al den Støj og det Skraal; der kom Gadedrenge paa treſindſtyve Aar, det er ikke Alderen, der gør det; de ſkraalte op, det var nu til at le ad, men ſaa kom Sladderen, den hviſtede gennem alle Huſe, Stræder og Gader, lige ud ad Landevejen; Lognen var højroſtet og spillede Herſkab, Narrebjælden ringede op og ſagde, at den var Kirkeſlokke, det blev for galt for Hørelsen, han ſtaf Tingrene ind i begge Øren,



— men han horte endnu falſk Sang og ond Klang; Sladder og Tjadder, ſejgholdte Paaſtande, ikke en ſur Sild værd, ſlagrede ved Tungen, ſaa det ſagde knæk, knæk! i den gode Dmgang. Der var Lyd og Lyder, Bulder og Skrald, udad og indad, bevar os! det var ikke til at holde ud, det var alt for galt! han ſtaf Fingeren dybere i begge ſine Øren, altid dybere, og ſaa ſprang Trommehinden, nu horte han ingenting, heller ikke det ſkønne, ſande og gode, der hvor Hørelſen ſkulde være Bro til hans Tanke, og han blev ſtille og miſtænktſom, troede ingen, troede til ſidſt ikke ſig ſelv, og det er meget ulykkelig; han vilde ikke finde og hjembringe den mægtige Edelſten, og han opgav det og ſig ſelv med, og det var nu det allerværſte. Fuglene, ſom floj Øſter paa, bragte Bud herom, til det naaede Faderens Slot i Solens Træ; Brev kom der ikke, der gif jo heller ingen Poſt.

„Nu vil jeg prøve det!“ ſagde den tredie, „jeg har en fin Næſe!“ og det var nu ikke fint ſagt, men ſaaledes talte han, og man maa tage ham, ſom han var, han var det gode Humør, og han var Poet, en virkelig Poet, han kunde ſynge ud, hvad han ikke kunde ſige; meget kom ham i Tankegangen længe før hos de andre. „Seg lugter Luntent!“ ſagde han, og det var ogſaa Lugteſanſen, der hos ham i høj Grad var udviklet, og den han gav et ſtort Omraade i det ſkønnes Rige. „En holder af Ubleduft, og en holder af Staldduft!“ ſagde han, „hver Duſtregion i det ſkønnes Rige har ſit Publikum. Nogle føle ſig hjemme i Rippeluft ved den rygende Tande i Tællehſet, hvor Snapsens Stank blander ſig

med den flette Tobaksrøg, andre sidde heller i den kvalme Rasminduft eller gvide sig med den stærke Nellikeolie, den kan man fornemme. Nogle søge den friske Sobrise, den raske Kuling eller stige op paa den høje Bjergtop og se ud over det travle Smaaliv!" ja, det sagde han; det var, som om han havde været ude i Verden for, levet med Menneſtene og kendte dem, men han havde den Klogskab i sig selv, den var Poeten i ham, det Vor Herre havde givet ham i Skænk paa Buggen.

Nu sagde han Farvel til det faderlige Hjem i Solens Træ, han gik gennem Hjemmets Dejlighed, men udenfor satte han sig op paa Strudsen, der løber stærkere end en Hest, og



da han ſiden ſaa de vilde Esvaner, ſvang han ſig op paa Ryggen af den ſtærkeſte; han holdt meget af Forandring, og ſaa fløj han ud over Havet til fremmede Lande, med ſtore Skove, dybe Søer, mægtige Bjerge og ſtolte Byer, og hvor han kom, var det, ſom gik der et Solſkin hen over Egnen; hver Blomſt og Buſk duftede mere ſtærk i Fornemmelsen af, at der var den nær en Ven, en Beſkytter, der ſtattede og forſtod den, ja, den forkuede Roſenhæk loſtede ſine Grene, udfoldede ſine Blade og bar den yndigſte Roſe; enhver kunde ſe den, ſelv den ſorte, vaade Skovnegl bemærkede dens Dejlighed.

„Jeg vil give Blomſten mit Mærke!“ ſagde Sneglen, „nu har jeg ſpyttet paa den, andet kan jeg ikke gøre!“

„Saadan gaar det nok med det ſkønne i Verden!“ ſagde Poeten, og han ſang en Viſe derom, ſang den paa ſin Maade, men ingen hørte paa den; derfor gav han Trommeſlageren to Skilling og en Paafugleſjer, og ſaa ſatte han Viſen ud for Tromme og ſlog den ud i Byen, i alle Gader og Stræder; ſaa hørte Folk den og ſagde, at de forſtod den, den var ſaa dyb! og nu kunde Poeten ſynge flere Viſer, og han ſang om det ſkønne, det ſande og det gode, og de hørte derom i Rippen, hvor Tællelyſet oſede, de hørte det i den friſke Klovereng, i Skoven og paa den aabne Sø; det lod til, at denne Broder fik ſtorre Held, end de to andre havde det; men det kunde Djævelen ikke lide, og ſaa kom han ſtraks med Klongerogelſe og Kirkerogelſe og al den Hæderens Rogelſe, der findes kan, og ſom Djævelen forſtaar

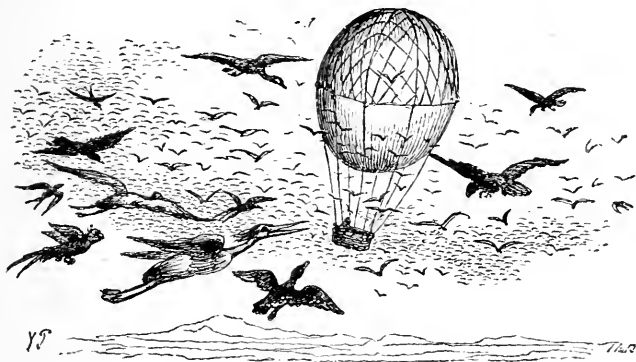
at destillere; de allerstærkeste Røgelse, som kvæle alle de andre og kunne gøre selv en Engel tummelumst, sagtes en stakkels Poet; Fanden ved nok, hvorledes han skal tage de Folk! han tog Poeten med Røgelse. saa at han blev rent henne i det, glemte sin Sendelse, sit Fædrehjem, — alt, sig selv med; han gik op i Røg og Røgelse.

Alle Smaafugle, da de hørte det, sørgede og sang ikke i tre Dage. Den sorte Skovsuegl blev sortere endnu, ikke af Sorg, men af Misundelse. „Det var mig,“ sagde han, „der burde været roget for, det var mig, der gav ham Ideen til hans berømteste Vise, den for Tromme, om Verdens Gang; det var mig, der spyttede paa Rosen, det kan jeg skaffe Vidner paa!“

Men hjemme i Judiens Land lod intet Bnd derom; alle Smaafugle sørgede jo og tav i tre Dage, og da Sørgetiden var omme, ja, saa havde Sorgen været saa stærk, at de havde glemt, hvem de sørgede over. Saaledes gaar det!

„Nu maa nok jeg ud i Verden! og blive borte ligesom de andre!“ sagde den fjerde Broder. Han havde et lige saa godt Humør som den foregaaende, men han var ikke Poet, og saa havde han just Grund til at have godt Humør; de to havde bragt Munterhed paa Slottet; nu gik den sidste Munterhed. Synet og Hørelsen ere altid af Menneffene blevne ansæte for de to betydeligste Sansseevner, dem man især ønsker sig stærke og stærkede, de tre andre Sanser blive ansæte for mindre væsentlige, men det var slet ikke denne Soms Mening, han havde især udviklet Smagen i al den

Bethydning, hvori den kan tages, og den har en stor Magt og et mægtigt Regimente. Den regerer over baade hvad der gaar gennem Munden og gennem Anden, derfor smagte han paa hvad der var i Pande og Botte, i Flaske og i Kar; det var det grove i Embedet, jagde han; hvert Menneske var ham en Pande, det kogte i, hvert Land et uhyre Koffen, aandeligt taget, det var det fine, og nu vilde han ud at probe det fine.



„Maaske er Lykken bedre for mig, end den var for mine Brodre!“ sagde han. „Jeg tager af Sted! men hvilken Befordring skal jeg tage? Ere Luftballonerne opdagede?“ spurgte han sin Fader, der jo vidste om alle Opdagelser, der vare gjorte eller vilde blive det. Men Luftballonerne vare ikke opdagede, ikke heller Dampskibe og Jernbaner. „Ja, saa tager jeg en Luftballon!“ sagde han, „min Fader ved, hvorledes de skulle

gøres og styres, det lærer jeg! Ingen kender Opfindelsen, og saa tro de, det er et Luftshu; naar jeg har brugt Ballonen, brænder jeg den, derfor maa du give mig med nogle Stykker af den tilkommende Opfindelse, som kaldes kemiske Svovlstikker!"

Allt det fik han, og saa fløj han, og Fuglene fulgte længere med ham, end de havde fulgt med de andre Brødre, de gad nok set, hvorledes det gik med den Flugt, og altid kom der flere til, for de vare nysgerrige, det var en ny Fugl, der fløj, troede de; jo han fik rigtignok Følgeskab; Luften blev sort af Fugle, de kom som en sort Sky, som Græshoppesværmen hen over Ægyptens Land, og saa var han ude i den vide Verden.

"Jeg har haft en god Ven og Hjælper i Østenvinden," sagde han.

"Østenvinden og Vestenvinden, mener du!" sagde Bindene, "vi have været to til at skifte, ellers var du ikke kommen Nordvest!"

Men han hørte ikke, hvad Bindene sagde, og det kan ogsaa være det samme. Fuglene fulgte nu heller ikke med længer; da de vare allerflest, blev et Par af dem fede af Farten. Der var gjort for meget af den Ting, sagde de. Han fik Indbildninger! "Det er slet ikke noget at flyve efter, det er ingenting! det er fløvt!" og saa bleve de tilbage, de bleve alle sammen tilbage; det hele var jo ingenting.

Og Ballonen dalede ned over en af de største Øer, der satte Luftskipperen sig paa det højeste Sted, det var Kirke-

spiret. Ballonen gik til Vejrs igen, det skulde den ikke; hvor den blev af, var ikke godt at sige, men det er det samme, den var ikke opfunden.

Der sad han nu overst paa Kirkespiret, Fuglene fløj ikke til ham, de vare kedde af ham, og han var ked af dem. Alle Byens Skorstene røg og duftede.

„Det er Altere, der ere rejste for dig!“ sagde Vinden; den vilde nu sige ham noget behageligt. Nok saa kæk sad han der og saa ned paa Folk i Gaderne; der gik en stolt af sin Pengepose, en stolt af sin Nogle bag paa, uagtet han ikke havde noget at luffe op; en var stolt af sin Kjole, der gik Mol i, og en stolt af sin Krop, der gik Drm i.

„Forfængelighed! — Ja, jeg maa nok snart ned at røre op i Gryden og smage!“ sagde han; „men her vil jeg dog sidde lidt endnu, Vinden kildrer mig saa dejligt paa Ryggen, det er en stor Behagelighed. Jeg bliver siddende her, saa længe den Vind blæser. Jeg vil have lidt Ro; det er godt at ligge længe om Morgenen, naar man har meget at bestille, siger den dovne; men Dovenskab er en Rod til alt ondt, og ondt er der ikke i vor Familie, det siger jeg, og det siger hver Søn i Gaden! Jeg bliver siddende, saa længe denne Vind blæser, det smager mig!“

Og han blev siddende, men han sad paa Spires Vejrhane, der drejede og drejede med ham, saa han troede, at det stadigt var den samme Vind; han blev siddende, og der kunde han sidde længe og smage.

Men i Indiens Land, i Slottet paa Solens Træ var der

blevet tomt og stille, da Brødrene saaledes, den ene efter den anden, vare dragne bort.

„Det gaar dem ikke godt!“ sagde Faderen; „aldrig bringe de hjem den lysende Edelsten, den findes ikke for mig, de ere borte, døde —!“ og han bøjede sig over Sandhedens Bog, stirrede paa det Blad, hvor han skulde læse om Livet efter Døden, men der var for ham intet at se og vide.

Den blinde Datter var hans Trost og Glæde; saa inderlig kærligt sluttede hun sig til ham; for hans Glæde og Lykke ønskede hun, at den kostelige Juvel maatte findes og hjembringes. I Sorg og Længsel tænkte hun paa Brødrene, hvor vare de? Hvor levede de? saa inderligt ønskede hun at kunne drømme om dem, men underligt nok, selv i Drømme kunde hun ikke samles med dem. Endelig en Nat drømte hun, at deres Stemmer klang til hende, de kaldte, de raabte ude fra den vide Verden, og hun maatte derud, langt, langt bort, og dog der syntes hun at være endnu i sin Faders Hus, Brødrene mødte hun ikke, men i sin Haand følte hun brænde ligesom en Ild, dog den smertede ikke, hun holdt den lysende Edelsten og bragte sin Fader den. Da hun vaagnede, troede hun øjeblikkelig, at hun endnu holdt den; det var om sin Rok, hun knugede Haanden. I de lange Nætter havde hun spundet uafsladeligt, paa Tenen var en Traad finere end Edderkoppens Spind; Mennesteojne kunde ikke opdage den enkelte Traad; hun havde vædet den med sine Taarer, og den var stærk som et Ankertov. Hun rejste sig, hendes Beslutning var tagen, Drømmen maatte virkeliggøres. Det var Nat, hendes Fader

lov, hun kysfede hans Haand, tog faa fin Ten og bandt Enden af Traaden faft til Faderens Hus, ellers vilde jo hun, den blinde, aldrig kunne finde hjem igen; Traaden havde hun at holde sig til, den stolede hun paa og ikke paa sig selv og andre. Hun plukkede fire Blade af Solens Træ, dem vilde hun give til Vind og Vejr at bringe Brodrene som



Brev og Hilsen, dersom hun ikke skulde møde dem derude i den vide Verden. Hvorledes vilde det vel der gaa hende, det stakkels blinde Barn; dog hun havde den usynlige Traad at holde sig ved; fremfor alle de andre havde hun i Eje een Evne: Inderligheden, og det var ved den, som om hun havde Dine lige ud i Fingerspidserne og Øren lige ind i Hjertet.

Og saa gik hun ud i den tumlende, rumlende, underlige Verden, og hvor hun kom, blev Himlen solskinssklar, hun kunde fornemme den varme Straale, Regnbuen spændte sig fra den sorte Sky hen over den blaa Luft; hun hørte Englenes Sang, hun fornemte Duft fra Orange- og Eblehaver, saa stærkt, at hun troede at kunne smage det. Bløde Toner og dejlig Sang naaede til hende, men ogsaa Hyl og Skrig; sælsomt i Strid med hinanden klang Tanker og Domme. Ind i Hjertets Kroge lod Hjerteklangen og Tankeklangen fra Menneskene; det bruste i Kor:

„Vort Jordliv er kun Regn og Rusk,
en Nat, hvori vi græde!“

Men der lod ogsaa Sangen:

„Vort Jordliv er en Rosenbusk
med Solskin og med Glæde.“

Og klang det bitterligt:

„Enhver kun tænker paa sig selv,
den Sandhed er os givet.“

Saa lod til Gensvar:

„Der gaar en Kærlighedens Ekv
igennem Jordelivet!“

Hun hørte jo nok Ordene:

„Det hele her er bitte smaat,
en Brænde har hver Side!“

Men hun fornemte ogsaa:

„Der sker saa meget stort og godt,
jom Verden knap faar vide.“

Dg sang det rundt om i brusende Ror:

„Gor Nar af alt, le alting ud,
le med i Hundeglammen!“

Saa lod det inde i den blinde Piges Hjerte:

„Hold paa dig selv, hold fast paa Gud,
ffe saa hans Villie, Amen!“

Dg hvor hun i Kredsene af Mænd og Kvinder, hos gamle og unge, traadte op, lygte i Sjælen Erkendelsen af det sande, gode og skønne; overalt hvor hun kom, i Kunstnerens Værksted, i den rige, festlige Salon og i Fabriken mellem de snurrende Hjul var det, som om Solstraalen kom, som Strengen klang, Blomsten duftede, og den forfriskende Dugdraabe faldt paa det forsmægtende Blad.

Men det kunde Djævelen ikke finde sig i; han har nu mere end ti Tusinde Mands Forstand, og saa fandt han paa at hjælpe sig. Han gik til Sumpen, tog Bobler af det raadne Vand, lod syvdobbelte Ekko af Lognens Ord runge hen over dem, for det gjorde kraftigere; han stødte i Pulver betalte Hæderævers og lognagtige Vigprædikener, saa mange, der vare at finde, fogte dem i Taarer, som Misundelsen havde grædt, strøede oven paa Smink, skrabet af en gusten Frokendi, og skabte heraf et Pigebarn i Skikkelse og Bevægelse som den blinde, velsignelsesrige Pige; „Sunderlighedens milde Engel,“ kaldte Menneftene hende, og saa havde Djævelen Spillet gaaende. Verden vidste ikke, hvem af de to der var den rigtige, og hvor skulde Verden vide det!

„Hold paa dig selv, hold fast paa Gud,
 Ite saa hans Willie, Amen!“

jaug den blinde Pige i fuld Fortrosthing. De fire grønne Blade fra Solens Træ gav hun Vind og Vejr at bringe som Brev og Hilsen til hendes Brodre, og hun var forvisset om, at det vilde opfyldes, ja ogsaa det vilde blive opfyldt, at Juvelen fandtes, den, der overstraalede al jordist Herlighed; fra Menneſtehedens Pande vilde den straaile til Faderens Hus.

„Til min Faders Hus!“ gentog hun, „ja, paa Jorden er Juvelens Veje, og mer end Forvisningen om den bringer jeg; dens Glod fornemmer jeg, den svulmer større og større her i min tillukkede Haand! Ethvert lille Sandheds-Korn, nok saa fint, som den skarpe Vind dog førte og bar, opfangede jeg og gemte; jeg lod det gennemtrænges af Duften fra alt det skønne, i Verden er der saa meget deraf, selv for den blinde; jeg tog Klangens af Menneſkets Hjerteslag i det gode og lagde deri; Stovgrau er kun det hele, jeg bringer, men dog den søgte Edelstens Stov i rig Fylde, hele min Haand fuld har jeg!“ og hun strakte den frem mod — Faderen. Hun var i Hjemmet; med Tankens Flugt var hun naaet derhen, idet hun ikke slap den usynlige Traad til Faderens Hus.

De onde Magter fór med Orkanens Bulder hen over Solens Træ, trængte med et Vindstod mod den aabne Port, ind i Lonkamret.

„Det henvejrer!“ raabte Faderen og greb om Haanden, hun havde aabnet.

„Nej!“ raabte hun i tryk Bevidsthed, „det kan ikke henvejre! jeg fornemmer Straalen varme ind i min Sjæl!“

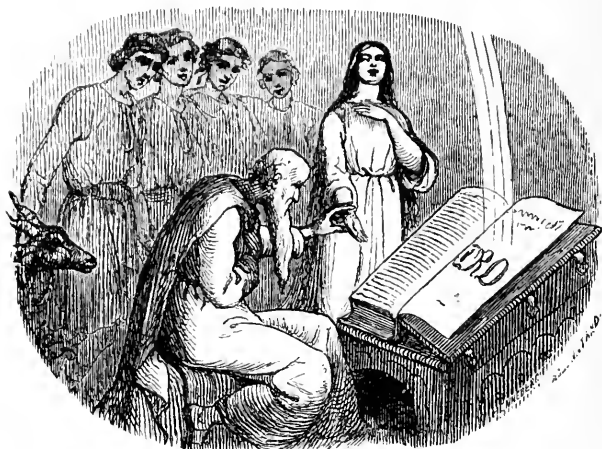
Og Faderen ſaa en lyſende Lue, hvor det funkende Støv for ud fra hendes Haand hen over Bogens hvide Blad, der ſkulde melde om Viſheden for et evigt Liv; i blendende Glans ſtod der en Skrift, et eneſte ſynligt Ord kun, det ene Ord:

Tro.

Og hos dem igen vare de fire Brødre; Længſel efter Hjemmet havde grebet og fort dem, da det grønne Blad faldt paa deres Bryst; de vare komne, Trækfuglene fulgte og Hjort, Antilope og alle Skovens Dyr; de vilde ogjaa tage Del i Glæden, og hvorfor ſkulle ikke Dyrene det, naar de kunne?

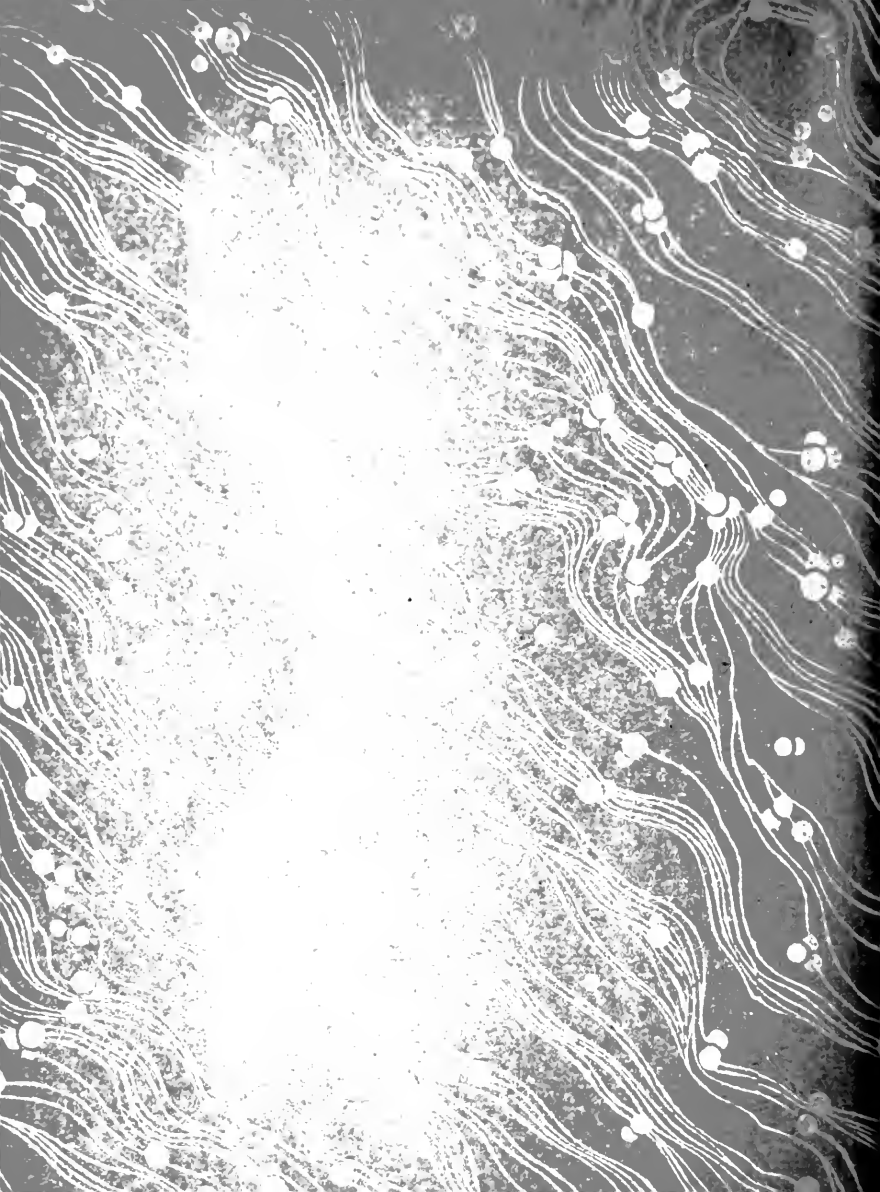
Og ſom vi ofte have ſet, naar Solſtraalen ſkinner gennem et Hul i Døren ind i den ſtøvdampende Stue, at der da drejer ſig en ſkinnende Stovſojle, ſaaledes, men ikke plump og fattig ſom den, ſelv Regnbuen er tung og ikke kraftig nok i Farver mod det Skue, ſom viſte ſig her, ſaaledes løſtede ſig fra Bogens Blad, fra det lyſende Ord Tro hvert Sandheds-Korn med Glansen af det ſkønne, med

Klangen fra det gode, straalende stærkere end Ildsojlen i Natten, da Moses og Israels Folk drog til Canaanslandet; fra Ordet Tro gif Haabets Bro til Utkærligheden i det uendelige.









UNIVERSITY OF TORONTO
LIBRARY

Do not
remove
the card
from this
Pocket.

Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File."
Made by LIBRARY BUREAU

UTL AT DOWNSVIEW



D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 16 05 02 11 001 5